

СУМСЬКА МІСЬКА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
СУМСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ
НАКАЗ

24.12.2024

м. Суми

№ 405 – СМР

Про Програму економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2025 рік

Відповідно до указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ (зі змінами), Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного та соціального розвитку України», постанови Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 р. № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проектів Бюджетної декларації та державного бюджету» (зі змінами), постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 р. № 252 «Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану», враховуючи розпорядження начальника Сумської міської військової адміністрації від 27.09.2024 № 362-ВКВА «Про організацію розроблення проекту Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2025 рік», Стратегію розвитку Сумської міської територіальної громади до 2027 року, затверджену рішенням Сумської міської ради від 31 травня 2023 року № 3739-МР, Стратегію регіонального розвитку Сумської області на 2021-2027 роки, затверджену рішенням Сумської обласної ради від 11.12.2020, Державну стратегію регіонального розвитку на 2021–2027 роки (постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13.08.2024 № 940), керуючись пунктом 8 частини сьомої статті 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану»,

НАКАЗУЮ:

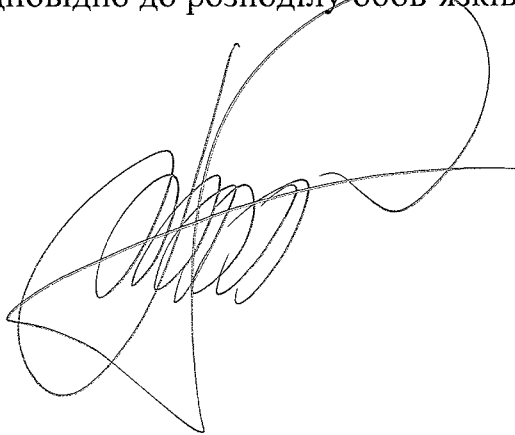
1. Затвердити Програму економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2025 рік (додається).
2. Виконавчим органам Сумської міської ради здійснити організаційно-практичні заходи для забезпечення реалізації Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2025 рік.

3. Виконавчим органам Сумської міської ради, суб'єктам господарювання щопівроку інформувати Департамент фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради у визначені ним терміни про виконання Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2025 рік.

4. У разі зміни структури виконавчих органів Сумської міської ради виконавцями завдань та заходів Програми вважати відповідні виконавчі органи Сумської міської ради, які є їх правонаступниками, або виконавчі органи, в Положеннях яких визначені відповідні повноваження.

5. Організацію виконання даного наказу покласти на Департамент фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради (Світлана ЛИПОВА), координацію виконання – на секретаря Сумської міської ради, заступників міського голови відповідно до розподілу обов'язків.

Начальник

Сергій КРИВОШЕЧЕНКО

Додаток
до наказу Сумської міської військової
адміністрації
від 24.12.2024 № 405-СМР

ПРОГРАМА
економічного і соціального розвитку Сумської міської
територіальної громади на 2025 рік

ЗМІСТ

Вступ		5
I.	Аналіз економічного і соціального становища Сумської міської територіальної громади у 2024 році	6
II.	Мета, пріоритетні напрями, завдання та заходи Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2025 рік	55
2.1.	Мета Програми	55
2.2.	Пріоритетні напрями Програми	55
2.3.	Завдання Програми за галузями (сферами діяльності)	56
2.3.1.	Фінансові та матеріальні ресурси Сумської міської територіальної громади	56
2.3.1.1.	Бюджет територіальної громади	56
2.3.1.2.	Управління об'єктами комунальної власності та земельні відносини	58
2.3.1.3.	Діяльність підприємств комунальної форми власності, засновником яких є Сумська міська рада	60
2.3.2.	Реальний сектор економіки та інфраструктура	61
2.3.2.1.	Промисловість	61
2.3.2.2.	Інвестиційна діяльність	61
2.3.2.3.	Міжнародна співпраця	63
2.3.2.4.	Підприємництво та регуляторна політика	64
2.3.2.5.	Будівництво, містобудування та житлова політика	65
2.3.2.6.	Транспорт	66
2.3.2.7.	Енергозбереження та енергозабезпечення	68
2.3.2.8.	Споживчий ринок	70
2.3.2.9.	Житлово-комунальне господарство	71
2.3.3.	Соціальний та гуманітарний розвиток	73
2.3.3.1.	Зайнятість населення, ринок праці та трудові відносини	73
2.3.3.2.	Соціальний захист населення	74
2.3.3.3.	Охорона здоров'я населення	76
2.3.3.4.	Освіта	77
2.3.3.5.	Культура, туризм	80
2.3.3.6.	Фізична культура і спорт	82
2.3.3.7.	Підтримка сім'ї, дітей та молоді	84
2.3.3.8.	Громадянське суспільство, інформаційний простір, інформаційні технології	88
2.3.4.	Природокористування та безпека життєдіяльності	89
2.3.4.1.	Охорона навколишнього природного середовища	89
2.3.4.2.	Сприяння забезпеченню законності, правопорядку, безпеки та обороноздатності	90
2.3.4.3.	Техногенна безпека	92
2.3.4.4.	Охорона праці	93
III.	Джерела фінансування Програми	94
IV.	Моніторинг реалізації Програми	94
ДОДАТКИ		95
1.	Заходи з реалізації завдань Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2025 рік	95
2.	Перелік інвестиційних проектів	132
3.	Перелік цільових програм, які передбачається фінансувати у 2025 році	146
4.	Показники дохідної частини бюджету Сумської міської територіальної громади на 2025 рік	151
5.	Перелік об'єктів будівництва, реконструкції, реставрації за рахунок коштів бюджету розвитку бюджету Сумської міської територіальної громади у 2025 році	154

Вступ

Програма економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2025 рік (далі – Програма) розроблена на виконання розпорядження Сумської міської військової адміністрації від 27.09.2024 № 362 - ВКВА «Про організацію розроблення проекту Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2025 рік», відповідно до Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного та соціального розвитку України», постанови Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 р. № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проектів Бюджетної декларації та державного бюджету» (зі змінами), враховуючи Стратегію розвитку Сумської міської територіальної громади до 2027 року, затверджену рішенням Сумської міської ради від 31 травня 2023 року № 3739-МР, Стратегію регіонального розвитку Сумської області на 2021-2027 роки (затверджена рішенням Сумської обласної ради від 11.12.2020), Державну стратегію регіонального розвитку на 2021–2027 роки (постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13.08.2024 № 940).

Програма розроблена на короткостроковий період, виходячи із складної соціально-економічної ситуації в державі, продовження воєнного стану через військову агресію Російської Федерації, наявних матеріально-технічних ресурсів, фінансових можливостей та з урахуванням:

- зібраної та опрацьованої інформації виконавчих органів, комунальних підприємств Сумської міської ради, суб'єктів господарювання Сумської міської територіальної громади;
- основних завдань 31 цільової програми (додаток 3 до Програми).

У Програмі визначено основні пріоритетні напрямки економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади (далі – СМТГ) в цілому та у відповідних галузях (сферах діяльності), завдання та заходи, спрямовані на реалізацію визначених пріоритетів.

Термін реалізації Програми – 2025 рік.

I. АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО СТАНОВИЩА СУМСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ У 2024 РОЦІ

Місто Суми – адміністративний центр СМТГ, обласний центр Сумської області, розташоване на відстані 350 км залізницею та 366 км автошляхами від м. Києва. Площа СМТГ – 351,71 кв. км. За даними реєстру територіальної громади, наданими управлінням «ЦНАП у м. Суми» **чисельність наявного населення СМТГ** (з урахуванням старостинських округів) станом на 01.10.2024 становила 265,4 тис. осіб (в т.ч. м. Суми – 255,3 тис. осіб), яка зменшилась на 3,4 тис. у порівнянні з 01.01.2024.

З моменту повномасштабного вторгнення Російської Федерації зусилля влади громади були в першу чергу спрямовані на: підтримку обороноздатності, територіальної оборони, забезпечення функціонування об'єктів критичної інфраструктури, транспорту, закладів охорони здоров'я та соціального захисту, задоволення гуманітарних потреб населення, в т.ч. внутрішньо переміщених осіб, відновлення об'єктів, в т.ч. житлового фонду, пошкоджених під час воєнних дій, ракетних ударів та ударів безпілотників, підготовку до опалювального сезону.

В найближчій перспективі збережеться пріоритетність вказаних напрямів роботи, а також актуальними будуть наступні напрями:

- енергетична безпека громади;
- забезпечення умов для роботи промислових підприємств в умовах воєнного стану;
- посилення співпраці з донорськими організаціями європейських держав та іншими міжнародними партнерами щодо розбудови та модернізації інфраструктури громади, а також підготовки та реалізації проєктів її повоєнного відновлення та розвитку;
- відновлення та розвиток економіки у воєнний та післявоєнний періоди;
- подолання безробіття, створення робочих місць та умов для повернення людей, які виїхали за межі громади.

Головним управлінням статистики у Сумській області було повідомлено, що керуючись Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» у період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення, органи державної статистики призупиняють надання статистичної інформації за попередні періоди, що не дає можливості здійснити в повній мірі аналіз основних показників соціально-економічного становища СМТГ у поточному році та спрогнозувати їх на 2025 рік. Проте, деякі соціально-економічні показники проаналізовані з урахуванням інформації, яка надійшла від суб'єктів господарювання, що відгукнулися до співпраці з виконавчими органами Сумської міської ради.

Тенденції розвитку у відповідних галузях та сферах діяльності

Бюджет територіальної громади

Значний вплив на економічну ситуацію в громаді у звітному році мало продовження агресії Російської Федерації проти України та відповідно воєнного стану.

Зусилля громади в першу чергу були спрямовані на: підтримку обороноздатності, територіальної оборони, забезпечення функціонування об'єктів критичної інфраструктури, закладів охорони здоров'я та соціального захисту, задоволення гуманітарних потреб населення, в т.ч. внутрішньо переміщених осіб, підготовку до опалювального сезону.

До бюджету СМТГ за 9 місяців 2024 року надійшло доходів 2 994,5 млн грн, що становить 77,5% затвердженого плану на рік та на 285,5 млн грн (або 10,5%) більше надходжень за 9 місяців 2023 року, в т.ч.: податкові надходження – 1 943,6 млн грн, неподаткові надходження – 207,1 млн грн, доходи від операцій з капіталом – 2,0 млн грн, цільові фонди – 0,2 млн грн, офіційні трансферти – 841,6 млн гривень.

Надходження до загального фонду (без офіційних трансфертів) склали 2 044,7 млн грн, що на 71,9 млн грн (+ 3,6%) більше надходжень за 9 місяців 2023 року переважно за рахунок:

- місцевих податків та зборів, що сплачуються (перераховуються) згідно з Податковим кодексом України – на 85,5 млн грн (+23,2%), надійшло 454,4 млн грн;
- акцизного податку – на 37,6 млн грн (+22,0%), надійшло 208,7 млн грн тощо.

Надходження до спеціального фонду (без офіційних трансфертів) склали 108,2 млн грн, що на 24,4 млн грн (або 29,2%) більше надходжень за 9 місяців 2023 року (*переважно за рахунок власних надходжень бюджетних установ*).

Забезпечується виконання затверджених заходів щодо наповнення дохідної частини бюджету СМТГ (*виконання склало 2 739,0 тис. грн, що у 2,7 рази перевищує плановий показник на рік*), які спрямовані на виконання запланованих показників дохідної частини бюджету. Головним управлінням ДПС у Сумській області також вживались заходи щодо надходження коштів за рахунок погашення податкового боргу та стягнення коштів з рахунків платників податків (*виконання склало 10 166,3 тис. грн, що складає 55,3 % до планового показника на рік*).

Очікуване виконання бюджету СМТГ в 2024 році

При розрахунках показників дохідної частини бюджету СМТГ на 2024 рік, затвердженого наказом Сумської міської військової адміністрації від 25 грудня 2023 року № 114-СМР, було враховано основні соціальні стандарти та прогнозні макроекономічні показники Міністерства економіки України, з урахуванням поточної воєнної ситуації в країні, адаптації суб'єктів господарювання до нових економічних реалій та поступового відновлення економічного розвитку (попиту та міжгалузевих зв'язків).

Протягом 2022 - 2024 років виконання бюджету СМТГ відбувається в умовах воєнного стану та прийнятих у зв'язку з ним змін до податкового законодавства та інших нормативно - правових актів, що певною мірою позначилось на наповненні дохідної частини бюджету.

Динаміка надходжень (без урахування офіційних трансфертів) по роках (враховуючи фактичні надходження по дохідній частині бюджету СМТГ за 2022 - 2023 роки та 9 місяців 2024 року):

Показники*	млн гривень				
	2022 звіт	2023 звіт	2023/ 2022,%	2024 очік.	2024/ 2023,%
Обсяг надходжень податків, зборів і обов'язкових платежів, що зараховуються до дохідної частини бюджету СМТГ, в т. ч.:	2 724,5	2 753,5	101,1	2 967,1	107,8
- до загального фонду	2 600,1	2 623,1	100,9	2 814,6	107,3
- до спеціального фонду	124,4	130,4	104,8	152,5	116,9

Примітка:

* Без офіційних трансфертів. До складу джерел доходів бюджету СМТГ зараховуються надходження, передбачені статтями 64, 69¹, 71 Бюджетного кодексу України.

Структура основних джерел надходжень бюджету СМТГ (без урахування офіційних трансфертів) по роках (млн грн)

Показники	2023 рік звіт		2024 рік			
	Виконання	частка в заг. обсязі доходів, %	План	Очікуване виконання	частка в заг. обсязі доходів, %	% вик-ня
Всього доходів	2 753,5	100,0	2 869,0	2 967,1	100,0	103,4
Доходи загального фонду - всього, зокрема:	2 623,1	95,3	2 756,8	2 814,6	94,9	102,1
Податок на доходи фізичних осіб	1 749,6	63,6	1 787,2	1 750,9	59,0	98,0
Акцизний податок (<i>пальне, тютюн, алкоголь</i>)	233,5	8,5	277,8	303,0	10,2	109,1
Місцеві податки та збори, що сплачуються (перераховуються) згідно з Податковим кодексом України – всього, зокрема:	502,0	18,2	552,0	616,1	20,9	111,6
<i>Податок на нерухоме майно,</i>	<i>16,8</i>	<i>0,6</i>	<i>18,4</i>	<i>19,2</i>	<i>0,6</i>	<i>104,3</i>

Показники	2023 рік звіт		2024 рік			
	Виконання	частка в заг. обсязі доходів, %	План	Очікуване виконання	частка в заг. обсязі доходів, %	% вик-ня
<i>відмінне від земельної ділянки</i>						
Плата за землю	120,9	4,4	123,6	99,2	3,3	80,3
Єдиний податок	362,5	13,2	408,2	495,6	16,7	121,4
Інші джерела надходжень загального фонду - всього, зокрема:	138,0	5,0	139,8	141,6	4,8	101,3
Плата за надання адміністративних послуг	19,6	0,7	21,3	24,7	0,8	116,0
Плата за ліцензії на провадження діяльності з організації та проведення азартних ігор у залах гральних автоматів	x	x	x	4,5	0,2	x
Надходження від орендної плати за користування майна, що перебуває у комунальній власності	97,8	3,6	110,0	99,6	3,4	90,5
Доходи спеціального фонду - всього, зокрема:	130,4	4,7	112,2	152,5	5,1	135,8
Власні надходження бюджетних установ	122,6	4,5	106,0	144,0	4,9	135,8
Бюджет розвитку	6,1	0,2	3,5	5,3	0,1	151,4
Природоохоронний фонд	1,3	0,05	2,2	2,4	0,08	109,1
Відсотки МЖК	0,1	0,004	0,4	0,3	0,01	75,0
Цільові фонди	0,3	0,01	0,1	0,5	0,02	у 5,0 р.б.

До бюджету СМТГ в 2024 році очікуються надходження (податкові, неподаткові надходження, доходи від операцій з капіталом та цільові фонди) в сумі 2 967,1 млн грн (103,4% до річного плану), зокрема до загального фонду – 2 814,6 млн грн (102,1% до річного плану), до спеціального фонду – 152,5 млн грн (135,8% до річного плану). У порівнянні з 2023 роком надходження збільшуються на 213,6 млн грн, або на 7,8 відсотка.

По загальному фонду (94,9% в загальному обсязі доходів) очікувані надходження в 2024 році складуть 2 814,6 млн грн, що на 191,5 млн грн, або на 7,3% більше надходжень за 2023 рік переважно за рахунок акцизного податку (оподаткування пального з 1 липня 2023 року за повною ставкою; підвищення з 01.09.2024 ставок акцизного податку на пальне до мінімального рівня, встановленого в Європейському Союзі, відповідно до Закону України від 18.07.2024 № 3878-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації положень актів права Європейського Союзу щодо акцизного податку») та єдиного податку (збільшення платників єдиного податку).

По спеціальному фонду (5,1%) очікувані надходження в 2024 році складуть 152,5 млн грн, що на 22,1 млн грн, або на 116,9% більше надходжень за 2023 рік (за рахунок власних надходжень бюджетних установ).

Виконання видаткової частини бюджету СМТГ за 9 місяців 2024 року (з урахуванням видатків, що здійснені за рахунок міжбюджетних трансфертів) склало 2517,3 млн грн (загальний фонд – 2046,6 млн грн, спеціальний – 470,7 млн грн). У сумі видатків загального фонду бюджету СМТГ видатки соціального спрямування склали 1480,7 млн грн, або 72,4 відсотків. У зв'язку з введенням обмеження щодо здійснення видатків в умовах воєнного стану, зокрема капітального характеру (постанова КМУ від 9 червня 2021 р. № 590 «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану» (зі змінами), обсяг видатків бюджету розвитку спеціального фонду склав майже 336,7 млн гривень.

Проблемні питання:

➤ обмеженість фінансового ресурсу (за рахунок змін в законодавстві, які призводять до зменшення доходів бюджету громади, без застосування будь-яких компенсаторних механізмів; скорочення ділової активності суб'єктів господарювання, з огляду на безпеку

ситуацію та продовження дії воєнного стану та ліквідації наслідків збройної агресії; відтоку населення з громади) для здійснення фінансування відновлення та розвитку СМТГ;

- наявність заборгованості зі сплати податків до бюджету громади.

Управління об'єктами комунальної власності та земельні відносини

Станом на 01.10.2024 перелік об'єктів комунальної власності СМТГ налічує 758 одиниць орієнтовною загальною площею 703,61 тис.кв.м, з них можуть бути передані в користування 699,39 тис. кв. метрів. Фактично передано в оренду (416 договорів), господарське відання (39 договорів), оперативне управління (225 договорів) та користування (11 договір) нежитлові приміщення площею 695,03 тис. кв. м (691 договір), з них 624,02 тис. кв. м складають пільгові договори. Нарахована орендна плата за вересень 2024 року становить 9,4 млн гривень. За 9 місяців 2024 року до бюджету СМТГ від оренди комунального майна надійшло 72,1 млн грн, що на 0,4 млн грн більше, ніж за аналогічний період 2023 року.

Станом на 01.10.2024 приватизовано 8 об'єктів комунальної власності шляхом викупу на суму 2,0 млн грн та 1 об'єкт комунальної власності шляхом продажу на аукціоні на суму 25,9 тис. гривень.

За 9 місяців 2024 року до бюджету СМТГ від відчуження комунального майна надійшло 2,0 млн грн (-2,5% до відповідного періоду 2023 року).

На контролі перебуває 94 договори купівлі–продажу, які були укладені з 2003 року по 2024 рік. За 9 місяців 2024 року проведено 53 перевірки виконання умов договорів купівлі–продажу, за результатами яких складено 44 поточних акти та знято з контролю 9 договорів купівлі–продажу.

Постійно проводиться претензійно-позовна робота у випадках порушення, невиконання або неналежного виконання умов договорів оренди, користування або відчуження майна комунальної власності СМТГ. Станом на 01.10.2024 на розгляді в суді перебуває 1 позов про розірвання договору купівлі–продажу комунального майна та стягнення неустойки на загальну суму 0,9 млн грн; 4 позовні заяви, що мають кілька позовних вимог, а саме: стягнення заборгованості з орендної плати за користування комунальним майном на загальну суму 1,2 млн грн, дострокове розірвання договорів оренди нерухомого комунального майна та виселення боржників з нежитлових приміщень.

За 9 місяців 2024 року прийнято 1 судове рішення про розірвання договору купівлі–продажу комунального майна та стягнення неустойки у сумі 291,1 тис. грн; 8 судових рішень про стягнення заборгованості по орендній платі за користування комунальним майном на суму 208,6 тис. гривень.

Проблемні питання у сфері управління об'єктами комунальної власності:

- зменшення попиту на оренду майна комунальної власності СМТГ у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації та введенням воєнного стану;
- неможливість проведення аукціонів на продовження договорів оренди комунального майна, строк дії яких закінчується під час воєнного стану (постанова КМУ від 27.05.2022 № 634 «Про особливості оренди державного та комунального майна у період воєнного стану»);
- недоотримання коштів від використання нерухомого комунального майна внаслідок значної питомої ваги площ, що передані в оренду державним установам та організаціям, які фінансуються з державного чи обласного бюджету, на безкоштовній основі, за 1 гривню або 24 гривні на рік, у загальній структурі орендованих площ;
- наявність заборгованості за оренду комунального майна по закритих договорах оренди;
- необхідність в окремих випадках примусового стягнення в судовому порядку заборгованості за оренду комунального майна по договорах оренди, а також примусового повернення майна.

Станом на 01.10.2024 кількість діючих договорів оренди **земельних ділянок** по СМТГ становить 1876 на загальну площу 978,2 га.

Протягом поточного року укладено (поновлено) 91, внесені зміни до 262 та припинено (розірвано) 61 договір оренди землі.

У 2024 році було проведено 8 земельних торгів (аукціонів) з продажу права оренди земельних ділянок.

В результаті проведених земельних торгів до бюджету СМТГ в поточному році сплачено кошти в сумі 387,5 тис гривень.

З метою підтримки бізнесу в умовах війни Сумською міською радою 14 липня 2022 року прийнято рішення № 3025-МР «Про внесення змін до рішення Сумської міської ради від 24 червня 2020 року № 7000-МР «Про встановлення плати за землю» (зі змінами)», яким здебільшого знижено на половину ставки земельного податку та орендної плати за землю, а також встановлені пільги зі сплати земельного податку для певних категорій платників, діяльність яких спрямована на забезпечення життєдіяльності СМТГ, за окремими видами їх основної діяльності. У зв'язку з введенням в дію вказаного та набранням чинності Закону України від 11 квітня 2023 року № 3050-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно», у поточному році надходження по платі за землю значно зменшилися в порівнянні з попередніми роками.

До бюджету СМТГ за звітний період надійшло 74,0 млн грн (-25,1% до 9 місяців 2023 року) плати за землю, з них орендної плати за земельні ділянки – 57,0 млн грн (-17,8%), земельного податку – 17,0 млн гривень (-42,3%).

З метою наповнення бюджету СМТГ вживаються заходи щодо відшкодування безпідставно збережених коштів фактичними землекористувачами внаслідок незаконного використання земельних ділянок.

За 9 місяців 2024 року направлено 52 листа про визначення недоотриманого доходу у вигляді орендної плати за землю на суму 7,7 млн гривень.

За рішеннями суду до бюджету СМТГ станом на 01.10.2024 надійшло 1,9 млн грн та за договорами добровільного відшкодування безпідставно збережених коштів.

До укладення договорів оренди земельних ділянок залучено 11 суб'єктів господарювання. Річна сума орендної плати згідно з договорами складає 0,8 млн гривень.

Проблемні питання у сфері земельних відносин:

➤ недостатній рівень використання земельних ресурсів територіальної громади внаслідок військової агресії Російської Федерації, руйнування багатьох інфраструктурних та комерційних об'єктів (суб'єкти господарювання тимчасово або взагалі припиняють господарську діяльність);

➤ недосконалість законодавчої та нормативної бази з питань земельних відносин, в тому числі щодо важелів впливу та відповідальності за самовільне захоплення земельних ділянок, використання не за цільовим призначенням та без зареєстрованого у відповідності до чинного законодавства на них права;

➤ відсутній належний кадастровий облік земельних ділянок усіх форм власності і пов'язаних з ними об'єктів нерухомого майна, які є об'єктами цивільно-правового обігу і оподаткування;

➤ недоотримання коштів бюджету СМТГ за користування земельними ділянками, які знаходяться у постійному користуванні та у власності суб'єктів господарювання платників єдиного податку.

Діяльність підприємств комунальної форми власності, засновником яких є Сумська міська рада

В умовах воєнного стану комунальні підприємства міської ради продовжували надавати послуги із забезпечення життєдіяльності громади. За результатами їх фінансово-

господарської діяльності за 9 місяців 2024 року (у порівнянні з 9 місяцями 2023 року) спостерігається:

- збільшення загального обсягу реалізації товарів, робіт і послуг на 15,2% (до 570,3 млн грн). Найбільшими за обсягами реалізації товарів, робіт і послуг залишаються КП «Міськводоканал» СМР, КП «Шляхрембуд» СМР, КП СМР «Електроавтотранс»;
- збитки в сумі 40,4 млн грн в основному за рахунок КП СМР «Електроавтотранс», КП «Міськводоканал» СМР;
- зменшення на 3,9% кількості працюючих в порівнянні (до 1776 чол.);
- збільшення на 19,4% розміру середньомісячної заробітної плати (до 14063,20 грн).

За підсумками 9 місяців 2024 року від діяльності комунальних підприємств надійшло до бюджету СМТГ податку на прибуток підприємств – 2,4 млн грн (в 2,6 р.б. до відповідного періоду 2023 року) та 354,0 тис. грн (+0,7%) частини чистого прибутку (доходу), що вилучається до бюджету.

Проблемні питання діяльності підприємств комунальної форми власності:

- значний знос основних фондів;
- застарілі та енергоємні технології виробництва послуг;
- обмеженість обігових коштів;
- недостатність рівня оплати населенням за житлово-комунальні послуги.

Промисловість

З початком війни кількість та обсяги реалізації промислової продукції економічно активних промислових підприємств зменшуються. За даними Головного управління ДПС у Сумській області станом на 01.10.2024 кількість економічно активних промислових підприємств, що розташовані на території м. Суми, складає орієнтовно 464 суб'єкта господарювання.

Найбільшими промисловими підприємствами-платниками бюджетоутворюючих податків до бюджету СМТГ за 9 місяців 2024 року є: ТОВ «Гуала Кложерс Технологія Україна», АТ «СМНВО-Інжиніринг», АТ «Технологія», ТОВ «Кусум Фарм».

Проблемні питання розвитку промисловості:

- втрата ринків збуту продукції;
- зростання цін на енергоносії та інші матеріальні ресурси;
- нестача власних та залучених інвестиційних ресурсів, необхідних для відтворення виробничого потенціалу та впровадження нових технологічних процесів та інноваційних видів продукції;
- несприятливий інвестиційний клімат через воєнні дії.

Інвестиційна діяльність

Співпраця з міжнародними фінансовими та донорськими організаціями в напрямку реалізації інвестиційних проектів за рахунок кредитних та грантових коштів проводилася в умовах продовження військової агресії Російської Федерації проти України та продовженням дії воєнного стану, зокрема за наступними програмами/проектами:

1. з Європейським інвестиційним банком в рамках проектів:

- «Міський громадський транспорт України», який реалізується спільно з Міністерством інфраструктури України (залучення кредитних коштів у сумі до 4 млн євро на реалізацію проекту «Оновлення рухомого складу КП «Електроавтотранс» в м. Суми»).

Забезпечено в повному обсязі відповідно до графіків сплату відсотків за кредитом, залученим комунальним підприємством Сумської міської ради «Електроавтотранс» від Європейського інвестиційного банку через Міністерство фінансів України під місцеву гарантію Сумської міської ради для фінансування інвестиційного проекту «Оновлення рухомого складу КП «Електроавтотранс» в м. Суми».

- «Програма розвитку муніципальної інфраструктури України», яка реалізується спільно з Міністерством розвитку громад та територій України і передбачає залучення кредитних коштів у сумі 5,2 млн євро для реалізації проекту «Підвищення енергоефективності в дошкільних навчальних закладах м. Суми». Виконувалися роботи з

термомодернізації на одному з об'єктів проекту. Забезпечено сплату в повному обсязі відповідно до графіків платежів з обслуговування боргу відповідно до умов угоди про передачу коштів позики.

2. з Північною екологічною фінансовою корпорацією (НЕФКО) за проектом:

- «Енергоефективна термомодернізація (капітальний ремонт) будівлі стаціонару (новий корпус, 3-х поверхова будівля) комунального некомерційного підприємства «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» Сумської міської ради м. Суми».

Проводилася робота з метою пошуку та залучення альтернативних джерел фінансування проектів відновлення та розвитку громади:

- організовано роботу в Єдиній цифровій інтегрованій інформаційно-аналітичній системі управління процесом відбудови об'єктів нерухомого майна, будівництва та інфраструктури (далі-DREAM): створено ієрархію Сумської міської ради для роботи в системі DREAM, до якої підключено виконавчі органи Сумської міської ради та внесені ними проекти, зокрема для участі у відборі проектів за рахунок відповідних субвенцій з державного бюджету, а також для представлення їх потенційним донорам/інвесторам;

- забезпечено підготовку 11 концепцій публічних інвестиційних проектів для підготовки Бюджетної декларації на 2025-2027 роки;

- забезпечено підготовку 8 проектів для представлення їх широкому колу міжнародних донорів/партнерів: потенційним інвесторам, міжнародним фінансовим організаціям, комерційним банкам та представникам іноземних компаній, зокрема на щорічній Конференції з питань відновлення України (URC 2024) в місті Берлін (Німеччина). На конференції був представлений проект «Реконструкція міських каналізаційних очисних споруд Комунального підприємства «Міськводоканал» Сумської міської ради потужністю 60 000 м³/добу з виділенням першої черги будівництва потужністю 30 000 м³/добу у м. Суми», тізер якого було підготовлено за підтримки команди Проекту USAID SOERA та презентовано на стенді Сумської області;

- забезпечено підготовку 2 проектних пропозицій для участі у Конкурсі проектів 2024 Фонду заходів із пом'якшення наслідків зміни клімату;

- забезпечено підготовку онлайн-анкети щодо сприяння налагодженню міжмуніципальної співпраці та партнерства між українськими муніципалітетами та містами й громадами США, Європи, Канади та інших країн, які підтримують дружні відносини з Україною в рамках проекту USAID «ГОВЕРЛА» та подано 3 інвестиційні проекти;

- забезпечено підготовку переліку пріоритетних проектів СМТГ та направлено Німецькому товариству міжнародного співробітництва (GIZ) для обговорення щодо можливості їх реалізації за рахунок коштів донорів;

- підготовка презентаційних матеріалів про громаду та її проекти відновлення і розвитку для представлення на Міжнародній виставці та конференції ReBuild Ukraine у Варшаві.

У вересні 2024 року було проведено рейтингування СМТГ з оновленням (підтвердженням) кредитного рейтингу СМТГ на попередньому рівні – «aaA-» (характеризує високу кредитоспроможність порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами) з прогнозом «негативний», що обумовлено тривалими військовими діями на території України через агресію з боку Російської Федерації, невизначеністю щодо перспектив розвитку економіки та погіршенням умов діяльності. Також оновлено (підтверджено) на попередньому рівні рейтинг інвестиційної привабливості громади – «invA-», який характеризує високу інвестиційну привабливість порівняно з іншими об'єктами рейтингування. Визначені рейтинги свідчать про високу якість управління місцевими фінансами навіть у воєнний час, а також про збереження достатнього потенціалу економіки та інвестиційних можливостей СМТГ.

Протягом звітної періоду було здійснено моніторинг виконання Стратегії розвитку Сумської міської територіальної громади до 2027 року.

В рамках впровадження проекту ПРООН «Забезпечення доброго врядування завдяки участі громадськості та підвищенню якості надання послуг і захисту довкілля на сході

України» затверджено Положення про Офіс відновлення та розвитку СМТГ, на базі якого було проведено 57 заходів.

Забезпечено участь в проєкті «Створення моделі електронної системи супроводу пацієнта у медичних закладах міста Суми» у рамках програм: «Міські перетворення» ініціативи «Мери за економічне зростання» (M4EG). Також взято участь у програмі «Переосмислення міст в Україні», у рамках якої підготовлено та представлено у м. Стокгольм, Швеція пілотний проєкт: «Будівництво 15-ти екологічних мікробудинків для ВПО для постійного проживання».

СМТГ взято участь у кампанії #ImALifelongLearner Глобальної мережі міст ЮНЕСКО, що навчаються. В 2024 році громада доєдналась до Глобальної мережі ЮНЕСКО міст, що навчаються (UNESCO Global Network of Learning Cities), в рамках якої запланована серія заходів із розбудови спроможності «Розширення можливостей міст ЮНЕСКО, що навчаються в Україні для зміцнення навчання впродовж життя». СМТГ стала переможцем конкурсу «Столиця навчання та освіти дорослих» від Громадської спілки «Українська асоціація освіти дорослих».

СМТГ стала учасником «Академії проєктного менеджменту і міжнародної співпраці» від Cities4Cities| United4Ukraine за підтримки USAID «Зміцнення громадської довіри (UCBI)». Спеціалісти виконавчих органів Сумської міської ради пройшли онлайн-курс «Проектний менеджмент для громад» і взяли участь у воркшопах, організованих консультантами ініціативи. Громада також отримує стипендію для реалізації заходів із розвитку проєктного менеджменту (передбачені менторські консультації та можливість участі в стажуваннях у містах Івано-Франківськ, Чортків і Копичинці для обміну досвідом і кращими практиками).

В громаді реалізується проєкт «Життєздатність+» Міжнародною організацією з міграції (МОМ) за підтримки Німецького банку розвитку (KfW). Проєкт спрямований на комплексне зміцнення соціально-економічної стійкості Сумської громади, надання фінансової підтримки та створення умов для сталого економічного розвитку шляхом ефективного використання наданих ресурсів.

З метою підвищення здатності реагування на небезпеку, спричинену воєнними діями та кризовими ситуаціями на території СМТГ, шляхом обмеження наслідків небезпечних ситуацій для жителів громади, розпочато реалізацію проєкту «Mobile bomb shelters - safety and security for the city of Sumy residents in the face of shelling and other emergencies» («Модульні укриття - безпека та захист мешканців Сум під час авіаударів, обстрілів та інших загроз») за участі Сумської міської ради та адміністрації міста Люблін. Проєкт фінансується за конкурсом «Polska pomoc 2024» Міністерства закордонних справ Республіки Польща (5,9 млн грн). У рамках реалізації проєкту передбачається, зокрема, встановлення 4 модульних укриттів, проведення тренінгів з допсихологічної допомоги «Самодопомога в кризі та допомога ближнім».

СМТГ була обрана для участі в проєкті «Посилення спроможності громад для відбудови через пілотування їхньої взаємодії з університетами», який реалізує Альянс українських університетів за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» та передбачає співпрацю університетів та громад в Україні для зцілення ран війни і післявоєнної відбудови, має за мету сприяти самозарадності громад, мобілізації людського капіталу та імплементації навчальних програм, що орієнтовані на вирішення потреб громад.

Реалізовувався грантовий проєкт «Школа амбасадорів», що фінансується мережею EU4Youth Alumni Network.

Проблемні питання у сфері інвестицій:

➤ низький рівень інвестиційної активності внаслідок військової агресії Російської Федерації та географічного розташування громади – безпосередньої близькості до кордонів з державою агресором;

➤ недостатній рівень та складні механізми державної підтримки реалізації інвестиційних проєктів, особливо в умовах воєнного стану;

- обмеженість джерел фінансування проектів відновлення та розвитку громади (відсутність зацікавленості потенційних інвесторів/донорів вкладати кошти в об'єкти, що розташовані в безпосередній близькості до кордону з Російською Федерацією);
- нестабільність та непередбачуваність курсу іноземної валюти;
- недостатній рівень забезпечення привабливості об'єктів інвестування (наприклад: висока енергоємність об'єктів інвестування);
- відтік кваліфікованих кадрів.

Міжнародна співпраця

Продовжувалася співпраця з міжнародними партнерами та донорами з метою залучення гуманітарної та технічної допомоги для забезпечення потреб СМТГ в умовах воєнного стану.

У березні 2024 року підписано Меморандум про взаєморозуміння та співпрацю між Кімонікс Інтернешнл Інк. (організація, що забезпечує реалізацію Фонду «Партнерство за сильну Україну»), проекту міжнародної технічної допомоги, що фінансується Міністерством закордонних справ і у справах Співдружності Націй Великої Британії з додатковим фінансуванням від інших держав, включаючи уряди США, Канади, Швеції, Швейцарії та Фінляндії) та Виконавчим комітетом Сумської міської ради, предметом якого є домовленість про співпрацю між Сторонами для координації цілей, завдань та проектних заходів у Сумській міській територіальній громаді відповідно до цілей Програми. В рамках співпраці були отримані матеріали/обладнання для відновлення мереж тепло- та водопостачання в державному навчальному закладі «Сумське міжрегіональне вище професійне училище», яке постраждало внаслідок агресії Російської Федерації; у вересні 2024 року отримано автокран в якості міжнародної технічної допомоги.

Підписано Меморандум про взаєморозуміння та співпрацю між Сумською міською радою та Центральним агентством з управління проектами (Литовська Республіка), спільно з яким відповідно до програми «Сусідство, розвиток і міжнародна співпраця Інструмент – Глобальна Європа» та в рамках реалізації проекту «Нові укриття для українських шкіл» планується будівництво протирадіаційного укриття в одному з закладів загальної середньої освіти.

В квітні 2024 року від міста-партнера Целле (Німеччина) прибув черговий вантаж, зокрема отримано в якості гуманітарної допомоги: підгузки, дитяче харчування, постільну білизну, письмове приладдя та меблі для закладів освіти тощо.

В комунікації з містом-партнером Целле (Німеччина) опрацьоване питання щодо направлення на відпочинок молоді віком від 13 до 17 років до Німеччини в 2025 році, а також започатковано співпрацю з Сумським державним університетом щодо розробки програм навчання за кордоном для студентів, які вивчають німецьку мову.

В червні 2024 року були досягнені домовленості з представниками Міжнародної організації з міграції, щодо можливостей співпраці в напрямку забезпечення лікувальних закладів громади предметами першої необхідності для поліпшення умов обслуговування пацієнтів, за підсумками яких отримано допомогу для забезпечення трьох лікувальних закладів необхідними виробами немедичного призначення, зокрема матрацами, ковдрами, постільною білизною, посудом, акумуляторними світильниками тощо, у т.ч. і для облаштування укриттів.

Налагоджено безперервну комунікацію з неурядовою організацією «Fondazione Progetto Arca» (Італія), за підсумками якої підписано «Меморандум про взаєморозуміння (МПВ) для проекту 26/UCR/012832», предметом якого є розвиток діяльності з розподілу продовольчих і непродовольчих товарів, спрямованої на задоволення нагальних потреб громадян і внутрішньо переміщених осіб, які проживають на території СМТГ, і потребують негайної допомоги та підтримки. Проводиться робота з підготовки отримання гуманітарного вантажу.

Налагоджено безперервну комунікацію з представниками французької гуманітарної організації Acted Ukraine щодо можливості співпраці у напрямку матеріальної допомоги (грошової) уразливим верстам населення в старостинських округах СМТГ. Під час зустрічі з

представниками вказаної організації були обговорені поточні потреби населення старостинських округів СМТГ та налагоджені контакти зі старостами для подальшої співпраці.

У липні відбулася зустріч представників Сумської міської ради з представниками гуманітарної неурядової організації «Людина в біді» (People in Need), під час якої обговорювалися питання щодо потреби у модульних укриттях, облаштування укриттів у закладах освіти, забезпечення комунальних підприємств технікою для ліквідації руйнувань у наслідок ворожих атак та потреба в автобусах.

За підсумками першої зустрічі сторони підписали Меморандум про співпрацю між Сумською міською радою та Філією компанії «Людина в біді» (Člověk v tísni) в Україні, який передбачає об'єднання зусиль сторін, спрямованих на забезпечення ефективної реалізації проектів щодо відновлення громади та всебічної підтримки осіб, постраждалих внаслідок війни в Україні.

Підготовлено та направлено звернення:

- до проєкту USAID «ГОВЕРЛА» щодо надання у якості міжнародної технічної допомоги генераторів запропонованої вказаним проєктом потужності для забезпечення надання комунальних послуг мешканцям громади в умовах надзвичайних ситуацій та для підготовки до зимового сезону;

- до міжнародних організацій, фондів, посольств, міст-партнерів з проханням розглянути можливість надання в якості гуманітарної допомоги пасажирських автобусів для евакуації населення, спецтехніки (вантажного тягача), надання допомоги у відновленні пошкоджених об'єктів внаслідок збройної агресії Російської Федерації тощо;

- до міжнародних організацій, фондів тощо з проханням розглянути можливість надання допомоги у відновленні пошкоджених об'єктів та інженерних мереж КНП «Клінічна лікарня № 5» Сумської міської ради, КНП «Клінічна лікарня Святого Пантелеймона» Сумської міської ради; багатоквартирного житлового будинку по вул. Петропавлівська в м. Суми;

- у вигляді талонів на дизельне пальне та бензин-95 (з тривалим терміном використання) для роботи генераторів на підприємствах/закладах критичної інфраструктури.

За підсумками звернень до міжнародних організацій з проханням розглянути можливість надати допомогу у забезпеченні КП «Міськводоканал» Сумської міської ради паливом для належної роботи генераторів для забезпечення жителів міста послугами з водопостачання та водовідведення в години вимкнення електроенергії в рамках Проєкту «Зміцнення громадської довіри» (UCBI-4) (виконується за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID)) отримана частина запитуваної потреби, зокрема талони на дизельне пальне в кількості 5000 літрів, які стануть енергетичним резервом для підприємства.

Представники Сумської міської ради взяли участь у щорічній виставці «URBIS», яка є новим форматом «Smart Cities Meetup», яка відбулась в місті Брно (Чехія). Під час заходу представники нашої громади мали змогу ознайомитися з новітніми технологіями у сфері містобудування, забезпечення ефективного функціонування місцевої інфраструктури, а також налагодити контакти та обговорити можливості співпраці з міжнародними асоціаціями та організаціями; відвідали Науково-технологічний парк D'ABRUZZO в місті К'єсті-Скало (Італія), що дало змогу ознайомитись з організованою системою наукових, технологічних та виробничих суб'єктів, що діють за підприємницькими критеріями у сфері прикладних досліджень, технологічного розвитку та трансферу, інноваційних послуг та якості бізнесу.

У серпні 2024 року представники Сумської міської ради відвідали м. Мажейкяй (Литовська Республіка). Під час візиту було запропоновано поглибити співпрацю між містами та укласти Угоду про співпрацю між містом Суми (Україна) та містом Мажейкяй (Литовська Республіка) як містами-партнерами. Проєкт угоди був наданий керівництву міста Мажейкай.

Підписано Угоду про співпрацю між містами Суми та Хямеенлінна (Фінляндія).

Підписано Угоду про побратимство щодо сприяння дружньому співробітництву та обміну між містом Коїмбра (Португалія) та містом Суми.

Підприємництво та регуляторна політика

Станом на 01.10.2024 у загальному реєстрі діючих **регуляторних актів** Сумської міської ради та її виконавчих органів налічується 63 діючих регуляторних актів (31-СМР, 32-ВК), які оприлюднені на офіційному сайті Сумської міської ради за посиланням: <https://smr.gov.ua/uk/2016-03-14-08-11-32/regulyatorna-diyalnist/reestr-regulyatornikh-aktiv.html>.

Згідно вимог статті 7 «Планування діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів» Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» рішенням Сумської міської ради від 31 січня 2024 року № 4384-МР та рішенням Виконавчого комітету Сумської міської ради від 17.11.2023 № 641 (зі змінами) затверджені Плани діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів відповідно Сумської міської ради та її виконавчих органів на 2024 рік, які оприлюднені на офіційному сайті Сумської міської ради за посиланням: <https://smr.gov.ua/uk/2016-03-14-08-11-32/regulyatorna-diyalnist/planuvannya-diyalnosti.html>.

Протягом звітнього періоду було підготовлено та оприлюднено три проєкти регуляторних актів (1 – проєкт розпорядження Сумської міської військової адміністрації, 2 – проєкти рішень Виконавчого комітету Сумської міської ради).

Згідно статті 8 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» стосовно кожного проєкту регуляторного акта його розробником було підготовлено повідомлення про оприлюднення регуляторного акта, аналіз регуляторного впливу та Тест малого підприємництва (М-Тест), як індикатор впливу регулювання на малий бізнес.

У звітньому періоді Сумською міською радою, Виконавчим комітетом Сумської міської ради та Сумською міською військовою адміністрацією Сумського району Сумської області було прийнято 3 регуляторні акти: 1 – відповідно до плану діяльності підготовки проєктів регуляторних актів Виконавчого комітету Сумської міської ради на 2023 рік, 1 – відповідно до плану діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів Сумської міської ради на 2023 рік та 1 – відповідно до плану діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів Виконавчого комітету Сумської міської ради на 2024 рік.

Згідно зі статтею 11 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» протягом 9 місяців 2024 року було скасовано/втратили чинність 5 регуляторних актів Виконавчого комітету Сумської міської ради та Сумської міської ради.

Відповідно до вимог статті 10 «Відстеження результативності регуляторних актів» Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» стосовно діючих регуляторних актів здійснюється базове, повторне та періодичне відстеження їх результативності. Рішенням Сумської міської ради від 31 січня 2024 року № 4385-МР та рішенням Виконавчого комітету Сумської міської ради від 17.11.2023 № 642 затверджені плани-графіки відстеження результативності діючих регуляторних актів Сумської міської ради та її виконавчих органів на 2024 рік, якими заплановано проведення відстеження результативності 21 діючого регуляторного акту (1 - повторне, 20 - періодичних) та підготовку відповідних звітів.

Протягом звітнього періоду розробниками регуляторних актів було проведено відстеження результативності 19-ти діючих регуляторних актів, з них 17 згідно з планом та 2 – додатково (базові) та підготовлено відповідні звіти. Звіти по відстеженню результативності діючих регуляторних актів оприлюднені на інформаційному порталі Сумської міської ради у розділі «Бізнесу/Регуляторна діяльність» у підрозділі «Відстеження результативності», за посиланням: <https://smr.gov.ua/uk/2016-03-14-08-11-32/regulyatorna-diyalnist/vidstezhennya-rezultativnosti.html>

У відповідності до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 21.10.2015 № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» (зі змінами), протягом звітнього періоду на офіційному веб-сайті «Єдиний державний веб-портал відкритих даних» розробниками регуляторних актів забезпечується

оприлюднення та оновлення інформації у формі відкритих даних щоразу після внесення змін до переліку регуляторних актів із зазначенням дати набрання чинності, строку проведення відстежень їх результативності та інформації про місце їх оприлюднення. Крім того, розпорядником інформації – Виконавчим комітетом Сумської міської ради, протягом звітного періоду було забезпечено оприлюднення набору даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних: «Перелік діючих регуляторних актів», «План підготовки регуляторних актів» та «Інформація про стан реалізації покладених на Сумську міську раду та її виконавчі органи повноваження у здійсненні державної регуляторної політики».

Управлінням **«Центр надання адміністративних послуг у м. Суми»** (ЦНАП) забезпечується надання адміністративних послуг населенню громади у відповідності до Закону України «Про адміністративні послуги». Здійснюється прийом громадян та постійно оновлюється офіційний сайт ЦНАП, де розміщується інформація про порядок надання адміністративних послуг, режим роботи ЦНАП, графік прийому спеціалістів та нововведення в законодавстві. Для зручності відвідувачів в приміщенні ЦНАП надаються супутні послуги (продаж канцелярських товарів, ксерокопіювання, виготовлення фото на документи).

На робочих місцях адміністраторів для зручності відвідувачів встановлені POS-термінали та роздруковані QR-коди для оплати адміністративних послуг; приміщення ЦНАП облаштовано системою відеоспостереження, встановлений інформаційний термінал.

Реєстрація заяв та виданих результатів надання адміністративних послуг (в т.ч. документів дозвільного характеру) здійснюється в програмі «Універсам послуг». Також в ЦНАП надаються «швидкі послуги» безпосередньо адміністратором через підключення до реєстру територіальної громади, Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, Державного земельного кадастру тощо.

За підсумками 9 місяців 2024 року управлінням повністю відновлено процес надання послуг за усіма напрямками. Надається 475 видів адміністративних послуг, як для суб'єктів господарювання СМТГ, так і для жителів Сумської області. Працівниками ЦНАПу та представниками адміністративних та дозвільних органів було надано 265,3 тис. адміністративних послуг 442,8 тис. консультацій.

Також велика кількість мешканців області (як громадян, так і суб'єктів господарювання) звертаються в ЦНАП для отримання адміністративних послуг, які надаються територіальними (регіональними) суб'єктами надання адміністративних послуг, а саме: Державною інспекцією архітектури та містобудування України, управлінням патрульної поліції в Сумській області Департаменту патрульної поліції, Північним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства, Північно-Східним міжрегіональним управлінням Державної служби з питань праці, Головним управлінням Держгеокадастру в Сумській області, управлінням Держпродспоживслужби у Сумській області, Головним управлінням Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Сумській області, департаментом захисту довкілля та природних ресурсів Сумської ОДА, сектором у Сумській області Державного агентства водних ресурсів України, а також безпосередньо відділом державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та відділом державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців ЦНАП.

Для зручності громадян було прийнято рішення про роботу в ЦНАП спеціаліста Сумського розрахункового центру, який вносить в міську базу даних інформацію про зареєстрованих осіб, про зміну власника, для використання зазначеної інформації організаціями та підприємствами, які надають житлово-комунальні послуги, а також спеціалістів Департаменту соціального захисту населення та Пенсійного фонду. Також в ЦНАП надають консультації представники КП «Міськводоканал» Сумської міської ради.

Адміністратори ЦНАП отримали доступ до реєстру Єдиної системи соціальних послуг, Порталу Пенсійного фонду України, реєстру пошкодженого та зруйнованого майна, реєстру актуалізації даних військовозобов'язаних тощо. Працівники відділу ДРАЦС

отримали можливість надавати повторні документи (свідоцтва про одруження, про смерть, про народження дитини).

Належна увага приділяється підвищенню кваліфікації та навчанню адміністраторів. З цією метою постійно проводяться семінари та тренінги, а також наради з представниками суб'єктів надання адміністративних послуг та дозвільних органів, де розглядаються нововведення в законодавстві та вирішуються проблемні питання.

З метою більшої зручності та доступності громадян до отримання адміністративних послуг у віддалених районах громади функціонують 3 територіальних підрозділи ЦНАПу та 2 віддалених робочих місця адміністратора в с. Велика Чернеччина та с. Стецьківка.

Проводилася робота з поліпшення бізнес-клімату, створення сприятливих умов для розвитку **малого та середнього підприємництва**, подальшого розвитку активної співпраці виконавчих органів Сумської міської ради та суб'єктів малого і середнього підприємництва.

Для бізнесу СМТГ актуальним залишається питання організації та проведення тренінгів, семінарів, інформаційно-консультаційної роботи.

Спільно з місцевими виробниками у березні 2024 року проведено засідання Круглого столу з розгляду актуальних питань, які турбують підприємців СМТГ, можливих шляхів їх вирішення, напрямків співпраці органів місцевої влади та бізнесу. У травні 2024 року проведено засідання координаційної ради з питань розвитку підприємництва, на якому розглядалися актуальні для бізнесу СМТГ питання.

Протягом 9 місяців 2024 року у приміщенні Сумського Бізнес Хабу проведено 29 заходів, до яких було залучено 763 суб'єктів господарювання зокрема: засідання ради підприємців; нарада з підприємцями-крафтовиками; нарада підприємців-аграріїв; круглий стіл «Концептуальні питання забезпечення зайнятості жінок»; семінар з питань психологічних аспектів запровадження інновацій в бізнесі; семінар з юридичних питань для підприємців міста; семінар зі стратегічного планування; семінар з електронної комерції; семінар «Використання інструментів Big Data в бізнесі»; семінар по грантових програмах; семінар з юридичних питань для жінок-підприємців; семінар для підприємців в рамках Ярмарки вакансій; підписання меморандуму між підприємцями та Сумською обласною державною адміністрацією; конкурс-відбір стартапів.

Актуальна інформація стосовно особливостей роботи малого і середнього бізнесу СМТГ в умовах воєнного стану постійно розміщується на офіційному сайті Сумської міської ради та розсилається на електронні адреси суб'єктів господарювання (близько 300 отримувачів) та розміщується в мережі Facebook. Також до відома підприємців та підприємств доводилася інформація щодо можливості участі у міжнародних програмах, конкурсах та грантах.

В рамках реалізації цільової Програми підтримки малого і середнього підприємництва Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки у травні 2024 року здійснена виплата з бюджету СМТГ другого траншу фінансової підтримки переможцям Конкурсу стартапів у СМТГ 2023 року (0,13 млн грн). У червні 2024 року за участю членів комісії з конкурсного відбору проєктів стартапів проведено обстеження фактичного стану реалізації бізнес-ідей переможців Конкурсу 2023 року. За результатами обстеження виявлено, що переможцями Конкурсу виконані вимоги бізнес-планів, бізнес-ідеї реалізовані, проєкти втілені та працюють. Звіт про роботу переможців Конкурсу опублікований на сайті Сумської міської ради та в соціальних мережах. За результатами Конкурсу, проведеного у 2024 році, визначено трьох переможців, з якими укладені відповідні договори на суму 0,35 млн гривень.

За даними Сумської філії Сумського обласного центру зайнятості за 9 місяців 2024 року в рамках грантових програм підтримки бізнесу на започаткування/розвиток власного бізнесу 193 суб'єкти господарювання отримали грантові кошти на суму 45,9 млн гривень.

238 суб'єктів господарювання завдяки отриманій безповоротній державній допомозі у формі мікрогрантів створили 420 нових робочих місць.

Основними видами економічної діяльності суб'єктів господарювання, які отримали грантові кошти, зокрема, є: діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування; надання послуг перукарнями та салонами краси; роздрібна торгівля хлібобулочними

виробами, борошніаними та цукровими кондитерськими виробами в спеціалізованім магазині; роздрібна торгівля, що здійснюється фірмами поштового замовлення або через мережу Інтернет та інше.

За даними Головного управління ДПС у Сумській області станом на 01.10.2024 кількість зареєстрованих основних платників податків по м. Суми, які здійснюють діяльність, складає 29,3 тис. суб'єктів, з них: юридичних осіб – 11,9 тис. суб'єктів (+2,6% до відповідної дати 2023 року); фізичних осіб-підприємців – 17,4 тисяч (+4,2%).

Проблемні питання у сфері розвитку підприємництва:

- нестача власних фінансових ресурсів у суб'єктів, висока вартість кредитного ресурсу, складність залучення інвестицій;
- відтік підприємців та кваліфікованих кадрів, зважаючи на введення воєнного стану;
- недостатній рівень підтримки суб'єктів підприємництва з боку держави та органів місцевого самоврядування;
- ризики ведення бізнесу в умовах воєнного стану та високої вірогідності, у зв'язку з цим, отримання пошкоджень майна та інфраструктури.

Будівництво, містобудування та житлова політика

Основними забудовниками міста залишаються ПАТ «Сумбуд», ТОВ «Гопаз», ТОВ «ВКП Нотехс», ТОВ «БВКК Федорченко», які здійснюють будівництво житлових об'єктів та об'єктів соціально-побутового та соціально-культурного значення. Проте у зв'язку з агресією Російської Федерації інформація щодо обсягів будівництва та введення їх в експлуатацію відсутня.

Містобудівна діяльність здійснюється відповідно до затвердженої містобудівної документації.

З метою забезпечення сталого розвитку громади, комплексного управління у галузі використання земель громади відповідно до рішення Сумської міської ради від 09.08.2023 № 3998 - МР «Про внесення змін до рішення Сумської міської ради від 29 березня 2023 року № 3650 – МР «Про розроблення містобудівної документації «Комплексний план просторового розвитку території Сумської міської територіальної громади»» передбачається розробка містобудівної документації «Комплексний план просторового розвитку території Сумської міської територіальної громади з внесенням змін до генерального плану м. Суми». Забезпечено виконання основних заходів підготовчого етапу з розроблення зазначеної містобудівної документації.

Відповідно до пункту 42 Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.09.2021 № 926, до складу вихідних даних комплексних планів повинна входити концепція інтегрованого розвитку території громади. На підставі цього Сумською міською радою прийнято рішення від 27.03.2024 № 4655-МР «Про розроблення концепції інтегрованого розвитку території Сумської міської територіальної громади», яким розробником концепції визнано ГО «Центр дослідження суспільства» (CEDOS). Концепція розробляється на грантові кошти міжнародного фонду «Відродження» з терміном розроблення – 2024 рік.

Містобудівний кадастр продовжував стабільно функціонувати та розвиватися у напрямі формування автоматизованої багатокористувацької геоінформаційної системи, ключовим завданням якої є забезпечення доступності кадастрової інформації для органів управління та суб'єктів містобудівної діяльності, що сприятиме ефективності прийнятих управлінських рішень щодо забудови та використання територій населених пунктів, забезпеченню високої якості проектної документації, а також документації із землеустрою.

З початком військової агресії Російської Федерації проти України з метою недопущення використання ворогом відкритої кадастрової інформації про планування територій, картографічну основу та інженерну інфраструктуру населених пунктів, відкритий доступ до оприлюдненої на інтернет-порталі Сумської міської ради містобудівної документації та Геопорталу містобудівного кадастру був тимчасово призупинений. При

цьому внутрішнє використання та поповнення кадастрових даних у звітний період продовжувалося з розширенням кола співробітників, що мають можливість аналізувати та доповнювати кадастрові дані.

Продовжувалася участь в роботі утвореної за сприяння Мінінфраструктури та Мінцифри пілотної групи, яка відпрацьовує механізми створення та редагування в структурі Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва (ЄДЕССБ) баз даних Єдиного державного реєстру адрес (ЄДРА) та Реєстру будівель і споруд. По завершенню курсу навчання роботи в системі 5 фахівцями отримано відповідні кваліфікаційні сертифікати, а головний спеціаліст-адміністратор відділу «Служба містобудівного кадастру» Департаменту забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради включений до Центру компетенції ЄДЕССБ, що дало змогу перейти до промислового впровадження ЄДРА в СМТГ з поширенням набутого досвіду серед представників інших областей. Для створення реєстру адрес в межах сільських населених пунктів громади проведена робота з представниками старостинських округів з питань уточнення адресних даних на підвідомчих територіях з використанням програмного комплексу містобудівного кадастру ArcGIS. За підсумками 9 місяців 2024 року завершено перший етап наповнення ЄДРА, зокрема: в повному обсязі здійснена у Реєстрі адрес верифікація вулиць 21 населеного пункту громади в кількості 821 одиниця. Основний обсяг робіт по другому етапу заповнення ЄДРА адресними даними по об'єктах забудови заплановано провести у 2025 році.

Здійснювався вибірковий контроль проведення поточних ремонтів з опорядження фасадів пам'яток архітектури, надавалася інформація щодо їх охоронного статусу. В постійному режимі здійснювався моніторинг стану утримання пам'яток архітектури з відповідним інформування органів охорони культурної спадщини обласного рівня і власників/користувачів, яким направлені листи-повідомлення про необхідність укладення охоронного договору на пам'ятку архітектури.

Продовжено створення електронної бази даних про розташовані на території громади пам'ятки культурної спадщини з внесенням до неї охоронних договорів, що уклалися обласними уповноваженими органами охорони культурної спадщини та матеріалів технічної інвентаризації.

Здійснювалася робота щодо регулювання діяльності з розміщення зовнішньої реклами та розміщення тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності на території громади. Станом на 01.10.2024 оформлено та видано 42 паспорти прив'язки тимчасової споруди, обстежено 105 тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності щодо наявності розміщення та відповідності дозвільним документам. Проводилася робота з нанесення тимчасових споруд на Геопорталі містобудівного кадастру, з додаванням інформації щодо їх розміщення та формування додатків.

Обстежено 71 рекламний засіб в частині технічного стану та зовнішнього вигляду, наявності розміщення та відповідності дозвільним документам. Направлено 24 вимоги про усунення порушень в частині розміщення 24 конструкцій зовнішньої реклами на території м. Суми. Видано 20 дозволів на розміщення зовнішньої реклами. Проводиться робота з нанесення рекламних засобів та вивісок на Геопорталі містобудівного кадастру, з додаванням інформації щодо їх розміщення та формування додатків.

З метою підтримки бізнесу в умовах воєнного стану продовжувалася дія рішення виконавчого комітету Сумської міської ради від 29.04.2022 № 113 «Про підтримку суб'єктів господарювання у сфері зовнішньої реклами на період дії воєнного стану на території Сумської міської територіальної громади», рішення Сумської міської ради від 30.09.2024 № 5093-МР «Про відновлення нарахування плати за встановлені особисті строкові сервітути на користування місцями для розміщення тимчасових споруд на території Сумської міської територіальної громади».

Житлова політика в місті здійснюється відповідно до чинного законодавства. Станом на 01.10.2024 на квартирному обліку у виконавчому комітеті Сумської міської ради на державній черзі перебуває близько 16 тис сімей. За 9 місяців 2024 року видано 4 ордери на жилі приміщення зі звільненого житлового фонду та 3 ордери на службові жилі приміщення.

В рамках програми сприяння житловому молодіжному будівництву за рахунок коштів Державного фонду сприяння молодіжному житловому будівництву (державний бюджет) виділено 1,3 млн грн, що дало змогу надати 1 пільговий довгостроковий кредит на будівництво житла для мешканців СМТГ (площа житла – 45,6 кв.м.). Витрати, пов'язані з наданням та обслуговуванням пільгових довгострокових кредитів, наданих громадянам за рахунок коштів бюджету СМТГ, склали 0,06 млн гривень. Повернуто до бюджету СМТГ громадянами раніше наданих кредитів на придбання житла майже 1,0 млн гривень.

У зв'язку з введенням обмеження щодо здійснення деяких видатків капітального характеру в умовах воєнного стану **обсяг видатків на капітальні вкладення** (будівництво, реконструкція (в т.ч. термомодернізація), реставрація об'єктів комунальної власності) за рахунок коштів бюджету розвитку бюджету СМТГ та субвенції з державного бюджету (головні розпорядники бюджетних коштів – управління капітального будівництва та дорожнього господарства Сумської міської ради, департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, виконавчий комітет Сумської міської ради) склав 84,7 млн гривень.

Продовжувалися роботи, розпочаті у попередніх роках, зокрема, на наступних об'єктах: нове будівництво водопровідної мережі до КУ Сумська ЗОШ №8 СМР; нове будівництво кладовища в районі 40-ї підстанції в м. Суми; капітальний ремонт приміщень по вул. Герасима Кондратьєва; реставраційний ремонт протирадіаційного укриття Комунальної установи Сумська загальноосвітня школа I-III ступенів № 8 Сумської міської; капітальний ремонт частини підвальних приміщень з пристосуванням їх для використання як найпростішого укриття в будівлі Сумського дошкільного навчального закладу (центр розвитку дитини) № 14 «Золотий півник» Сумської міської ради м. Суми; капітальний ремонт частини підвальних приміщень Сумського дошкільного навчального закладу (ясла-садок) № 10 «Малючок» м. Суми, реконструкція сталевих ділянок водоводу Д-500 мм від Лучанського водозабору.

Протягом звітнього періоду розпочаті роботи, зокрема, на наступних об'єктах: нове будівництво ПРУ для закладу дошкільної освіти (ясла – садок) № 37 «Веселі зайчата» Сумської міської ради; нове будівництво захисної споруди цивільного захисту (ПРУ) на території КУ Сумська СШ №25; реконструкція захисних споруд цивільного захисту неврологічного корпусу КНП «Клінічна лікарня № 4» СМР; реконструкція - термомодернізація будівлі КУ ССШ №7 ім. М. Савченка СМР; капітальний ремонт вимощення будівлі закладу дошкільної освіти (ясла-садок) №21 «Волошка» Сумської міської ради; капітальний ремонт вимощення будівлі закладу дошкільної освіти (ясла - садок) № 12 «Олімпійський» Сумської міської ради, нове будівництво секторів поховань на Ново-Центральному Баранівському кладовищі в м. Суми.

Виконані роботи в повному обсязі, зокрема, по наступних об'єктах: реконструкція частини підвального приміщення з облаштуванням укриття Сумської початкової школи № 30 «Унікум» Сумської міської ради; реставраційний ремонт підвального приміщення з облаштуванням укриття Комунальної установи Сумська класична гімназія Сумської міської ради; капітальний ремонт частини підвальних приміщень з пристосуванням їх для використання як найпростішого укриття в будівлях закладу дошкільної освіти (ясла-садок) №12 «Олімпійський» Сумської міської ради, Сумського дошкільного навчального закладу (ясла-садок) №25 «Білосніжка» м. Суми, Сумського дошкільного навчального закладу (ясла-садок) №39 «Теремок» м. Суми, закладу дошкільної освіти (ясла-садок) №21 «Волошка» Сумської міської ради, Сумського дошкільного навчального закладу (ясла-садок) №23 «Золотий ключик» м. Суми, Сумського спеціального дошкільного навчального закладу (ясла-садок) №20 «Посмішка» м. Суми, Сумського дошкільного навчального закладу (ясла - садок) № 22 «Джерельце» м. Суми; капітальний ремонт вимощення будівлі Сумського дошкільного навчального закладу (ясла - садок) № 39 «Теремок» м. Суми; капітальний ремонт гідроізоляції фундаментів та вимощення будівлі Сумського дошкільного навчального закладу (ясла - садок) № 22 «Джерельце» м. Суми, нове будівництво місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій СМТГ, введено в експлуатацію 3 чергу полігону для складування

твердих побутових відходів на території Верхньосироватської сільської ради Сумського району Сумської області.

Протягом 9 місяців 2024 року проводилась робота з розробки проєктної документації та її експертизи на будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт по об'єктам комунальної власності територіальної громади міста Суми.

Проблемні питання у галузі будівництва, сферах містобудування та житлової політики:

- обмеженість територіальних ресурсів для розвитку міста Суми, у т. ч. для розміщення багатоквартирної та садибної житлової забудови;
- відсутність оновленої містобудівної документації на реконструкцію території промислової забудови м. Суми, визначення планувальних обмежень;
- відсутність містобудівної документації на реконструкцію районів застарілого житлового фонду м. Суми;
- відсутність актуальної містобудівної документації на планування та розвиток сільських населених пунктів, що входять до складу СМТГ;
- відсутність правової бази та організаційних засад, що регулюють взаємовідносини між службою містобудівного кадастру і службами, що володіють власними базами даних, а також відпрацьованих технологій обміну між ними актуальною інформацією щодо забудови та використання територій міста;
- невідповідність розміщеної зовнішньої реклами і тимчасових споруд затвердженим нормам;
- перенасиченість території всього міста та, в першу чергу, його центральної історичної частини рекламними конструкціями, особливо великого та середніх форматів, що суперечить вимогам законодавства з охорони культурної спадщини та нормативним документам щодо розміщення об'єктів зовнішньої реклами;
- відсутність актуальної облікової документації по ряду пам'яток архітектури.
- недостатність фінансування державних програм будівництва (придбання житла).

Транспорт

Структура пасажирського транспорту на території СМТГ представлена: автотранспортом приватної форми власності - 13 перевізників, в т.ч. 5 перевізників обслуговують приміські маршрути; послуги з перевезення пасажирів автотранспортом та електротранспортом комунальної форми власності надає 1 перевізник (КП СМР «Електроавтотранс»). Мережа автобусних маршрутів у СМТГ включає 52 автобусних маршрути загального користування, в т.ч. по місту Суми – 47 та приміських маршрутів – 5.

КП СМР «Електроавтотранс» здійснює надання соціально значущих послуг з пасажирських перевезень на 10 автобусних та 17 тролейбусних маршрутах.

Протягом 9 місяців 2024 року КП СМР «Електроавтотранс» здійснювало перевезення на 10 автобусних маршрутах (+11,1% до аналогічного періоду 2023 року) протяжністю 190,9 км та 17 тролейбусних маршрутах протяжністю 393,6 км. Середній випуск на лінію у звітному періоду становив 33,4 одиниці тролейбусів (+2,5%) та 15,5 одиниць автобусів (+9,9%). Спостерігалось зменшення кількості перевезених пасажирів міським електротранспортом (тролейбусами) на 11,7% (5,9 млн осіб), в т.ч. з платним проїздом - на 11,6 відсотків. Збільшено перевезення пасажирів автобусами на 4,5% (3,0 млн осіб), в т.ч. з платним проїздом - на 4,3 відсотків.

Для забезпечення безперебійної стабільної роботи КП СМР «Електроавтотранс» з бюджету СМТГ здійснювалось: відшкодування різниці між встановленими та економічно обґрунтованими тарифами на послуги з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах – майже 17,6 млн грн, на тролейбусних маршрутах – 42,6 млн гривень.

За рахунок власних коштів КП СМР «Електроавтотранс» у сумі 2,1 млн грн відбулось покращення матеріально-технічної бази підприємства, зокрема придбано апарат високого тиску (мийка), балансувальний стенд для вантажних і легкових автомобілів, спеціальний вантажний автомобіль ГАЗ, діагностичне обладнання для проведення діагностики двигунів транспортних засобів, трасошукач для діагностування кабельних ліній.

Проблемні питання у галузі транспорту та зв'язку:

- дестабілізація сфери пасажирських перевезень через вплив військової агресії Російської Федерації проти України;
- повільні темпи оновлення рухомого складу перевізників.

Енергозбереження та енергозабезпечення

Програма підвищення енергоефективності в бюджетній сфері СМТГ на 2022-2024 роки, що затверджена рішенням Сумської міської ради від 26.01.2022 № 2715-МР (зі змінами) (далі - Програма), передбачає реалізацію енергетичної політики СМТГ, спрямованої на підвищення енергоефективності будівель бюджетних установ, що утримуються за кошти СМТГ, дотримання стандартів та вимог в енергетичній сфері, ефективне функціонування системи енергетичного менеджменту відповідно до міжнародного стандарту ISO 50001.

В рамках реалізації зазначеної Програми за 9 місяців 2024 року було спрямовано кошти бюджету СМТГ в сумі 63,1 млн грн, субвенції з державного бюджету – 27,5 млн грн, кредитні кошти, отримані від Європейського інвестиційного банку – 1,1 млн гривень.

По галузі «Освіта» виконувались наступні заходи:

- ✓ забезпечено функціонування Сумської міської автоматизованої системи моніторингу енергоресурсів теплоспоживання будівель, до якої доєднано Палац дітей та юнацтва;
- ✓ капітальний ремонт покрівлі з утепленням спортивного корпусу Комунальної установи Сумська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 7 ім. М. Савченка Сумської міської ради (утеплено покрівлю площею 1865 кв. м з використанням мембрани);
- ✓ капітальний ремонт будівлі (утеплення фасаду) Комунальної установи Сумська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 29 (зокрема виконані роботи по утепленню цоколю (450 кв. м), фронтальної стіни зі сторони спортивного стадіону та закінчено облаштування відмостки; триває укладання бруківки);
- ✓ капітальний ремонт покрівлі з утепленням Сумська початкова школа № 30 «Унікум» Сумської міської ради (утеплено покрівлю площею 541,6 кв. м; встановлені водостічні труби, коліна, відливи, воронки та блискавкозахист);
- ✓ капітальний ремонт покрівлі з утепленням Сумського дошкільного навчального закладу (ясла-садок) № 2 «Ясочка» м. Суми, Сумської області (утеплено покрівлю площею 1416 кв. м з використанням мембрани; ведуться роботи по установленню обладнання громовідводів);
- ✓ капітальний ремонт будівлі Сумського спеціального дошкільного навчального закладу(ясла-садок) № 20 «Посмішка» м. Суми, Сумської області (проведено роботи по утепленню та фарбуванню фасаду, укладанню гідроізоляції; здійснюється нанесення фінішної декоративної штукатурки);
- ✓ капітальний ремонт покрівлі з утепленням будівлі Центру науково-технічної творчості молоді Сумської міської ради (утеплено покрівлю площею 538 кв. м; встановлюється обладнання для підключення блискавкозахисту);
- ✓ капітальний ремонт покрівлі (з утепленням) Сумського дошкільного навчального закладу (центр розвитку дитини) № 18 «Зірниця» Сумської міської ради (здійснено демонтаж парпетного покриття та вентиляційних каналів; проводиться цегляна кладка парпетів);
- ✓ капітальний ремонт покрівлі (з утепленням) Сумської початкової школи № 32 Сумської міської ради (виконано цегляну кладку парпетів та проведено заземлення);
- ✓ реконструкція-термомодернізація будівлі КУ ССШ №7 ім. М. Савченка СМР (виконано роботи по заміні дверей площею 32,68 кв. м та вікон 190,58 кв. м, влаштовано теплоізоляцію стін, цоколю, низу перекриття площею 698,35 кв. м та внутрішніх відкосів 369,77 кв. м);
- ✓ реалізація проєкту «Підвищення енергоефективності в дошкільних навчальних закладах міста Суми» (проведено оплату за консультативні послуги; виконувалися роботи на одному з блоків проєкту);

✓ реалізація проекту «Капітальний ремонт Сумського дошкільного навчального закладу № 23 «Золотий ключик» з впровадженням заходів комплексної термомодернізації та відновленням аварійних елементів будівлі, що виникли внаслідок збройної агресії російської федерації» (замінено вікна 628,96 кв. м; утеплено фасад та цегляну кладку парапетів, цоколь (площа утеплення 902 кв. м), модернізовано систему опалення, облаштовано блискавкозахист).

По галузі «Охорона здоров'я» виконувались наступні заходи:

✓ забезпечувалось функціонування системи моніторингу теплоспоживання будівель КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» СМР, КНП «Клінічний перинатальний центр Пресвятої Діви Марії» СМР, КНП «Клінічна лікарня № 5» СМР, КНП «Клінічна лікарня № 4» СМР;

✓ проведено обстеження інженерних мереж фахівцями СумДУ по впровадженню системи моніторингу в КНП «Клінічна стоматологічна поліклініка» СМР та КНП «Клінічна лікарня Святого Пантелеймона» СМР;

✓ капітальний ремонт будівлі акушерського корпусу КНП «Клінічний перинатальний центр Пресвятої Діви Марії» СМР (здійснювалося розбирання покриттів покрівлі, слухових вікон, парапетних ґрат, ізоляції з мінеральної вати; демонтаж покриття поверхні ізоляції трубопроводів, фланцевих засувок; улаштування гідроізоляційного шару плоских поверхонь, виготовлення металевого каркасу шахти вентиляційного каналу, улаштування суцільної теплоізоляції та звукоізоляції).

По галузі «Культура» та «Фізична культура і спорт» виконувалися наступні роботи:

✓ по реконструкції-термомодернізації будівлі Піщанського будинку культури проведено оплату за проектні роботи;

✓ по капітальному ремонту будівлі (термомодернізація) спортивного комплексу «Авангард» виконано утеплення фасаду.

Протягом звітного періоду продовжувалася співпраця з Асоціацією «Енергоефективні міста України» за проектом «Європейська Енергетична Відзнака».

У червні 2024 року проведені «Дні Сталої енергії», в рамках яких відбувся майстер-клас з живопису *«Кольори майбутнього: кліматичний арт»* для захисниць та дівчат-волонтерів; проведено захід *«ОСББ на колесах»* за участі експертів з енергоефективності у житловому секторі, ГО «Центр енергоефективності Сумської області», державної установи Фонд Енергоефективності, Асоціації енергоаудиторів України, ГО «Еко клуб». У гуртках ЦЕНТУМ для вихованців різних вікових категорій проведено ряд тематичних бесід про важливість економії енергоресурсів; проведено захід *«EnergySmart Хакамон: Декарбонізовані рішення 2024»*.

У квітні 2024 року проведено ресертифікаційний аудит (перевірку) системи енергетичного менеджменту в бюджетній сфері: «Перереєстрація і підтримка легітимності сертифікатів TÜV SÜD», за результатами якого отримано підтвердження відповідності системи енергетичного менеджменту вимогам міжнародного стандарту ISO 50001:2018.

Представниками виконавчих органів Сумської міської ради взято участь у заходах з питань енергозбереження: літній школі зі створення спільнот зеленої енергетики «RE-ENERGIZE UKRAINE» (м. Вінниця), загальних зборах Асоціації «Енергоефективні міста України» (м. Київ), заході «Підвищуємо сталість водопостачання у громадах завдяки сонячним електростанціям» (м. Київ), стартовій конференції проекту «Підтримка постраждалих міст в проектах підвищення енергоефективності» (м. Київ), навчальному візиті на пілотні ЕСКО-проекти у містах Коростень, Трускавець та Нововолинськ, «Першому форумі виробників теплової енергії» (м. Житомир), форумі «Енергетична стійкість прифронтових громад. Обмін досвідом» (м. Вінниця).

Проблемні питання в сфері енергозбереження:

- швидке зростання тарифів на енергоресурси;
- обмежені фінансові можливості для здійснення комплексної термомодернізації будівель бюджетної сфери територіальної громади;
- недостатній рівень обізнаності населення громади в напрямку енергоефективності та раціональному використанні природних ресурсів;

➤ низька частка відновлюваної енергетики в загальному споживанні енергоресурсів закладів бюджетної сфери.

Споживчий ринок

Станом на 01.10.2024 мережа об'єктів торгівлі та побуту по СМТГ налічує 1580 одиниць (продовольчих - 662; непродовольчих - 918 об'єктів); близько 400 закладів ресторанного господарства; близько 700 підприємств по наданню побутових послуг населенню, 9 ринків.

Відбувається закриття працюючих та відкриття нових об'єктів сфери торгівлі, ресторанного господарства та побутового обслуговування населення у приміщеннях, які звільняються. Розширюється мережа фірмових магазинів з застосуванням сучасного торговельного обладнання, високою культурою обслуговування: «Дари моря» (ФОП Кульомза Р.); «O'BEREG»; «М'ясорубка» ТОВ «Сумська м'ясна компанія». Також відкрились магазини та маркети з продажу продовольчих товарів: «Маркетопт» ПП «ФУДЗМАРТ», «Ласуня» ФОП Бутрим О.; магазини та маркети з продажу непродовольчих товарів: «Та-Да», «Аврора» ТОВ «Аврора»; заклади ресторанного господарства: ресторан «Шнобель», кафе «Wagon-13», кав'ярня «Mereli», «SUSHI-PIZZA» ФОП Бут К., локшинна «Наминай»; кафе ФОП Базарного М.

Робочою групою із здійснення заходів щодо забезпечення цінової стабільності на території СМТГ відповідно до розпорядження голови ОДА - ОВА від 12.03.2022 № 88-ОД «Про забезпечення цінової стабільності», проведено моніторинг роздрібних цін у 634 об'єктах торгівлі, в тому числі 368 торгових точках на ринках та 266 магазинах. Проведена робочою групою роз'яснювальна робота сприяла забезпеченню дотримання суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі встановленого на період дії воєнного стану граничного рівня торговельної надбавки для суб'єктів господарювання роздрібною торгівлі в розмірі не більше 10 відсотків до відпускної ціни постачальника на 20 груп соціально значущих продовольчих товарів.

ТОВ «Сумська паляниця» за 9 місяців підвищила роздрібні ціни на хліб та хлібобулочні вироби: з 23.04.2024 - на 5%, з 14.06.2024 - на 5%, з 06.09.2024 - на кондитерські вироби - на 5,0 відсотків. В рамках програми «Соціальний хліб» ТОВ «Сумська паляниця» продовжує постачання продовольчих товарів в об'єкти роздрібною торгівлі.

Потреби населення забезпечені в усіх групах продовольчих та непродовольчих товарів.

У торговельній мережі СМТГ у широкому асортименті представлена продукція місцевих товаровиробників: хлібобулочних виробів ТОВ «Сумська паляниця»; молочної продукції Філії «Сумський молочний завод» ДП «Аромат»; сирів та молокопродуктів ТОВ «O'BEREG»; алкогольних напоїв ТОВ «Горобина»; риби та рибної продукції ФОП Кульомза Р.М.; м'ясної продукції ТОВ «Сумська м'ясна компанія», круп та борошна ТОВ «Агропартнер», ТОВ «Весела торбинка»; яєць ТОВ «Авіс-Україна»; олії ТОВ ВК «Украгроойл» та інших.

Суб'єкти підприємництва започатковують нові види сфери послуг, а саме: облаштування майданчиків для аматорських занять фізичною культурою (міні-футбол, волейбол, теніс, баскетбол, інші командні ігри) в зонах масового відпочинку населення; облаштування дитячих просторів з організацією занять та розважальних ігор для дітей; прокат транспортних засобів (скутерів, квадроциклів, веломобілів, велосипедів, гіроскутерів, гіробордів, електросамокатів тощо); послуги з клінінгу; кур'єрської доставки тощо.

У травні 2024 року (відповідно до розпорядження начальника Сумської міської військової адміністрації від 09.04.2024 № 119-ВКВА) було здійснено моніторинг щодо готовності ринків СМТГ до роботи у весняно-літній період 2024 року. Контроль за якістю та безпекою харчової продукції, яка реалізується на ринках, здійснюється державними акредитованими лабораторіями ветеринарно-санітарної експертизи, які знаходяться на кожному ринку.

З метою впорядкування сезонної роздрібною торгівлі, підтримки розвитку підприємництва протягом звітнього періоду опрацьовано 225 заяв на розміщення об'єктів

сезонної торгівлі, підготовлено відповідні проекти рішень виконавчого комітету Сумської міської ради.

За 9 місяців 2024 року розглянуто 76 письмових скарг на порушення Закону України «Про захист прав споживачів», вирішено на користь споживачів - 74, або 97% від розглянутих.

Проблемні питання галузі торгівлі:

- вимушене закриття магазинів під час сигналу «повітряної тривоги»;
- значне скорочення кваліфікованого персоналу за рахунок переміщення населення територіальної громади на початку військової агресії Російської Федерації;
- зростання роздрібних цін на продовольчі та непродовольчі товари, зменшення купівельної спроможності населення;
- введення нових форм торгівлі (продаж товарів через інтернет – магазини), що не врегульовано законодавством з питань захисту прав споживачів;
- наявність стихійної торгівлі на території СМТГ.

Житлово-комунальне господарство

За 9 місяців 2024 року видатки на галузь склали 241,9 млн гривень (з урахуванням субвенції з державного бюджету).

Станом на 01.10.2024 житловий фонд міста Суми налічує 1836 житлових будинки з різною формою управління: 337 ОСББ; 703 будинків, які самостійно обрали управителя; 16 будинків, які обрали самостійну форму управління; 780 житлових будинків, по яких проведений конкурс на призначення управителя.

На обстеження технічного стану та проведення експертної оцінки пошкоджених житлових будинків на території СМТГ внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України та проведення ремонту пошкодженого житлового фонду спрямовано кошти бюджету СМТГ в сумі 0,2 млн гривень.

З метою стимулювання населення до впровадження енергоефективних та енергозберігаючих заходів у житлових будинках, відповідно до Порядку відшкодування з бюджету СМТГ відсотків за кредитами, залученими населенням (фізичними особами, об'єднаннями співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельними кооперативами) на впровадження енергозберігаючих заходів (рішення Сумської міської ради від 02.12.2015 № 43-МР зі змінами) з бюджету СМТГ спрямовано 0,2 млн грн (відшкодовано відсотків за кредитами 21 фізичним особам та 27 юридичним особам). Відповідно до Порядку відшкодування з бюджету СМТГ відсотків за кредитами, залученими об'єднаннями співвласників багатоквартирних будинків на впровадження заходів з енергоефективності, затвердженого рішенням Сумської міської ради від 24.12.2020 № 75-МР, будинок, який бере участь у державній програмі «Енергодім» отримав відшкодування відсотків за кредитом у сумі 0,3 млн грн на проведення комплексу робіт спрямованих на енергоефективність, поліпшення стану житла та підвищення комфорту проживання в ньому.

На благоустрій міста спрямовано 157,2 млн грн, в тому числі на:

- шляхове господарство – 93,2 млн грн (зокрема: утримання та поточний ремонт вулично-дорожньої мережі (відремонтовано 68,6 тис. кв. м та 293,0 тис. п. м), утримання вулично-дорожньої мережі старостинських округів, утримання та обслуговування світлофорних об'єктів, зимове та літнє утримання тротуарів, утримання сходів та пішохідних мостів);

- вуличне освітлення – 22,2 млн грн;

- озеленення – 18,5 млн грн (догляд за зеленими насадженнями, газонами, квітниками, садіння квіткових рослин, утримання парків, скверів, зелених зон, косіння трави по об'єктах благоустрою міста загальною площею 669,4 тис. кв. м та ліквідація (викошування) трави (амброзії) на площі 333,4 тис. кв. м, видалення 244 дерев з навантаженням та вивезенням деревини тощо);

- утримання кладовищ – 14,4 млн грн;

- інші види робіт з благоустрою – 8,9 млн грн (зокрема: систематичне очищення урн від сміття, утримання посадкових майданчиків на зупинках громадського транспорту,

ліквідація несанкціонованих і неконтрольованих звалищ відходів, збирання та вивезення сміття на території СМТГ, утримання підземного пішохідного переходу, надання послуг з утримання та технічного обслуговування насосних станцій в м. Суми, благоустрій території місця відпочинку людей біля озера Чеха в м. Суми, утримання території міського пляжу в парку ім. І.М. Кожедуба).

На забезпечення діяльності водопровідно-каналізаційного господарства спрямовано 58,5 млн грн: фінансова підтримка КП «Міськводоканал» СМР – 58,1 млн грн на оплату заборгованості за спожиту електроенергію та розподіл, оплату різниці між вартістю електроенергії, яка врахована в тарифі на послуги з водопостачання й водовідведення, та фактичним тарифом на електроенергію, встановленим постачальником; оплата послуг з охорони КНС – 0,4 млн грн).

На забезпечення функціонування підприємств, установ та організацій, що виробляють, виконують та/або надають житлово-комунальні послуги – 1,6 млн грн (фінансова підтримка КП «Центр догляду за тваринами» СМР, КП «Сумикомунінвест» СМР та КП «Чисте місто» СМР).

Видатки на іншу діяльність у сфері житлово-комунального господарства склали 6,1 млн грн, зокрема на: сплату орендної плати за користування земельною ділянкою, на якій розташовано полігон для захоронення ТПВ; матеріальне заохочення голів квартальних комітетів кварталів приватного сектору міста; оплату послуг з приведення засобів комерційного обліку електричної енергії у відповідність до вимог нормативно-технічних документів, з підключення до електромереж модульних укриттів на території м. Суми, технічного обслуговування камер відеоспостереження. Отримано гуманітарну допомогу від Громадської організації «ГОУЛОКАЛ» для КП «Міськводоканал» СМР (автомобіль IVECO з висувним краном, обладнання тощо).

На будівництво об'єктів житлово-комунального господарства, інших об'єктів комунальної власності, проектування, реставрацію та охорону пам'яток архітектури, в т.ч. розробку проектної документації та її експертизи, спрямовано кошти в сумі 8,8 млн грн (з урахуванням коштів субвенції), зокрема по об'єктах: нове будівництво секторів поховань на Ново-Центральному Баранівському кладовищі в м. Суми (Перша черга) – 5,9 млн грн, реконструкція приміщення по вул. Родини Янових (Шишкіна) – 0,3 млн грн, реставраційний ремонт інженерних систем нежитлового приміщення та пристосування підвального поверху під найпростіше укриття будівлі («Будинок служб садиби Сумовських») – 0,3 млн грн, реконструкція частини будівлі насосної станції під дільницю розливу питної води на території водозабору «Пришибський» - 0,2 млн грн, реконструкція сталевих ділянок водоводу Д-500 мм від Лучанського водозабору до перехрестя вул. Чехова та вул. 2-га Залізнична в м. Суми – 1,6 млн гривень).

На виконання умов угоди про соціально-економічне співробітництво між Сумською міською радою та Верхньосироватською сільською радою спрямовано кошти бюджету СМТГ у сумі 9,0 млн гривень.

КП «Міськводоканал» СМР за 9 місяців 2024 році забезпечено реалізацію води 7,8 млн куб. м (+2,6% до 9 місяців 2023 року), в т. ч. населенню – 5,7 млн куб. м (+1,7%); відведено стічних вод – 6,8 млн куб. м, в т. ч. населенню – 5,7 млн куб. м. Фактичні показники втрати води в мережах склали 27,2% при нормативі – 29,2 відсотків.

З метою забезпечення надання якісних послуг виконані роботи за рахунок власних коштів підприємства:

- по системі водопостачання на суму 0,3 млн грн, зокрема: установлення нових полімерпісчаних, гумових та чавунних люків на зовнішніх мережах водопостачання в кількості 11 одиниць; поточний ремонт зовнішніх мереж водопостачання (0,2 п.км), ремонтні та профілактичні роботи на водозабірних спорудах тощо;

- по системі водовідведення на суму 9,8 млн грн, зокрема: установлення нових полімерпісчаних, гумових та чавунних люків на зовнішніх мережах водовідведення в кількості 49 одиниць; поточний ремонт каналізаційних зовнішніх мереж (0,6 км), інші поточні ремонти та ремонтні роботи на об'єктах КНС та станції очисних споруд тощо;

- на об'єктах та мережах підприємства виконано інші роботи на суму 0,9 млн гривень.

Виконано промивку та дезінфекцію резервуарів чистої води на Лучанському водозаборі – 3 одиниці, на Токарівському водозаборі – 2 одиниці, на Пришибському водозаборі – 3 одиниці.

На профілактичні ремонтні роботи на об'єктах підприємства витрачено матеріально-товарних цінностей на суму близько 12,9 млн гривень.

В рамках виконання Інвестиційної програми КП «Міськводоканал» СМР за 9 місяців 2024 року проводилось заходи щодо підвищення екологічної безпеки та охорони навколишнього середовища (ліквідаційний тампонаж експлуатаційних свердловин) на суму 0,2 млн гривень. Також підприємством спрямовувались кошти на довиконання заходів Інвестиційної програми 2023 року в загальній сумі 5,7 млн грн та на впровадження Автоматизованої системи комерційного обліку електричної енергії в сумі 0,8 млн гривень.

КП «Чисте місто» СМР надавались послуги із захоронення твердих побутових та негабаритних відходів на полігоні ТПВ (прийнято на полігон та захоронено твердих побутових відходів 369,7 тис. куб. метрів). Здійснювалося утримання майданчика для складування рослинних відходів, збирання та вивезення сміття на території СМТГ (після проведення толоки). Загальний обсяг наданих послуг складає 3,6 млн грн, в т. ч. за рахунок фінансової підтримки з бюджету СМТГ – 1,2 млн грн (орендна плата 3-ї черги полігону 0,7 млн гривень).

КП «Центр догляду за тваринами» СМР протягом 9 місяців 2024 року було надано послуги з регулювання чисельності тварин, в тому числі безпритульних (утримання тварин у притулку, проведення стерилізації, відлов та повернення на територію міста безпритульних тварин тощо). Загальний обсяг наданих послуг складає 1,2 млн грн, в т. ч. за рахунок фінансової підтримки з бюджету СМТГ на виплату заробітної плати з нарахуваннями – 0,3 млн гривень.

КП «Спеціалізований комбінат» СМР здійснювало роботи (14,3 млн грн), зокрема: поточне утримання 13 кладовищ м. Суми (площа 105,5 га) та 25 кладовищ старостинських округів СМТГ (площею 24,4 га), в т. ч.: видалення аварійних дерев (18 шт.), покіс трави (18,63 га), прибирання з газонів скошеної трави (2,83 га), сервісне обслуговування водогонів тощо. Також були виконані роботи по поточному ремонту пам'ятників по місту (6 шт.).

КП «Сумикомунінвест» СМР надавались послуги з утримання дитячого парку «Казка» площею 12,0 га (прибирання території, згрібання та вивезення опалого листя, стовбурів та гілля, косіння та прибирання скошеної трави, утримання квітників площею 40 кв. м.). З бюджету СМТГ підприємству було надано фінансову підтримку в сумі 0,1 млн грн на виплату заробітної плати з нарахуваннями, оплату послуг (крім комунальних), інших енергоносіїв та інших комунальних послуг, тощо.

КП «Шляхрембуд» СМР забезпечено виконання комплексу робіт з утримання вулично-дорожньої мережі та штучних споруд, зокрема: виконання комплексу робіт на дорогах та тротуарах міста (ручне та механізоване прибирання доріг та тротуарів, обробка доріг та тротуарів протиожеледними матеріалами); утримання 16 мостів та 6 шляхопроводів загальною площею прибирання 35,8 тис. кв. м, зливової каналізації протяжністю 35 тис. м, на якій знаходяться 626 зливоприймачів та 539 оглядових колодязів; утримання 315 посадкових майданчиків громадського транспорту.

Виконувались роботи по ремонту автомобільних доріг: виправлення профілю основ покриттів 38,0 тис. кв. м; ліквідація вибоїн асфальтобетонного покриття пневмоструменевим методом 5,1 тис. кв. м; ямковий ремонт асфальтобетонного покриття за допомогою холодного асфальтобетону 1,4 тис. кв. м; поточний ремонт дорожньої мережі площею 24,1 тис. кв. метрів.

Підприємством утримувалося 66 світлофорних об'єктів. Було нанесено 4,6 тис. кв. м дорожньої розмітки, встановлено 59 дорожніх знаків на 15 стійках. Відремонтований світлофорний об'єкт по проспекту Михайла Лушпи «Сівер». Встановлено 10 пристроїв резервного живлення на світлофорних об'єктах.

З метою поліпшення матеріально-технічної бази за рахунок коштів підприємства придбано навісне обладнання для обробки доріг та тротуарів протиожеледними матеріалами на 0,2 млн грн, напівпричіп-платформа ЧМЗАП 5523 на 0,3 млн грн, автомобіль TOYOTA

RAV 4 – 1,0 млн грн, автомобіль Renault MASTER – 1,3 млн грн для зниження енерговитрат в системах електропостачання підприємство для власного споживання встановило сонячні батареї на загальну суму – 1,7 млн гривень.

КП «Зеленбуд» СМР проводилась робота по догляду за зеленими насадженнями по місту, скверах та парку ім. І.М. Кожедуба, зокрема: проведено обрізку крон дерев і кущів, вирізування сухих суків і гілок з навантаженням та вивезенням деревини – 0,5 тис. шт., вирізання порослі – 4,3 тис. шт., видалено аварійних дерев в кількості 6 шт. та самосійних дерев 82 шт.; по догляду за газонами (систематичне очищення газонів від випадкового сміття, опалого листя, гілля, викошування газонів на загальній площі 610,9 тис. кв. м, проводилося підживлення та полив газонів в центральних скверах міста – 15 тис. кв. метрів).

Проводилось систематичне очищення доріжок, алей, сходів на об'єктах благоустрою міста на загальній площі 79 тис. кв. м. та систематичне очищення урн в кількості 395 шт. від побутового сміття. Були надані послуги із систематичного збирання сміття на загальних об'єктах благоустрою на площі 567,8 тис. кв. метрів. Проводились роботи по косінню та прибиранню скошеної трави по загальних об'єктах міста на площі 669,4 тис. кв. метрів.

Здійснювався полив зелених насаджень, дерев (883,5 куб. м), прополювання пристовбурних лунок дерев – 1431 штук.

Виконані роботи по садінню квіткових рослин в кількості 66,0 тис. шт. у квітниках з усіма попередніми супровідними роботами на площі 1,8 тис. кв. метрів. Проводились роботи по догляду за трояндами в кількості 4,5 тис. шт., посадка, прополювання, підживлення, полив.

За 9 місяців 2024 року на поліпшення матеріально-технічної бази підприємства було безоплатно отримано самоскид DAF. За рахунок власних коштів підприємства було придбано малоцінних необоротних матеріальних активів на суму 0,1 млн грн, також придбано 3 мотокоши, обладнання на суму 0,1 млн гривень.

КП ЕЗО «Міськвітло» СМР за 9 місяців 2024 року систематично проводився поточний ремонт та утримання мереж вуличного освітлення, в тому числі по старостинських округах, а саме: здійснено ремонт 187 пунктів живлення; замінено 2 054 ламп світильників I, II та V групи; замінено світильників - 174 шт., замінено кронштейнів - 91 шт., проведено очищення електричних мереж від гілок та накидів – 110,0 км; ліквідовано пошкоджень, визначення коротких замикань та обривів – 124,0 км; здійснено заміну 67 - ти залізобетонних опор.

Проблемні питання галузі житлово-комунального господарства:

- високий ступінь зносу житлового фонду, в тому числі ліфтового господарства, мереж вуличного освітлення, водопостачання та водовідведення, очисних споруд;
- недостатній рівень технічного стану дорожньої інфраструктури;
- недосконалість існуючої системи збору твердих побутових відходів;
- недостатність існуючих площ для утилізації ТПВ.

Зайнятість населення, ринок праці та трудові відносини

Протягом 9 місяців 2024 року послугами Сумської філії Сумського обласного центру зайнятості скористались 4841 зареєстрований безробітний, що на 32% менше за відповідний період 2023 року.

Кількість наявних вакансій з початку 2024 року налічувала 4161 одиницю, що на 1% менше, ніж у 2023 році.

За сприяння центру зайнятості працевлаштовані 2359 осіб, із них зареєстрованих безробітних 1390 осіб. Рівень працевлаштування безробітних – 29 відсотків.

Найбільша питома вага працевлаштованих зареєстрованих безробітних припадає на такі галузі економіки, як: оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 26%; переробна промисловість – 11%; освіта – 10%; охорона здоров'я та надання соціальної допомоги – 9%; сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство – 8%; державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування – 7 відсотків.

Професійна підготовка та перепідготовка, підвищення кваліфікації здійснювалися з урахуванням потреб ринку праці. Пройшли професійне навчання 260 осіб.

Ваучер на навчання отримали 363 особи з числа окремих категорій громадян.

До виконання суспільно корисних робіт залучено 2420 осіб з числа зареєстрованих безробітних, із них 588 осіб по місту Суми.

У громадських роботах та інших видах робіт тимчасового характеру з початку 2024 року взяв участь 131 зареєстрований безробітний, із них 31 особа була зайнята на роботах тимчасового характеру у місті Суми.

Завдяки отриманій безповоротній державній допомозі фізичним особам, суб'єктам господарювання у формі мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу, 238 отримувачів грантів створили 420 нових робочих місць.

Завдяки активним програмам зайнятості та фінансової підтримки роботодавців, які надає служба зайнятості, 140 роботодавців отримали компенсаційні виплати за працевлаштування 184 зареєстрованих безробітних.

За працевлаштування 179 внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні 144 роботодавця отримали компенсації витрат на оплату праці.

25 роботодавців отримали компенсацію витрат за облаштування робочого місця 25 працевлаштованих осіб з інвалідністю.

За інформацією Головного управління ДПС у Сумській області середньооблікова кількість штатних працівників по СМТГ у червні 2024 року складала 65,2 тис. осіб: по юридичних особах – 57,4 тис. осіб, по фізичних особах-підприємцям – 7,8. В громаді створено 770 нових робочих місць, що більше ніж за відповідний період 2023 року на 170 місць (22%). Серед новостворених робочих місць: 456 – у 75 юридичних осіб та 314 трудових договорів укладено між 83 підприємцями та найманими працівниками. Найбільше робочих місць створено в торгівлі – 279 (36%) та у виробничій сфері – 187 (24%).

Зареєстровано **колективні договори** у 1 482 юридичних осіб, з них: 742 – на підприємствах торгівлі та побуту (50,1%), 201 – освіти (13,6%), 153 – в промисловості (10,3%), 64 – в будівництві (4,3%) та інших.

З початку 2024 року надано методичну допомогу щодо змісту, порядку укладання та реєстрації колективних договорів представникам 389 підприємств.

Зареєстровано шляхом внесення інформації про реєстрацію до електронного реєстру та оприлюднення сканованих текстів 155 колективних договорів, змін та доповнень до них, в т.ч. угоду між управлінням освіти і науки Сумської міської ради та комітетом Сумської міської організації профспілки працівників освіти і науки України, якими охоплено 14 943 працюючих.

Проаналізовано стан виконання колективних договорів 42 суб'єктами господарювання, сторони, що їх уклали, вважають, що колективний договір виконаний в повному обсязі.

Проблемні питання зайнятості населення та ринку праці:

- припинення діяльності підприємств під час воєнного стану через неможливість придбати сировину та засоби виробництва;
- обмеження можливості створення нових робочих місць на більшості підприємств та фізичними особами – підприємцями внаслідок відсутності ринків збуту продукції та попиту на виконання робіт, надання послуг;
- дисбаланс попиту та пропозиції робочої сили на ринку праці.

Соціальний захист населення

На соціальний захист та соціальне забезпечення (з урахуванням коштів субвенції та дотації з державного бюджету, іншої субвенції з обласного бюджету) за 9 місяців 2024 року з бюджету СМТГ спрямовано 281,4 млн гривень.

На належному рівні в умовах воєнного стану забезпечено прийом громадян не тільки з організацією зручних умов заявникам для подачі документів, а також забезпечено якість

прийому громадян й оперативність прийняття рішень, надання кваліфікованих, ґрунтовних роз'яснень та консультацій.

Прийом громадян здійснюється в Громадській приймальні департаменту соціального захисту населення Сумської міської ради (далі – департаменту), на робочому місці департаменту в управлінні «Центр надання адміністративних послуг у м. Суми» та в «мобільних соціальних центрах», максимально проводиться роз'яснювальна робота та комунікація з мешканцями за телефонами та різними месенджерами, вживаються всі заходи по своєчасній підготовці документів для призначення та виплати державних та місцевих соціальних гарантій.

У загальному підсумку надано понад 164 тисячі послуг соціального характеру щодо оформлення документів для призначення та виплати різних видів державної та місцевих допомог, а також з питання отримання гуманітарної допомоги. Проведено 31 виїзний прийом в «мобільному соціальному центрі», під час яких надано консультації та/або прийнято пакети документів у мешканців громади.

Функціонує кімната для перебування дітей та кімната для батьків з дітьми, що забезпечує комфортні умови для батьків з дітьми, які звертаються за оформлення різних видів державних та місцевих гарантій. З початку запровадження в роботу даних сервісів (з 06.02.2024) ними скористувалися 365 відвідувачів.

31% сімей громади (34 тисячі із 109 тисяч сімей) охоплені системою соціального захисту з питань надання державної підтримки.

Різними видами державної соціальної допомоги користувалися 12% сімей громади, або 13,2 тис. сімей, зокрема з числа малозабезпечених, сімей з дітьми, сімей осіб з інвалідністю з дитинства та дітей з інвалідністю, внутрішньо переміщених осіб, яким призначено та профінансовано допомоги на 296,6 млн гривень.

Кількість внутрішньо переміщених осіб (ВПО) в порівнянні з минулими роками значно зросла: на обліку перебуває понад 29 тисяч ВПО (в 6 разів більше ніж до повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України). Виплачено (нараховано) допомоги на проживання 8,9 тис. ВПО на 301 млн гривень.

Забезпечено оформлення документів для виплати компенсації витрат власникам житла, які безкоштовно прихистили у себе вдома ВПО із постраждалих від війни регіонів. Департамент визначено уповноваженим органом по веденню бази обліку приміщень, де розміщуються чи можливе розміщення переселенців: всього до даної бази внесено інформацію про 1 597 житлових приміщень, де розміщуються переселенці, в тому числі протягом звітного періоду мешканці громади надали інформацію про 219 приміщення.

Власники житла, які безкоштовно прихистили у себе вдома переселенців, можуть отримати грошову компенсацію на покриття витрат та оплату житлово-комунальних послуг. З початку року таку компенсацію призначено 4,9 тис. осіб за розміщення 10,6 тис. чол. на 4,1 млн гривень.

З метою забезпечення першочергових потреб ВПО, які прибувають до громади, рішенням виконавчого комітету Сумської міської ради від 27.09.2022 № 374 (зі змінами) визначено три приміщення гуртожитків навчальних закладів (235 місць), де можуть бути розміщені ВПО. З початку року послугами з тимчасового безоплатного розміщення у даних гуртожитках скористались 194 внутрішньо переміщених особи. На разі, в них проживає 93 сім'ї (150 чол.), з них 62 сім'ї (98 осіб) проживають безоплатно.

Також здійснюється надання допомоги особам, що знаходяться у складних життєвих обставинах, у вигляді натуральної допомоги.

Постійно проводиться моніторинг потреб мешканців громади, пошук волонтерських, гуманітарних, міжнародних організацій та благодійних фондів, які б могли надати допомогу внутрішньо переміщеним особам та мешканцям громади, які опинилися у складних життєвих обставинах. З початку введення воєнного стану виявлено 8,7 тис. потребуючих особи, в тому числі з початку поточного року 2,6 тис. осіб. Із загальної кількості потребуючих 96,3% - це ВПО (8 344 особи).

Було отримано гуманітарну допомогу у вигляді продуктів харчування та інших промислових товарів (наборів) на 5,6 млн гривень, всього з початку року допомогу надано 8,1 тис. осіб.

Забезпечено підтримку мешканців громади шляхом запровадження надання додаткових до державних соціальних гарантій, які фінансуються за рахунок коштів бюджету громади. В рамках виконання програми «Милосердя» профінансовано 67,3 млн гривень (заходами охоплено більше 67 тисяч громадян). Сім'ям, члени яких загинули в межах громади внаслідок повітряних або артилерійських обстрілів, перераховано матеріальної допомоги на 0,8 млн гривень.

36 постраждалим домогосподарствам, які проживали в будинках, що були пошкоджені внаслідок війни, надано матеріальну допомогу на 3,1 млн гривень.

42 громадянам, житло яких було знищено/зруйновано і водночас визнане непридатним для проживання, надавалась щомісячна матеріальна допомога для покриття витрат на проживання (1,1 млн гривень). 21 мешканець громади отримав матеріальну допомогу за самостійне відновлення житла, пошкодженого внаслідок війни, на суму 0,3 млн гривень.

На компенсацію перевізникам за пільговий проїзд окремих категорій громадян спрямовано 35,9 млн гривень. На виплату компенсації 625 фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі, спрямовано 14,6 млн гривень.

Надається матеріальна допомога по оплаті за житлово-комунальні послуги окремим категоріям громадян, так 1054 особи отримали допомогу на 2,4 млн гривень (сім'ї загиблих в Афганістані воїнів-інтернаціоналістів, Почесні донори України, особи з інвалідністю по зору 1, 2 групи, онкохворі діти та діти, хворі на спінальну м'язову атрофію або бульозний епідермоліз, особи з інвалідністю з дитинства 1 та 2 групи з діагнозом ДЦП та діти з інвалідністю з діагнозом ДЦП).

Щомісячну грошову допомогу дітям з інвалідністю, хворим на рідкісні (орфанні) захворювання, в розмірі 130% прожиткового мінімуму, отримують 19 дітей громади, якої виплачено 0,6 млн гривень.

Для підтримки 376 мешканців територіальної громади, які опинилися в складних життєвих обставинах та яким важко самостійно подолати матеріальні труднощі, було перераховано 1,4 млн грн матеріальної допомоги, також 14 громадянам надано цільову матеріальну допомогу для проведення невідкладного лікування та вирішення соціально-побутових питань (345,0 тис. гривень). 7 сімей, в яких виховуються діти, хворі на онкологічні та онкогематологічні захворювання отримали одноразову матеріальну допомогу в сумі 0,2 млн гривень.

968 громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи категорії 1 та 2, надано одноразову матеріальну допомогу в сумі 1,5 млн грн: по 1 888,80 гривень для осіб 1 категорії та 944,40 гривень для 2 категорії.

710 Почесних донорів України отримали від міської влади одноразову допомогу в розмірі 50% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність (1 180,50 гривень).

Декілька років поспіль товариство допомоги особам з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень «Феліцитас» є переможцем конкурсу, який проводиться департаментом, з визначення програм, для виконання яких надається фінансова підтримка з бюджету громади. Для виконання програми «Надання послуг денного догляду, соціальної реабілітації особам з інвалідністю внаслідок інтелектуальних та фізичних порушень» спрямовано 1,3 млн гривень, що дало можливість надавати послуги 37 особам з інвалідністю, в тому числі 8 дітям з інвалідністю до 18 років. Відвідувачі закладу отримали заходи із психолого-педагогічного супроводу, працетерапії в майстернях, формування та підтримки навичок самообслуговування, денної зайнятості, дозвілля.

Запорукою ефективного соціального захисту є система соціальних послуг, яка відповідає потребам громадян і орієнтована на покращання якості їхнього життя.

Понад 11 тисяч мешканців громади охоплені комплексом соціальних послуг та соціальною підтримкою, яка передбачає надання послуг комунальними установами

соціального захисту та трьома недержавними організаціями (ГО «Мереживо», ГО «Товариство допомоги особам з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень, «Феліцитас», УТОГ).

Комунальною установою «Сумський міський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) «Берегиня» надано соціальних послуг 4,0 тис. громадян. 76 соціальних робітників обслуговують вдома 917 потребуючих, яким надаються понад 30 заходів соціальної послуги догляду вдома, в тому числі 76 осіб, що проживають в сільських населених пунктах громади. Вперше взято на обслуговування 850 осіб, що на понад 300 осіб більше ніж минулого року. Три відділення денного перебування відвідують щоденно понад 120 осіб з інвалідністю та похилого віку. Працюють клуби за інтересами: «Група здоров'я», клуб «Майстриня», клуби «Гармонія» та «Різнокольоровий світ», якими охоплено понад 90 літніх мешканців громади.

Організовано роботу Мобільної соціальної служби, під час виїздів якої надаються соціальні послуги потребуючим мешканцям громади з числа осіб похилого віку та з інвалідністю (соціально-психологічна діагностика, консультування, доставка продуктів харчування, промислових та господарських товарів, косіння трави, генеральне прибирання житла, миття вікон, приготування їжі тощо). З початку поточного року даною службою надано 378 соціальних послуг 144 потребуючим громадянам.

З початку 2024 року розпочав роботу **проект «Соціальний простір»**, на базі якого здійснюється надання соціальних послуг внутрішньо переміщеним особам та мешканцям громади, постраждалим від війни. В просторі можна отримати послуги із психологічної підтримки, послуги перукаря, дрібного ремонту одягу, також організовано банк одягу та взуття, іншої гуманітарної та благодійної допомоги. За час роботи даного простору 3,9 тис. громадян отримали відповідні послуги, в тому числі 1,0 тис. переселенців.

В рамках реалізації спільного з ПАТ «Сумська Паляниця» проекту «**Соціальний Хліб**», щотижня 400 одиноких громадян забезпечуються хлібобулочними виробами: безкоштовно видано 27,2 тис. одиниць хлібобулочних виробів.

Отримано благодійної допомоги від волонтерських, гуманітарних, громадських організацій (продуктові набори, технічні засоби реабілітації, засоби особистого догляду, тощо) на 1,7 млн гривень, яка була надана понад 2,0 тисячам особам.

Будинком нічного перебування надавалися заходи із соціальної інтеграції та реінтеграції 106 особам, з них 10 внутрішньо переміщеним особам. Надано 832 послуги притулку, якими охоплено 58 бездомних осіб. Всього на обліку в установі перебуває 76 бездомних особи, з них у 67 осіб місце проживання зареєстровано за адресою даного закладу.

Проведено 54 рейди соціального патруля, результатом яких є виявлення 31 бездомної особи, з яких двоє осіб звернулися та отримали послуги в Будинку нічного перебування. Підопічним надано 30 благодійних обідів на 573 порції, забезпечено 793 наборами продуктів харчування та 186 осіб отримали речі бувші у вжитку.

Ветеранська політика здійснюється в рамках реалізації програми «Соціальна підтримка Захисників і Захисниць України та членів їх сімей», на яку спрямовано 165,8 млн грн (заходами охоплено більше 7 тисяч громадян). В громаді мешкає 993 члени сімей загиблих Захисників України, в тому числі з початку повномасштабного вторгнення Російської Федерації обліковано 883 члени сімей загиблих. Відповідний статус та пільгові посвідчення мають 879 членів сімей загиблих, або 89% від загальної кількості потребуючих. Забезпечується надання послуг ветеранам та членам їх сімей щодо їх професійної адаптації (навчання проходять 12 осіб (8 осіб на водіїв категорії «В», 2 чол. на категорію «С» та 2 чол. на «D»)).

З метою надання консультацій щодо отримання соціальних послуг та соціального обслуговування, надання матеріальної допомоги, послуг психолога та юриста розгорнуті пункти соціальної та правової підтримки родин військовослужбовців, призваних на військову службу під час мобілізації (обслуговано 805 військовослужбовців та 698 членів сімей військовослужбовців).

Для організації роботи комунальної установи «Центр учасників бойових дій» Сумської міської ради спрямовано 4,9 млн грн (до Центру звернулося 8,1 тис. осіб, з них: членів сімей Захисників України – 5,5 тис. осіб). Робота Центру спрямована на соціальну адаптацію, психологічний супровід, медичні та реабілітаційні послуги Захисників/Захисниць України та членів їх сімей.

В складі Центру учасників бойових дій працює «Сервісний офіс у справах ветеранів», в якому працюють двоє «помічників ветерана», діяльність яких запроваджена в рамках експериментального проекту (фахівці із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб). Помічники ветерана надають консультації отримувачам послуг з питань соціального захисту, оцінюють потреби, формують особові справи отримувачів послуг, здійснюють індивідуальний супровід ветеранів щодо проходження МСЕК для встановлення інвалідності. Помічниками надано 1320 послуг 1316 ветеранам та членам їх сімей, членам сімей загиблих Захисників України.

За підсумками проведеної роботи департаментом та підпорядкованими установами отримано допомогу в рамках трьох проєктів (отримано обладнання та послуги на суму 2,4 млн гривень, зокрема:

- від Фонду «Партнерство за сильну Україну» в рамках проєкту «Раннього відновлення» отримано меблі, комп'ютерну техніку тощо;

- в рамках укладеного з Представництвом Данської ради у справах біженців в Україні Меморандуму про співпрацю в приміщенні департаменту облаштовано Простір для ВПО (проведено ремонтні роботи та встановлено меблі). Також в Громадській приймальні департаменту, в якій здійснюється прийом внутрішньо переміщених осіб для взяття їх на облік, облаштовано зручне місце для очікування. В загальній сумі донор направив на дані цілі 0,2 млн гривень;

- від Міжнародної організації з міграції в рамках проєкту «Шлях Стійкості» Центром учасників бойових дій отримано меблі та обладнання для облаштування «Кімнати психологічного розвантаження» та здійснено доукомплектацію реабілітаційним обладнанням зали лікувальної фізкультури та відділення реабілітації (1,2 млн гривень).

Проблеми галузі (сфери діяльності):

- збільшення кількості осіб з числа Захисників/Захисниць України та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників/Захисниць України, які потребують надання психологічної допомоги, оптимізації психоемоційного стану, забезпечення психологічного комфорту в повсякденному житті;

- збільшення кількості осіб, зокрема похилого віку, які потребують соціального супроводу та надання соціальних послуг через повномасштабне вторгнення Російської Федерації на територію України;

- збільшення кількості осіб, які вимушено переселилися до СМТГ через активні бойові дії та тимчасову окупацію, спричинені агресією Російської Федерації;

- загальне підвищення цін на продукти харчування, лікарські засоби, медичні препарати збільшує і кількість осіб, які опинилися в складних життєвих обставинах, в тому числі і внутрішньо переміщених осіб, що прибувають до СМТГ, та потребують матеріальної допомоги, гуманітарної допомоги та отримання послуг соціального характеру.

Охорона здоров'я населення

Забезпечувалась робота закладів охорони здоров'я. Видатки за рахунок коштів бюджету СМТГ на галузь «Охорона здоров'я» за 9 місяців 2024 року склали майже 130 млн гривень.

Робота галузі характеризується наступними основними показниками. Для стаціонарного лікування хворих у лікувальних закладах розгорнуто 1537 ліжок. Проліковано хворих у стаціонарі – 52,7 тис. осіб (+16,1% до аналогічного періоду 2023 року), хворих у денному стаціонарі – 2365. Кількість відвідувань амбулаторно-поліклінічних відділень – 1,1 млн відвідувань (+3,5%). Кількість новонароджених – 1037 осіб (-9,6%). Кількість декларацій про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу (з урахуванням прилеглих громад до м.Суми та ВПО) – 277,0 тис. (108,3%).

Для покращення якості надання медичних послуг в закладах охорони здоров'я за були проведені наступні заходи , а саме:

- у КНП «Клінічна лікарня Св. Пантелеймона» СМР отримали нову мобільну укомплектовану амбулаторію, яка надасть можливість жителям віддалених населених пунктів Сумського району, особливо з прикордонних зон, отримувати медичні послуги. Передбачені й повноцінні робочі місця для стоматолога, отоларинголога, офтальмолога. Також медики можуть виміряти тиск чи провести нескладні хірургічні маніпуляції. В найближчі часи планується відвідування сільських громад для медичних оглядів групою лікарів.

Також на базі КНП «Клінічна лікарня Св. Пантелеймона» СМР відкрився новий Центр серцево-судинних ендоваскулярних реконструктивних технологій. До відкриття Центру майже 2 роки велася ретельна підготовка. Результат - це висококваліфікована команда медиків, новітні технології та обладнання. Операційний блок Центру - це найбільше надбання. В операційному блоці дві операційних: перша - це рентген - операційна з сучасною ангіографічною установкою Infinix Toshiba, що дає можливість візуалізувати артерії, а також вени. Це останнє покоління ангіографічних систем, які дають високу точність, що дуже важливо для успішності операційного втручання. Поряд з рентген-операційною знаходиться операційна відкритого типу, в якій знаходиться апарат штучного кровообігу, де роблять гібридні оперативні втручання.

- у КНП «Центральна міська клінічна лікарня» СМР з 1 травня розпочав роботу відкритий майданчик для медичної реабілітації. Дві секції з тренажерами на відкритому повітрі доступні не лише для пацієнтів закладу, а й для усіх бажаючих оздоровитися. Встановлене спортивне обладнання дозволяє займатися фізичними вправами кожному, незалежно від віку чи рівня фізичної підготовки.

З метою покращення матеріально-технічного забезпечення закладів охорони здоров'я за рахунок коштів бюджету розвитку бюджету СМТГ спрямовано 50,1 млн грн: для КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» СМР придбано насосне обладнання (0,07 млн грн); по КНП «Клінічна лікарня Св. Пантелеймона» СМР сплачено за придбану в 2023 році систему магнітно-резонансної томографії всього тіла, з надпровідним магнітом (50,0 млн гривень).

На капітальний ремонт, реконструкцію закладів охорони здоров'я спрямовано кошти бюджету СМТГ в сумі 3,2 млн грн: проведено капітальний ремонт частини підвальних приміщень з пристосуванням їх для використання як найпростішого укриття в будівлі КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» Сумської міської ради – 0,4 млн грн, капітальний ремонт частини підвальних приміщень з пристосуванням їх для використання, як найпростішого укриття будівлі КНП «ЦПМСД №1»– 1,6 млн грн, капітальний ремонт будівлі КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» Сумської міської ради (стаціонар, 2-х поверхова будівля) – 0,1 млн грн, реконструкцію захисних споруд цивільного захисту неврологічного корпусу КНП «Клінічна лікарня № 4» Сумської міської ради - 1,0 млн грн, реконструкцію неврологічного відділення КУ «СМКЛ № 4» - 0,1 млн гривень.

Проблемні питання галузі охорони здоров'я:

- недостатнє оснащення закладів засобами протипожежної безпеки згідно норм та приписів Державної служби з надзвичайних ситуацій;
- необхідність проведення ремонтів приміщень закладів охорони здоров'я для приведення їх до вимог чинного законодавства щодо збереження життя і здоров'я відвідувачів, пацієнтів та персоналу медичних закладів;
- потреба в подальшому оснащенні медичним обладнанням закладів охорони здоров'я;
- низький рівень здоров'я населення та недостатній рівень відповідальності населення за своє здоров'я;

Освіта

Видатки бюджету СМТГ на галузь «Освіта» (без урахування шкіл естетичного виховання) за 9 місяців 2024 року склали 1220,9 млн гривень (в т.ч. за рахунок субвенцій з державного та інших бюджетів).

З урахуванням реалій сьогодення та дії правового режиму воєнного стану, діяльність галузі освіти була спрямована на створення безпечного, комфортного, інклюзивного середовища для всіх учасників освітнього процесу та підвищення якості освітньої діяльності закладів освіти СМТГ. Особлива увага приділялась роботі з батьками й налагодженню тісної комунікації між усіма учасниками освітнього процесу та формуванню соціально громадянської компетентності дітей дошкільного та шкільного віку.

Для координації дій, з метою своєчасного ефективного реагування на можливі надзвичайні ситуації, з керівниками закладів освіти була створена група в Viber та WhatsApp, яка продовжує функціонувати у режимі 24/7.

Освітні послуги дошкільнятам надають 45 закладів освіти різних типів, які мають дошкільні групи, із них: 38 закладів дошкільної освіти, 1 НВК, 5 початкових шкіл, 1 багатoproфільний навчально-реабілітаційний центр.

Станом на 01.09.2024 року у закладах дошкільної освіти відкрито 416 груп, що на 14 груп менше ніж у минулому навчальному році.

Усього дошкільну освіту отримують 7488 дітей, що на 644 дитини менше ніж у минулому навчальному році.

У 22 закладах дошкільної освіти відкрито 55 інклюзивних груп, в яких виховується 147 дітей з особливими освітніми потребами.

Мережа інклюзивних груп зростає з кожним роком: 2020 рік – 13 груп, 2021 – 21 група, 2022 – 23 групи, 2023 – 41 група, 2024 – 55 груп.

Станом на 01.09.2024 року у СМТГ функціонує 41 заклад загальної середньої освіти різних типів і форм власності, із них 2 заклади приватної форми власності.

У 39 закладах загальної середньої освіти комунальної форми власності функціонує 1031 клас, із яких 132 класи з інклюзивним навчанням та 1 спеціальний клас, з контингентом 26,7 тис. учнів.

У рамках благодійної допомоги від Дитячого фонду ООН ЮНІСЕФ за 9 місяців 2024 року надійшла допомога на суму 10,4 млн гривень.

Оновлено Соціальний паспорт дітей пільгових категорій у закладах загальної середньої освіти СМТГ.

Наказом МОН України від 22.05.2024 року № 731 «Про особливості використання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетом (за спеціальним фондом державного бюджету) для забезпечення викладання навчального предмета «Захист України» передбачено створення осередків для викладання навчального предмета «Захист України» у закладах освіти, які забезпечують здобуття повної загальної освіти.

Розпорядженням Сумської обласної військової адміністрації від 13.08.2024 року № 424 - ОД «Про затвердження переліку осередків викладання навчального предмета «Захист України» у трьох закладах (ССШ №№7, 9, ЗОШ № 24) створено освітні осередки для викладання предмета «Захист України» учням СМТГ.

З метою співпраці та консолідації зусиль Сумської міської ради та благодійної організації «Благодійний фонд «Співдія» з благодійним фондом «Благодійна організація «Освітня фундація» «Мрій дій», розвитку благодійної діяльності у СМТГ та соціальної підтримки населення громади, створення та реалізації соціальних, благодійних програм на базі Комунальної установи Сумська спеціалізована школа I-III ступенів № 7 ім. Максима Савченка Сумської міської ради, Комунальної установи Сумська загальноосвітня школа I-III ступенів № 23, м. Суми, Сумської області, Комунальної установи Сумська загальноосвітня школа I-III ступенів № 24, м. Суми, Сумської області відкриті освітні центри для подолання освітніх втрат дітям СМТГ.

На виконання обласної програми «Молода генерація Сумщини на 2023-2027 роки», затвердженої розпорядженням голови Сумської обласної державної адміністрації – начальника обласної військової адміністрації 02.03.2023 року № 79-ОД, управління освіти і

науки Сумської міської ради проведено діагностику обдарованості учнів, вихованців закладів загальної середньої, позашкільної освіти, сформовано місцевий реєстр, до якого увійшло 260 учнів.

У першому освітньому інтенсиві у межах Програми «Молода генерація Сумщини на 2023-2027 роки» з 1 до 20 лютого 2024 року обдаровані здобувачі освіти 7-8 класів СМТГ мали нагоду долучитися до циклу авторських відеолекцій від експертів освітньої галузі, дізнатися цікаві факти про рідний край, розвиток науки і технологій, освітні можливості й світ сучасних професій.

Робота з обдарованими учнями є одним з головних напрямків діяльності сучасної школи.

За результатами фінального етапу XIV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, фіналістами якого стали 744 здобувачів освіти, дипломами III ступеня нагороджено Дар'ю Кліщ (6 кл., ЗОШ №23) та Даріну Чучман (10 кл., ССШ №7).

За підсумками IV (фінального) етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад в очному форматі до складу команди Сумської області увійшли 15 учнів шкіл Сумської МТГ, посіли призові місця 3 учні: I місце з історії – Дмитро Богдан (11 клас, ССШ №7), III місце з біології - Валерія Заєць (9 клас, класична гімназія) та III місце з хімії - Данііл Янковський (8 клас, класична гімназія).

За підсумками оцінок журі III (фінального) етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту МАН 8 учнів шкіл СМТГ стали призерами та переможцями.

Завершився національний фінал GENIUS Olympiad Ukraine 2024, на розсуд журі якого було представлено 840 проєктів, авторами яких є учнівська молодь з усіх куточків нашої країни. Учні представили проєкти екологічного спрямування у 5 категоріях: наука, креативне письмо, мистецтво, музика і короткометражний фільм. За підсумками конкурсу учні з 12 шкіл Сумської МТГ вибороли 31 нагороду, а саме: 3 золоті медалі, 13 срібних медалей, 6 бронзових медалей, 9 почесних відзнак.

У Рочестерському технологічному інституті, штаті Нью-Йорк (США), відбувся фінал найбільшого у світі конкурсу проєктів екологічного спрямування — GENIUS Olympiad, у якому взяли участь представники 67 країн світу. У складі української команди 2 учениці шкіл СМТГ гідно презентували свої проєкти та вибороли нагороди. Срібну медаль у категорії «Мистецтво» отримала учениця гімназії № 1 Єва Зборовська, почесною відзнакою у категорії «Креативне письмо» нагороджено ученицю школи № 10 Камілу Швачич.

Стипендію Президента України отримуватимуть 3 здобувачів освіти з числа переможців IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів та III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України у 2023/2024 навчальному році, а саме Дмитро Богдан (випускник ССШ №7), Поліна Сапінч (ліцей №33) та Ксенія П'ятницькова (класична гімназія).

10 обдарованих учнів закладів освіти СМТГ – переможці олімпіад, конкурсів, турнірів, спортивних змагань з 1 вересня 2024 року отримують стипендії голови Сумської обласної державної адміністрації: 19 обдарованих учнів-переможців II та III етапів Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України, Всеукраїнського конкурсу писемності отримують іменні стипендії міського голови.

Кількість учнів 11-х (також екстернат) СМТГ, які зареєструвались на основну сесію НМТ, становить 1224 дитини, у межах громади складало – 1048 учнів, в інших областях України – 8, за кордоном – 156.

За результатами НМТ 2024 року 36 випускників закладів освіти СМТГ з 40 предметів отримали 200 балів.

Облаштовано 40 класів безпеки в 38 закладах загальної середньої та позашкільної освіти СМТГ, 25 з яких відкриті представниками Сумського районного управління ГУ ДСНС України у Сумській області.

Ведеться постійна робота по облаштуванню та забезпеченню функціонування 48 Пунктів Незламності, які розміщені в приміщеннях закладів освіти. Пункти незламності забезпечені всім необхідним відповідно до Постанови КМУ від 17 грудня 2022 року № 1401.

Забезпечено цілодобовий доступ до 57 захисних споруд цивільного захисту, які розміщені у закладах освіти СМТГ.

У 24 школах СМТГ впроваджується проєкт «Офіцер безпеки».

З метою участі у розподілі субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання обладнання, створення та модернізацію (проведення реконструкцій та капітального ремонту) їдалень (харчоблоків) закладів загальної середньої освіти у 2023 - 2024 роках було розроблено проєктно – кошторисну документацію на капітальний ремонт харчоблоків у 11 закладах загальної середньої освіти.

Конкурсною комісією з відбору проєктів з надання коштів субвенції на модернізацію харчоблоків Міністерства освіти і науки України із 11 проєктів відібрано 8 по наступних закладах загальної середньої освіти: ЗЗСО №№ 1, 2, 6, 15, 18, 22, 25, 27.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2024 року № 763 - р «Про розподіл обсягу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання обладнання, створення та модернізацію (проведення реконструкцій та капітального ремонту) їдалень (харчоблоків) закладів загальної середньої освіти у 2024 році» виділено субвенцію з державного бюджету в сумі 82,6 млн грн та передбачено співфінансування з бюджету СМТГ - 37,0 млн гривень.

На проведення капітальних ремонтів підвальних приміщень у закладах освіти з пристосуванням їх для використання як найпростішого укриття, виготовлення проєктної документації та проведення вишукувальних робіт з будівництва захисних споруд цивільного захисту (ПРУ), реконструкцію, реставраційні ремонти підвальних приміщень та ПРУ профінансовано 171,2 млн грн (з урахуванням субвенції з державного бюджету).

За рахунок коштів бюджету СМТГ та інших джерел надходжень на придбання для закладів освіти обладнання і предметів довгострокового користування спрямовано 23,1 млн гривень.

На утримання 7 закладів професійної (професійно-технічної) освіти, оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти в частині забезпечення видатків на здобуття повної загальної середньої освіти за рахунок коштів бюджету СМТГ та освітньої субвенції з державного бюджету спрямовано 154,7 млн гривень.

Проблемні питання галузі освіти:

➤ обмежені технічні можливості у педагогів для якісної організації здобуття загальної середньої освіти, зокрема в умовах воєнного стану та карантинних обмежень;

➤ низький рівень створення інклюзивного середовища у закладах освіти, відсутність медіатек у закладах загальної середньої освіти, де є класи з інклюзивним навчанням, відсутність у більшості закладів умов для безперешкодного доступу учасників освітнього процесу до приміщень закладів освіти;

➤ необхідність застосування диференційованого підходу до дітей з особливими освітніми потребами для допомоги в підтримці кожній дитині відповідно до її потреб у закладах освіти;

➤ неналежний стан приміщень харчоблоків та застаріле технологічне обладнання харчоблоків, що унеможливує забезпечення повноцінного, якісного, здорового харчування учасників освітнього процесу;

➤ необхідність продовження поліпшення технічного стану об'єктів цивільного захисту населення у закладах освіти (укриттів, засобів оповіщення населення) від загроз воєнного, техногенного та природного характеру;

➤ неналежний стан або відсутність пожежної сигналізації в закладах дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти;

➤ зношеність внутрішніх мереж електропостачання, тепло-, водопостачання та водовідведення.

Культура, туризм

Видатки бюджету СМТГ на галузь «Культура і мистецтво» (з урахуванням шкіл естетичного виховання) за 9 місяців 2024 року склали 73,7 млн гривень.

У 2024 році мережу закладів галузі культури СМТГ було збережено. Культурно-освітні та дозвіллієві послуги населенню надають 27 закладів культури: 5 мистецьких шкіл, центр культури і дозвілля, 5 клубних установ у старостинських округах та 16 публічних бібліотек.

За 9 місяців 2024 року відбулось певне покращення матеріально-технічної бази закладів культури на загальну суму 0,4 млн грн (було придбано комп'ютерну та оргтехніку, звукопідсилюючу апаратуру, меблі, прожектор, дві газонокосарки, конвектор тощо).

Мистецьким школам було подаровано зарядну станцію, меблі, музичні інструменти, оргтехніку, обладнання та інвентар на суму 0,2 млн грн; Сумській публічній бібліотеці – меблі; клубним закладам - меблі, інвентар і килимове покриття.

Проведено поточний ремонт стелі та кімнати для гурткової роботи Піщанського клубу «Супутник» на суму 0,3 млн гривень. Ведуться роботи з капітального ремонту підвального приміщення дитячої бібліотеки-філії № 3 ім. О.П. Столбіна під застосування, як найпростішого укриття (на суму 3,3 млн грн).

За рахунок коштів бюджету СМТГ придбання книжкової продукції для бібліотек у 2024 році не відбувалось. Фонд поповнився 2129 прим. книг на суму 0,3 млн грн за рахунок подарованих населенням.

Показники роботи бібліотек за підсумками 9 місяців 2024 року знаходяться приблизно в цифрах аналогічного періоду 2023 року: кількість читачів – 62,7 тис. чол. (+2,8 %), відвідування 293,7 тис. разів (-8%), книговидача – 1145,6 тис. видань (-3,4%). Незначне зниження пов'язано з істотним погіршенням безпекової ситуації в громаді та вимушеною міграцією населення. Активність в інтернет просторі також є результативною: показник онлайн відвідувань – 137,3 тис. разів (+56,9%); кількість запропонованого інтернет-аудиторії бібліотечного контенту перевищує 19,0 тис. одиниць.

Рівень освітніх послуг, які надаються мистецькими школами, залишився стабільно високим, але ситуація з контингентом децю погіршилась через військову агресію Російської Федерації. На початок навчального року він складав 1541 учень (- 6,0 %), а на 01 жовтня 2024 року – 1533 учня (+0,5%).

Показники активності участі вихованців мистецьких шкіл у конкурсних заходах у 2024 році залишились досить високими (на рівні минулого року). За 9 місяців маєм 651 учасника та 559 переможців (результативність -85,9 %).

Серед досягнень у світовому культурному просторі – І-ші місця у міжнародних конкурсах в Грузії, Румунії, Чехії, Австрії, Німеччині, Іспанії.

37 випускників сумських мистецьких шкіл продовжили здобувати фахову освіту у вищих навчальних закладах України, що на 8,8% більше показника аналогічного періоду 2023 року.

Проводились офіційні заходи з нагоди державних свят та відзначення Дня міста Суми. За 9 місяців 2024 року було проведено 15 загальноміських культурно-мистецьких заходів. Вони проводились з дотриманням заходів безпеки в умовах воєнного стану та уникаючи великого скупчення людей (охоплено понад 8,7 тис. громадян). Основною темою усіх проведених заходів стало піднесення іміджу Збройних Сил України та віра в Перемогу, а одним з головних напрямків діяльності галузі - піднесення національного духу, єдності та патріотизму населення. Серед важливих подій та досягнень галузі:

- гідне визнання діяльності Сумської публічної бібліотеки на загальнодержавному рівні та здобуття нею звання «Краща бібліотека року» (серед середніх бібліотек);

- активізація роботи сумських бібліотек з внутрішньо переміщеними особами (понад 1,2 тис. осіб);

- роботи з облаштування укриття в підвальному приміщенні дитячої бібліотеки-філії ім. О. П. Столбіна;

- участь Сумської дитячої художньої школи ім. М.Г. Лисенка в Міжнародному мистецькому проєкті від МФ «Kids and art for Ukraine» (отримала спонсорську допомогу у

вигляді 2-х смарт-телевізорів та еко-флоу) та проекту фонду «За європейське майбутнє» (Японія), - подарунок 2 ноутбуки та мистецьке приладдя;

- експозиція 35 робіт учнів Сумської дитячої художньої школи ім. М.Г. Лисенка на виставці в Лондоні в приміщенні Європейського Банку Реконструкції та Розвитку, серед відвідувачів якої був і Посол України у Великій Британії генерал Валерій Залужний, який дав високу оцінку роботам;

- великі звітні концерти учнів та викладачів Сумської дитячої музичної школи № 3 «Мрії збуваються» та Сумської дитячої музичної школи № 2 «Гідні творити майбутнє!», присвячені 50-річчю створення закладів;

- звітний концерт учнів і викладачів ДМШ № 1 «Настане час»;

- сольний концерт учня ДМШ № 2 Ігоря Боднара «Тобою, музики, живу..» на сцені Сумської обласної філармонії;

- проведення на високому організаційному рівні в онлайн-форматі відкритого конкурсу ансамблевого музикування «Камерата» та Всеукраїнського конкурсу юних виконавців на народних інструментах «Віртуози Сумщини», учасниками яких стали 50 учнівських колективів та 107 юних виконавців з 9-ти областей України;

- благодійні творчі заходи в ТЦ «Мануфактура» (до Великодніх свят, Міжнародного дня захисту дітей та Дня Вишиванки), у ході яких збирались кошти на потреби ЗСУ.

На державному обліку знаходяться 124 пам'ятки (19 археологічних, 85 - історичних, 15 - монументального мистецтва, 4 - садово-паркового мистецтва та 1 науки і техніки). Станом на 01.10.2024 паспортизація об'єктів не проводилась.

З метою розвитку туризму та створення позитивного і конкурентоспроможного образу міста для місцевого жителя, туриста та підтримки патріотичного духу сумчан проводиться робота над маркетинговими комунікаціями для туристичного порталу «visit.sumy» та бренду «brand.sumy». Було створено та активно наповнюються сторінки у соціальних мережах Facebook, Instagram, Telegram, TikTok. Розробляються контент-плани, створюються макети публікацій та соціальна реклама. Застосовуються інструменти digital-маркетингу для кращої взаємодії з цільовою аудиторією та підвищення ефективності туристичної сфери міста. Через соціальні мережі проводяться онлайн-опитування, а отримані результати аналізуються. Також розроблено новий брендований дизайн «Грантовий дайджест» для сектору грантової діяльності з метою покращення візуального оформлення та полегшення навігації для користувачів.

Для популяризації міста Суми розроблено проєкт UrbanSpeak. Це інноваційний міський проєкт, спрямований на покращення комунікації між жителями міста та місцевим бізнесом, а також на створення сприятливого середовища для громадянської активності. UrbanSpeak висвітлює бренди, що працюють у Сумах, створюють робочі місця і розповідають світу про місто. Особливу увагу приділяють тому, що Суми знаходяться у 30-кілометровій зоні від ворога, проте, незважаючи на це, місто продовжує розвиватися та залучати інвесторів. UrbanSpeak сприяє створенню позитивного іміджу Сум, акцентуючи увагу на досягненнях місцевих підприємців та їх внеску в економічний розвиток регіону. Станом на 01.10.2024 рік було випущено 12 серій. (<https://www.youtube.com/@visit.sumy.brand2018>).

В приміщенні Сумської міської галереї відбулися: 37 виставки, 10 творчих майстер-класів для жителів міста Суми та ВПО (19,6 тис. відвідувачів). **Комунальною установою «Агенція промоції «Суми»** було проведено 44 екскурсії, зокрема: 10 тролейбусних екскурсій «Історія та архітектура міста Суми»; 22 пішохідних екскурсії по вул. Троїцька «Архітектурна спадщина міста Суми», центральною частиною міста «Суми: від давнини до сьогодення» та контактними скульптурами «Відчуй місто на дотик»; проєкт «Крафтовий вікенд»; у травні проведено щорічний фестиваль «Ніч Музеїв»; організовано фотовиставку Андрія Мозгового «Архітектурна спадщина Сум» у місті Гамбург, Німеччина.

Проблемні питання у сфері культури та туризму:

- застаріла матеріально-технічна база закладів культури, необхідність проведення капітальних та поточних ремонтних робіт в закладах культури;
- необхідність оновлення бібліотечних фондів;

- необхідність комп'ютеризації сільських бібліотек;
- недостатній рівень охоплення обліковою документацією об'єктів культурної спадщини;
- низький рівень та мала кількість об'єктів туристичної інфраструктури;
- недостатній рівень доступності в туристичній сфері;
- відсутність відновлення об'єктів архітектурної спадщини;
- недостатній рівень інновацій в туристичній галузі.

Фізична культура і спорт

Видатки бюджету СМТГ на галузь «Фізична культура і спорт» за 9 місяців 2024 року склали 58,9 млн гривень.

Галузь «Фізична культура і спорт» має досить високий рівень розвитку. Мережа галузі налічує 17 закладів, з яких: 7 – утримуються за рахунок коштів міського бюджету (КДЮСШ «Суми», ДЮСШ з вільної боротьби, КДЮСШ єдиноборств, СДЮСШОР В.Голубничого з легкої атлетики, КДЮСШ № 1, КДЮСШ № 2 управління освіти і науки, міський центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»), 10-ти закладам надається фінансова підтримка (КДЮСШ «Україна» ім. О. КУЛИКА, ДЮСШ «Спартаківець», МДЮСШ «Спартак», МДЮСШ СОО ВФСТ «Колос», КДЮСШ «Авангард», комунальні підприємства «Муніципальний спортивний клуб з хокею на траві «Сумчанка», «Муніципальний спортивний клуб «Тенісна Академія», ФК «Суми», ГО «ДЮСК «БаЛу», ГО «Ганбольний клуб «Суми-У»).

Крім того, здійснено передачу іншої субвенції до обласного бюджету Сумської області в сумі 2,9 млн грн для КЗ СОР «Сумська обласна дитячо-юнацька спортивна школа» Футбольний центр «БАРСА» на капітальний ремонт футбольного поля.

Загальна кількість осіб, які охоплені фізкультурно-оздоровчою діяльністю – 49,6 тис. осіб, з них дітей і підлітків віком від 6 до 18 років – 22,5 тис. осіб.

Для занять фізичною культурою та спортом в користуванні мешканців міста є 139 площинних спортивних споруд, в тому числі: 9 майданчиків з тренажерним обладнанням, 18 тенісних кортів, 14 футбольних полів, 2 мультимайданчики, 96 інших спортивних майданчиків.

У місті функціонує 22 дитячо-юнацькі спортивні школи, в яких 379 тренерів-викладачів проводять роботу з 6,6 тис. вихованців за 49 видами спорту, з яких присвоєно спортивні розряди: 3 майстрів спорту України міжнародного класу; 7 майстрів спорту України; 177 кандидатів в майстри спорту України; 102 спортсменів перших розрядів; 156 других, третіх та юнацьких спортивних розрядів.

У місті працює міський центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх», у підпорядкуванні якого 7 клубів за місцем проживання та стадіон «Авангард» з тренувально-спортивним комплексом. З метою активізації фізкультурно-оздоровчої роботи за місцем проживання працюють групи: туристичний клуб, велоклуб «Суми», група загально-фізичної підготовки, три групи з футболу ветеранів, туризм, спортивна радіопеленгація, шахи, пауерліфтинг, настільний теніс, спортивне орієнтування. За 9 місяців 2024 року Центром проведено 24 з 27 різнопланових фізкультурно-оздоровчих заходів, в яких взяли участь 813 мешканців міста: «Новорічний пробіг», «Веселі старты», вуличний футбол, настільний теніс, «Козацькі розваги» серед юнаків та дівчат, шахи, шашки, спортивний туризм, дартс, велоестафета «Єднаймо Україну в русі», Всеукраїнський велодень, міні-футбол, юнбол, фестиваль з дзюдо «Майбутній олімпієць», спартакіада «Тато, мама, я – спортивна сім'я», «Велораллі-2024», волейбол, велоестафета «Єднаймо Сумщину в русі». На облаштування найпростішого укриття у підвальному приміщенні в будівлі міського центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» (виготовлення проектної документації) спрямовано кошти бюджету СМТГ в сумі 0,5 млн гривень.

У зв'язку з військовою агресією Російської Федерації із запланованих 103 заходів проведено 36 заходів (35%), а саме:

- 16 чемпіонатів, кубків (плавання, дзюдо, боротьба греко-римська, боротьба вільна, спортивна гімнастика, хокей на траві, футзал, греплінг, боротьба самбо, спортивна

акробатика, спортивна аеробіка, футбол серед аматорських команд, футзал серед дітей, футзал серед юнаків);

- 3 навчально-тренувальних зборів (класичний жим та жим штанги лежачі, грепплінг, кікбоксинг ВТКА);

- забезпечено участь провідних спортсменів міста та їх тренерів у 17 змаганнях різних рівнів (легка атлетика, вільна боротьба, софтбол, пляжна боротьба, панкратіон, класичний пауерліфтинг, спортивна акробатика, веслування на байдарках і каное, біатлон).

На території міста функціонує 33 спортивні клуби, з яких 6 – фізкультурно-оздоровчої та 27 – спортивної та фізкультурно-оздоровчої спрямованості, а саме: «Грифф», «B-tone», «Алекс», «Карате-до «Вадо-кай», «Альфа», «СКІФ», «Суми-бокс», «Ворони», «Терра-С», «Аякс», «Саторі», «Голівуд», «Візаві», «Силует», «Кемпо», «Олімпієць-1», «Суми-спорт-Б.А.К» та інші, в яких займається 3,2 тис. осіб. У місцях масового відпочинку (стадіон «Авангард», озеро Чеха та міському парку відпочинку ім. Кожедуба) та за місцем проживання працює 6 груп оздоровчого напрямку, в яких займається 170 мешканців міста.

Кращими досягненнями сумчан стали: Галайда Станіслав, Курашвілі Анастасія – чемпіони кубку Світу зі спортивної акробатики, Рикун Анна – призер чемпіонату Світу з жиму штанги лежачи, Попова Катерина, Леонова Катерина, Мовчан Вероніка – призерки кубку Європи з хокею на траві, Дидоренко Єлизавета – призер чемпіонату Світу серед спортсменів з порушенням слуху з дзюдо, Засульська Юлія – чемпіонка Європи з пляжної боротьби, Шульженко Валерія – призер кубку Європи з дзюдо, Лазарева Дарина – призерка міжнародного турніру з карате.

Гравчині КП «МСК з хокею на траві «Сумчанка» посіли III місце на Кубку Європейських чемпіонів в приміщенні, Вищій дивізіон. У 2024 році МСК «Сумчанка» стала чемпіоном України з хокею на траві серед жіночих команд Вищої ліги.

Комунальне підприємство «Муніципальний спортивний клуб «Тенісна Академія» Сумської міської ради здійснює безкоштовний тренувальний процес для вихованців Академії на власній базі у літній період 5 разів на тиждень. Загалом навчається 170 дітей віком від 5 до 18 років, більше 10 з них є зареєстрованими гравцями ITF Tennis Europe.

Кращими вихованцями стали: Гриценко Софія-1 місце (Турнір "Tennis Solutions Christmas Grade 3 David Liloyd" до 18 років Англія); Соколов Георгій-2 місце (Турнір "Smash Kids 75BL Cup" до 10 років, м. Київ); Довгопол Єлизавета -1 місце (Турнір «Tennis BC Spring 3.5Star - U16» м.Річмонд Канада, Турнір «Tennis BC Spring 4Star - U18» м.Ванкувер Канада, Турнір «Відбіркова серія №1 U16» м.Ванкувер Канада, Турнір «Tennis BC Spring 4Star - U18» м.Суррей Канада).

Команда з настільного тенісу здобула II місце у клубному Чемпіонаті України серед чоловічих команд та III місце у особистому Чемпіонаті України серед чоловіків.

За високі досягнення в спорті, прославлення міста Суми на всеукраїнському та міжнародних рівнях у 2024 року виплачена стипендія Сумської міської ради 24 спортсменам та премія 5 тренерам.

Проблемні питання галузі фізичної культури і спорту:

- недостатня кількість сучасних спортивних комплексів для підготовки спортсменів, проведення змагань, у тому числі всеукраїнського та міжнародного рівнів;
- недостатня кількість сучасних спортивних майданчиків, здатних задовольнити потреби жінок і чоловіків різного віку у щоденній руховій активності;
- незначна спонсорська підтримка муніципальних команд з ігрових видів спорту, з метою представництва СМТГ на всеукраїнській та міжнародній спортивних аренах;
- недостатня кількість масових спортивних заходів, у тому числі тих, що проводяться на центральних площах та вулицях міста;
- низьке залучення жінок порівняно з чоловіками до занять фізичною культурою і спортом;
- недостатній рівень інформування суспільства про перспективи та привабливість спортивної кар'єри, що зменшує мотивацію населення до систематичних занять фізичною культурою і спортом.

Підтримка сім'ї, дітей та молоді

Діяльність відділу **молодіжної політики** Сумської міської ради спрямована на необхідності самореалізації та розвитку потенціалу молоді громади, її участі та інтеграції у суспільне життя, що розвиватиме їх національну свідомість на основі суспільно-державних цінностей та відповідального громадянства, надаватиме молоді можливості для успішної реалізації і соціалізації, підвищить рівень їх громадянських компетентностей, спроможності бути самостійними, життєстійкими, активними, патріотичними і відповідальними учасниками суспільного життя.

Протягом звітного організовано та проведено 26 молодіжних заходів на території СМТГ, в яких взяли участь 1690 осіб, зокрема, з метою національно-патріотичного виховання молоді організовано та проведено: День першої пластової присяги (спільно з НСОУ «Пласт»), фотоконкурс «Вишиванка - мій генетичний код», туристично-патріотичні молодіжні змагання «Свято весни» (спільно з НСОУ «Пласт»), вишкіл «Національна гордість» до Дня української державності та відкриття пластового року (спільно з НСОУ «Пласт»). Для підвищення рівня екологічної культури молоді, покращення екологічної ситуації в громаді проведено міську екологічну акцію «Чисто - це теж перемога».

З метою працевлаштування молоді, здобуття молодими людьми знань, навичок та інших компетентностей проведено: майстер-класи «Атрибути успішного резюме», «Власні стартапи, мікрогранти, розширення та масштабування бізнесу», «Стартапи, мікрогранти, розширення та масштабування бізнесу», «Співбесіда з роботодавцем: психологічні аспекти ділового спілкування»; антифейкова інтелектуальна гра; стажування молоді в ОМС, лідерські поєдинки та тренінг з проектного менеджменту.

Для забезпечення рівних умов для різних груп молоді, поширення толерантності і солідарності, запобігання стереотипам та дискримінації за будь-якими ознаками проведено форум-театр «Твій вибір».

З метою популяризації здорового способу життя проведено курс «Домедична допомога для цивільних», тренінг з першої домедичної допомоги та нічний забіг «Sumy Night Run 2024».

Для збільшення частки молоді залученої до заходів громади проведено конкурс соціальних відеороликів «Я і Кобзар», презентацію-тренінг молодіжної ради при Сумській міській раді.

З метою підвищення рівня знань молоді у сфері законодавства України, правової культури та правової поведінки проведено лекцію-тренінг для молоді до Дня Конституції України, фасилітовану сесію та публічні обговорення проєкту цільової комплексної програми «Суми – громада для молоді» на 2025-2027 роки.

З метою відзначення Дня молоді організовано та проведено програму заходів «МолоДій» до Дня молоді (спортивний захід, сапи «відчуй себе», фотовиставку фотоконкурсу «Галерея часу: Я – це ти в молодості», квіз «Про що? Про все!» серед студентів Сумського НАУ та Дорослу ТУСУ).

З метою відзначення Дня захисників і захисниць України, популяризації активного дозвілля та екстремальних видів спорту, підвищеної фізичної активності та зміцнення здоров'я молоді СМТГ організовано та проведено пейнтбольний турнір.

Для відзначення кращих молодих спеціалістів, які мають визначні досягнення та здобутки у різних сферах суспільного життя, у галузі громадської, волонтерської, наукової, творчої, соціальної діяльності та виховання активної громадянської позиції молоді проведено міський конкурс «Молодіжна еліта» у 5 номінаціях: «Громадський діяч у сфері молодіжної політики», «Лідер студентського самоврядування», «Наукова діяльність», «Волонтерська діяльність», «Культурно-мистецька діяльність». Переможці відзначені грошовою винагородою у сумі 15,0 тис. гривень кожен.

Підписано Меморандум про співпрацю і партнерство з Сумською філією Сумського обласного центру зайнятості.

Під час реалізації молодіжної політики на території СМТГ співпрацювали з громадськими організаціями: «Пласт», «Рейс проджект», «Сумщина молода», «Смілива

молодь Сумщини», «Молодіжні працівники України», «Ліга змін», «Ліцей» та «Центр еврорініціатив».

КУ «Молодіжний центр «Романтика» СМР протягом звітного періоду було реалізовано 123 заходи, які відвідали понад 3,3 тис. осіб. Заходи були спрямовані на національно-патріотичне виховання молоді, популяризацію здорового способу життя. Також проводились культурно-дозвіллеві заходи та заходи неформальної освіти.

В **Управлінні «Служба у справах дітей» Сумської міської ради** на обліку станом на 01.10.2024 знаходилось 291 дітей (+0,7% до відповідної дати 2023 року), з них 217 дітей, які перебувають під опікою (-4,8%). Було взято на облік 39 дітей, які залишилися без піклування батьків. Всім було надано статус дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування. Із них: 22 – влаштовано під опіку, 5 – до державних закладів, 6 – влаштовано у патронатні сім'ї та дитячі будинки сімейного типу, 2 - усиновлені, 4 – тимчасово перебувають в сім'ях родичів.

Функціонує 4 дитячих будинків сімейного, у яких виховується 32 дітей, та 15 прийомних сімей (+25,0%), на вихованні яких перебуває 22 дітей.

На обліку дітей, які можуть бути усиновлені, перебуває 38 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (-13,6%), на обліку кандидатів в усиновлювачі перебуває 25 кандидатів. Протягом звітного періоду усиновлено 8 дітей - сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

На облік в Управлінні взято 42 дитини, які опинились у складних життєвих обставинах (+35,5%).

З метою контролю за умовами утримання і виховання дітей систематично здійснюється перевірка умов проживання дітей. Було здійснено 196 обстежень (+18,8%).

З метою захисту законних прав та інтересів дітей до судів міста направлено 15 позовів про позбавлення батьків батьківських прав. У 2024 році проведено 10 засідань комісії з питань захисту прав дитини, де розглянуто 261 питання.

Соціальними послугами **Сумського міського центру соціальних служб** охоплено 5973 сім'ї/особи, в яких виховується 8085 дітей, зокрема послугою соціального супроводу охоплено 211 сімей/осіб, послугою профілактики – 10 сімей/осіб, послугою консультування охоплено 5973 сім'ї/особи, послугою соціального супроводу сімей, у яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування - 32 сім'ї, послугою інформування – 5973 сім'ї/особи. Серед найбільш затребуваних послуг, окрім вище зазначених, актуальним залишилось надання психологічних послуг та сприяння в отриманні гуманітарної допомоги.

Сумським міським центром соціальних служб надано послуг 3319 сім'ям/особам, в яких виховується 4551 дитина, зокрема послугою соціального супроводу сімей/осіб, які опинились в складних життєвих обставинах, охоплено 232 сім'ї/особи, послугою консультування охоплено 3319 сімей/осіб, послугою соціального супроводу сімей, у яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування - 53 сім'ї.

Протягом 9 місяців 2024 року під соціальним супроводженням міського центру перебуває 19 прийомних сімей/дитячих будинків сімейного типу та 3 сім'ї патронатних вихователів. 15 сім'ям опікунів/піклувальників надається послуга соціального супроводу.

Продовжується робота в напрямку попередження та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі. На базі міського центру успішно працюють два сервіси: Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги та Служба «Денний центр соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі». За 9 місяців поточного року роботою вище зазначених сервісів охоплено 354 сім'ї/особи, які постраждали від жорстокого поводження та насильства, в тому числі 2 дітей.

За звітній період кількість клієнтів **комунальної установи «Центр матері та дитини»** становить 20 осіб, які стовідсотково отримали послугу тимчасового проживання. З клієнтами проводилися індивідуальні та групові заняття, а саме: цикл занять «Школа молодій матері», цикл занять «Усвідомлене батьківство», цикл занять та бесід «Мистецтво

організації побуту», тренінг «Розвиток дитини раннього віку», тренінг «Мова кохання». Постійно проводяться бесіди на правову тематику. До свят Богоявлення та Водохрестя для клієнтів установи було організовано відвідування церкви. До Масниці – проведено майстер-клас з приготування страв. З початку поточного року до установи поселено 8 жінок та 12 дітей.

В громаді обліковується 1186 багатодітних сімей, в яких виховується 3 864 дітей, в т.ч.: 62 родини, де виховується 5 і більше дітей. Встановлено статус «багатодітна сім'я» вперше 124 сім'ям, видано 154 посвідчення батьків багатодітних сімей та 296 - дітям з багатодітної сім'ї, подовжено термін дії посвідчень 237 та 535 відповідно.

На початку 2024 року почесне звання України «Мати-героїня» присвоєно 4 жінкам. На разі, в громаді проживає 118 жінок, які мають таке звання.

На оздоровлення 96 дітей в дитячих закладах карпатського регіону за коштів бюджету СМТГ спрямовано 1,3 млн гривень. Всього в період оздоровчої кампанії 2024 року організовано направлення на оздоровлення та відпочинок 296 дітей пільгових категорій (13 дітей з малозабезпечених сімей, 38 дітей з числа внутрішньо переміщених осіб, 38 дітей з багатодітних сімей, 7 дітей з інвалідністю, 143 дитини учасників бойових дій, 17 дітей загиблих Захисників України, 19 дітей з числа талановитих, 2 дитини осіб з інвалідністю, 11 дітей-сиріт, 8 дітей, що перебувають на диспансерному обліку).

Отримано інформацію про 875 випадків домашнього насильства по відношенню до 831 особи, в тому числі відносно 111 осіб насильство відбувалось неодноразово.

Інформацію про випадки насильства спрямовано до мобільної бригади соціально-психологічної допомоги постраждалим від домашнього насильства, яка діє при Сумському міському центрі соціальних служб, та працівниками якої здійснено 567 виїздів за місцем проживання постраждалих. 251 особа звернулися до Денного центру соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього та гендерно зумовленого насильства.

З особами, які вчинили насильство, дільничними офіцерами поліції проведено профілактичну роботу, щодо них складено 1 140 адмінпротоколи, винесено 1 140 термінових заборонних приписів. На обліку в поліції перебувають з приводу вчинення домашнього насильства 841 кривдники.

Діє міжвідомча робоча група з питань запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі при координаційній раді з питань сімейної політики, протидії домашньому насильству, якою розроблено місцевий Алгоритм дій кожного із суб'єктів взаємодії у випадках вчинення домашнього насильства та Порядок взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі на території СМТГ кожного із суб'єктів взаємодії.

Проводяться просвітницько-профілактичні заходи щодо популяризації сімейних цінностей, забезпечення рівних прав жінок і чоловіків, запобігання домашньому насильству та торгівлі людьми. Налагоджено співпрацю з закладами освіти, культури, охорони здоров'я, громадськими організаціями. 195 осіб скористались різними видами допомоги, яка надається постраждалим від домашнього насильства громадськими організаціями «Кризовий центр психічного здоров'я», «Ліга сучасних жінок», громадська приймальня Української Гельсінської спілки з прав людини м. Суми, простір дружній до жінок і дівчат «ВІЛЬНА», тощо.

Проблемні питання у сфері підтримки сім'ї, дітей та молоді:

- недостатній рівень залучення молоді в процесі формування української громадянської ідентичності та національно-патріотичного виховання, необхідність комплексного підходу по роботі з молоддю за вектором національно-патріотичного виховання, збереження українських народних традицій;
- необхідність створення умов для інтелектуального самовдосконалення, творчого розвитку особистості та духовності молоді та сприяння розвитку їх змістовного дозвілля;
- відсутність комплексного характеру в залученні молоді до суспільно значущої діяльності, розвитку та популяризації волонтерського руху;

- недостатній рівень участі молоді у суспільному житті, в діяльності інститутів громадянського суспільства, у тому числі молодіжних та дитячих громадських організацій, а також органах учнівського та студентського самоврядування та у процесах ухвалення рішень, що стосуються вирішення питань молоді;
- недостатнє набуття молодими людьми знань, умінь та навичок поза системою освіти (громадянська освіта);
- недостатній рівень поінформованості молоді, насамперед молоді з інвалідністю, про свої права, обов'язки та можливості для розвитку власного потенціалу і самореалізації у територіальній громаді;
- обмеженість можливості працевлаштування батьків, які опинилися в складних життєвих обставинах;
- складність влаштування дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування старшого віку, сімейних груп, які перебувають у закладах інституційного догляду до сімейних форм виховання;
- недостатній рівень попередження сімейного неблагополуччя, посилення відповідальності батьків за виховання дітей, відновлення виховної функції сім'ї та повернення до біологічних сімей дітей після перебування у закладах державного утримання;
- низький виховний потенціал деяких сімей, внаслідок чого, діти вилучаються з біологічних родин та потребують подальшого тимчасового влаштування до інституційних закладів та альтернативних форм сімейного виховання (прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу, сім'ї патронатних вихователів);
- недостатність популяризації послуги з наставництва;
- існування домашнього насильства та торгівлі людьми.

Громадянське суспільство, інформаційний простір, інформаційні технології

Розвиток громадянського суспільства

Сумська міська рада продовжувала здійснення заходів з метою залучення громадськості до вирішення питань життєдіяльності СМТГ, участі у підготовці проектів рішень виконавчого комітету та міської ради, впровадженні інструментів партиципації та електронної демократії, спільної реалізації проектів, програм та заходів, ініційованих громадськими об'єднаннями тощо. Суттєво розширено завдання та напрямки діяльності влади щодо сприяння розвитку суспільних комунікацій, електронної демократії та громадянського суспільства.

У зв'язку з повномасштабною агресією Росії в Україну у громаді зберігається високий рівень патріотизму та національної свідомості. Залишаються активними волонтерський рух, діяльність благодійних організацій, збір та доставка гуманітарних вантажів, надання гуманітарної допомоги потребуючим. Величезну підтримку мешканці громади, громадські об'єднання надають підрозділам ЗСУ, тероборони та добровольчих формувань. Представники влади громади спрямовують зусилля на співпрацю та підтримку ініціатив громадськості за гуманітарним та безпековим напрямками.

У рамках участі сумської громади у Проекті Ради Європи «Зміцнення стійкості демократичних процесів через громадську участь в умовах війни та післявоєнний період», продовжувалася робота над актуалізацією Статуту СМТГ у співпраці з представниками ІГС та експертами Ради Європи. Документ формується з акцентом на залучення мешканців до управління, закріплення практик та інструментів громадської участі, зміцнення громадянського суспільства. Серед іншого, актуалізуються нормативні документи щодо використання інструментів громадської участі, які стануть повноцінними додатками до Статуту нашої громади. Враховані також законодавчі новації у сфері зміцнення громадянського суспільства та громадської участі.

З 15 січня по 15 лютого було проведено громадське обговорення проекту Статуту територіальної громади. Пропозиції до проекту Статуту, що надійшли від мешканців та громадських організацій, враховані відповідно до вимог чинного законодавства.

Наразі проект Статуту Сумської міської територіальної громади підготовлений для розгляду депутатським корпусом та оприлюднений на офіційному сайті міської ради.

У рамках цієї діяльності Сумська міська рада ухвалила нове рішення про органи самоорганізації населення з врахуванням рекомендацій експертів Ради Європи. Розпочато підготовку до створення пілотного ОСН на території одного з мікрорайонів приватної забудови.

У межах реалізації законодавства про дерусифікацію, підготовлені та направлені Сумській обласній військовій адміністрації пропозиції щодо перейменування топонімів, назви яких не були змінені у попередній період.

3 нагоди Дня Європи проведено низку тематичних заходів. Зокрема, відбулась спортивно-інтелектуальна гра «Єврофутквест», участь у якій взяли члени мережі євроклубів Сумщини – 17 команд, 110 учасників та учасниць, 15 шкіл Сумської ТГ. Підтримку у проведенні надали проєкт Представництва ЄС в Україні «Інформаційна підтримка мереж ЄС в Україні» у партнерстві з ГО «Центр євроініціатив», МЦ «Романтика». Мереж євроклубів також організувала зустріч координаторі та онлайн-гру «Синергія ЄС – Україна: Дні Європи у Сумах 2024». Протягом двох тижнів учасники євроклубів відповідали на запитання та виконували завдання. Кращі учасники були нагороджені призами від Представництва ЄС в Україні.

Також «Агенція промоції «Суми» у співпраці з низкою громадських об'єднань організувала і провела традиційний мистецький проєкт «Ніч музеїв». 18 травня мешканці та гості міста мали можливість побачити заходи на 23 локаціях, долучитися до майстер-класів, переглянути виставки, перформанси, концерт, зберегти мить у цікавих фотозонах.

Громадські організації, до складу яких входять родини загиблих захисників України, беруть участь у робочій групі з питань створення Меморіалу Слави на Баранівському кладовищі. На сайті міської ради створено окремий розділ, присвячений цьому проєкту.

Протягом звітнього періоду в рамках програми Ради Європи «Інтеркультурні міста України» відбулись 5 онлайн-зустрічі координаторів Української мережі інтеркультурних міст (ІСС), зокрема за участю Земфіри Кондур, менеджерки проєкту Ради Європи «Підтримка реформування законодавчої бази щодо національних меншин та зміцнення стійкості національних меншин і ромів в Україні».

В рамках досягнення стратегічних цілей Стратегії інтеркультурного розвитку міста Суми виконавчі органи Сумської міської ради, заклади культури, освіти, охорони здоров'я та соціального захисту населення тощо систематично проводять на території громади заходи за участю представників національних меншин (спільнот).

Продовжується серія курсів з інтеркультурних компетенцій в публічному управлінні (спільно з ГО «Центр освіти впродовж життя», СумДУ).

Велику увагу приділено інформаційним заходам щодо протидії проявам ксенофобії, расової та етнічної дискримінації.

У червні 2024 року розпочато реалізацію проєкту, націленого на розширення інтеграційних спроможностей ромської спільноти в громаді.

Сумчани мають можливість брати участь у засіданнях виконавчого комітету, сесій міської ради для обговорення та розгляду питань життєдіяльності громади, реалізації місцевої політики, але з врахуванням вимог воєнного стану.

Секретар міської ради, заступники міського голови беруть участь у зустрічах з мешканцями, на яких обговорюються шляхи вирішення проблем сумчан, напрацювання механізму співпраці влади та громади.

На Інформаційному порталі Сумської міської ради оприлюднювалися повідомлення про можливість участі у конкурсах (програмах, проєктах) з метою отримання грантів та міжнародного фінансування.

Надавалося сприяння у реалізації права громадян на проведення мирних акцій та зібрань з метою захисту їх прав та інтересів, з врахуванням вимог безпеки учасників та погодження Сумської обласної військової адміністрації. З початку року проведено 13 масових заходів, у тому числі на підтримку військовослужбовців та військовополонених. Громадські організації також залучались до відзначення державних та пам'ятних дат.

Релігійним організаціям надається допомога в реалізації соціальних проєктів, проводяться зустрічі з керівниками релігійних організацій щодо нагальних питань їх

діяльності та взаємодії в різних сферах суспільного життя громади. Представники релігійних організацій залучаються до участі в заходах до державних свят та урочистих подій, що організовуються міською радою.

З метою діалогу між духовними лідерами громади та представниками влади планується залишити чинну практику проведення Молитовних сніданків за участі представників релігійних громад та конфесій, депутатів міської ради, посадовців.

Робота з електронними петиціями в Сумській міській раді здійснюється з використанням Єдиної системи місцевих петицій – порталу <https://petition.e-dem.ua/sumy> у рамках співпраці з Фондом Східна Європа. Дана система інтегрована в сайт Сумської міської ради.

На жаль, кількість петицій зменшується, що пов'язане з воєнним станом. Так, за звітний період надійшло збір підписів здійснювався по 20 петиціях, підтримано – 6.

Тематика електронних петицій різноманітна, проте найбільше у звітному періоді надійшло петицій стосовно закладів освіти, благоустрою, інфраструктури міста, вшанування загиблих захисників України.

Нині за експертної підтримки Ради Європи у рамках роботи над Статутом територіальної громади підготовлено нове положення про роботу з електронними петиціями.

Представники ІГС, зокрема «Місто розумних» здійснювали інформаційні кампанії. Наприклад, щодо завершення процедури дерусифікації у громаді.

Також громадськість ініціювала низку патріотичних та волонтерських заходів і проєктів, підтриманих міською радою.

Відбувалася співпраця з представництвами міжнародних експертних організацій щодо рейтингування рівня прозорості, рівня підзвітності, впровадження інструментів електронної демократії у Сумській міській раді.

Інформаційний простір

Здійснюється цілеспрямована робота в сфері інформаційного забезпечення мешканців територіальної громади щодо діяльності Сумської міської ради, її виконавчого комітету та міського голови, а також актуальних питань життєдіяльності громади, області та держави в цілому.

В рамках виконання цільової програми «Воєнний стан: інформування Сумської міської територіальної громади» у 2024 році мешканцям громади продовжувалась надаватись оперативна та достовірна інформація про діяльність влади СМТГ в умовах воєнного стану, зокрема, щодо вирішення безпекових питань, оголошення повітряної тривоги, життєдіяльності громади, роботи закладів охорони здоров'я, громадського транспорту, надання гуманітарної допомоги, підтримки ВПО, ЗСУ та підрозділів територіальної оборони, допомоги постраждалим від ворожих обстрілів тощо.

Запровадження Програми популяризації на території Сумської міської територіальної громади служби у Силах оборони України на 2024 – 2026 роки забезпечило систематичне проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед населення щодо роботи Рекрутингового центру, популяризації престижу служби у Силах оборони України, виховання поваги до військових та військової служби, ветеранів війни, формування позитивного образу українського захисника на території СМТГ.

З метою більш оперативного інформування сумчан значно більше уваги було приділено соціальним мережам. Так, продовжує зростати кількість підписників на телеграм-канал «Сумська міська рада» – до 7,4 тисяч. На ньому систематично та оперативно оновлювалася уся інформація, яка потребувала широкого оповіщення, допомагаючи охопити більшу цільову аудиторію, а також новини з офіційного сайту міської ради. Створено та супроводжується канал в.о. міського голови Артема Кобзаря (близько 1,7 тис. користувачів).

Активно вівся акаунт «Сумська міська рада» у Фейсбук, де нині нараховується близько 20,6 тисяч читачів (+4,6 тис.). Тут поширюються новини з офіційного сайту Сумської міської ради, надаються відповіді на запитання та коментарі користувачів. Створено та ведеться акаунт у Фейсбук в.о. міського голови Артема Кобзаря (понад 1,7 тис.

підписників). Також діє акаунт управління суспільних комунікацій (майже 500 користувачів).

Загальна кількість постів на ТГ і ФБ за 9 місяців 2024 року – 6896.

При Сумській міській раді акредитовано 30 журналістів періодичних видань і телерадіокомпаній, електронних медіа, які запрошуються на всі загальноміські заходи. Для представників медіа організуються брифінги, прес-тури, прес-конференції та інші медіа-заходи з врахуванням вимог воєнного стану (34 заходи з початку 2024 року), готуються прес-релізи, інформаційні повідомлення та коментарі.

Організуються виступи керівництва громади, членів виконавчого комітету, посадових осіб виконавчих органів, депутатів міської ради на радіо та телебаченні. Налагоджено систему оперативного інформаційного обміну з місцевими медіа через соціальні мережі.

Діяльність Сумської міської ради та її виконавчого комітету, керівництва громади, виконавчих органів висвітлюється на телеканалах АТБ, СТС, FM-радіо, в газеті «Всі-Суми Панорама Медіа» та «Ваш шанс». Щодня на FM-радіо звучать випуски новин «Сумські новини одним абзацем» про діяльність органів місцевого самоврядування СМТГ.

Здійснюється адміністрування офіційного веб-сайту міської ради. З метою поліпшення інформування мешканців про діяльність Сумської міської ради, органів місцевого самоврядування, створюються нові рубрики та сторінки відповідно до потреб виконавчих органів, комунальних підприємств. Збільшено обсяг інформації, яка стосується дій громадян під час особливого періоду. Функціонує розділ «Суми: воєнний стан», де зібрані тематичні інформаційно-роз'яснювальні матеріали, новини та нормативні акти, довідкові матеріали, оновлено інформацію по мапі укриттів тощо.

Щодня на Інформаційному порталі Сумської міської ради розміщується до 8-10 повідомлень у рубриці «Новини», а також матеріали виконавчих органів та комунальних підприємств за напрямками їх діяльності, існує архів відеоматеріалів тощо. Щотижня у новинній стрічці сайту – близько 50 інформаційних повідомлень. Новини з офіційного сайту систематично поширюються та передруковуються іншими інтернет-ресурсами, у тому числі й всеукраїнськими. Крім того, їх оприлюднювали на своїх шпальтах друковані медіа. Таке поширення окремих новин медіа доходило до 10-15 джерел. Кількість публікацій на сайті, пов'язаних із висвітленням діяльності Сумської міської ради, її виконавчого комітету, виконавчих органів та міського голови склала 32,1 тис. (+2,2 тис. від початку року). Створено постійний банер «Суми: мапа укриттів» та розділ, присвячений відновленню пошкодженого майна мешканців громади внаслідок обстрілів Російської Федерації, а також платформи DREAM для проєктів з відновлення у громаді.

У мережі Youtube діє канал Сумської міської ради, де розміщуються відеоматеріали з діяльності органу місцевого самоврядування, а також відеопроєктів, зокрема, «Герої не вмирають» та інші. З серпня місяця на каналі розміщують відеозаписи засідань сесій та постійних комісій Сумської міської ради. Кількість переглядів відеоматеріалів на каналі з початку 2024 р. – 1,2 млн (+31,3 тис. від початку року).

Триває оновлення матеріалів акаунту «Виконавчий комітет Сумської міської ради» та виконавчих органів і комунальних підприємств на Єдиному веб-порталі відкритих даних.

Систематично реалізуються інформаційні кампанії для мешканців громади щодо дій під час воєнного стану, безпеки життя, енергоощадності, вшанування пам'яті загиблих та інші. Серед таких: «Сумчанам про важливе» (відео- та інформаційні матеріали щодо важливих подій та новин з життя громади), «Герої не вмирають!» (постери із розповідями про життя та бойовий шлях загиблих мешканців – Захисників України), «Суми 15-80» – чат-бот твоєї громади!» (флаєри, борди, постери тощо) та інші. Всі вони набувають популярності та поширення серед мешканців громади, у т. ч у соціальних мережах, та використовуються іншими медіа.

Започатковано інформаційну кампанію «Будь відповідальним – сплати комунальні вчасно!». Її мета – закликати жителів громади бути свідомими та вчасно розраховуватись за отримані комунальні послуги. У рамках кампанії розроблена низка тематичних постерів, які розміщені у соціальних мережах та на міських сітілайтах.

На сайті міської ради оновлено розділ, присвячений загиблим Героям – сумчанам, створюються відповідні інформаційні матеріали. З метою вшанування пам'яті загиблих під час повномасштабного вторгнення Російської Федерації щодня о 9:00 за допомогою вуличного радіо у місті оголошується загальнонаціональна Хвилина мовчання та лунає Державний Гімн.

На території громади у співпраці з операторами зовнішньої реклами надається сприяння громадським організаціям, військовим підрозділам, державним органам влади у розміщенні банерів соціальної реклами на бордах. Вони стосуються, переважно, популяризації служби у ЗСУ, підтримки благодійних та гуманітарних, волонтерських проєктів та ініціатив. Також зверненнями рідних розміщуються борди з вшануванням пам'яті загиблих захисників.

Владою громади підтримана ініціатива громадськості щодо зупинки руху транспорту у середмісті щосуботи під час загальнонаціональної Хвилини мовчання.

Залишається популярним проєкт #Суми_дерусифікація, який допомагає знайомити сумчан з новими назвами дерусифікованих топонімів у громаді. Наразі інформування триває за допомогою ФМ-радіо.

Проводиться інформаційно-роз'яснювальна робота серед мешканців громади, спрямована на протидію фейкам та ворожій пропаганді. Зокрема, такі матеріали поширюються через офіційні сторінки та канали Сумської міської ради та управління суспільних комунікацій у соціальних мережах та месенджерах. Використовуються матеріали Центру протидії дезінформації «Фейк-Стоп», «Як не стати овочем» тощо.

Триває впровадження Міського чат-бота «Суми 15-80» – ефективного та зручного каналу комунікацій між мешканцями громади, надавачами послуг та владою. Він дозволяє оперативно інформувати споживачів комунальних послуг про відключення комунікацій, їх причину та терміни поновлення, надзвичайні ситуації, перекриття руху тощо, а також дозволяє подати звернення (заявку) про аварійну ситуацію чи іншу проблему, оцінити діяльність управителів, надавачів житлово-комунальних послуг, комунальних підприємств. Сумчани отримали доступ до широкої бази довідкової інформації. Також можна отримати інформацію про депутатів міської ради.

За 9 місяців розширено адресу базу з врахуванням населених пунктів старостинських округів. Покращено функціонал подачі заявок, доступна мапа закладів освіти тощо. Інформація про можливості чат-бота поширюється на території старостатів. Розпочата активна інформаційна кампанія серед мешканців громади щодо використання міського чат-бота.

Надавалася інформаційна підтримка розробки Концепції інтегрованого розвитку громади, що виконується аналітичним центром Cedos, бюро партисипативного планування «Cité» та архітектурним бюро «PSEL» у співпраці з Сумською міською радою, а також сприяння у залученні до розробки мешканців та громадських організацій громади.

З метою інформування сумчан у газетах «Всі Суми Панорама Медіа» та «Ваш шанс» оприлюднюються документи Сумської міської військової адміністрації, Сумської міської ради, її виконавчого комітету, розпорядження міського голови.

Проблемні питання у сфері громадянського суспільства та інформаційного простору:

- недостатній рівень обізнаності громадськості з актуальних питань державної та місцевої політики, ходу та завдань економічних, соціальних реформ;
- необхідність більш широкого використання інструментів електронної демократії та партиципації;
- необхідність підвищення рівня інформування мешканців громади щодо особливих ситуацій та безпекових заходів.

Інформаційні технології

З метою забезпечення функціонування ІТ-інфраструктури здійснювалася підтримка роботи систем електронного документообігу, систем автоматизації діловодства, супровід

роботи та забезпечення працездатності систем (сервісів та ІТ-послуг) виконавчих органів, підтримка роботи систем відеоспостереження.

Проблемні питання у сфері у сфері інформаційних технологій:

- недостатній рівень збереження конфіденційності та надійності захисту даних.

Охорона навколишнього природного середовища

Основним напрямом діяльності у сфері охорони навколишнього природного середовища СМТГ є впровадження основних принципів та політики охорони довкілля, збереження природних ресурсів, а також реалізація завдань Програми охорони навколишнього природного середовища СМТГ на 2022-2024 роки, затвердженої рішенням виконавчого комітету Сумської міської ради від 27.05.2022 № 162 (зі змінами) (далі – Програма).

Використання коштів на реалізацію заходів Програми за 9 місяців 2024 року, за інформацією головних розпорядників бюджетних коштів, склало майже 3,0 млн гривень. Надходження до екологічного фонду склали 2,0 млн гривень.

У рамках реалізації Програми забезпечено:

- проведення інструментальних лабораторних вимірювань, необхідних для здійснення контролю за дотриманням норм ГДВ забруднюючих речовин від стаціонарних джерел забруднення в закладах культури Сумської міської ради та на КП «Зелене будівництво» Сумської міської ради;
- капітальний ремонт електричних мереж, в частині встановлення сонячної електростанції на об'єкті КП «Міськводоканал» Сумської міської ради: улаштовано сонячну електростанцію комбінованого типу 60 кВт - гібридна та 30 кВт –мережева;
- будівництво/реконструкція напірних/самопливних каналізаційних колекторів на території СМТГ: «Реконструкція аварійного самотічного колектора Д-400 мм по вул. Білопільський шлях від КНС-4 до району Тепличного (коригування)»: укладено договір на роботи, триває процедура отримання дозволу на виконання робіт, «Реконструкція (санація) самотічного каналізаційного колектора Д 400-500 мм від вул. Романа Атаманюка по вул. генерала Чибісова, Новорічній до вул. Київської»: отримано сертифікат готовності об'єкту до експлуатації. Триває процедура передачі на баланс КП «Міськводоканал» СМР, «Реконструкція (санація) самотічного каналізаційного колектора Д 400-600 мм від вул. Харківська по вул. Прокоф'єва до КНС-6»: укладено договір на роботи. У ході проведення робіт виникли додаткові роботи. Після укладання договору на додаткові роботи згідно відкоригованої проектно-кошторисної документації, роботи виконуються в межах фінансування на 2024 рік;
- санітарне утримання та догляд за насадженнями парку - пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Басівський»: систематичне прибирання території парку від сміття, вивіз сміття з контейнерів;
- ліквідаційний тампонаж: за результатами відкритої процедури торгів укладено договір на роботи, роботи виконуються;
- санітарне утримання та догляд за пам'ятками природи «Липові насадження», «Дуби» на вулицях Олександра Аніщенка, Герасима Кондратьєва, Петропавлівська, Сергія Табали (Укладено договір на виконання заходів. Проведені роботи по видаленню бур'янів, покосу трави. Забезпечено систематичне збирання та вивезення сміття та гілля, здійснено санітарне обрізування гілок на липах та дубах);
- проведення санітарних заходів та благоустрою у прибережних смугах річок Псел, Сумка, Стрілька, ін. водних об'єктів, очищення русел річок
- проведення для містян та гостей міста Суми заходів екологічного і природоохоронного напрямку: КУ «Агенція промоції «Суми» Сумської міської ради в рамках підтримки Всесвітньої акції «Година Землі» проведено конкурс дитячих малюнків «Війна/Екоцид» та квіз для молоді «Війна/Екоцид». 8 червня до Днів сталої енергії у місті Суми відбувся велоквест «VeloLife» в якому взяло участь 17 команд;

- проведення у позашкільному вихованні освітніх акцій, проектів, семінарів, лекцій та екскурсій з питань екології та охорони природи: у рамках підтримки Всесвітньої акції «Година Землі» було проведено 3х конкурси, у якому взяло участь понад 300 учасників. Також було проведено 10 інформаційно - масових заходів на базі міських бібліотек. ЦЕНТУМ Сумської міської ради проведено акцію «Еко-класна родина» та онлайн марафон «Енергетичні ігри». На конкурс подано 25 робіт: відео, презентації, екологічні інфографіки, колажі, постери;

- збереження видів тварин і рослин, занесених до Червоної книги України, поліпшення середовища їх перебування чи зростання, створення належних умов для розмноження у природних умовах, розведення та розселення; утримання та придбання спеціального обладнання для створення лабораторії та проведення науково-дослідницьких робіт на його території ботанічного саду місцевого значення «Юннатівський»;

- нове будівництво полігону для складування твердих побутових відходів на території Верхньосироватської сільської ради Сумського району Сумської області (проведено оплату послуг з виконання технічної інвентаризації, отримано сертифікат про прийняття в експлуатацію об'єкту, введено в експлуатацію 3 чергу).

Проблемні питання у сфері охорони навколишнього природного середовища:

- забруднення атмосферного повітря викидами забруднюючих речовин від стаціонарних джерел та автотранспорту;
- забруднення навколишнього природного середовища та поверхневих водних об'єктів унаслідок скидання недостатньо очищених стоків, що пов'язано з відсутністю локальних очисних споруд на промислових підприємствах, у закладах громадського харчування, фізичним і моральним зносом міських очисних споруд;
- порушення гідрологічного режиму річки Псел, малих річок Сумка, Стрілка, озера Чеха;
- посилення ерозійних процесів ґрунтів;
- виснажливе використання та зменшення біорізноманіття;
- поводження з відходами, у т. ч. небезпечними, медичними;
- низькій рівень екологічної свідомості.

Сприяння забезпеченню законності, правопорядку, безпеки та обороноздатності

Підрозділами Сумського районного управління поліції ГУ НП в Сумській області (Сумського РУП ГУ НП в Сумській області) та Управління патрульної поліції в Сумській області вживаються заходи, спрямовані на попередження злочинності, своєчасне реагування на повідомлення про скоєні правопорушення, підвищення ефективності розкриття злочинів.

За 9 місяців 2024 року Сумським РУП ГУ НП в Сумській області зареєстровано 2658 кримінальних правопорушень, що на 17,5% менше ніж за відповідний період 2023 року, з яких 38,4% осіб повідомлено про підозру.

Розкрито всі факти вчинення очевидного вбивства (4), грабежів (14), розбої (1), незаконних заволодінь транспортними засобами (2), кримінальним правопорушенням пов'язаних з легалізацією доходів (3).

За звітній період зареєстровано 231 злочин, віднесених до категорії особливо тяжких злочинів (-2,9%), з яких 21 розкрито.

Розкрито 560 із 1215 тяжких злочинів, що становить 46,1% від усіх злочинів даної категорії.

Зареєстровано 805 фактів вчинення шахрайських дій (-16,7%), з яких 11,9% розкрито. Також розкрито 42 факти шахрайства, вчинених в минулі періоди.

За звітній період зареєстровано 10 фактів хуліганських проявів (-23,1%) 70,0 відсотків.

Зареєстровано 400 кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних засобів (+62,6%), з яких за 75,8% фактами особам повідомлено про підозру.

Крадіжки особистого майна громадян, за звітній період зареєстровано 590 (-39,9%), з яких розкрито 44,7% правопорушення. Також розкрито 25 фактів крадіжок минулих років.

Дільничними офіцерами поліції Сумського РУП ГУ НП в Сумській області протягом 9 місяців 2024 року особисто розкрито: 268 злочинів, прийнято участь у розкритті 122 злочинів, складено 3096 адміністративних протоколів за різні види правопорушення.

З метою сприяння забезпеченню громадського порядку та безпеки, в місті функціонує 13 пунктів охорони громадського порядку («поліцейська станція») Сумського РУП ГУНП в Сумській області. Для створення належних умов роботи вказаних пунктів та сприяння проведенню профілактичної роботи з мешканцями міста щороку з бюджету СМТГ спрямовуються кошти на оплату комунальних послуг, поліпшення матеріально-технічної бази тощо.

Станом на 01.10.2024 року в місті Суми зареєстровано 13 громадських формувань з охорони громадського порядку, 2 з яких («Шериф», «Альфа-Правозахист») приймають активну участь у проведенні заходів з профілактики правопорушень.

Протягом 9 місяців 2024 року на території м. Суми зареєстровано 822 (+16,8%) ДТП та внесено до бази АРМОР з них 21,8% пригод з постраждалими.

З метою сприяння роботі правоохоронних органів передано субвенцію до державного бюджету в сумі 15,7 млн гривень.

З метою сприяння у проведенні заходів і робіт з територіальної оборони спрямовано кошти бюджету СМТГ в сумі 47,8 млн грн, у т.ч. шляхом передачі субвенцій до державного бюджету – 27,6 млн гривень.

Проблемні питання у сфері забезпечення безпеки, законності та правопорядку:

- існування суспільно небезпечного явища – злочинність;
- недостатній рівень оперативності розкриття злочинів.

Техногенна безпека

Здійснювалося виконання заходів із запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, оперативного реагування на них та ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій, зокрема пов'язаних з військовою агресією Російської Федерації проти України. За рахунок коштів бюджету СМТГ на вказані цілі було спрямовано 6,6 млн гривень.

Для забезпечення цивільного захисту на території СМТГ проведено та проводяться, зокрема, наступні заходи:

- утримання та забезпечення постійної готовності до дій за призначенням встановленої місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення (МАСЦО) про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій на території Сумської МТГ;
- нове будівництво МАСЦО для забезпечення 100 % покриття території СМТГ сигналами оповіщення (на території старостинських округів було встановлено 7 внутрішніх блоків оповіщення БО-ФМ-04 та 23 зовнішніх блока оповіщення БО-ФМ-05);
- утримання міського захищеного пункту управління (МЗПУ);
- забезпечено підключення 51 «Пункту незламності» та МЗПУ до мережі Інтернет з використанням пасивної волоконно-оптичної технології (PON);
- здійснюється ремонт захисних споруд цивільного захисту для укриття населення громади;
- здійснюється встановлення та утримання первинних (мобільних) укриттів у багатолюдних місцях м. Суми;
- продовжується накопичення місцевого матеріального резерву СМТГ для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

Для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України були задіяні комунальні підприємства, які надавали послуги з обслуговування автомобільним транспортом та спеціалізованою технікою для вивозу будівельних уламків, розчищення доріг та прилеглих територій від уламків будівельних конструкцій, допомоги мешканцям постраждалих будівель.

Крім того, з метою сприяння роботі територіальних органів Державної служби України з надзвичайних ситуацій спрямовано кошти бюджету СМТГ шляхом передачі субвенції до державного бюджету в сумі 5,7 млн гривень.

На утримання КУ «Сумська міська рятувально-водолазна служба» спрямовано кошти з бюджету СМТГ в сумі 2,3 млн гривень.

Проблемні питання у сфері цивільного захисту:

➤ обмеженість коштів для придбання засобів індивідуального захисту органів дихання від хімічно-небезпечних підприємств для забезпечення непрацюючого населення СМТГ, яке проживає в прогнозованій зоні хімічного забруднення;

➤ переважна частка захисних споруд цивільного захисту державної форми власності та захисних споруд цивільного захисту приватної форми власності, що розташовані на території СМТГ, не готові для використання за призначенням.

Охорона праці

За даними головного управління Пенсійного фонду України в Сумській області кількість травмованих працівників від нещасних випадків на виробництві у місті протягом останніх років має тенденцію до зменшення: із 40 у 2021 році до 39 - у 2022 році, 37 - за 9 місяців 2023 року та 33 - за 9 місяців 2024 року.

Протягом двох останніх років третина нещасних випадків сталися внаслідок ракетних та інших обстрілів військовими країни-агресора працівників, які виконували свої робочі та посадові обов'язки під час ліквідації їх наслідків на інфраструктурних об'єктах. А решта нещасних випадків на виробництві сталася внаслідок порушення працівниками трудової та виробничої дисципліни, незастосування засобів індивідуального захисту, недодержання вимог законодавства про охорону праці під час виконання робіт підвищеної небезпеки, порушення вимог безпеки під час експлуатації обладнання, устаткування, машин, механізмів тощо, допуск до роботи ненавчених, або не проінструктованих працівників, ігноруванням роботодавцями законодавства про працю та охорону праці.

За 9 місяців 2024 року 28 посадових та відповідальних осіб, діяльність яких пов'язана з організацією роботи з охорони праці бюджетних установ та організацій міста, пройшли навчання та перевірку знань законодавства з охорони праці у навчальних центрах.

Фахівцями відділу з охорони праці Сумської міської ради спільно з посадовими особами Північно-Східного міжрегіонального управління Державної служби з питань праці протягом року були проведені тренінги з імітацією реальних дій працівниками на робочому місці, на яких опрацьовано безпечне виконання робіт.

Надавалась допомога профспілковим організаціям міста, роботодавцям у підготовці розділу «Охорона праці» колективного договору та додатків до нього щодо їх змісту та правильності застосування чинного законодавства з охорони праці, розробці комплексних заходів щодо досягнення встановлених нормативів безпеки та зниження рівня виробничого травматизму. У ході перевірок обов'язково аналізується стан їх виконання. За січень-вересень 2024 року було прийнято та повідомно зареєстровано 155 колективних договорів та угод підприємств, установ і організацій та змін до них.

Також надається методична допомога роботодавцям та службам охорони праці з питань функціонування системи управління охороною праці, застосування нормативно-правових актів, оформлення (створення) куточків, стендів тощо відповідного спрямування.

Проблемні питання у сфері охорони праці:

➤ недостатні обсяги фінансування, що виділяються на підприємствах на заходи з охорони праці;

➤ недостатній рівень навчання відповідальних осіб та працівників безпечним методам праці;

➤ відсутність, незадовільний стан або незастосування працівниками засобів захисту від дії шкідливих і небезпечних факторів виробничого середовища.

II. МЕТА, ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ, ЗАВДАННЯ ТА ЗАХОДИ ПРОГРАМИ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ СУМСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА 2025 РІК

2.1. Мета Програми

Головною метою Програми є забезпечення сталого функціонування всіх галузей та сфер життєдіяльності громади, сприяння забезпеченню оборони та безпеки, стабілізації економічної ситуації, розширення міжнародного співробітництва, подальше впровадження енергоефективних заходів та розвиток напрямку відновлювальної енергетики, відновлення об'єктів критичної та соціальної інфраструктури, підтримка ветеранів війни, сімей загиблих Захисників (Захисниць), внутрішньо переміщених осіб.

2.2. Пріоритетні напрями Програми

Пріоритетами економічного і соціального розвитку, з урахуванням стратегічних напрямів розвитку, визначених Стратегією розвитку СМТГ до 2027 року, є:

- підтримка обороноздатності держави, цивільного захисту, безпеки громадян;
- забезпечення гарантованого рівня захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій;
- забезпечення енергетичної безпеки, стабільної роботи об'єктів критичної інфраструктури та доступу мешканців до якісних житлово-комунальних послуг;
- сприяння відновленню об'єктів житлової та нежитлової, інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури СМТГ, в тому числі постраждалої внаслідок військової агресії Російської Федерації;
- сприяння стабільному функціонуванню економіки СМТГ та відновленню економічного зростання;
- сприяння адаптації бізнесу до функціонування в умовах подолання наслідків збройної агресії Російської Федерації, розширення участі суб'єктів малого та середнього підприємництва в державних програмах підтримки бізнесу, подальша розбудова інфраструктури підтримки бізнесу;
- сприяння реалізації державної політики у сфері зайнятості населення, зокрема надання якісної допомоги в працевлаштуванні безробітних осіб та шукачів роботи;
- сприяння залученню інвестицій в економіку громади, покращення інвестиційного клімату, зміцнення позитивного міжнародного інвестиційного іміджу СМТГ;
- сприяння подальшому розвитку міжнародного співробітництва, розширення та поглиблення зовнішніх зв'язків з метою реалізації спільних проєктів, зокрема з питань підтримки, відновлення, розбудови громади та гуманітарних питань;
- створення умов для функціонування установ охорони здоров'я, освіти, культури та інших установ соціально-культурної сфери; забезпечення доступу мешканців до якісних медичних, освітніх та інших послуг;
- забезпечення соціального захисту мешканців СМТГ, вирішення соціальних і гуманітарних питань, в тому числі членів сімей загиблих (померлих) Захисників/Захисниць України, внутрішньо переміщених осіб, осіб постраждалих внаслідок військової агресії Російської Федерації; здійснення медичної соціальної та психологічної реабілітації; підтримка сім'ї та молоді, захисту прав дітей; ветеранська політика;
- підвищення рівня енергоефективності та енергозбереження, в першу чергу в бюджетній сфері; впровадження відновлювальних джерел енергії;
- забезпечення ефективного та стабільного функціонування громадського транспорту;
- покращення стану навколишнього природного середовища та раціональне використання природних ресурсів;

- проведення цілеспрямованої містобудівної політики, врахування потреб та впливу людей та бізнесу при просторовому плануванні СМТГ.

2.3. Завдання Програми за галузями (сферами діяльності)

2.3.1. Фінансові та матеріальні ресурси Сумської міської територіальної громади

2.3.1.1. Бюджет територіальної громади

Бюджет громади є самостійним завдяки закріпленню за ним відповідних джерел надходжень, праву органів місцевого самоврядування визначати напрями використання бюджетних коштів відповідно до законодавства України з метою підтримки сталого соціально – економічного розвитку громади та задоволення потреб населення.

Мета діяльності у 2025 році:

Забезпечення виконання запланованих показників надходжень до бюджету СМТГ, стабільного функціонування всіх систем життєдіяльності громади, прийняття низки швидких, ефективних та оперативних рішень органами місцевого самоврядування. В найближчій перспективі актуальними будуть наступні напрями роботи: енергетична безпека громади; забезпечення роботи промислових підприємств в умовах воєнного стану; посилення співпраці з донорськими організаціями європейських держав та іншими міжнародними партнерами щодо розбудови та модернізації інфраструктури громади; відновлення та розвиток економіки у воєнний та післявоєнний періоди; подолання безробіття; створення робочих місць та умов для повернення людей, які виїхали за кордон та межі громади.

Дохідна частина бюджету СМТГ на 2025 рік сформована з урахуванням проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік», основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України, соціальних стандартів, які враховують поточну воєнну ситуацію в країні та умови функціонування економіки, та із застосуванням чинних норм та запропонованих змін до бюджетного та податкового законодавства.

Під час планування показників дохідної частини бюджету СМТГ на 2025 рік (податкові, неподаткові надходження та доходи від операцій з капіталом) було враховано:

- ⇒ продовження дії воєнного стану на території України;
- ⇒ основні прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку України та соціальні стандарти;
- ⇒ застосування нормативу зарахування ПДФО до місцевих бюджетів у розмірі 64% без «військового та силового» ПДФО;
- ⇒ зарахування до Державного бюджету України ПДФО з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу;
- ⇒ збереження розподілу акцизу з пального між державним та місцевими бюджетами (зарахування 13,44% такого податку до бюджетів територіальних громад);
- ⇒ збереження зарахування 5% рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного значення до місцевих бюджетів за місцем видобутку корисних копалин;
- ⇒ продовження зменшення ставок на 50% по платі за землю (встановлено з 01.01.2023 - на період дії воєнного стану та 6 місяців після його припинення);
- ⇒ переплату по платі за землю, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, та екологічному податку (у зв'язку із поданням уточнюючих декларацій за 2022 рік на зменшення податкових зобов'язань у 2023 році), яка виникла у зв'язку із прийняттям Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих

актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно» № 3050-IX від 11.04.2023 (набрав чинність 06.05.2023);

⇒ поступове наближення ставок акцизного податку на тютюнові вироби та пальне до рівня, передбаченого директивами ЄС (відповідно до Закону України № 3878-IX від 18.07.2024 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації положень актів права Європейського Союзу щодо акцизного податку»);

⇒ збільшення ставок акцизного податку на тютюнові вироби (відповідно до проекту Закону України № 11090 від 18.03.2024 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо перегляду ставок акцизного податку на тютюнові вироби»);

⇒ звільнення суб'єктів господарювання від сплати обов'язкових платежів до бюджету СМТГ на період дії воєнного стану по платі за тимчасове користування місцями для розміщення рекламних засобів, які перебувають у комунальній власності СМТГ (згідно рішення виконавчого комітету Сумської міської ради від 29.04.2022 № 113 «Про підтримку суб'єктів господарювання у сфері зовнішньої реклами на період дії воєнного стану на території Сумської міської територіальної громади»);

⇒ відновлення нарахувань по платі за встановлення особистого строкового сервіту на тимчасове користування місцем для розташування тимчасової споруди на території СМТГ (згідно рішення Сумської міської ради від 30 вересня 2024 року № 5093-МР «Про відновлення нарахування плати за встановлені особисті строкові сервітути на користування місцями для розміщення тимчасових споруд на території Сумської міської територіальної громади»);

⇒ рішення Сумської міської ради про встановлення місцевих податків та зборів (чинні ставки оподаткування та нормативи зарахування до бюджету СМТГ) тощо.

Основними завданнями діяльності є:

➤ забезпечення виконання запланованих показників дохідної частини бюджету СМТГ шляхом взаємодії територіальних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування;

➤ надання додаткових повноважень органам місцевого самоврядування в частині адміністрування місцевих податків і зборів; оптимізація видаткової частини бюджету СМТГ;

➤ забезпечення стабільного функціонування бюджетних установ, систем життєдіяльності СМТГ та виконання заходів, передбачених цільовими програмами;

➤ забезпечення публічності та прозорості бюджетного процесу.

Шляхи виконання поставлених завдань:

➤ планування реальних надходжень бюджету СМТГ (на основі прогнозних показників економічного і соціального розвитку з урахуванням діючого податкового, бюджетного законодавства та аналізу виконання бюджету у попередніх і поточному бюджетних періодах);

➤ здійснення щоденного моніторингу стану виконання дохідної частини бюджету СМТГ;

➤ проведення роботи щодо поліпшення адміністрування податків і зборів, розширення податкової бази, забезпечення своєчасної і повної сплати обов'язкових платежів;

➤ скорочення обсягів податкового боргу за рахунок контролю за дотриманням чинного законодавства України;

➤ реалізація заходів щодо виконання дохідної частини бюджету СМТГ (додаток 4 до Програми);

➤ визначення і дотримання чітких пріоритетів при здійсненні фінансування видаткової частини бюджету; застосування ефективних методів економії бюджетних коштів; підвищення відповідальності розпорядників бюджетних коштів за ефективне та раціональне використання бюджетних коштів, посилення бюджетної дисципліни та контролю за витратами бюджету;

➤ забезпечення дотримання вимог частини 4 статті 77 Бюджетного кодексу України (врахування у першочерговому порядку потреби в коштах на оплату праці працівників

бюджетних установ відповідно до встановлених законодавством України умов оплати праці та розміру мінімальної заробітної плати; на проведення розрахунків за електричну та теплову енергію, водопостачання, водовідведення, природний газ та послуги зв'язку, які споживаються бюджетними установами);

- ефективне управління місцевим боргом;
- забезпечення доступу до інформації про бюджет, проведення консультацій з громадськістю.

Кількісні та якісні показники діяльності

Показники*	Од. виміру	2024 очік.	2025 проект	2025/ 2024,%
Обсяг надходжень податків, зборів і обов'язкових платежів, що зараховуються до дохідної частини бюджету СМТГ, в т. ч.:	млн грн	2 967,1	2 990,2	100,8
- до загального фонду	млн грн	2 814,6	2 918,9	103,7
- до спеціального фонду	млн грн	152,5	71,3	46,8

Примітка:

* Без офіційних трансфертів. До складу джерел доходів бюджету СМТГ зараховуються податки і збори, передбачені статтями 64, 69¹, 71 Бюджетного кодексу України.

Очікувані результати

- забезпечення виконання запланованих показників дохідної частини бюджету СМТГ;
- забезпечення в повному обсязі фінансування видатків, передбачених в бюджеті СМТГ, зокрема, спрямованих на вирішення суспільно важливих питань.

2.3.1.2. Управління об'єктами комунальної власності та земельні відносини

Управління об'єктами комунальної власності

Мета діяльності у 2025 році: забезпечення ефективності управління та використання комунального майна, створення передумов для забезпечення стабільного надходження коштів до бюджету СМТГ.

Основними завданнями діяльності є:

- здійснення оперативного управління та ефективного використання комунального майна з метою виконання запланованих показників дохідної частини бюджету СМТГ від надходжень за оренду та відчуження комунального майна;
- скорочення заборгованості з плати за оренду комунального майна.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- здійснення постійного аналізу використання комунального майна та внесення пропозицій щодо підвищення ефективності його використання за рахунок збільшення площ, що можуть бути передані в оренду за ринковими цінами;
- своєчасне вжиття заходів до боржників з оплати оренди комунального майна шляхом проведення претензійно-позовної роботи.

Кількісні та якісні показники діяльності

Показники	Од. виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проект	2025/ 2024,%
Кількість договорів оренди та користування комунального майна/ в т.ч. з розміром річної орендної плати 1 гривня	одиниць	404/112	427/134	460/134	107,7/ 100,0
Загальна площа об'єктів комунальної власності, що перебувають в оренді та користуванні станом на кінець звітного періоду/ в т.ч. з розміром річної орендної плати 1 гривня	тис. кв.м	127,52/42,49	129,48/47,4	133,97/47,4	103,5/ 100,0

Обсяг надходжень до бюджету СМТГ від орендної плати за користування майном, що перебуває в комунальній власності	млн грн	97,8	99,6	110,0	110,4
Кількість приватизованих об'єктів комунальної власності	одиниць	11	9	3	33,3
Загальна площа об'єктів комунальної власності, що приватизовані	тис. кв.м	0,5	0,5	0,2	40,0
Обсяг надходжень коштів до бюджету СМТГ від приватизації комунального майна	млн грн	2,8	3,3	2,0	60,6

Очікувані результати

Забезпечення надходжень коштів до бюджету СМТГ від приватизації комунального майна в сумі 2,0 млн грн та плати за оренду комунального майна в сумі 110,0 млн гривень.

Земельні відносини

Мета діяльності у 2025 році: підвищення ефективності використання земель СМТГ та покращення показників доходів бюджету в умовах воєнного стану й після його завершення.

Основними завданнями діяльності є:

- проведення роботи щодо інвентаризації земель територіальної громади, аналізу використання земель, виявлення фактів використання земель комунальної власності з порушенням вимог законодавства та стягнення в судовому порядку до бюджету безпідставно збережених коштів за використання земель комунальної власності;
- проведення комплексу робіт з підготовки до продажу земельних ділянок комунальної власності несільськогосподарського призначення або прав на них за умови наявності попиту;
- проведення роботи щодо державної реєстрації права власності на земельні ділянки за територіальною громадою, державної реєстрації права оренди на підставі укладених договорів оренди землі, додаткових угод до них і угод про розірвання, припинення дії договорів оренди землі (підготовка та формування документів для передачі до відповідного суб'єкта державної реєстрації та інше).

Шляхи виконання поставлених завдань:

- продовження процедури формування прибудинкових територій під багатоквартирними житловими будинками для подальшої можливості оподаткування земельних ділянок під вбудованими приміщеннями комерційного використання;
- проведення нормативної грошової оцінки земельних ділянок в межах СМТГ відповідно до вимог законодавства;
- проведення інвентаризації земель, залучення фізичних та юридичних осіб до оформлення правостановлюючих документів на землю, сплати земельного податку та орендної плати до бюджету СМТГ;
- проведення закупівлі робіт за допомогою системи ProZorro для формування земельних ділянок комунальної власності в тому числі під об'єктами нерухомого майна комунальної власності;
- проведення процедури земельних торгів (аукціонів) з продажу права оренди на земельні ділянки (вільні від забудови).

Кількісні та якісні показники діяльності

Показники	Од. виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проект	2025/ 2024,%
Кількість укладених договорів оренди земельних ділянок з землекористувачами на кінець періоду	од.	1846	1881	1900	101,0
Площа землі, охопленої договорами від оренди на кінець періоду	га	900,4	987,2	990,0	100,3

Обсяг надходжень орендної плати за землю до бюджету СМТГ	млн грн	120,9	75,9	81,0	106,7
Обсяг надходжень земельного податку до бюджету СМТГ	млн грн	37,8	23,3	29,0	124,5
Обсяг надходжень плати за землю (разом) до бюджету СМТГ	млн грн	83,1	99,2	110,0	110,9
Кількість/площа проданих земельних ділянок	од./га	3/0,4202	1/0,0993	2/0,3563	x
Надходження коштів від продажу землі до бюджету СМТГ	тис. грн.	1587,2	553,6	778,2	140,6

Очікувані результати

- збільшення попиту на викуп земельних ділянок;
- забезпечення збільшення надходжень від плати за землю до бюджету СМТГ на 10,9 відсотків.

2.3.1.3. Діяльність підприємств комунальної форми власності, засновником яких є Сумська міська рада

Мета діяльності у 2025 році: надання своєчасних та якісних послуг із забезпечення життєдіяльності СМТГ, зокрема, у сфері житлово-комунального господарства та транспорту.

Основними завданнями діяльності є:

- зменшення рівня збитковості, забезпечення безперебійного функціонування комунальних підприємств громади;
- забезпечення надання якісних послуг підприємствами;
- зміцнення матеріально-технічної бази підприємств.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- оптимізація витрат підприємств;
- фінансова підтримка підприємств;
- залучення ресурсів, інвестицій на розвиток та поліпшення матеріально-технічної бази підприємств;
- збільшення частки обсягів надання послуг населенню та стороннім організаціям в загальному обсязі доходу (виручки) підприємств.

Кількісні та якісні показники діяльності

Показник	Одиниця виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проєкт	2025 2024,%
Обсяг реалізації товарів, робіт, послуг (без ПДВ)	млн грн	715,1	757,5	826,7	109,1
Чистий фінансовий результат (прибуток/збиток)	млн грн	(-8,6)	(-27,3)	(-7,2)	x
Обсяг перерахованого до бюджету СМТГ податку на прибуток	тис. грн	1,1	3,3	1,0	30,3
Обсяг перерахованої до бюджету СМТГ частини чистого прибутку	тис. грн	0,5	0,5	0,2	40,0
Середньооблікова кількість штатних працівників	осіб	1808	1834	1838	100,2
Середньомісячна номінальна заробітна плата одного штатного працівника	грн	12751,3	13992,6	15117,1	108,0

Очікувані результати

- збільшення обсягу реалізації товарів, робіт, послуг на 9,1%;
- забезпечення надходжень до бюджету СМТГ податку на прибуток в сумі 1,0 млн грн, частини чистого прибутку – 0,2 млн гривень.

2.3.2. Реальний сектор економіки та інфраструктура

2.3.2.1. Промисловість

Мета діяльності у 2025 році: відновлення та нарощування обсягів виробництва та реалізації продукції, оптимізація виробничої діяльності, підвищення конкурентних можливостей промислового виробництва, розширення ринків збуту, задоволення потреб внутрішнього ринку за рахунок місцевого виробництва; модернізація виробництва, запровадження нових технологій, забезпечення робочими місцями жителів територіальної громади.

Основними завданнями діяльності є:

- створення умов для збереження промислового потенціалу;
- оптимізація виробничої діяльності;
- залучення промисловими підприємствами інвестицій;
- диверсифікація ринків збуту;
- відновлення обсягів виробництва конкурентоспроможної продукції, розширення її асортименту та підвищення якості, застосування нових технологій та адаптація до вимог європейських стандартів, комплексної механізації та автоматизації трудомістких процесів.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- адаптація випуску продукції в умовах воєнного стану;
- модернізація, реконструкція, удосконалення технологічних процесів, поліпшення матеріально-технічної бази, збільшення обсягів випуску конкурентоспроможної продукції;
- поглиблення зв'язків промислових підприємств з науковими установами для модернізації виробництв, запровадження енергозберігаючих технологій та підготовки висококваліфікованих кадрів відповідно до потреб підприємств міста, зокрема через систему дуальної освіти;
- координація роботи в Єдиній цифровій інтегрованій інформаційно-аналітичній системі управління процесом відбудови об'єктів нерухомого майна, будівництва та інфраструктури (DREAM)

Очікувані результати

Відновлення та нарощування обсягів реалізованої промислової продукції.

2.3.2.2. Інвестиційна діяльність

Мета діяльності у 2025 році: сприяння стабілізації та відновленню сприятливих умов для залучення інвестицій в економіку громади, коштів з альтернативних джерел для фінансування проєктів відновлення та розвитку СМТГ.

Основними завданнями діяльності є:

- підтримка позитивного іміджу міста Суми як інвестиційно привабливого міста, міста з високим науковим та кадровим потенціалом та перспективним розвитком, підвищення його конкурентоспроможності;
- залучення інвестицій у розвиток міської інфраструктури;
- сприяння відновленню сприятливих умов для залучення інвестицій в економіку міста;
- сприяння здійсненню інвестиційної діяльності на основі місцевого інвестування;
- реалізація Стратегії розвитку Сумської міської територіальної громади до 2027 року;
- розвинення партнерства з громадськими організаціями, місцевим бізнесом та активними громадянами міста для спільного впровадження стратегії та мобілізації ресурсів;

- формування маркетингової політики громади;
- реалізація та впровадження проєктів та заходів Офісом відновлення та розвитку громади.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- оновлення кредитного рейтингу та рейтингу інвестиційної привабливості СМТГ;
- поширення інформації про інвестиційні можливості СМТГ, в т.ч. під час участі в міжнародних конференціях та форумах з відбудови України та інших представницьких інвестиційних заходах;
 - налагодження співпраці з міжнародними фінансовими та іншими організаціями, донорськими установами в напрямку залучення кредитних, грантових та інших альтернативних ресурсів для реалізації проєктів відновлення та розвитку громади;
 - моніторинг інформаційних ресурсів щодо актуальних конкурсних та інших пропозицій, що надають змогу залучити кошти міжнародних проєктів, фондів, організацій тощо на реалізацію проєктів відновлення та розвитку громади, вирішення соціальних і гуманітарних питань;
 - реалізація інвестиційних проєктів, проєктів відновлення та розвитку громади (додаток 2 до Програми);
 - забезпечення промоції та подальшої роботи в напрямку реалізації концепції Індустріального парку «Суми»;
 - розробка та виготовлення демонстраційних матеріалів для презентації муніципальних інвестиційних проєктів;
 - участь у навчальних семінарах, тренінгах, форумах, круглих столах з питань вдосконалення організації та підвищення ефективності діяльності на основі місцевого інвестування;
 - забезпечення якісного наповнення сторінки Сумської міської ради в Єдиній цифровій інтегрованій інформаційно-аналітичній системі управління процесом відбудови об'єктів нерухомого майна, будівництва та інфраструктури (DREAM), зокрема з метою відновлення та розвитку (представлення проєктів) потенційним донорам/інвесторам;
 - розробка інформаційно-аналітичної системи моніторингу Стратегії на базі спеціалізованого програмного забезпечення;
 - підтримка функціонування Офісу відновлення та розвитку громади для залучення громадян, забезпечення ресурсами та партнерством для досягнення спільних цілей громадського розвитку;
 - розробка оновленої маркетингової стратегії громади.

Кількісні та якісні показники діяльності

Показник	Одиниця виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проєкт	2025 2024,%
Кількість проведених заходів Офісом відновлення та розвитку громади	одиниць	5	65	75	115,4
Кількість консультацій представників громадського сектору, представників виконавчих органів Сумської міської ради та громадських організацій з питань написання, супроводу та реалізації грантових, кредитних та інших проєктів відновлення та розвитку СМТГ	одиниць	12	44	50	113,6

Очікувані результати

- збереження іміджу міста Суми як інвестиційно привабливого міста з перспективами для розвитку;
- розширення можливостей фінансування інвестиційних проєктів відновлення розвитку громади;

- підвищення рівня поінформованості потенційних інвесторів щодо інвестиційних можливостей та умов провадження інвестиційної діяльності в громаді;
- доступність результатів моніторингу Стратегії для всіх зацікавлених сторін онлайн 24/7.

2.3.2.3. Міжнародна співпраця

Мета діяльності у 2025 році: розвиток міжнародної співпраці з містами-партнерами, дружніми містами, міжнародними організаціями та донорськими установами, дипломатичними представництвами України за кордоном, дипломатичними та консульськими установами іноземних держав в Україні, іншими закордонними суб'єктами, сприяння формуванню іміджу міста Суми як інвестиційно привабливого, забезпечення реалізації в СМТГ державної політики у сфері міжнародної співпраці та інвестиційної діяльності, зокрема на основі місцевого інвестування.

Основними завданнями діяльності є:

- сприяння поширенню інформації щодо експортоспроможності підприємств громади;
- пошук зв'язків економічних, культурних, освітніх та інших між містами-партнерами та дружніми містами;
- розвиток партнерських відносин в рамках укладених угод та меморандумів;
- пошук додаткових можливостей для фінансування заходів зі встановлення, розвитку та підтримки партнерських та дружніх відносин;
- застосування іноземного досвіду в різні сфери муніципального розвитку та управління.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- участь у регіональних, міжрегіональних, національних, міжнародних виставково-ярмаркових, інвестиційних заходах, бізнес-форумах, семінарах, онлайн заходах тощо;
- залучення підприємств та організацій міста до участі в міжнародних виставках та бізнес-зустрічах з іноземними партнерами;
- реалізація спільних з містами-партнерами, дружніми містами проектів в рамках укладених угод, меморандумів, тощо;
- проведення робочих зустрічей з представниками міжнародних організацій та донорських установ, дипломатичних представництв України за кордоном, дипломатичних та консульських установ іноземних держав в Україні, іншими закордонними суб'єктами, міжнародними організаціями, іноземними експертами для реалізації проектів розвитку громади, вирішення гуманітарних питань, здійснення навчальних візитів та проведення онлайн заходів з обміну досвідом, онлайн майстерень, а також культурно – мистецьких, освітніх, молодіжних спортивних та інших обмінів.

Кількісні та якісні показники діяльності

Показники	Од. виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проект	2025 2024,%
Кількість міст-партнерів, дружніх міст, з якими підписані Угоди, Меморандуми про співпрацю тощо	одиниць	12	14	15	107,1

Очікувані результати

- розширення мережі партнерських зв'язків між СМТГ та містами зарубіжних країн, розвиток співпраці з міжнародними організаціями та донорськими установами, дипломатичними представництвами України за кордоном, дипломатичними та консульськими установами іноземних держав в Україні, іншими закордонними суб'єктами.

2.3.2.4 Підприємництво та регуляторна політика

Мета діяльності у 2025 році: сприяння розширенню міжрегіональних та міжнародних зв'язків, створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього підприємництва, вдосконалення механізму співпраці виконавчих органів Сумської міської ради та суб'єктів малого і середнього підприємництва, забезпечення надання адміністративних послуг та дозвільних процедур.

Основними завданнями діяльності є:

- поліпшення бізнес-клімату, сприяння розширенню міжрегіональних та міжнародних зв'язків;
- підтримка суб'єктів малого та середнього бізнесу;
- удосконалення інфраструктури підтримки бізнесу;
- забезпечення ефективної роботи центру надання адміністративних послуг та дозвільних процедур, розширення сфери застосування ІТ-технологій при отриманні документів дозвільного характеру та ліцензій.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- сприяння участі суб'єктів господарювання в ділових переговорах, бізнес-зустрічах, форумах, семінарах, конференціях та виставкових заходах;
- сприяння та підтримка реалізації бізнес-ідей, проведення конкурсу стартапів у СМТГ;
- забезпечення функціонування територіальних підрозділів/віддалених робочих місць ЦНАП м. Суми для забезпечення доступу до адміністративних послуг, в т.ч. мешканцям старостинських округів;
- розширення переліку видів адміністративних послуг;
- удосконалення роботи електронної черги, збільшення кількості онлайн-послуг;
- сприяння участі суб'єктів малого і середнього підприємництва в державних та грантових програмах з підтримки та розвитку бізнесу.

Кількісні та якісні показники діяльності

Показники	Од. виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проєкт	2025/2024, %
Кількість зареєстрованих платників податків по СМТГ, всього в т.ч.:	одиниць	34 410	35 190	35 710	101,5
- юридичних осіб	одиниць	15 648	15 865	15 995	100,8
- фізичних осіб - підприємців	одиниць	18 762	19 325	19 715	102,0
Кількість основних платників податків по СМТГ, які не перебувають у стані припинення, всього, в т.ч.	одиниць	28 524	29 258	30 005	102,6
- юридичних осіб	одиниць	11635	11861	12086	101,9
- фізичних осіб - підприємців	одиниць	16889	17397	17919	103,0
Середньооблікова кількість штатних працівників, всього, в т.ч.	осіб	66417	65193	65300	100,2
- у юридичних осіб	осіб	58794	57400	57500	100,2
- у фізичних осіб - підприємців	осіб	7623	7793	7800	100,1
Кількість платників єдиного податку:	осіб	14434	14803	14933	100,9
- юридичні особи	осіб	2066	2079	2083	100,2
- фізичні особи	осіб	12368	12724	12850	101,0
Находження єдиного податку до бюджету СМТГ	млн грн	362,5	495,6	512,7	103,4
Кількість територіальних підрозділів/віддалених робочих місць управління ЦНАПу, всього	одиниць	3/2	3/2	3/2	100,0/ 100,0
Кількість видів адміністративних послуг, які надаються через ЦНАП	одиниць	468	475	475	100,0
Кількість наданих адміністративних	тис. од.	375,0	450,0	450,0	100,0

послуг в ЦНАП					
Кількість наданих консультацій в ЦНАП	тис. од.	740,0	500,0	500,0	100,0

Очікувані результати

- збільшення обсягу надходжень до бюджету СМТГ єдиного податку;
- забезпечення надання адміністративних послуг.

2.3.2.5. Будівництво, містобудування та житлова політика

Мета діяльності у 2025 році: Забезпечення населених пунктів Сумської територіальної громади оновленою містобудівною документацією; модернізація та удосконалення створеної геоінформаційної системи містобудівного кадастру відповідно до стратегічних цілей економічного та соціального розвитку територіальної громади; забезпечення комплексу заходів з охорони об'єктів культурної спадщини (пам'яток архітектури); будівництво, реконструкція об'єктів житлово-комунального господарства, соціально-культурного призначення, у т.ч. комунальної власності; покращення житлових умов населення.

Основними завданнями діяльності є:

- розроблення та затвердження містобудівної документації місцевого рівня;
- стабільне функціонування та розвиток Муніципальної геоінформаційної системи містобудівного кадастру;
- упорядкування адресного господарства міста з метою впровадження паспортів вулиць;
- організація обліку, збереження та реставрації пам'яток архітектури, що сприятиме популяризації матеріальної культурної спадщини та створенню унікального іміджу міста;
- належне розміщення елементів благоустрою, рекламних засобів, тимчасових споруд, тимчасових збірно-розбірних індивідуальних гаражів, тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення тощо на території СМТГ;
- будівництво житлових та нежитлових об'єктів;
- реалізація державних програм з будівництва житла для окремих категорій громадян, молодіжного житлового кредитування.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- проведення підготовчої роботи з розроблення Комплексного плану просторового розвитку території СМТГ з внесенням змін до генерального плану м. Суми, зокрема, підготовка якісних вихідних даних (у тому числі нової топографо-геодезичної карти території громади масштабу 1:10000);
- планове наповнення баз даних містобудівного кадастру про забудову та використання територій населених пунктів, завершення створення Реєстру адрес;
- демонтаж незаконно (самовільно) встановлених або розміщених елементів благоустрою, рекламних засобів, тимчасових споруд, тимчасових збірно-розбірних індивідуальних гаражів, тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення тощо на території СМТГ;
- залучення основними забудовниками міста інвестицій у житлове будівництво;
- будівництво, реконструкція об'єктів, в т.ч. комунальної власності за рахунок коштів бюджету розвитку бюджету СМТГ (додаток 5 до Програми);
- створення планувальних передумов для реалізація державних програм з будівництва житла та житла для окремих категорій громадян, в тому числі молодіжного житлового будівництва.

Кількісні та якісні показники діяльності

Показники	Од. виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проект	2025/ 2024,%
Містобудівна діяльність					
Обсяг надходжень коштів до бюджету СМТГ від сплати за тимчасове користування місцями, що знаходяться в комунальній власності для розташування рекламних засобів	тис. грн	85,9	300,0	-	x
Обсяг надходжень коштів до бюджету СМТГ від сплати за особовий строковий сервітут	тис. грн	216,0	107,7	557,2	в 5,2 р.б.
Обсяг надходжень коштів до бюджету Сумської міської територіальної громади від сплати за тимчасове користування елементами благоустрою комунальної власності СМТГ	тис. грн	-	226,1	542,8	в 2,4 р.б.
Демонтаж рекламних засобів, розміщених самовільно та з порушенням порядку розміщення зовнішньої реклами	од.	0	0	20	x
Демонтаж незаконно (самовільно) встановлених елементів благоустрою, тимчасових збірно-розбірних індивідуальних гаражів, тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення	од.	1	2	10	в 5,0 р.б.
Кількість осіб, що перебувають на квартирному/кооперативному обліку у виконавчому комітеті Сумської міської ради, в т.ч.:	чол.	15963/9341	15850/9300	15750/9293	99,4/99,9
- осіб, які користуються правом першочергового надання житла;	чол.	6941	6884	6826	99,2
- осіб, які користуються правом позачергового надання житла;	чол.	1570	1473	1472	99,9
- за загальною чергою	чол.	16835	16793	16745	99,7
Кількість осіб, які отримали житло	чол.	3	3	5	166,7

Очікувані результати

- ефективне використання територій СМТГ;
- виявлення та уточнення територіальних резервів у районах існуючої забудови;
- створення комфортного середовища для проживання населення;
- поліпшення зовнішнього вигляду вулиць, інших публічних просторів та рекреаційних зон міста;
 - нарощування інформаційних ресурсів містобудівного кадастру із забезпеченням їх доступності для громадян та суб'єктів містобудівної діяльності;
 - отримання інвесторами через використання баз даних містобудівного кадастру необхідної інформації щодо умов використання та забудови територій населених пунктів СМТГ;
 - забезпечення належного обліку пам'яток архітектури, поліпшення стану їх збереження та реставрації.

2.3.2.6. Транспорт

Мета діяльності у 2025 році: забезпечення стабільного надання транспортних послуг жителям громади.

Основними завданнями діяльності є:

- підтримка стабільного функціонування транспортної інфраструктури;
- підвищення ефективності функціонування системи пасажирського транспорту на території СМТГ.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- оновлення електротранспортної інфраструктури;
- підготовка до впровадження систем електронної оплати проїзду та електронного квитка;
- своєчасний перегляд тарифів на послуги з перевезення;
- відновлення технічного ресурсу існуючого парку рухомого складу авто- та електротранспорту шляхом проведення поточних та капітальних ремонтів;
- контроль за дотриманням договірних зобов'язань з боку приватних перевізників (дотримання графіків руху, безпеки руху).

Кількісні та якісні показники діяльності

Показники	Од. виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проєкт	2025/2024,%
Пасажи́рські перевезення авто- та електротранспортом					
Кількість перевезених пасажирів комунальним підприємством	тис. осіб	12 723,5	11 824,5	14 008,6	118,5
Кількість перевезених пасажирів автомобільним транспортом комунального підприємства	тис. осіб	3 812,3	3 967,2	4 403,0	111,0
Кількість перевезених пасажирів електротранспортом	тис. осіб	8 911,2	7 857,3	9 605,6	122,3
Пасажи́рооборот автомобільним транспортом комунального підприємства	тис. пас. км.	14 486,7	15 075,4	16 731,4	111,0
Пасажи́рооборот електротранспорту	тис. пас. км.	32 080,3	28 286,3	34 580,2	122,3
Характеристика громадського транспорту					
Автотранспорт					
Загальна кількість автобусних маршрутів, на яких здійснюється перевезення, в т.ч. комунального підприємства	одиниць	51/9	52/10	52/10	100,0/ 100,0
Загальна протяжність автобусних маршрутів, в т.ч. комунального підприємства	км	1113,3/190,9	1304,2/209,2	1304,2/209,2	100,0/ 100,0
Загальна кількість автомашин на маршрутах (без комунального транспорту)	одиниць	180	180	180	100,0
Загальна кількість комунального автотранспорту на маршрутах	одиниць	14	17	17	100,0
Кількість автоперевізників юридичних осіб/фізичних осіб –підприємців	одиниць	8/4	8/4	8/4	100,0/ 100,0
Вартість проїзду в комунальному автомобільному транспорті на кінець року	грн	8,00	8,00	8,00	100,0
Електротранспорт					
Загальна кількість тролейбусних маршрутів, на яких здійснюється перевезення,	одиниць	17	17	17	100,0
Загальна протяжність тролейбусних маршрутів	км	350,1	350,1	350,1	100,0
Загальна кількість машин на маршрутах	одиниць	33	38	40	105,3
Середній вік машин, що здійснюють перевезення	років	13,61	14,8	14,8	100,0
Вартість проїзду в тролейбусі на кінець року	грн	8,00	8,00	8,00	100,0
Кількість тягових перетворювальних електричних підстанцій	одиниць	7	6	6	100,0
Протяжність тролейбусної контактної мережі	км	103,14	103,14	103,14	100,0

Очікувані результати

- забезпечення стабільного функціонування міського громадського транспорту, належної якості та безпеки транспортних послуг.

2.3.2.7. Енергозбереження та енергозабезпечення

Енергозбереження

Мета діяльності у 2025 році: підвищення енергоефективності об'єктів комунальної власності громади, в першу чергу бюджетної сфери, зниження викидів CO₂ та підвищення рівня обізнаності населення в напрямку енергоефективності.

Основними завданнями діяльності є:

- реалізація заходів Плану дій сталого енергетичного розвитку і клімату (ПДСЕРК);
- реалізація муніципального енергетичного плану (МЕП) в рамках проєкту «Європейська Енергетична Відзнака»;
- підтримка впровадження енергоефективних заходів з використанням відновлювальних джерел енергії;
- забезпечення раціонального споживання води та енергоресурсів в закладах бюджетної сфери, що утримуються за рахунок бюджету територіальної громади;
- створення комфортних умов перебування у приміщеннях закладів та установ соціально-культурної сфери громади;
- реалізація комплексу заходів щодо підвищення енергоефективності на об'єктах бюджетної сфери, спрямованих на приведення питомого споживання енергії до нормативних показників;
- забезпечення формування нових стереотипів поведінки і мотивацій, націлених на раціональне та екологічно відповідальне використання енергії у жителів територіальної громади;
- підвищення енергоефективності об'єктів водо-, теплопостачання та водовідведення;
- підтримка впровадження енергоефективних заходів в житловому секторі.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- забезпечення ефективної роботи системи енергоменеджменту в громаді відповідно до міжнародного стандарту ISO 50001:2018;
- розробка енергоефективних проєктів та залучення на їх реалізацію кредитних коштів, коштів міжнародної технічної допомоги;
- впровадження енергозберігаючих заходів відповідно до Програми підвищення енергоефективності в бюджетній сфері Сумської міської територіальної громади на 2025-2027 роки, контроль за дотриманням нормативних вимог при їх впровадженні;
- управління заходами ПДСЕРК, включаючи створення системи моніторингу;
- залучення кваліфікованих виконавців будівельних робіт, технічного нагляду до виконання енергоефективних заходів;
- врахування вимог енергоефективності при проектуванні капітальних ремонтів та реконструкції об'єктів бюджетної сфери;
- формування системи інформаційної та освітньої підтримки діяльності в галузі підвищення енергетичної ефективності;
- підготовка та реалізація проєктів з упровадження відновлювальних джерел енергії на об'єктах КП «Міськводоканал» СМР та соціально-культурної сфери;
- відшкодування з бюджету СМТГ частини відсотків за кредитами, залученими населенням (фізичними особами, ОСББ) на впровадження енергозберігаючих заходів, в т.ч. відповідно до Програми підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «Енергодім».

Кількісні та якісні показники діяльності*

№ з/п	Найменування показників	Од. виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проєкт	2025/2024, %
1.	Проведення термомодернізації будівель та модернізації інженерних мереж в закладах галузі «Освіта», «Культура і мистецтво», «Охорона здоров'я», «Соціальний захист та соціальне забезпечення»					
1.1.	Площа утеплення огороджуючих	м ²	4721,91	10922,97	0,0	x

	конструкцій (утеплення фасадів, укосів, цоколю, фундаменту) в закладах галузі «Освіта», «Охорона здоров'я», «Фізична культура і спорт»					
1.2.	Площа утеплення огорожуючих конструкцій (утеплення покрівель, перекриття даху, підвалу) у закладах галузі «Освіта», «Охорона здоров'я»	м ²	6756,5	13552,05	2495,05	18,4
1.3.	Площа утеплених огорожуючих конструкцій (заміна віконних та дверних блоків) у закладах галузі «Освіта», «Охорона здоров'я», «Соціальний захист та соціальне забезпечення»	м ²	1,8	1901,67	24,3	1,3

* без урахування показників проекту «Підвищення енергоефективності в дошкільних навчальних закладах міста Суми»

Очікувані результати

➤ раціональне споживання природного газу, теплової та електричної енергії в бюджетних установах соціально-культурної сфери СМТГ, поліпшення комфортних умов перебування в закладах/установах, розвиток напрямку відновлювальних джерел енергії, підвищення рівня обізнаності населення в напрямку енергоефективності.

Енергозабезпечення

Мета діяльності у 2025 році: стає функціонування систем енергозабезпечення.

Діяльність підприємств-надавачів послуг з тепло-, водопостачання та водовідведення буде спрямована на безперебійне та якісне забезпечення споживачів енергоносіями, раціональне використання енергоресурсів і зменшення енерговитрат.

Основними завданнями діяльності є:

- забезпечення належного рівня функціонування систем тепло-, водопостачання та водовідведення;
- скорочення обсягів споживання енергоносіїв;
- упровадження розподіленої генерації електро- та теплопостачання.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- встановлення економічно обґрунтованих тарифів на послуги;
- своєчасне проведення розрахунків підприємствами-надавачами послуг за спожитий природний газ та електричну енергію;
- сприяння забезпеченню об'єктів критичної інфраструктури додатковими (резервними) джерелами електро-, теплопостачання (улаштування когенераційних установок, блочних модульних котелень).

Кількісні та якісні показники діяльності

Показник	Одиниці виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проєкт	2025/2024, %
ТОВ «Сумитеплоенерго»					
Загальна протяжність централізованих теплових мереж	км у 2-х тр. вим.	318,461	318,461	318,461	100,0
Модернізація/капітальний ремонт теплових мереж	км у 2-х тр. вим.	0,00	0,160	0,409	в 2,6 р.б.
Вироблено електроенергії	млн кВт/год	115,2	133,1	107,0	80,4
Реалізовано електроенергії	млн кВт/год	80,9	96,6	68,1	70,5
Вироблено теплової енергії	тис. Гкал	547,0	548,9	585,9	106,7
Реалізовано теплової енергії всього, в т.ч.:	тис. Гкал	382,096	385,629	400,123	103,8
- населенню	тис. Гкал	309,502	314,787	322,375	102,4

Показники споживання електроенергії та природного газу

Показники споживання	Од. виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проект	2025/ 2024,%
Електроенергія					
КП «Міськводоканал» СМР	млн кВт/год	18,8	20,0	20,0	100,0
ТОВ «Сумитеплоенерго»	млн кВт/год	12,4	11,8	12,5	105,9
Природний газ					
ТОВ «Сумитеплоенерго»	тис.куб.м	50115,7	51808,0	59880,2	115,6
КП «Міськводоканал» СМР	тис.куб. м	185,6	196,0	195,0	99,5

Очікувані результати

➤ забезпечення стабільного функціонування систем тепло-, водопостачання та водовідведення.

2.3.2.8. Споживчий ринок

Мета діяльності у 2025 році: забезпечення в повному обсязі потреб населення у споживчих товарах, зокрема, соціально важливих продуктах харчування під час воєнного стану, недопущення безпідставного зростання роздрібних цін на соціально важливі продукти харчування.

Основними завданнями діяльності є:

- сприяння збереженню працюючих магазинів, в першу чергу, з реалізації продовольчих товарів;
- підвищення рівня поінформованості населення з питання захисту прав споживачів;
- зменшення кількості осередків стихійної торгівлі на території СМТГ;
- впорядкування сезонної роздрібної торгівлі;
- підтримка місцевих товаровиробників.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- забезпечення контролю за виконанням вимог розпорядчих документів голови Сумської ОДА – керівника ОВА про забезпечення цінової стабільності на території СМТГ;
- надання своєчасної інформаційної та методичної допомоги суб'єктам підприємницької діяльності галузі торгівлі з питань змін у чинному законодавстві України та розпорядчих документах Сумської ОДА за напрямками діяльності;
- висвітлення в засобах масової інформації та на сайті Сумської міської ради актуальних питань у сфері захисту прав споживачів;
- сприяння забезпеченню у продажу широкого асортименту товарів місцевих товаровиробників.

Кількісні та якісні показники діяльності

Показник	один. виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проект	2025/ 2024,%
Кількість підприємств роздрібної торгівлі, всього, в т.ч.	одиниць	1511	1580	1613	102,1
- продовольчі	одиниць	621	662	695	105,0
- з них супермаркети	одиниць	55	55	55	100,0
- непродовольчі	одиниць	890	918	918	100,0
Кількість підприємств ресторанного господарства	одиниць	400	400	415	103,8
Кількість ринків	одиниць	10	9	9	100,0
Кількість підприємств по наданню побутових послуг населенню	одиниць	750	700	700	100,0
- лазні	одиниць	2	2	2	100,0
- сауни	одиниць	11	11	11	100,0

Очікувані результати

- забезпечення суб'єктами господарювання належного рівня обслуговування у сфері торгівлі і виконання ними вимог нормативних та розпорядчих документів;
- забезпечення стабілізації цінової ситуації, в першу чергу, на соціально значущі продукти;
- безперервне наповнення споживчого ринку, в першу чергу, продуктами харчування соціальної групи;
- недопущення стихійної торгівлі на вулицях міста.

2.3.2.9. Житлово-комунальне господарство

Мета діяльності у 2025 році: здійснення заходів щодо забезпечення надійного функціонування житлово-комунального господарства, в першу чергу об'єктів критичної інфраструктури, забезпечення сталого розвитку для задоволення потреб населення міста в житлово-комунальних послугах відповідно до встановлених нормативів та стандартів, підтримка розвитку різних форм самоорганізації населення з управління та утримання будинків.

Основними завданнями діяльності є:

- забезпечення стабільної роботи, належного рівня та якості послуг в житлово-комунальному господарстві;
- підтримка в належному стані вулично-дорожньої мережі, системи вуличного освітлення, зеленого господарства та інших об'єктів благоустрою;
- підтримка належного технічного стану житлового фонду, ліфтового та водопровідно-каналізаційного господарства;
- створення умов для конкурентного середовища на ринку послуг з управління та утримання будинків, споруд, прибудинкових територій;
- вдосконалення існуючої системи поводження з ТПВ;
- поліпшення стану благоустрою сільських територій СМТГ.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- забезпечення належного рівня благоустрою громади;
- проведення поточного ремонту вулично-дорожньої мережі та штучних споруд;
- проведення ремонту та утримання системи вуличного освітлення;
- забезпечення утримання в належному стані об'єктів житлового фонду управителями багатоквартирних будинків, ОСББ;
- опрацювання питань будівництва об'єктів сортування/переробки та подрібнення будівельних та ремонтних відходів, комплексу з переробки гумових виробів;
- облаштування та забезпечення функціонування майданчиків зі зберігання та подрібнення відходів від руйнувань, для роздільного збору побутових великогабаритних та ремонтних відходів на території СМТГ;
- подальше запровадження системи роздільного збору ТПВ; впровадження схеми санітарного очищення території СМТГ;
- будівництво нових, реконструкція та капітальний ремонт існуючих мереж водопостачання та водовідведення.

Кількісні та якісні показники діяльності

Показники	Од. виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проскт	2025/ 2024, %
Житловий фонд міста					
Кількість багатоквартирних житлових будинків	одиниць	1836	1836	1836	100,0
Площа будинків	тис.кв.м	6238,8	6238,8	6238,8	100,0
Кількість об'єднань співвласників багатопверхових будинків	одиниць ОСББ	336	343	343	100,0

Ліфтове господарство					
Кількість ліфтів, в т.ч.	одиниць	1390	1390	1390	100,0
Кількість ліфтів, що потребують модернізації та капітального ремонту в поточному році	одиниць	851	851	881	103,5
Теплопостачання					
Кількість діючих централізованих котелень по м.Суми	одиниць	24	24	24	100,0
Реконструкція/капітальний ремонт теплових мереж	км	1,8	1,252	1,5	119,8
Рівень охоплення населення послугою централізованого теплопостачання (багатоповерхівки без систем автономного опалення)	%	100	100	100	100,0
Тверді побутові відходи					
Загальна кількість контейнерів для збору ТПВ всього	контейнерів	3031	2550	2550	100,0
Кількість контейнерів для роздільного збору ТПВ	контейнерів	852	921	921	100,0
Об'єм зібраних ТПВ	тис. куб. м	412,6	509,7	468,2	91,9
Об'єм відсортованих і відправлених на вторинну переробку ТПВ	тис. куб. м	25,8	36,5	36,5	100,0
Відсоток відсортованих ТПВ від загального об'єму зібраних ТПВ	%	6,25	7,16	7,80	x
Об'єм захоронених ТПВ	тис. куб. м	386,8	473,2	431,7	91,2
Рівень охоплення послугою з вивозу ТПВ мешканців багатоквартирних будинків	%	100	100	100	100,0
Рівень охоплення послугою з вивозу ТПВ мешканців приватних будинків	%	100	100	100	100,0
Зелене господарство					
Площа зелених насаджень, охоплених доглядом всього	га	127,3	189,5	208,4	110,0
Кількість висаджених дерев	одиниць	94	206	320	155,3
Кількість троянд, охоплених доглядом	одиниць	5673	5287	5287	100,0
Площа газонів, охоплених доглядом	га	60,1	61,09	78,80	129,0
Площа квітників, охоплених доглядом	га	1,65	1,1	1,15	104,5
Площа парків, скверів, охоплених доглядом	га	72,4	72,4	86,88	120,0
Зовнішнє освітлення					
Загальна протяжність мереж зовнішнього освітлення	км	643,2	643,2	643,2	100,0
Кількість світлоточок в мережі зовнішнього освітлення /в т.ч. енергозберігаючих	одиниць	17711/ 11146	17711/ 11146	17711/ 11146	100,0/ 100,0
Водопостачання/водовідведення					
Загальний обсяг реалізованої води, в т.ч. населенню	тис. куб.м	10099,1	10150,0	10200,0	100,5
Відведено (скинуто) стічних вод всього,	тис. куб.м	7368,9	7900,0	7950,0	100,6
в т.ч. від населення	тис. куб.м	9101,9	9200,0	9200,0	100,0
в т.ч. від населення	тис. куб.м	7533,8	7700,0	7700,0	100,0
Загальна протяжність мережі водопостачання	км	537,1	540,23	541,5	100,2
Загальна протяжність мережі водовідведення	км	338,6	341,5	342,8	100,4
Реконструкція/капітальний ремонт мереж водовідведення	км	0,22	0,5	0,6	120,0
Реконструкція/капітальний ремонт мереж водопостачання	км	1,2	0,6	0,8	133,3
Показники втрат води в мережах, в т.ч.					
нормативні	%	29,2	29,2	29,2	100,0
фактичні	%	28,1	27,7	28,0	101,1

<i>Дорожнє господарство</i>					
Загальна протяжність вулично-дорожньої мережі, всього	км	387,3	387,3	387,3	100,0
дороги місцевого значення	км	387,3	387,3	387,3	100,0
Загальна площа вулично-дорожньої мережі	тис.кв.м	2986,7	2986,7	2986,7	100,0
Загальна кількість вулиць	одиниць	720,0	720,0	720,0	100,0
Кількість світлофорних об'єктів/ в т.ч. тих, що обслуговуються комунальними службами	одиниць	67/66	67/66	67/66	100,0/ 100,0/
Загальна протяжність мостів та шляхопроводів	км	2,8	2,8	2,8	100,0
Площа відремонтованих доріг поточним ремонтом	тис.кв.м	37,1	29,0	50,0	в 1,7 р.б.
Загальна протяжність вулично-дорожньої мережі з твердим покриттям, всього	км	373,1	373,1	373,1	100,0
- з асфальтно-бетонним покриттям та іншим удосконаленим покриттям	км	341,8	341,8	341,8	100,0
Протяжність мережі, обладнаної закритою дощовою каналізацією	км	32,3	32,3	32,3	100,0
Частка мережі, обладнаної закритою дощовою каналізацією	%	9,4	9,4	9,4	100,0

Очікувані результати

➤ підтримка в належному стані інфраструктури житлово-комунального господарства, житлового фонду, забезпечення стабільного надання житлово-комунальних послуг.

2.3.3. Соціальний та гуманітарний розвиток

2.3.3.1. Зайнятість населення, ринок праці та трудові відносини

Мета діяльності у 2025 році: реалізація державної політики у сфері зайнятості населення шляхом сприяння у працевлаштуванні, проходженні професійного навчання, участі в оплачуваних громадських роботах та інших роботах тимчасового характеру тощо; поліпшення якості життя працюючого населення, дотримання прав і гарантій з оплати праці працівників.

Основними завданнями діяльності є:

- сприяння громадянам у підборі підходящої роботи;
- надання роботодавцям послуг із добору працівників;
- надання фінансової підтримки роботодавцям для стимулювання та розвитку бізнесу завдяки активним програмам зайнятості;
- участь в організації проведення громадських та інших робіт тимчасового характеру, суспільно корисних робіт;
- організація підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації безробітних з урахуванням поточної та перспективної потреб ринку праці, підтвердження результатів неформального професійного навчання;
- проведення професійної орієнтації населення;
- соціальна захищеність населення.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- проведення аналізу стану ринку праці, прогнозування та оцінка впливу на ринок праці політики у сфері зайнятості;

- застосування новітніх підходів в роботі служби зайнятості для задоволення потреб сучасного ринку праці шляхом ефективної рекрутингової діяльності;
- створення умов та сприяння підвищенню конкурентоспроможності робочої сили та зайнятості населення шляхом стимулювання роботодавців до створення нових робочих місць, у т.ч. для осіб з інвалідністю;
- застосування у діяльності служби зайнятості елементів профілювання при індивідуальному підході до кожного шукача роботи;
- надання соціального захисту громадян, у т.ч. для осіб, що мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню та внутрішньо переміщених осіб;
- забезпечення індивідуального супроводу окремих категорій безробітних;
- проведення аналізу стану розширення сфери застосування праці шляхом створення нових робочих місць.

Кількісні та якісні показники діяльності

Показники	Од. виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проєкт	2025/2024,%
Кількість зареєстрованих безробітних (на кінець року)	осіб	1576	1600	1600	100,0
Чисельність осіб, які мають статус безробітного та отримують послуги протягом періоду	осіб	7998	6300	6300	100,0
Середній розмір допомоги по безробіттю	грн	3564,74	4100,00	4250,00	103,7
Чисельність незайнятих громадян, працевлаштованих протягом періоду	осіб	2948	2750	2800	101,8
Чисельність безробітних громадян, які проходять професійну підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації	осіб	364	300	300	100,0
Чисельність незайнятих громадян, залучених до участі в оплачуваних громадських та інших роботах тимчасового характеру	осіб	361	2600	2000	76,9
Потреба підприємств у працівниках на заміщення вільних робочих місць	вакансії	5246	4800	4800	100,0
Навантаження на одне вільне робоче місце, вакансію	осіб/вакансію	2	1	1	100,0
Працевлаштування на нові робочі місця, всього, в т.ч.:	осіб	631	890	1068	120,0
- юридичними особами	осіб	335	496	595	120,0
- фізичними особами – підприємцями	осіб	296	394	473	120,1

Очікувані результати

- підвищення рівня працевлаштування безробітних;
- підвищення конкурентоспроможності безробітних на ринку праці;
- задоволення кадрових потреб роботодавців;
- збільшення кількості нових робочих місць завдяки активним програмам зайнятості та фінансової підтримки роботодавців;
- збільшення осіб, працевлаштованих на нові робочі місця;
- поліпшення матеріального становища та підвищення рівня соціального захисту працюючих громадян.

2.3.3.2. Соціальний захист населення

Мета діяльності у 2025 році: соціальна підтримка найбільш вразливих верств населення, надання додаткових соціальних гарантій окремим категоріям громадян, створення додаткової системи задоволення потреб пільгової категорії громадян; забезпечення соціальних гарантій Захисників/Захисниць України та членів їх сімей, впровадження ветеранської політики.

Основними завданнями діяльності є:

- реалізація конституційних гарантій та прав громадян на соціальний захист, забезпечення адресності матеріальної підтримки малозабезпечених сімей, непрацевдатних осіб, громадян похилого віку, сімей з дітьми, дітей з інвалідністю, осіб з фізичними порушеннями, внутрішньо переміщених осіб, захисників України й членів їх сімей, та інших осіб, які опинилися в складних життєвих обставинах;
- забезпечення людиноцентричного підходу у наданні соціальних послуг шляхом запровадження та розвитку інноваційних соціальних сервісів;
- розширення спектру соціальних послуг для Захисників / Захисниць України та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників/Захисниць України;
- забезпечення комфортних умов, направлених на інтеграцію та соціалізацію Захисників та Захисниць України, членів їх сімей, членів сімей загиблих Захисників та Захисниць України.

Шляхи досягнення поставлених завдань:

- впровадження новітніх засобів комунікацій та організація інших заходів для проведення активної інформаційної роботи серед мешканців СМТГ щодо роз'яснення їх прав на отримання державної та місцевої підтримки;
- забезпечення прийому мешканців громади щодо надання послуг соціального характеру, створення належних умов для організації прийому громадян із використанням сучасних технологій та цифрових продуктів тощо;
- співпраця з інститутами громадянського суспільства щодо визначення потреби в наданні соціальних послуг, сприяння розвитку ринку соціальних послуг на території громади, аналіз стану задоволення потреби мешканців громади в отриманні соціальних послуг та розширення їх спектру відповідно до потреб. Організація надання соціальних послуг мешканцям громади;
- вжиття заходів по реалізації прав окремих категорій громадян на житло в рамках реалізації спільного з Товариством Червоного Хреста України проєкту щодо здійснення заходів із розміщення тимчасового (модульного) житла, призначеного для життєзабезпечення (тимчасового проживання та обслуговування) внутрішньо переміщених осіб;
- облаштування центру життєстійкості як осередку надання соціальних послуг в Сумській міській територіальній громаді;
- запровадження додаткових заходів психолого-соціального супроводу Захисників/Захисниць України та членів їх сімей, направлених на подолання психотравмуючих ситуацій та стресів, інших психологічних проблем;
- сприяння здоровому та активному довголіттю серед осіб похилого віку;
- організація в приміщенні департаменту соціального захисту населення Сумської міської ради Простору для ветеранів, шляхом облаштування місць для прийому та забезпечення соціальної підтримки;
- створення мобільного громадського простору для проведення заходів для Захисників / Захисниць України, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників / Захисниць України;
- створення умов для фізичної реабілітації та відновлення фізичного здоров'я, посттравматичного відновлення шляхом поповнення матеріально-технічної бази комунальної установи «Центр учасників бойових дій» Сумської міської ради.

Кількісні та якісні показники діяльності

Показники	Од. виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проєкт	2025/2024,%
Кількість сімей, які отримують допомогу сім'ям з дітьми	чол.	6 366	5 500	6 000	109,1
Кількість сімей, які отримують державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям	чол.	1 188	1 400	1 500	107,1
Кількість осіб, які отримують державну соціальну	чол.	3 501	3 600	3 700	102,8

допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю					
Кількість внутрішньо переміщених осіб, які перебувають на обліку в департаменті соціального захисту населення	чол.	27 655	29 200	29 500	101,0
Кількість осіб, які отримують додаткові пільги та соціальні гарантії відповідно до програм СМТГ «Милосердя» та «Соціальна підтримка ветеранської спільноти»	чол.	70 563	80 266	86 001	107,1
Кількість осіб, які отримали соціальні послуги в комунальній установі «Сумський міський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) «Берегиня» / в т.ч. Будинок нічного перебування	чол.	4 137 / 81	3 600 / 110	3 900 / 90	108,3 / 81,8
Кількість осіб, які отримали соціальні послуги в комунальній установі «Центр учасників бойових дій» Сумської міської ради	чол.	3 539	10 000	12 000	120,0
Загальна кількість пенсіонерів, що отримують пенсію	тис. чол.	76,1	75,8	75,5	99,6
Середній розмір пенсії	грн	5234,54	5670,00	6000,00	105,8

Очікувані результати:

- охоплення максимальної кількості сімей, які потребують соціальної підтримки, та підтримка гідного рівня життя мешканців громади шляхом виконання державних та міських програм соціального захисту населення;
- розвиток системи надання послуг соціального характеру, підвищення якості їх надання, розширення спектру соціальних послуг;
- охоплення послугами соціального характеру внутрішньо переміщених осіб, в тому числі забезпечення їх тимчасовим безоплатним проживанням, та, як наслідок, уникнення безпритульності населення;
- реалізація соціальних проектів, направлених на відновлення фізичного здоров'я та стабілізації емоційного стану Захисників/Захисниць України та членів їх сімей;
- реалізація соціальних проектів направлених на забезпечення комплексного підходу у наданні соціальних послуг мешканцям громади, які опинилися у складних життєвих обставинах, шляхом запровадження мобільних соціальних послуг.

2.3.3.3. Охорона здоров'я населення

Мета діяльності у 2025 році: збереження та зміцнення здоров'я мешканців СМТГ, підвищення ефективності заходів, спрямованих на профілактику захворювань, зниження рівнів захворюваності, інвалідності і смертності населення, підвищення якості та ефективності надання медичної допомоги, підвищення якості життя, забезпечення захисту прав громадян на охорону здоров'я.

Основними завданнями діяльності є:

- підвищення якості та доступності медичних послуг;
- пропаганда здорового способу життя і зміщення акцентів від лікування до профілактики захворювань;
- забезпечення успішної роботи медичних установ, впровадження сучасних медичних технологій надання медичної допомоги, профілактика та раннє виявлення захворювань;
- забезпечення надання реабілітаційної медичної допомоги військовослужбовцям та цивільному населенню, які постраждали внаслідок військової агресії Російської Федерації;
- забезпечення відповідно до законодавства пільгових категорій населення лікарськими засобами, виробами медичного призначення та лікувальним харчуванням;

➤ реалізація державної політики у сфері охорони здоров'я щодо надання медичної допомоги за Програмою медичних гарантій.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- проведення капітальних ремонтів приміщень лікувальних закладів з метою покращення умов перебування пацієнтів та роботи медичного персоналу;
- придбання медичного обладнання та інструментарію, забезпечення санітарним автотранспортом для підвищення якості надання медичних послуг;
- запровадження нових високотехнологічних медичних послуг;
- вжиття комплексних заходів, направлених на забезпечення населення якісними медичними послугами, зокрема на профілактику інвалідизації населення, створення та функціонування реабілітаційних відділень з відповідним їх оснащенням, зокрема Сумського міського центру дитячої медичної реабілітації (водолікування);
- опрацювання питання зі створення реабілітаційного центру для надання медичної допомоги військовослужбовцям та цивільному населенню, які постраждали внаслідок військової агресії Російської Федерації;
- проведення заходів (лекції, круглі столи, зустрічі) та поширення інформації (через ЗМІ) щодо активної пропаганди здорового способу життя як основного чинника збереження та покращення здоров'я;
- медичне забезпечення пільгових категорій населення.

Кількісні та якісні показники діяльності

Показники	Од. виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проект	2025/ 2024,%
Кількість відвідувань амбулаторно-поліклінічних відділень	тис. відвідувань	1444,6	1472,3	1500,0	101,9
Проліковано хворих у стаціонарі, всього	тис. осіб	63,9	70,3	75,1	106,8
<i>в тому числі</i>					
проліковано хворих з гострим мозковим інсультом	осіб	1290	1130	1200	106,2
проліковано хворих з гострим інфарктом міокарда	осіб	419	348	380	109,2
надана стаціонарна паліативна медична допомога	осіб	2185	1630	1800	110,4
Кількість проведених оперативних втручань в стаціонарі	тис. втручань	23,8	25,6	26,0	101,6
Кількість новонароджених	осіб	1504	1383	1600	115,7
Кількість ліжок у стаціонарах	одиниць	1449	1537	1537	100,0
Чисельність лікарів	осіб	813	929	950	102,3

Очікувані результати

- збільшення кількості відвідувань амбулаторно-поліклінічних відділень;
- збільшення кількості пролікованих.

2.3.3.4. Освіта

Мета діяльності у 2025 році: поглиблення реформи освіти і забезпечення кращих можливостей для дітей, що є передумовою для розвитку дитини та її успішної реалізації в суспільстві.

Основними завданнями діяльності є:

- забезпечення виконання вимог Державного стандарту дошкільної освіти з урахуванням задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних психічних і фізичних можливостей у найбільш оптимальній для кожної дитини формі;

- здійснення заходів безпеки вихованців закладів дошкільної освіти та учнів закладів загальної середньої освіти під час освітнього процесу в умовах воєнного стану та надзвичайної ситуації;
- підвищення якості та доступності освіти;
- створення умов для особистісного розвитку дітей з особливими освітніми потребами, здобуття ними освіти відповідного рівня в середовищі здорових однолітків відповідно до Державного стандарту загальної середньої освіти;
- створення позитивного мікроклімату в закладах освіти з інклюзивним навчанням, формування активного міжособистісного спілкування дітей з особливими освітніми потребами з іншими учасниками освітнього процесу;
- реалізація права дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання, їх соціалізації та інтеграції в суспільство, у закладах дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти;
- поширення в закладах загальної середньої освіти практики функціонування служб порозуміння (шкільної медіації);
- комп'ютеризація закладів освіти СМТГ;
- забезпечення підтримки розвитку інтелектуального та творчого потенціалу дітей та учнівської молоді;
- забезпечення максимального охоплення дітей та учнівської молоді позашкільною освітою шляхом започаткування нових профілів роботи гуртків та інших творчих об'єднань;
- залучення школярів та учнів до процесу прийняття рішень, які їх стосуються, а також як спосіб заохотити та розвивати їхню активну громадську участь та зв'язок з громадою;
- реформування системи шкільного харчування, модернізація харчоблоків, використання сучасного технологічного обладнання для розширення асортименту страв «здорового харчування», заміни шкільного меню, старих рецептур і технологій на нові нестандартні, корисні страви із звичних продуктів, запровадження нових форм організації харчування;
- забезпечення комфортних та безпечних умов перебування здобувачів освіти у приміщеннях та на території закладів освіти;
- формування в учнівській молоді життєво необхідних знань, умінь і навичок щодо захисту Вітчизни та системного уявлення про військово-патріотичне виховання як складову частину патріотичного виховання;
- підвищення якості професійно-технічної освіти, конкурентоспроможності здобувачів професійно-технічної освіти на ринку праці.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- оснащення закладів загальної середньої освіти комп'ютерною та мультимедійною технікою;
- поліпшення освітніх процесів у закладах освіти, забезпечення доступу до якісних навчальних матеріалів (е-підручників, онлайн – курсів, інтерактивних матеріалів, відео, 3Д -моделей);
- розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти;
- здобуття учнями навичок вигадувати та розробляти ідеї, створювати проекти, комунікувати та працювати в команді, розвивати відчуття причетності та важливості власного голосу, тим самим сформувати активного, розумного громадянина з критичним мисленням, який в майбутньому буде брати участь у прийнятті рішень в громаді та суспільстві;
- врегулювання організації харчування дітей у закладах освіти з урахуванням принципів здорового харчування та приведення енергетичної цінності раціону, структури харчування у відповідність до Норм фізіологічних потреб населення в основних харчових речовинах і енергії, з урахуванням рекомендацій ВООЗ;

- продовження впровадження концепції «Нова українська школа»;
- надання підтримки кожній дитині з особливими освітніми потребами відповідно до її потреб в закладах освіти, активізація роботи команди психолого-педагогічного супроводу для всіх дітей з особливими освітніми потребами, незалежно від визначеного рівня підтримки;
- спрямування виховної роботи із здобувачами освіти на формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок, національно-патріотичного виховання, профілактики булінгу (цькування), кримінальних правопорушень, вживання наркотичних і психотропних речовин, запобігання домашньому насильству, торгівлі людьми тощо;
- забезпечення архітектурної доступності закладів освіти для дітей з особливими освітніми потребами (облаштування пандусів, санвузлів, поручнів, ресурсних кімнат тощо);
- монтаж системи автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення людей про пожежу та передавання тривожних сповіщень;
- капітальний ремонт харчоблоків закладів освіти СМТГ;
- капітальний ремонт частини підвальних приміщень з пристосуванням їх для використання як найпростішого укриття; реконструкція, реставраційний ремонт підвальних приміщень з облаштуванням укриттів, протирадіаційних укриттів; нове будівництво захисних споруд (ПРУ);
- забезпечення функціонування створених осередків викладання предмета «Захист України» у закладах освіти, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти;
- забезпечення функціонування навчально – практичних центрів на базі закладів професійної (професійно – технічної) освіти.

Кількісні та якісні показники діяльності

Показники	Од. виміру	2023 факт	2024 очікуване	2025 проєкт	2025/2024,%
Постійно діючі заклади дошкільної освіти всього/ з них комунальної форми власності	одиниць	39/38	39/38	39/38	100,0/ 100,0
Кількість дітей у закладах дошкільної освіти /з них комунальної форми власності	осіб	7848/7769	7204/7157	6780/6744	94,1/ 94,2
Кількість вихованців у дошкільних підрозділах початкових шкіл та НВК комунальної форми власності	осіб	776	738	676	91,6
Охоплення дітей дошкільного віку дошкільною освітою	%	83	100	100	x
Заклади загальної середньої освіти / з них комунальної форми власності	одиниць	41/40	41/39	41/39	100,0/ 100,0
в т.ч. НВК з дошкільним підрозділом/ з них комунальної форми власності	одиниць	1/1	1/1	1/1	100,0/ 100,0
у т.ч. початкові школи з дошкільним підрозділом	одиниць	5	5	5	100,0
у т.ч. Сумський багатoproфільний навчально-реабілітаційний цент №1		1	1	1	100,0
Кількість учнів у закладах загальної середньої освіти (в т.ч. в НВК та початкових школах)/ із них комунальної форми власності	осіб	29397/29259	28056/27877	26884/26668	95,8/ 95,7
у тому числі, які навчаються у другу зміну	осіб	2880	1970	1557	79,0
у тому числі кількість учнів у НВК	осіб	360	337	335	99,4
Відсоток учнів, які навчаються на достатньому та високому рівні	%	54	52	52	x
Відсоток дітей шкільного віку, які охоплені навчанням	%	99,9	100	100	x
Рівень охоплення учнів закладів загальної середньої освіти харчуванням	%	15	23	50	x
Загальна кількість комунальних закладів	одиниць	4	4	4	100,0

<i>позашкільної освіти</i>					
Кількість учнів, охоплених позашкільною освітою	одиниць	9180	9234	9027	97,8
Рівень охоплення учнів позашкільною освітою закладами позашкільної освіти, підпорядкованими управлінню освіти і науки	%	30,7	33,1	33,8	x
Частка школярів, зайнятих у спортивно-масовій роботі	%	90	90	90	x
Кількість закладів професійно-технічної освіти/кількість учнів	одиниць/ осіб	7/2883	7/2787	7/2716	100,0/ 97,5

Очікувані результати:

- формування ціннісного ставлення і судження у школярів, вміння вибудовувати доброзичливі й толерантні стосунки із учасниками освітнього процесу за допомогою сучасних методик роботи;
- активізація школярів, залучення учнів 5-11 класів до написання проєктів та прийняття рішень, навчання не боятися відстоювати власні ініціативи та об'єднуватися навколо спільних ідей;
- здобуття дітьми з особливими освітніми потребами дошкільної освіти відповідно до державного стандарту, із застосуванням найбільш прийнятних методів, які враховують їхні потреби та можливості;
- впровадження інноваційних технологій, демократичних підходів в організації освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами, їх психолого-педагогічного, медико-соціального супроводу, забезпеченню архітектурної доступності загальноосвітніх навчальних закладів різних типів, незалежно від форм власності, та підпорядкування, відповідно до потреб дітей;
- доступ здобувачів освіти до повноцінного та якісного харчування з урахуванням принципів здорового харчування, зокрема тих, що мають особливі харчові потреби;
- створення комфортних і безпечних умов для навчання та виховання дітей;
- підвищення якості професійно – технічної освіти.

2.3.3.5. Культура, туризм

Мета діяльності у 2025 році: активізація роботи у напрямку духовного відродження та посилення національної самоідентичності населення СМТГ; піднесення іміджу Збройних Сил України та патріотичного духу громадян; активізація роботи з внутрішньо-переміщеними та соціально-вразливими громадянами; посилення ролі культури в місті Суми та на території СМТГ, як дієвого інструменту для формування демократичного, національно-свідомого, духовно-розвиненого суспільства; надання якісних різнопланових та сучасних культурних послуг населенню, у тому числі: культурно-мистецьких, просвітницьких, інформаційних, освітніх, дозвіллевих тощо.

Збереження туристичного потенціалу, підвищення іміджу СМТГ.

Основними завданнями діяльності є:

- реалізація державної політики у сфері культури та туризму;
- охорона культурної спадщини, а також державної мовної політики, як необхідної умови розвитку гармонійного суспільства в інтересах територіальної громади;
- формування конкурентоспроможного бренду міста, позитивного іміджу СМТГ на національному та міжнародному рівні;
- розробка маркетингової стратегії громади;
- поліпшення доступності туристичної інфраструктури;
- створення та підтримка туристичних продуктів.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- проведення конкурсів, фестивалів, мистецьких проєктів, відзначення державних свят та фінансова підтримка участі у міжнародних та всеукраїнських конкурсах і фестивалях; активація роботи в культурно-мистецькому інтернет-просторі;
- підвищення рівня якості послуг з початкової мистецької освіти за рахунок оновлення музичних інструментів, покращення матеріально-технічної бази, проведення ремонтних робіт мистецьких шкіл;
- покращення якості бібліотечних послуг шляхом поповнення бібліотечних фондів, проведення ремонтних робіт бібліотек та їх модернізації;
- активізація культурно-мистецької діяльності, впровадження нових форм організації змістовного дозвілля, підтримка культурних ініціатив населення, формування на базі Центру культури і дозвілля осередку культурного життя міста Суми;
- розвиток культурно-дозвіллевої діяльності у сільській місцевості шляхом модернізації клубних установ та впровадження нових форм роботи;
- проведення паспортизації об'єктів культурної спадщини;
- формування механізмів підтримки і просування бренду міста Суми;
- розвиток туристичної інфраструктури та навігації;
- створення фото- та відео- контенту про місто Суми;
- створення туристичної навігації через соціальні мережі;
- колаборація з лідерами думок, крафтовим бізнесом щодо просування бренду міста.

Кількісні та якісні показники діяльності

Показники	Од. виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проєкт	2025/ 2024,%
Комунальні заклади культури					
Мистецькі школи:					
Кількість закладів	одиниць	5	5	5	100,0
Контингент учнів	чол.	1600	1533	1700	110,9
Відсоток дітей шкільного віку, охоплених позашкільною мистецькою освітою	%	5,2	5,7	6,3	110,5
Кількість випускників шкіл, що продовжили мистецьку освіту у вищих навчальних закладах	чол.	32	37	37	100,0
Бібліотеки:					
Кількість:	одиниць	16	16	16	100,0
Кількість читачів	тис. чол.	75,0	75,0	75,0	100,0
Клубні заклади:					
Кількість закладів	одиниць	6	6	6	100,0
- в них клубних формувань	одиниць	41	41	41	100,0
Інші комунальні заклади культури:					
Сумська муніципальна галерея (КУ «Агенція промоції «м. Суми»)	одиниць	1	1	1	100,0
Центр культури і дозвілля СМР	одиниць	1	1	1	100,0
КУ «Молодіжний центр «Романтика» СМР	одиниць	1	1	1	100,0
Кількість закладів іншого підпорядкування					
Бібліотеки	одиниць	2	2	2	100,0
Театри	одиниць	2	2	2	100,0
Філармонія	одиниць	1	1	1	100,0
Музеї	одиниць	3	3	3	100,0
Кінотеатри	одиниць	2	2	2	100,0
Парки	одиниць	2	2	2	100,0
Клубні установи	одиниць	7	7	7	100,0
Організація та проведення загальноміських культурно-мистецьких заходів					
Кількість заходів	одиниць	25	25	29	116,0
у тому числі:					
- всеукраїнського рівня	од.	0	0	1	x
Кількість жителів міста, охоплених заходами	тис. чол.	6,8	10,0	20,0	200,0
Культурна спадщина					

Кількість об'єктів культурної спадщини, у тому числі паспортизованих	од.	124/75	124/84	124/94	100,0/111,9
- археології		19/7	19/7	19/7	100,0/100,0
- історії		85/53	85/62	85/72	100,0/116,1
- монументального мистецтва		15/15	15/15	15/15	100,0/100,0
- садово-паркового мистецтва		4/0	4/0	4/0	100,0/x
- науки і техніки		1/0	1/0	1/0	100,0/x
Туризм					
Кількість туристичних маршрутів	одиниць	5	6	7	116,7
Кількість проведених екскурсій	одиниць	30	44	50	113,6
Кількість платників туристичного збору	одиниць	15	15	15	100,0
- юридичних осіб		7	7	7	100,0
- фізичних осіб		8	8	8	100,0
Надходження від туристичного збору, всього	тис. грн	782,1	1110,7	1252,0	112,7
- юридичних осіб	тис. грн	619,9	898,1	1012,4	112,7
- фізичних осіб	тис. грн	162,2	212,6	239,6	112,7

Очікувані результати

- збереження мережі закладів культури СМТГ;
- збільшення кількості загальнооміських культурно-мистецьких заходів на 16,0 %;
- охоплення бібліотечними послугами понад 28 % населення СМТГ;
- збільшення контингенту учнів мистецьких шкіл на 10,9 % та, відповідно, збільшення відсотку охоплення дітей шкільного віку до 6,3;
- збереження кількості випускників мистецьких шкіл, що продовжують здобувати мистецьку освіту, в межах 2,2 % від загального контингенту;
- збільшення відсотку паспортизованих об'єктів культурної спадщини до 76 % від загальної кількості;
- підвищення рівня впізнаваності та лояльності до бренду міста Суми; формування позитивного образу СМТГ;
- збільшення кількості проведених екскурсій;
- створення 1 туристичного маршруту;
- збільшення надходжень від туристичного збору до бюджету СМТГ на 12,7 відсотків.

2.3.3.6. Фізична культура і спорт

Мета діяльності у 2025 році: популяризація здорового способу життя, залучення широких верств населення до масового спорту, підтримка дитячо-юнацького, резервного спорту, спорту вищих досягнень.

Основними завданнями діяльності є:

- підтримка та розвиток олімпійських та неолімпійських видів спорту;
- розвиток фізкультурно-спортивної інфраструктури, заохочення прагнення громадян зміцнювати своє здоров'я, вести здоровий спосіб життя;
- забезпечення діяльності закладів дитячо-юнацького та резервного спорту, створення належних умов для розвитку індивідуальних здібностей спортсменів в обраних видах спорту;
- удосконалення загального рівня організації та проведення спортивно-масових заходів та змагань; проведення загальнодоступних спортивних заходів для активного сімейного дозвілля в місцях масового відпочинку.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- удосконалення системи формування та підготовки збірних команд СМТГ з олімпійських та неолімпійських видів спорту для участі спортсменів у спортивних заходах всеукраїнського та міжнародного рівнів;

- забезпечення проведення змагань та представлення досягнень спортсменами СМТГ на всеукраїнській та міжнародній спортивній арені;
- розвиток здібностей вихованців дитячо-юнацьких спортивних шкіл в обраному виді спорту (утримання та надання фінансової підтримки ДЮСШ різних форм власності);
- створення необхідних умов для самовдосконалення спортсменів і фахівців спорту, які досягли найвищих спортивних результатів у всеукраїнських та міжнародних змаганнях;
- розміщення соціальної реклами на телебаченні, сторінках соціальних мереж із залученням провідних спортсменів, тренерів, ветеранів спорту для формування ціннісного ставлення юнацтва і молоді до власного здоров'я, поліпшення фізичного розвитку та фізичної підготовки;
- підтримка громадських організацій фізкультурно-спортивної спрямованості з метою якісної підготовки та успішного виступу команд на всеукраїнській арені;
- заохочення та стимулювання талановитих спортсменів за успішні виступи на змаганнях різних рівнів, а також тренерів за особисту участь у підготовці таких спортсменів;
- популяризація та розвиток командних ігрових видів спорту: футболу, футзалу, хокею на траві, настільного тенісу;
- забезпечення функціонування міського центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх», розвиток та популяризація здорового способу життя серед жінок/дівчат та чоловіків/юнаків різних вікових груп;
- створення сучасних спортивних об'єктів, реалізація заходів щодо розвитку та модернізації закладів фізичної культури та спорту.

Кількісні та якісні показники діяльності

Показник	Од. виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проєкт	2025/2024,%
Кількість осіб, які займаються фізичною культурою та спортом	тис. осіб	49,8	50,0	50,0	100,0
Кількість фахівців фізичного виховання, що працюють за спеціальністю	осіб	696	750	750	100,0
Кількість спортивних об'єктів:					
Стадіони	шт.	4	4	4	100,0
Спортзали	шт.	75	75	75	100,0
Плавальні басейни	шт.	8	8	8	100,0
Площинні спортивні споруди	шт.	139	139	139	100,0
Кількість фізкультурно-спортивних клубів (громадські організації), всього	одиниць	33	33	33	100,0
в т.ч. за місцем проживання	одиниць	32	32	32	100,0
Кількість ДЮСШ, СДЮШОР/в т.ч., що утримуються або отримують фінансову підтримку з бюджету СМТГ	одиниць	22/11	22/11	22/11	100,0/100,0
Кількість загальноміських спортивно-масових заходів (змагань)	одиниць	77	37	50	135,1
Кількість учасників змагань	одиниць	5672	4715	5000	106,0
Кількість спортсменів, які входять до складу збірних команд України	чол.	198	200	215	107,5
Кількість призових місць, отриманих у змаганнях вищого рівня	одиниць	158	454	480	105,7

Очікувані результати

- збереження рівня охоплення громадян фізкультурно-оздоровчою та спортивно-масовою роботою;
- збільшення кількості спортсменів, які входять до складу збірних команд України на 7,5%;
- збільшення кількості призових місць, отриманих у змаганнях вищого рівня на 5,7 відсотків.

2.3.3.7. Підтримка сім'ї, дітей та молоді

Підтримка сім'ї

Мета діяльності у 2025 році: створення правових, соціальних і економічних умов для належного функціонування та розвитку сім'ї, утвердження духовно і фізично здорової, матеріально та соціально благополучної сім'ї, забезпечення виконання сім'єю основних її функцій.

Основними завданнями діяльності є:

- забезпечення соціального захисту багатодітних сімей, запобігання домашньому насильству та торгівлі людьми;
- сприяння співробітництву з підприємствами, установами, громадськими організаціями щодо посилення ролі сім'ї як первинного осередку суспільства.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- матеріальна підтримка багатодітних сімей шляхом надання гуманітарної допомоги у вигляді продуктів харчування, засобів гігієни та одягу, різних видів державних допомог та додаткових соціальних гарантій за рахунок коштів бюджету громади;
- продовження проведення просвітницько-профілактичних заходів щодо запобігання насильству в сім'ї, забезпечення гендерної рівності;
- посилення інформаційно-роз'яснювальної роботи щодо рівних прав та можливостей чоловіків та жінок, підтримки осіб, постраждалих від насильства в сім'ї та торгівлі людьми, удосконалення форм її проведення.

Кількісні та якісні показники діяльності

Показник	Од. виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проєкт	2025/2024,%
Кількість виданих посвідчень батьків багатодітної сім'ї	шт.	179	180	185	102,8
Кількість виданих посвідчень дітей з багатодітної сім'ї	шт.	377	410	410	100,0
Кількість дітей, охоплених оздоровленням та відпочинком	осіб	235	7 741	1920	24,8

Очікувані результати

- підвищення престижу багатодітних сімей, охоплення їх заходами соціального захисту;
- охоплення дітей різними видами оздоровлення та відпочинку;
- зменшення рівня домашнього насильства та створення дієвих механізмів надання допомоги жертвам насильства;
- підвищення рівня психолого-педагогічної культури молоді у сфері сімейних стосунків шляхом проведення тренінгів, семінарів, лекторіїв, виховних годин та практичних занять.

Підтримка дітей

Мета діяльності у 2025 році: забезпечення реалізації права дітей на особливе піклування і допомогу, забезпечення оптимального функціонування цілісної системи соціально-правового захисту дітей, в тому числі дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування та дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах, організації їх морального, фізичного та розумового розвитку, поліпшення соціальної та матеріальної підтримки сімей з дітьми, виховання відповідального батьківства та запобігання соціальному сирітству.

Основними завданнями діяльності є:

- здійснення соціально-правового захисту дітей-сиріт та дітей, які позбавлені батьківського піклування та дітей, які опинились у складних життєвих обставинах;

- забезпечення своєчасного виявлення, вивчення умов проживання та потреб дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, узяття їх на облік та надання допомоги з метою запобігання влаштування їх до інтернатних закладів;
- здійснення соціально – профілактичної та попереджувальної роботи серед дітей;
- виховання відповідального батьківства та запобігання соціальному сирітству;
- розвиток сімейних форм виховання.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- збільшення кількості прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, сімей патронатних вихователів;
- посилення профілактичної роботи з сім'ями, які опинилися в складних життєвих обставинах, з метою зменшення кількості вилучених дітей;
- проведення інформаційної роботи щодо можливості усиновлення дітей старшого віку родинними групами.

Кількісні та якісні показники діяльності

Показники	Од. виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проєкт	2025/2024,%
Кількість дітей, які знаходяться на обліку в Управлінні «Служба у справах дітей» Сумської міської ради, з них:	чол.	328	408	401	98,3
1) діти, які перебувають у сімейних формах виховання, у тому числі:	чол.	261	329	325	98,8
- під опікою, піклуванням, тимчасово влаштовані в сім'ї родичів, знайомих, які проживають на території СМТГ;	чол.	217	236	236	100,0
- у прийомних сім'ях/дитячих будинках сімейного типу на території Сумської МТГ	чол.	9/30	23/58	23/58	100,0/100,0
- у сім'ях патронатних вихователів;	чол.	5	12	8	66,7
2) діти, які опинились у складних життєвих обставинах;	чол.	38	59	56	94,9
3) діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування влаштовані в державні заклади (МОЗ/МОН, Мінсоцполітики).	чол.	29	20	20	100,0
Кількість прийомних сімей/дитячих будинків сімейного типу/сімей патронатних вихователів, в СМТГ	шт.	11/4/3	15/6/8	15/4/6	100,0/66,7/75,0
Кількість профілактичних рейдів	шт.	2	12	12	100,0
Кількість заходів для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей, які опинились у складних життєвих обставинах.	шт.	12	15	14	93,3

Очікувані результати

- зменшення кількості дітей, вилучених із сімейного середовища;
- зменшення кількості дітей, які потребують влаштування до закладів інституційного догляду та виховання дітей;
- розвиток нових форм виховання дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах, шляхом збільшення сімей патронатних вихователів.

Соціальна робота з сім'ями, дітьми та молоддю, які перебувають у складних життєвих обставинах

Мета діяльності у 2025 році: задоволення соціальних потреб сімей, дітей та молоді, які опинилися в складних життєвих обставинах, надання послуги соціального супроводу

сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування (прийманих сімей, дитячих будинків сімейного типу, опікунів, піклувальників), здійснення комплексу заходів щодо запобігання насильства в сім'ї, захист та надання допомоги постраждалим від насильства в сім'ї та насильства за ознакою статі, підтримка сім'ї та пропагування сімейних цінностей, відповідального батьківства, здорового способу життя, проведення заходів, з метою задоволення потреб учасників у соціальному розвитку.

Основними завданнями діяльності є:

- раннє виявлення, облік та здійснення соціальної роботи з різними категоріями сімей, осіб, які опинились в складних життєвих обставинах;
- проведення соціальної роботи, спрямованої на профілактику соціального сирітства;
- пропагування здорового способу життя серед підлітків та молоді;
- створення сприятливих умов для розвитку та функціонування сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- організація здійснення наставництва над дітьми, які проживають в закладах для дітей – сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування;
- надання соціальних послуг відповідно до державних стандартів з соціального супроводу, консультування, соціальної профілактики, соціальної інтеграції та реінтеграції, адаптації, кризового та екстреного втручання, представництва інтересів, посередництва.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- реалізація заходів програми «Соціальні служби готові прийти на допомогу на 2025 - 2027 роки», що спрямована на раннє виявлення сімей, які опинилися в кризовій ситуації, вчасну організацію надання їм соціальних послуг, розкриття внутрішнього потенціалу сім'ї, забезпечення максимальної доступності до соціальних послуг;
- пропагування сімейних цінностей, відповідального батьківства, гендерної рівності серед сімей з низьким батьківським потенціалом;
- забезпечення діяльності сервісів: Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги та Служба «Денний центр соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі».

Кількісні та якісні показники діяльності

Показники	Од. виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проект	2025/ 2024,%
Кількість проведених заходів в рамках надання базових соціальних послуг Сумським міським центром соціальних служб	од.	14758	3200	12460	в 3,9 р.б.
Кількість отримувачів соціальних послуг центру	чол.	3319	1850	6100	в 3,3 р.б.
Кількість отримувачів соціальних послуг центру, які внаслідок проведеної роботи розв'язали свої соціальні проблеми та поліпшили своє становище	чол.	3295	1760	5970	в 3,4 р.б.
Відсоток отримувачів соціальних послуг центру, які внаслідок проведеної роботи розв'язали свої соціальні проблеми та поліпшили своє становище до загальної кількості клієнтів, що звернулися	%	99,2	95,1	97,7	x

Очікувані результати

- забезпечення проведення заходів в рамках надання базових соціальних послуг;
- збільшення кількості отримувачів соціальних послуг центру, які внаслідок проведеної роботи розв'язали свої соціальні проблеми та поліпшили своє становище.

Молодіжна політика

Мета діяльності у 2025 році: створення сприятливих соціальних передумов для формування громадянської активності молоді Сумської міської територіальної громади для життєвого самовизначення, самореалізації, розвитку потенціалу, активізації участі у суспільному житті громади, розвиток їхньої громадянської та соціальної активності, а також формування духовної культури.

Основними завданнями діяльності є:

- формування та утвердження української громадянської ідентичності молоді, патріотизму, громадянської позиції;
- національно-патріотичне виховання молоді, формування оборонної свідомості, готовність до захисту України, популяризація української культури і народних традицій;
- розвиток волонтерської діяльності серед молоді;
- підвищення освітнього рівня та розширення компетенції молоді;
- сприяння створенню умов для розвитку спроможності інститутів громадянського суспільства;
- організація та проведення заходів та активностей, які спрямовані на всебічний розвиток молодих людей та формування цілісних громадян країни;
- популяризація та утвердження здорового і безпечного способу життя серед молоді.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- організація та проведення заходів для профорієнтації та кар'єрного консультування молодих людей;
- залучення молоді до заходів екологічного спрямування, підвищення рівня екологічної свідомості;
- організація та проведення заходів, направлених на розуміння важливості здорового способу життя та комплексної турботи про фізичний та психологічний стан молоді;
- посилення відповідального ставлення молоді до планування сім'ї, власного репродуктивного здоров'я та відповідального батьківства;
- створення конкурентоспроможного середовища для інститутів громадянського суспільства, у тому числі шляхом застосування конкурсних засад фінансової підтримки їх проєктів та заходів, поліпшення координації зусиль органів місцевого самоврядування та громадських організацій у сфері реалізації державної молодіжної політики, підвищення її ефективності;
- забезпечення роботи Молодіжної ради при Сумській міській раді;
- організація змістовного дозвілля, всебічного розвитку особистості, самовдосконалення обдарованих дітей та молоді, підтримка проведення загальноміських заходів спортивно-розважального спрямування, фестивалів, конкурсів та інше;
- забезпечення функціонування комунальної установи «Молодіжний центр «Романтика» Сумської міської ради;
- забезпечення рівних умов для різних груп молоді, у першу чергу для молоді з інвалідністю, поширення толерантності і солідарності, запобігання стереотипам, протидії мові ненависті та дискримінації за будь-якими ознакам.

Кількісні та якісні показники діяльності

Показники	Од. виміру	2023 рік факт	2024 очік.	2025 рік проєкт	2025/2024,%
Кількість міських заходів державної політики у молодіжній сфері	одиниць	34	31	31	100,0
Кількість учасників заходів державної політики у молодіжній сфері	тис. чол.	2,2	2,5	12,5	в 5 р.б.
Кількість міських культурно-освітніх заходів для молоді	одиниць	104	148	70	47,3

Очікувані результати

- підвищення творчого потенціалу молодшої людини в інтересах становлення і самореалізації її особистості та морально-правової культури;
- соціалізація молоді в суспільстві, готовність її до роботи в умовах конкуренції.

2.3.3.8. Громадянське суспільство, інформаційний простір, інформаційні технології**Громадянське суспільство, інформаційний простір****Мета діяльності у 2025 році:**

- удосконалення системи підвищення рівня забезпечення конституційних прав та інтересів жителів територіальної громади в сфері інформації та взаємодії органів місцевого самоврядування з мешканцями;
- всебічне, об'єктивне та оперативне інформування мешканців територіальної громади в умовах воєнного стану щодо забезпечення функціонування міської інфраструктури й гуманітарних галузей СМТГ, діяльності ДФТГ та ліквідації наслідків повномасштабного вторгнення агресора;
- забезпечення ефективного розвитку інформаційно-комунікативної сфери СМТГ, налагодження дієвого діалогу на рівні «влада – громада» та ефективної взаємодії інститутів громадянського суспільства з органами місцевого самоврядування на засадах партнерства; забезпечення розвитку інструментів електронної демократії; залучення громадян до процесів реалізації міської політики, а також підвищення обізнаності громадян щодо інструментів громадської участі; забезпечення додаткових можливостей для реалізації та захисту прав і свобод людини і громадянина, задоволення суспільних інтересів із залученням громадської ініціативи та самоорганізації; збереження суспільного порозуміння на території СМТГ.

Основними завданнями діяльності є:

- забезпечення належних умов для реалізації конституційного права громадян на участь в формуванні та реалізації державної та місцевої політики;
- підвищення рівня відкритості, прозорості та підзвітності органів місцевого самоврядування;
- сприяння представникам національно-культурних меншин та іноземців у їх інтеграції у громаді.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- розміщення контенту в мережі Інтернет, в ефірі місцевих телевізійних каналів; FM-радіостанцій, у місцевих друкованих медіа, соцмережах;
- забезпечення роботи офіційного сайту СМР;
- проведення інформаційних і просвітницьких кампаній;
- проведення підготовчої роботи щодо створення Комунікаційної стратегії СМТГ;
- реалізація спільних проєктів в рамках програми Ради Європи «Інтеркультурні міста України»;
- взаємодія з громадою, підтримка ініціатив громадськості та консолідація громадянського суспільства;
- вивчення громадської думки, суспільних настроїв та робота у соціальних мережах.

Кількісні та якісні показники діяльності

Показник	Один. виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проєкт	2025/ 2024,%
Кількість інформаційних заходів щодо висвітлення діяльності Сумської міської ради та її виконавчих органів	од.	100	40	50	125,0

Річна кількість публікацій на Інформаційному порталі Сумської міської ради (загальний наростаючий показник)	тис. од.	2,9	2,9	3,0	103,4
		(29,9)	(32,8)	(35,8)	109,1
Річна кількість переглядів відеоновин на каналі «Сумська міська рада» в мережі Youtube (загальний наростаючий показник)	тис. од.	99,0	56,0	80,0	142,9
		(1150,1)	(1206,7)	(1286,7)	106,6

Очікувані результати

- підвищення рівня інформування населення щодо діяльності Сумської міської ради, її виконавчого комітету, структурних підрозділів, а також з актуальних питань життєдіяльності СМТГ;
- збільшення кількості спільних заходів та ініціатив за участі інститутів громадянського суспільства;
- зростання рівня довіри до органів місцевого самоврядування.

Інформаційні технології

Мета діяльності у 2025 році: підтримка функціонування та розвиток ІТ - інфраструктури Сумської міської ради, підвищення безпеки в місті.

Основними завданнями діяльності є:

- забезпечення організації ІТ - процесів в виконавчих органах Сумської міської ради;
- забезпечення інформаційної безпеки;
- організація роботи комплексної системи відеоспостереження в СМТГ.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- підтримка безперебійного функціонування ІТ - послуг, сервісів та систем, в т.ч. у ЦНАП;
- створення комплексної системи захисту інформації у виконавчих органах Сумської міської ради;
- проведення роботи щодо створення комплексної системи відеоспостереження в СМТГ.

2.3.4. Природокористування та безпека життєдіяльності

2.3.4.1. Охорона навколишнього природного середовища

Мета діяльності у 2025 році: реалізація екологічної політики, спрямованої на стабілізацію та поліпшення стану навколишнього природного середовища.

Основними завданнями діяльності є:

- зменшення обсягів викидів забруднювальних речовин стаціонарними джерелами;
- відновлення гідрологічного режиму та зменшення рівня забруднення водних об'єктів, зменшення обсягу скидів забруднювальних речовин до водних об'єктів, забезпечення будівництва та реконструкції каналізаційної системи та міських очисних споруд;
- екологічно безпечне поводження з відходами, створення системи безпечного поводження з небезпечними відходами, у складі побутових та медичними відходами, упровадження сучасних методів та технологій у сфері поводження з відходами;
- збільшення площі зелених насаджень, належне утримання та розвиток об'єктів природно-заповідного фонду;
- підвищення рівня екологічної освіти і виховання населення.

Шляхи виконання поставлених завдань:

Поліпшення екологічного стану довкілля та зниження екологічних ризиків шляхом забезпечення охорони, раціонального використання і відтворення природних ресурсів в умовах муніципальної інфраструктури за рахунок:

- реалізації природоохоронних заходів підприємствами;
- будівництва/реконструкції напірних/самопливних каналізаційних колекторів та міських очисних споруд на території СМТГ;
- поліпшення гідрологічного та технічного стану водойм, санітарного стану та благоустрою у прибережних смугах водних об'єктів;
- збереження об'єктів природно-заповідного фонду;
- проведення заходів з підвищення рівня суспільної екологічної свідомості громадян.

Кількісні та якісні показники діяльності

Показник	Од. виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проєкт	2025/ 2024,%
Кількість територій та об'єктів ПЗФ, на яких реалізовано заходи зі збереження об'єктів природно-заповідного фонду	од.	7	7	7	100,0
Кількість проведених заходів з екологічної освіти та інформування населення	од.	4	7	9	128,6

Очікувані результати

- поліпшення стану навколишнього природного середовища до рівня, безпечного для життєдіяльності населення;
- мінімізація забруднення поверхневих водних об'єктів та ґрунтів;
- поліпшення, збереження стану існуючих та створення нових зелених насаджень та озелених територій у межах міста;
- підвищення рівня екологічної свідомості та інформування населення з питань охорони навколишнього природного середовища.

2.3.4.2. Сприяння забезпеченню законності, правопорядку, безпеки та обороноздатності

Мета діяльності у 2025 році: запобігання виникненню умов, що сприяють вчиненню правопорушень та злочинів, удосконалення методів роботи з їх профілактики, створення умов для проведення ефективної правової та виховної роботи серед населення та шкільної молоді, сприяння участі громадян та їх об'єднань у боротьбі зі злочинністю; сприяння посиленню захисту держави, державного суверенітету та територіальної цілісності, забезпеченню безпеки громадян, забезпечення заходів та робіт з територіальної оборони.

Основними завданнями діяльності є:

- зниження рівня злочинності, створення безпечних умов життя громадян міста, захист їх прав, свобод та законних інтересів;
- усунення причин і умов, що зумовлюють втягнення молоді та підлітків у протиправну діяльність;
- підвищення ефективності заходів щодо профілактики правопорушень, протидії злочинності та усунення причин і умов, що сприяють вчиненню протиправних дій;
- сприяння в роботі правоохоронним органам в питаннях підвищення правосвідомості водіїв та пішоходів на дорогах та вулицях міста;
- залучення громадян до охорони громадського порядку;
- створення умов для проведення ефективної правової та виховної роботи серед населення;

- підтримка добровольчих формувань СМТГ, сприяння їх матеріально-технічному забезпеченню;
- підготовка мешканців СМТГ до національного спротиву;
- сприяння військовим формуванням у проведенні заходів з оборони та мобілізації.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- впровадження сучасних методів дистанційного контролю за громадською безпекою та безпекою дорожнього руху шляхом встановлення систем відеоспостереження та підтримання їх у працездатному стані;
- проведення ефективної правової та виховної роботи серед населення та шкільної молоді;
- сприяння участі громадян та їх об'єднань у боротьбі зі злочинністю;
- проведення роз'яснювальної роботи в ЗМІ, на підприємствах, установах, організаціях міста з метою підвищення рівня правової свідомості серед населення міста;
- залучення громадськості до громадських формувань з охорони громадського порядку та стимулювання роботи цих формувань шляхом фінансової підтримки їх діяльності;
- фінансове забезпечення заходів та робіт з територіальної оборони місцевого значення, підготовки громадян України до національного спротиву, підтримки військових формувань.

Кількісні та якісні показники діяльності

Показники	Один. виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проєкт	2025/2024,%
Кількість діючих пунктів охорони громадського порядку (поліцейських станцій)	од.	13	13	13	100,0
Показники діяльності Сумського РУП ГУНП в Сумській області :					
Кількість зареєстрованих кримінальних правопорушень на території міста Суми	од.	3235	2658	2800	105,3
Кількість розкритих злочинів	од.	1200	1021	1200	117,5
Кількість складених протоколів про адміністративне правопорушення у сфері забезпечення публічної безпеки та порядку	од.	5830	3096	3200	103,4
Показники діяльності Управління патрульної поліції в Сумській області:					
Кількість викликів та завдань, опрацьованих патрульними поліцейськими	тис. од.	52,9	71,9	65,0	90,4
Кількість складених протоколів про адміністративне правопорушення у сфері забезпечення правил дорожнього руху	тис. од.	14,6	33,0	28,0	84,8
Кількість складених протоколів про адміністративне правопорушення у сфері забезпечення публічної безпеки та порядку	тис. од.	3,4	5,1	3,5	68,6
Показники діяльності роботи громадським формуванням (ГФ) правозахисного спрямування:					
Кількість залучених ГФ міста до проведення заходів по профілактиці правопорушень	од.	3	3	3	100,0
Кількість заходів, проведених ГФ по профілактиці правопорушень в місті	од.	280	25	30	120,0

Очікувані результати

- забезпечення на території СМТГ безпеки та громадського порядку;
- утримання 13 пунктів охорони громадського порядку, їх облаштування, забезпечення належних умов роботи ДОП (дільничних офіцерів поліції), членів громадських формувань з охорони громадського порядку при прийомі громадян міста;
- активізація роботи громадських формувань правозахисного спрямування.

2.3.4.3. Техногенна безпека

Мета діяльності у 2025 році: зменшення ризику виникнення надзвичайних ситуацій на території СМТГ, ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій, зокрема пов'язаних з військовою агресією Російської Федерації проти України.

Основними завданнями діяльності є:

➤ зменшення ризику виникнення надзвичайних ситуацій та досягнення гарантованого рівня захисту населення і територій СМТГ від їх наслідків у мирний час та в особливий період.

Шляхи виконання поставлених завдань:

➤ удосконалення механізму взаємодії органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності у процесі здійснення заходів цивільного захисту на території СМТГ;

➤ забезпечення утримання місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій (МАСЦО) на території СМТГ;

➤ збільшення фонду захисних споруд цивільного захисту за рахунок облаштування найпростіших укриттів (проведення ремонту, реконструкції для відповідності нормам законодавства), будівництво захисних споруд цивільного захисту (ПРУ), забезпечення утримання захисних споруд цивільного захисту;

➤ придбання матеріальних цінностей для поповнення місцевого матеріального резерву громади для запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій відповідно до затвердженої номенклатури та забезпечення зберігання матеріальних цінностей, що поставляються до місцевого матеріального резерву;

➤ утримання міського захищеного пункту управління СМТГ;

➤ забезпечення безпеки та стійкості об'єктів критичної інфраструктури підприємств для стабільного їх функціонування та надання послуг СМТГ;

➤ накопичення засобів індивідуального захисту органів дихання від небезпечних хімічних речовин для забезпечення населення СМТГ, яке проживає у прогнозованих зонах хімічного забруднення;

➤ забезпечення утилізації небезпечних речовин, виявлених на території СМТГ;

➤ забезпечення належної діяльності міської рятувально-водолазної служби.

Кількісні та якісні показники діяльності

Показники	Од. виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проєкт	2025/2024,%
Кількість:					
- засідань комісії з питань ТЕБ та НС СМТГ	одиниць	21	21	20	95,2
- відновлених захисних споруд цивільного захисту	одиниць	16	10	8	80,0
- найпростіших укриттів	одиниць	102	220	260	118,2
- перевірок технічного стану системи оповіщення населення	одиниць	4	14	14	100,0
- об'єктів критичної інфраструктури яким надані послуги для забезпечення безпеки та стійкості	одиниць	33	20	20	100,0
- навчань з питань цивільно захисту в Навчально-методичному центрі цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Сумської області	одиниць	121	170	100	58,8
- комплексних об'єктових навчань та тренувань з питань цивільного захисту	одиниць	189	23	25	108,7
- обстежень та очищень дна річки (водоймищ) в місцях відпочинку людей біля води	кількість місць	5	5	5	100,0

Очікувані результати

Створення умов для попередження виникнення надзвичайних ситуацій та захисту населення СМТГ від можливих наслідків надзвичайних ситуацій.

2.3.4.4. Охорона праці

Мета діяльності у 2024 році: створення належних, безпечних і здорових умов праці, запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням.

Основними завданнями діяльності є:

- зменшення кількості випадків виробничого травматизму;
- поліпшення системи управління охороною праці;
- підвищення рівня знань з безпечної організації виконання робіт керівників, спеціалістів підприємств, працівників установ та організацій міста усіх форм власності;
- удосконалення технологічних процесів, заміна обладнання, що має конструктивні недоліки і велику зношеність, поліпшення моніторингу (діагностики) технічного стану будівель і споруд, обладнання, інструменту і засобів колективного та індивідуального захисту;
- покращення стану фінансування роботодавцями комплексних заходів з охорони праці;
- створення здорових та безпечних умов праці для працівників у небезпечних зонах, а там, де це неможливо - захист працюючих від дії шкідливих і небезпечних факторів.

Шляхи виконання поставлених завдань:

- заміна технологічних процесів та операцій, пов'язаних з виникненням небезпечних і шкідливих виробничих факторів на більш безпечні;
- комплексна механізація, автоматизація технологічних процесів за наявності небезпечних і шкідливих виробничих факторів;
- удосконалення роботи щодо підвищення існуючого рівня знань посадових та відповідальних осіб, які вирішують питання охорони праці на підприємствах, установах та організаціях міста усіх форм власності;
- інформування через засоби масової інформації працівників про недопущення порушення вимог законодавства з охорони праці, дотримання інструкцій з охорони праці та дотримання вимог безпеки під час експлуатації обладнання, машин, механізмів тощо.

Кількісні та якісні показники діяльності

Показники	Од. виміру	2023 звіт	2024 очік.	2025 проєкт	2025/2024,%
Кількість випадків виробничого травматизму	од.	50	40	40	100,0
Кількість інформаційних заходів, друкованих публікацій тощо з питань охорони праці та дотримання вимог безпеки та захисту здоров'я на виробництві	од.	6	6	6	100,0
Кількість посадових та відповідальних осіб бюджетних установ та організацій міста, які вирішують питання охорони праці, що пройшли навчання і перевірку знань законодавства з охорони праці у навчальних центрах	осіб	42	42	43	102,4

Очікувані результати

- поліпшення умов праці на виробництві за рахунок збільшення фінансування заходів з охорони праці;
- незбільшення рівня виробничого травматизму та професійних захворювань на підприємствах, установах та організаціях міста.

Заходи з реалізації завдань Програми у 2025 році, визначені у даному підрозділі, містяться в додатку 1 до Програми.

III. Джерела фінансування Програми

Джерелами фінансування Програми є:

- бюджетні кошти (державний, обласний бюджети, бюджет СМТГ);
- власні кошти суб'єктів господарювання;
- кошти інших джерел (гранти, кредити тощо).

Джерела фінансування відповідних завдань та заходів Програми у 2025 році відображені в додатку 1 до Програми.

IV. Моніторинг реалізації Програми

Основними завданнями моніторингу реалізації Програми є збір, узагальнення, періодичний аналіз відповідних показників соціально-економічного розвитку.

Моніторинг проводиться на підставі інформації виконавчих органів Сумської міської ради та суб'єктів господарювання міста, статистичних, звітних та інших даних, аналітичних матеріалів щодо соціально-економічного розвитку.

Виконавчі органи Сумської міської ради, суб'єкти господарювання щопівроку надають департаменту фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради інформацію щодо виконання Програми у визначені ним терміни.

Департамент фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради узагальнює подану інформацію та інформує виконавчий комітет Сумської міської ради та Сумську міську раду про хід виконання Програми.

Організація виконання реалізації Програми покладається на секретаря Сумської міської ради, заступників міського голови відповідно до розподілу обов'язків.

Перший заступник директора
Департаменту фінансів,
економіки та інвестицій
Сумської міської ради

Лариса СКИРТАЧ

ДОДАТКИ

Додаток 1

до Програми економічного і соціального розвитку
Сумської міської територіальної громади на 2025 рік

Заходи з реалізації завдань Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2025 рік

№ з/п	Заходи	Термін виконання	Відповідальний виконавець	Джерела та обсяги фінансування, тис. гривень		Очікувані результати виконання заходу
				бюджети вищих рівнів (всього, в т.ч. державний та обласний бюджети)	бюджет СМТГ інші джерела	
2.3.1.1. Бюджет територіальної громади						
Завдання 1. Посилення контролю за додержанням податкового законодавства, правильністю обчислення, повнотою і своєчасністю сплати до бюджетів, податків і зборів (обов'язкових платежів)						
1.	Здійснення контролю за своєчасністю, достовірністю, повнотою нарахування та сплатою податків, зборів, платежів, в т.ч. до бюджету СМТГ	Протягом року	ГУ ДПС у Сумській області, виконавчі органи Сумської міської ради			Сплата платниками в повному обсязі задекларованих сум податків, зборів, платежів, дотримання платниками чинного податкового законодавства
2.	Вжиття заходів, спрямованих на скорочення податкового боргу	Протягом року	ГУ ДПС у Сумській області			Скорочення податкового боргу
Завдання 2. Забезпечення виконання бюджету СМТГ						
1.	Вжиття заходів щодо виконання дохідної частини бюджету СМТГ	Протягом року	ГУ ДПС у Сумській області, виконавчі органи Сумської міської ради			Виконання запланованих показників доходної частини бюджету СМТГ
2.	Забезпечення виконання показників видаткової частини бюджету СМТГ, раціональне та ефективне використання бюджетних коштів	Протягом року	Розпорядники бюджетних коштів			Покращення фінансової дисципліни
3.	Забезпечення своєчасного обслуговування та погашення місцевого боргу (виконання Програми управління місцевим боргом на 2025 рік); вжиття заходів щодо забезпечення виконання гарантійних зобов'язань за позиками, що залучаються комунальними підприємствами на реалізацію інвестиційних проєктів	Протягом року	Департамент фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради	15701,9		Забезпечення дотримання встановленого граничного обсягу місцевого боргу та гарантованого міською територіальною громадою боргу на кінець року, виконання боргових та гарантійних зобов'язань

2.3.1.2. Управління об'єктами комунальної власності та земельні відносини

Управління об'єктами комунальної власності

Завдання 1. Оперативне управління

Управління об'єктами комунальної власності СМТГ	Протягом року	Управління майна Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Збереження та ефективне використання комунальної власності СМТГ; виконання запланованих показників надходжень до бюджету СМТГ від оренди майна комунальної власності
1. Управління об'єктами комунальної власності СМТГ	Протягом року	Управління комунального майна Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Збереження та ефективне використання комунальної власності СМТГ; виконання запланованих показників надходжень до бюджету СМТГ від оренди майна комунальної власності
2. Відчуження об'єктів комунальної власності СМТГ	Протягом року	Управління комунального майна Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Виконання запланованих показників надходжень до бюджету СМТГ від приватизації комунального майна
3. Проведення позовної роботи та виконання судових рішень у випадках порушення прав територіальної громади на володіння, управління, користування та розпорядження майном СМТГ	Протягом року	Управління комунального майна Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Збільшення надходжень до бюджету СМТГ

Земельні відносини

Завдання 1. Здійснення заходів із землеустрою на території СМТГ

Управління об'єктами комунальної власності СМТГ	Протягом року	Департамент ресурсних платежів Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Наповнення бюджету громади за рахунок продажу земельних ділянок та прав на земельних торгах (аукціонах), адміністративних стягнень з порушників земельного законодавства, а також із розміру нарахованої шкоди внаслідок вчинення порушення земельного законодавства та неотриманої вигоди від використання земельних ділянок з порушенням земельного законодавства, визначення чітких меж СМТГ та її населених пунктів, земельних ділянок комунальної власності різного цільового призначення
1. Розробка технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель територіальної громади, у тому числі під об'єктами нерухомого комунального майна, розробка технічної документації із землеустрою щодо поділу та об'єднання земельних ділянок, розроблення проєктів землеустрою щодо відведення земельних ділянок, проведення топографо-геодезичних обстежень для виявлення порушень земельного законодавства; складання обмінного файлу у форматі XML для реєстрації земельних ділянок у базі даних Державного земельного кадастру; здійснення інших заходів із землеустрою	Протягом року	Департамент ресурсних платежів Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Наповнення бюджету громади за рахунок продажу земельних ділянок та прав на земельних торгах (аукціонах), адміністративних стягнень з порушників земельного законодавства, а також із розміру нарахованої шкоди внаслідок вчинення порушення земельного законодавства та неотриманої вигоди від використання земельних ділянок з порушенням земельного законодавства, визначення чітких меж СМТГ та її населених пунктів, земельних ділянок комунальної власності різного цільового призначення
2. Розробка проєктів землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць	Протягом року	Департамент ресурсних платежів Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Збільшення надходжень до бюджету СМТГ
3. Розробка проєкту землеустрою щодо організації встановлення меж земель водного фонду та водоохоронних зон (прибережної захисної смуги Блакитних озер)	Протягом року	Департамент ресурсних платежів Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Збільшення надходжень до бюджету СМТГ

Завдання 2. Проведення земельних торгів (аукціонів)					
1. Проведення земельних торгів (аукціонів) (розробка проєктно-технічної документації, інші заходи)	Протягом року	Департамент забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Наповнення бюджету громади за рахунок продажу земельних ділянок та прав на них на земельних торгах (аукціонах)	
Завдання 3. Продаж земельних ділянок					
1. Продаж земельних ділянок (проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок, що підлягають продажу)	Протягом року	Департамент забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Наповнення бюджету громади за рахунок продажу земельних ділянок	
Завдання 4. Виговлення паспортів водних об'єктів					
1. Виговлення паспортів водних об'єктів	Протягом року	Департамент забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Наповнення бюджету громади за рахунок орендної плати за водний об'єкт	
Завдання 5. Викуп земельних ділянок для суспільних потреб					
1. Викуп земельних ділянок для суспільних потреб	Протягом року	Департамент забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Забезпечення можливості реалізації Сумською міською радою повноважень щодо викупу земельних ділянок з мотивів суспільної необхідності	
Завдання 6. Проведення позовної роботи та виконання судових рішень у випадках порушення прав територіальної громади на володіння, управління та розпорядження земельними ресурсами та з питань, що виникають у сфері містобудування та архітектури на території СМТГ					
1. Сплата судового збору; виконавчого збору; витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій; послуг професійної правничої допомоги адвокатів; штрафів; відшкодування шкоди та інших зобов'язань, у т. ч. стягнутих з Сумської міської ради та Сумського міського голови та пов'язаних з виконанням функцій, передбачених Положенням про Департамент забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради	Протягом року	Департамент забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Наповнення бюджету громади за рахунок стягнень з порушників земельного законодавства, а також із розміру нарахованої шкоди внаслідок вчинення порушення земельного законодавства та неотриманої вигоди від використання земельних ділянок з порушенням земельного законодавства.	
2.3.1.3. Діяльність підприємств комунальної форми власності, засновником яких є Сумська міська рада					
Завдання 1. Покращення матеріально-фінансового стану комунальних підприємств					
1. Покращення платоспроможності комунальних підприємств, підвищення рівня рентабельності, збільшення частки обсягів надання послуг населенню та стороннім організаціям в загальному обсязі доходу (виручки) підприємств	Протягом року	Виконавчі органи Сумської міської ради, комунальні підприємства Сумської міської ради		Зменшення рівня збитковості діяльності комунальних підприємств	
2. Поліпшення матеріально-технічної бази комунальних підприємств Сумської міської ради	Протягом року	Виконавчі органи Сумської міської ради, комунальні підприємства Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Покращення якості надання послуг комунальними підприємствами	

		ради	джерел	
2.3.2.1. Промисловість				
Завдання 1. Збереження промислового потенціалу міста				
1. Інформаційна підтримка, участь у висвітленні питань регулювання діяльності суб'єктів бізнесу на території СМТГ	Протягом року	Департамент інспекційної роботи Сумської міської ради		Поліпшення бізнес-клімату, стимулювання розвитку інноваційного, експорторієнтованого ведення господарської діяльності; підвищення рівня ділової активності
2. Підготовка аналітичної інформації про стан розвитку територіальної громади по галузі «Промисловість»	Протягом року	Департамент інспекційної роботи Сумської міської ради		Моніторинг стану соціально-економічного розвитку СМТГ
2.3.2.2. Інвестиційна діяльність				
Завдання 1. Підтримка іміджу громади зі сприятливим інвестиційним кліматом, промоція її інвестиційного потенціалу				
1. Реалізація Стратегії розвитку громади до 2027 року; розвинення партнерства з громадськими організаціями, місцевим бізнесом та активними громадянами міста для спільного впровадження стратегії та мобілізації ресурсів	Протягом року	Управління стратегічного розвитку міста Сумської міської ради, виконавчі органи Сумської міської ради		Розвиток та повоєнне відновлення СМТГ
2. Забезпечення функціонування офісу відновлення та розвитку громади	Протягом року	Управління стратегічного розвитку міста Сумської міської ради		Залучення міжнародного досвіду та фінансової підтримки від міжнародних організацій; координація дій та ефективне використання наявних та залучених ресурсів на місцевому рівні; сприяння розвитку громадської активності та залученню мешканців громади до прийняття управлінських рішень
3. Промоція громади, її економічного та інвестиційного потенціалу, в т. ч. Індустріального парку «Суми»	Протягом року	Виконавчий комітет Сумської міської ради (відділ бухгалтерського обліку та звітності), Департамент фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Підвищення рівня поінформованості потенційних: - інвесторів про інвестиційні пропозиції та можливості для ведення бізнесу в громаді; - донорів з метою залучення ресурсів на реалізацію муніципальних проєктів відновлення та розвитку
4. Підтримка в актуальному стані розділу «Інвестор» на інформаційному порталі	Протягом року	Департамент фінансів, економіки та інвестицій		

Сумської міської ради та сайті Департаменту фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради (зокрема інформації про земельні ділянки, об'єкти майна комунальної власності)	Сумської міської ради, Департамент забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради, Управління комунального майна Сумської міської ради				В межах коштів бюджету СМТГ	Визначення інвестиційної привабливості СМТГ	Визначення ступеня привабливості СМТГ
5. Підтримка кредитного рейтингу та рейтингу інвестиційної привабливості СМТГ	Протягом року	Протягом року	Департамент економіки та інвестицій Сумської ради, Виконавчий комітет Сумської ради (відділ бухгалтерського обліку та звітності)	Виконавчі органи Сумської міської ради	99,0		Визначення ключових проєктів для відновлення економічної, соціальної та екологічної стійкості громади
6. Проведення підготовчої роботи щодо розробки Плану відновлення та розвитку Сумської міської територіальної громади відповідно до законодавства України	Протягом року	Протягом року	Департамент економіки та інвестицій Сумської ради, Виконавчий комітет Сумської ради (відділ бухгалтерського обліку та звітності)	Виконавчі органи Сумської міської ради			Визначення ключових проєктів для відновлення економічної, соціальної та екологічної стійкості громади
Завдання 2. Залучення інвестиційних ресурсів							
1. Співпраця з міжнародними фінансовими організаціями та донорськими установами в напрямку залучення грантових, кредитних та інших ресурсів для реалізації проєктів відновлення та розвитку СМТГ	Протягом року	Протягом року	Департамент економіки та інвестицій Сумської ради, Виконавчі органи Сумської міської ради	Департамент економіки та інвестицій Сумської ради, Виконавчі органи Сумської міської ради			Сприяння залученню інвестиційних ресурсів, альтернативних джерел фінансування на реалізацію інвестиційних проєктів, муніципальних проєктів, відновлення та розвитку
2. Забезпечення участі у міжнародних форумах, конференціях з питань відбудови України (підготовка та виготовлення презентаційних матеріалів про громаду та муніципальні проєкти відновлення та розвитку)	Протягом року	Протягом року	Департамент економіки та інвестицій Сумської ради, Виконавчий комітет Сумської міської ради (відділ бухгалтерського обліку та звітності)	Департамент економіки та інвестицій Сумської ради, Виконавчий комітет Сумської міської ради (відділ бухгалтерського обліку та звітності)	В межах коштів бюджету СМТГ		Сприяння залученню інвестиційних ресурсів, альтернативних джерел фінансування на реалізацію інвестиційних проєктів, муніципальних проєктів, відновлення та розвитку
3. Сприяння підготовці аплікаційних форм та інших документів для участі у конкурсах з залучення грантових та інших коштів на реалізацію проєктів відновлення та розвитку СМТГ (в т.ч. оплата експертних послуг з розробки проєктів, послуг усного та синхронного перекладу з/на іноземну мову, пересилання поштових відправлень, кур'єрських послуг, в т.ч. міжнародних тощо)	Протягом року	Протягом року	Департамент економіки та інвестицій Сумської міської ради	Департамент економіки та інвестицій Сумської міської ради	32,7		Сприяння залученню інвестиційних ресурсів, альтернативних джерел фінансування на реалізацію інвестиційних проєктів, муніципальних проєктів, відновлення та розвитку
4. Забезпечення супроводу реалізації грантових, кредитних та інших проєктів відновлення та розвитку СМТГ (в т.ч. оплата консалтингових,	Протягом року	Протягом року	Департамент економіки та інвестицій Сумської міської ради	Департамент економіки та інвестицій Сумської міської ради	31,5		Сприяння залученню інвестиційних ресурсів, альтернативних джерел фінансування на реалізацію інвестиційних проєктів, муніципальних проєктів, відновлення та розвитку

юридичних, аудиторських, нотаріальних послуг, послуг усного та синхронного перекладу з/на іноземну мову тощо)								
5. Систематичний моніторинг можливостей фінансування проєктів відновлення та розвитку СМТГ за рахунок коштів міжнародних фінансових організацій та донорських установ тощо	Протягом року	Департамент економіки та інвестицій Сумської міської ради, Управління стратегічного розвитку міста Сумської міської ради						
6. Проведення консультацій для представників громадського сектору, виконавчих органів Сумської міської ради та громадських організацій з питань написання, супроводу та реалізації грантових, кредитних та інших проєктів відновлення та розвитку СМТГ	Протягом року	Управління стратегічного розвитку міста Сумської міської ради						
7. Забезпечення роботи в Єдиній цифровій інтегрованій інформаційно-аналітичній системі управління процесом відбудови об'єктів нерухомого майна, будівництва та інфраструктури (DREAM)	Протягом року	Виконавчі органи Сумської міської ради						

2.3.2.3. Міжнародна співпраця

Завдання 1. Сприяння зовнішньоекономічній діяльності

1. Поглиблення співпраці з іноземними дипломатичними, іншими представництвами в Україні та за кордоном, спрямованої на сприяння пошуку інвесторів, залучення інвестицій в економіку СМТГ	Протягом року	Департамент економіки та інвестицій Сумської міської ради				Поширення інформації та економічну привабливість СМТГ за кордоном
2. Налагодження контактів та поширення інформації про інвестиційний, експортно-імпортний потенціал підприємств СМТГ, можливості участі в торгових місіях	Протягом року	Департамент економіки та інвестицій Сумської міської ради, Департамент інспекційної роботи Сумської міської ради				

Завдання 2. Розвиток міжнародної співпраці

1. Підтримка існуючих та встановлення нових зв'язків з містами – партнерами, міжнародними організаціями, іноземними неприбутковими/некомерційними організаціями, муніципалітетами, представництвами та консульствами зарубіжних країн, іншими закордонними суб'єктами з метою реалізації спільних проєктів, заходів, співпраця з гуманітарних питань, питань підтримки,	Протягом року	Департамент економіки та інвестицій Сумської міської ради (відділ виконавчий комітет Сумської міської ради обліку та бухгалтерського обліку та звітності)			В межах коштів бюджету СМТГ	Збільшення кількості міст-партнерів та зміцнення зв'язків з уже існуючими містами партнерами та дружніми містами, розширення можливостей для міжнародної співпраці
---	---------------	---	--	--	-----------------------------	--

відновлення та розвитку СМТГ тощо		2.3.2.4. Підприємство та регуляторна політика		Підтримка малого та середнього підприємництва	
Завдання 1. Стабільне функціонування системи взаємодії органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання, громадських формувань, споживачів					
1.	Організація та проведення тренінгів, семінарів, консультацій; організаційна та інформаційна підтримка, співорганізація та участь у проведенні круглих столів, форумів, виставок, конференцій та інших заходів з питань розвитку підприємництва, інвестицій, кластерних ініціатив для суб'єктів малого і середнього підприємництва на території, зокрема у співпраці з Сумським Бізнес Хабом	Протягом року	Департамент роботи Сумської міської ради інспекційної	В межах коштів бюджету СМТГ	Підвищення рівня обізнаності суб'єктів малого і середнього підприємництва; надання можливості отримати безкоштовну інформаційно-консультативну допомогу. Поліпшення бізнес-клімату, стимулювання розвитку інноваційного, експорторієнтованого підприємництва; створення умов для залучення інвесторів; підвищення рівня ділової активності
2.	Забезпечення ведення в електронному вигляді реєстру документів дозвільного характеру та надання адміністративних послуг, надання суб'єктам господарювання «швидких послуг» безпосередньо адміністратором через підключення до реєстрів дозвільних органів	Протягом року	Управління «Центр надання адміністративних послуг у м. Суми» Сумської міської ради		Забезпечення ефективної, швидкої та прозорої системи видачі документів дозвільного характеру
3.	Розширення сфери адміністративних послуг (зокрема: запровадження у ЦНАП послуг «Встановлення статусу дитина війни», «Подання повідомлення/заяви про пошкоджене або знищене майно», передача послуг від Сервісного центру МВС (послуга «Складання теоретичного іспиту для отримання посвідчення водія в ЦНАП») та Пенсійного фонду України (17 послуг)	Протягом року	Управління «Центр надання адміністративних послуг у м. Суми» Сумської міської ради		Доступність та зручність отримання найбільш актуальних та найбільш затребуваних адміністративних послуг заявникам мешканцями СМТГ
4.	Облаштування приміщення та території навколо ЦНАП елементами доступності для осіб з вадами зору та слуху, зокрема тактильною плиткою, інформаційними табличками, виконаними шрифтом Брайля (рельєфні), та інформаційними терміналами зі звуковим супроводом тощо; приведення транспортної інфраструктури навколо ЦНАП для потреб осіб з інвалідністю і маломобільних груп населення, зокрема	Протягом року	Виконавчий комітет Сумської міської ради, Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Доступність до будівлі маломобільних верств населення; збільшення кількості паркувальних місць для авто- та велотранспорту відвідувачів ЦНАП

визначити місця для паркування (експертиза, виготовлення проєктно-технічної документації та проведення відповідних робіт)								
Завдання 2. Надання підтримки на розвиток малого і середнього підприємництва								
1. Сприяння та підтримка реалізації бізнес-ідей, проведення конкурсу стартапів у СМТГ	Протягом року	Департамент роботи Сумської міської ради	інспекційної	В межах коштів бюджету СМТГ	Стимулювання інноваційної активності суб'єктів малого і середнього підприємництва, забезпечення зайнятості населення			
2. Сприяння участі суб'єктів малого та середнього підприємництва в отриманні грантових коштів в рамках грантових програм підтримки бізнесу на започаткування/розвиток власного бізнесу	Протягом року	Сумська філія Сумського обласного центру зайнятості, Департамент інспекційної роботи Сумської міської ради						
3. Підтримка суб'єктів господарювання на території СМТГ шляхом надання податкових пільг та звільнення від сплати окремих платежів до бюджету СМТГ на період дії воєнного стану та на відповідний період після припинення воєнного стану	Протягом року	Департамент забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради, Управління комунального майна Сумської міської ради			Поjawлення економічної активності суб'єктів господарювання			
Регуляторна політика								
Завдання 1. Дотримання визначених законодавством процедур у сфері регуляторної політики								
1. Планування діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів та їх оприлюднення	Протягом року	Розробники регуляторних актів, Департамент фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради	регуляторних		Дотримання принципів прозорості та врахування громадської думки			
2. Проведення відстежень результативності регуляторних актів та оприлюднення звітів про відстеження	Протягом року	Розробники регуляторних актів	регуляторних		Оцінка стану впровадження регуляторних актів та досягнення ними цілей, задекларованих при їх прийнятті			
3. Свочасне оновлення на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних, офіційних сайтах Сумської міської ради, департаменту фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради інформації щодо здійснення регуляторної діяльності	Протягом року	Розробники регуляторних актів, Департамент фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради	регуляторних		Забезпечення публічності процесу здійснення регуляторної політики			
2.3.2.5. Будівництво, містобудування та житлова політика								
Завдання 1. Організація робіт із розроблення містобудівної документації місцевого рівня СМТГ								
1. Розроблення комплексного плану просторового розвитку території СМТГ з внесенням змін до генерального плану м. Суми	Протягом року	Департамент забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради	забезпечення		Визначення можливостей і правил розвитку території, отримання адміністративних дозволів для здійснення інвестицій на території СМТГ			
Завдання 2. Удосконалення діяльності Служби містобудівного кадастру								

1. Створення топографо-геодезичної карти території громади масштабу 1:10000 в цифровому, векторному, електронному і графічному зображенні, як основи для розроблення комплексного плану просторового розвитку території Сумської міської територіальної громади.	Протягом року	Департамент забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради		В межах коштів бюджету СМТГ	Створення топографо-геодезичної карти території громади масштабу 1:10000 для використання при розробленні комплексного плану просторового розвитку території Сумської міської територіальної громади та веденні містобудівного кадастру
2. Програмно-технічне та методичне забезпечення функціонування муніципальної геоінформаційної системи містобудівного кадастру, модернізація та удосконалення наявних технічних ресурсів Служби містобудівного кадастру	Протягом року	Департамент забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради		В межах коштів бюджету СМТГ	Забезпечення безперебійної роботи та надійності функціонування муніципальної геоінформаційної системи містобудівного кадастру
Завдання 3. Регулювання діяльності у сфері розміщення зовнішньої реклами на території СМТГ					
1. Демонтаж та зберігання рекламних засобів, розміщених самовільно та з порушенням порядку розміщення зовнішньої реклами на території СМТГ	Протягом року	Департамент забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради		В межах коштів бюджету СМТГ	Належне розміщення рекламних засобів на території СМТГ
Завдання 4. Забезпечення демонтажу та зберігання незаконно (самовільно) встановлених елементів благоустрою, тимчасових збірно-розбірних індивідуальних гаражів, тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення на території СМТГ, що здійснюється у ході примусового виконання відповідних судових рішень					
1. Демонтаж незаконно (самовільно) встановлених елементів благоустрою, тимчасових збірно-розбірних індивідуальних гаражів, тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення на території СМТГ, що здійснюється у ході примусового виконання відповідних судових рішень	Протягом року	Департамент забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради		В межах коштів бюджету СМТГ	Належне розміщення елементів благоустрою, тимчасових збірно-розбірних індивідуальних гаражів, тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення на території СМТГ
Завдання 5. Покращення житлових умов населення					
1. Фінансування Програми молодіжного житлового кредитування Сумської міської територіальної громади на 2025-2027 роки	Протягом року	Управління капітального будівництва та дорожнього господарства Сумської міської ради, Сумське регіональне управління Державної спеціалізованої фінансової установи «Державний фонд	кошти державного бюджету, кошти обласного бюджету	В межах коштів бюджету СМТГ	Поліпшення житлових умов молодих сімей

			сприяння молодіжному житловому будівництву»					
2.3.2.6. Транспорт								
Завдання 1. Забезпечення стабільного функціонування та розвитку міського громадського транспорту, електротранспортної інфраструктури								
1.	Заміна аварійних опор контактної мережі	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, КП СМР «Електроавтотранс»			Власні кошти КП СМР «Електроавто-транс»	Підвищення ефективності та надійності роботи міського електротранспортного, зниження аварійних простояв тролейбусів	та КП СМР «Електроавтотранс»
2.	Відшкодування різниці між встановленими та економічно обґрунтованими тарифами на послуги міського електричного транспорту та маршрутах загального користування КП СМР «Електроавтотранс»	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, КП СМР «Електроавтотранс»		В межах коштів бюджету СМТГ		Забезпечення безбиткового функціонування КП СМР «Електроавтотранс»	
3.	Проведення середніх ремонтів тролейбусів	Протягом року	КП СМР «Електроавтотранс»			Власні кошти КП СМР «Електроавто-транс»	Підвищення ефективності та надійності роботи міського електротранспортного	
4.	Здійснення поточного ремонту кабельних ліній, заміна живлячих кабелів	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, КП СМР «Електроавтотранс»			Власні кошти КП СМР «Електроавто-транс»	Підвищення ефективності та надійності роботи міського електротранспортного	
5.	Монтаж розворотного кільця на контактній мережі на перехресті пр-та М. Лушпи та вул. ЗСУ	Протягом року	КП СМР «Електроавтотранс»			Власні кошти КП СМР «Електроавто-транс»	Підвищення ефективності та надійності роботи міського електротранспортного	
Завдання 2. Вивчення транспортного попиту								
1.	Проведення обстеження пасажиропотоку (з розробкою сценарію транспортної моделі) на маршрутах пасажирського транспорту, що не виходять за межі СМТГ	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради		В межах коштів бюджету СМТГ		Підвищення якості транспортних послуг на території СМТГ	
Завдання 3. Створення інтегрованої інтелектуальної транспортної системи (у складі автоматизованої системи обліку оплати проїзду та автоматизованої системи диспетчерського управління в громадському транспорті)								
1.	Проведення підготовчої роботи щодо впровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду в міському пасажирському транспорті, впровадження автоматизованої системи диспетчерського управління в міському пасажирському транспорті (підтримка та супроводження АСДУ)	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради		В межах коштів бюджету СМТГ		Забезпечення пільгової категорії правом безкоштовного проїзду. Підвищення ефективності управління та безпеки перевезення пасажирів; отримання звітів про роботу міського пасажирського транспорту	

2.3.2.7. Енергозбереження та енергозабезпечення

Енергозбереження

Завдання 1. Реалізація інвестиційних проєктів

Реалізація проєкту енергоефективності в дошкільних навчальних закладах міста Суми»	«Підвищення якості навчальних закладів міста Суми»	Протягом року	Управління капітального будівництва та дорожнього господарства Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Кредит Європейського інвестиційного банку	Скорочення енергоресурсів, викидів CO ₂ , створення комфортних умов перебування вихованців та персоналу в дошкільних навчальних закладах
1.	Реконструкція-термомодернізація будівлі КУ ССШ № 7 ім. М. Савченка Сумської міської ради	Протягом року	Управління капітального будівництва та дорожнього господарства Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Кредит Європейського інвестиційного банку	Скорочення енергоресурсів, викидів CO ₂ , створення комфортних умов перебування вихованців та персоналу в дошкільних навчальних закладах

Завдання 2. Термомодернізація будівель

1.	Реконструкція-термомодернізація будівлі корпусу КНП «Клінічний перинатальний центр Пресвятої Діви Марії» СМР	Протягом року	Управління капітального будівництва та дорожнього господарства Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Покращення параметрів мікроклімату в будівлі	Покращення параметрів мікроклімату в будівлі
2.	Модернізація огорожуючих конструкцій (утеплення фасадів, покрівель, заміна віконних блоків тощо) будівель закладів бюджетної сфери	Протягом року	Управління капітального будівництва та дорожнього господарства Сумської міської ради, Управління освіти і науки Сумської міської ради, Управління охорони здоров'я Сумської міської ради, Відділ культури Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Скорочення теплової енергії, викидів CO ₂ , покращення параметрів мікроклімату в будівлях	Скорочення теплової енергії, викидів CO ₂ , покращення параметрів мікроклімату в будівлях
3.	Встановлення індивідуального теплового пункту в акушерському корпусі КНП «Клінічний перинатальний центр Пресвятої Діви Марії» СМР	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Покращення параметрів мікроклімату в закладі	Покращення параметрів мікроклімату в закладі
4.	Проведення капітального ремонту будівлі Сумського спеціалізованого дошкільного навчального закладу (ясла-садок) № 20 «Посмішка» м. Суми, Сумської області з впровадженням комплексної термомодернізації	Протягом року	Управління освіти і науки Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Скорочення теплової енергії	Скорочення теплової енергії
5.	Проведення капітального ремонту покрівлі з утепленням Сумська початкова школа № 30 «Унікум» Сумської міської ради	Протягом року	Управління освіти і науки Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Скорочення теплової енергії	Скорочення теплової енергії

Завдання 3. Впровадження альтернативних джерел енергії

1.	Проведення підготовчої роботи (розробка проєктної документації, підготовка та подання проєктних заявок для залучення міжнародної технічної допомоги тощо) щодо реалізації проєктів з улаштування сонячних електростанцій на об'єктах бюджетної сфери в закладах	Протягом року	Департамент фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради, Управління освіти і науки Сумської міської ради, Управління охорони здоров'я	В межах коштів бюджету СМТГ	Кошти інших джерел	Забезпечення альтернативними джерелами енергії, скорочення споживання енергоресурсів	Забезпечення альтернативними джерелами енергії, скорочення споживання енергоресурсів
----	---	---------------	---	-----------------------------	--------------------	--	--

охорони здоров'я та освіти	Сумської міської ради					Кošти інших джерел	Забезпечення електроенергії об'єктів інфраструктури в умовах енергетичної кризи в Україні під час збройної агресії Російської Федерації
2. Улаштування джерел відновлювальної енергії СЕС на об'єктах КП «Міськводоканал» Сумської міської ради (на водозаборах та на міських очисних спорудах)	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, Департамент фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради, КП «Міськводоканал» Сумської міської ради			В межах коштів бюджету СМТГ		
Завдання 4. Впровадження автоматизованої системи дистанційного моніторингу енергоспоживання в бюджетній сфері							
1. Впровадження та обслуговування Сумської міської системи моніторингу теплоспоживання та споживання електричної енергії будівель закладів бюджетної сфери	Протягом року	Управління освіти і науки Сумської міської ради, Управління охорони здоров'я Сумської міської ради			В межах коштів бюджету СМТГ		Забезпечення дистанційного обліку та аналізу споживання тепла, електричної енергії на об'єктах бюджетної сфери
Завдання 5. Популяризація ідеї сталого енергетичного розвитку							
1. Проведення заходу «Дні Сталої енергії»	Протягом року	Департамент економіки та інвестицій Сумської міської ради			В межах коштів бюджету СМТГ		Проведення заходів з популяризації та виховання енергоефективної поведінки у споживачів
2. Проведення інформаційної та освітньої підтримки діяльності в галузі підвищення енергетичної ефективності	Протягом року	Департамент економіки та інвестицій Сумської міської ради, виконавчі органи Сумської міської ради			В межах коштів бюджету СМТГ		Підвищення обізнаності з питань енергоефективності
Завдання 6. Підвищення енергоефективності функціонування систем теплопостачання, водопостачання та водовідведення							
1. Заміна котла в котельні по вул. Білопільській шлях,33	Протягом року	ТОВ «Сумитеплоенерго»				Власні кошти підприємства	Економія паливно-енергетичних ресурсів
2. Проведення капітального ремонту ділянки магістральної теплової мережі по пр-ту Перемоги (пр-т Курський), від ТК-611 до ТК-612, 2d820мм	Протягом року	ТОВ «Сумитеплоенерго»				Власні кошти підприємства	
3. Проведення капітального ремонту ділянки магістральної теплової мережі по вул. Шістдесятників (вул. Даргомижського), від ТК-511 до ТК-511/10, 2d530мм	Протягом року	ТОВ «Сумитеплоенерго»				Власні кошти підприємства	
4. Переоснащення насосних агрегатів на КНС-10 та станції очисних споруд	Протягом року	КП «Міськводоканал» СМР				Власні кошти підприємства	Забезпечення стабільної роботи очисних споруд
5. Створення та впровадження Інформаційно-технічного комплексу - Автоматизована система комерційного обліку електроенергії	Протягом року	КП «Міськводоканал» СМР				Власні кошти підприємства	Модернізація автоматизованої системи комерційного обліку електроенергії на об'єктах підприємства, економія коштів на оплату електроенергії
Завдання 7. Стимулювання населення (ОСББ, ЖБК) до впровадження енергозберігаючих заходів							

1. Відшкодування з бюджету СМТГ частини відсотків за кредитами, залученими населенням (фізичними особами, об'єднаннями співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельними кооперативами) на впровадження енергозберігаючих заходів, в т.ч. відповідно до Програми підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «Енергодім»	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Стимулювання населення до участі з упровадження енергозберігаючих заходів
Завдання 8. Інші заходи у сфері енергозбереження				
1. Проведення наглядового аудиту системи енергетичного менеджменту в бюджетній сфері	Протягом року	Департамент економіки та інвестицій Сумської міської ради		Підтвердження сертифікації системи енергетичного менеджменту відповідно до міжнародного стандарту ISO 50001.
2. Сплата членських внесків органами місцевого самоврядування Асоціації «Енергоефективні міста України»	Протягом року	Виконавчий комітет Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Забезпечення членства в Асоціації «Енергоефективні міста України»
3. Забезпечення участі у проєкті «Європейська Енергетична Відзнака» (сплата щорічного внеску за членство, оплата послуг переказу, консультативних послуг)	Протягом року	Виконавчий комітет Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Впровадження підходів міждисциплінарного планування та ефективних заходів енергетичної та кліматичної політики
4. Забезпечення функціонування електронної системи енергомоніторингу в бюджетній сфері	Протягом року	Департамент економіки та інвестицій Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Оплата послуг за користування онлайн-платформою iMuni для ведення моніторингу енергоносіїв будівель бюджетної сфери.
5. Розробка муніципального енергетичного плану Сумської міської територіальної громади до 2030 року	Протягом року	Департамент економіки та інвестицій Сумської міської ради		Планування підвищення енергоефективності секторів, задіяних у муніципальному енергетичному плані та досягнення кліматичної нейтральності СМТГ
Енергозабезпечення				
Завдання 1. Забезпечення функціонування систем теплопостачання				
1. Сприяння забезпеченню об'єктів критичної інфраструктури додатковими (резервними) джерелами електро-, теплопостачання (улаштування когенераційних установок, блочних модульних котелень)	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, КП «Міськводоканал» СМР, Управління охорони здоров'я Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Забезпечення безперебійного електро- та теплозабезпечення об'єктів критичної інфраструктури
2.3.2.8. Споживчий ринок				

Завдання 1. Впорядкування режимів роботи об'єктів роздрібно-розпорядчих документів щодо заборони реалізації алкогольних напоїв суб'єктами господарювання СМТГ; цінової ситуації на продукти харчування соціальної групи					
Впорядкування організації роботи підприємств сфери торгівлі, ресторанного господарства та побуту відповідно до чинного законодавства України та розпорядчих документів Сумської обласної державної адміністрації	Протягом року	Департамент роботи Сумської міської ради	інспекційної		Сприяння дотриманню вимог щодо підтримання громадського порядку на території СМТГ в умовах воєнного стану; сприяння зменшенню кількості звернень та скарг від мешканців
2. Проведення роз'яснювальної роботи з керівниками об'єктів роздрібно-розпорядчих ЗМІ та під час моніторингу об'єктів торгівлі про неухильне дотримання вимог нормативно-розпорядчих документів Сумської ОДА щодо забезпечення часового режиму продажу алкогольних напоїв та вин столових на території СМТГ	Протягом року	Департамент роботи Сумської міської ради	інспекційної		Недопущення безпідставного зростання роздрібних цін, забезпечення цінової стабільності на соціально значущі продукти харчування
3. Проведення моніторингу цін у продовольчих магазинах щодо застосування затвердженого рівня торговельної надбавки на соціально значущі продукти харчування	Протягом року	Департамент роботи Сумської міської ради	інспекційної		
Завдання 2. Забезпечення якості та безпеки товарів, що реалізуються в роздрібній торговельній мережі та на ринках міста					
1. Проведення відповідно до вимог чинного законодавства України самостійно та у складі інших контролюючих служб моніторингу суб'єктів господарювання (на звернення мешканців), які здійснюють господарську діяльність у сфері торгівлі та побуту	Протягом року	Департамент роботи Сумської міської ради	інспекційної		Забезпечення якості та безпеки товарів, що реалізуються на ринках та в роздрібній торговельній мережі; підвищення культури обслуговування покупців та споживачів послуг
2. Проведення обстеження ринків з питань підготовки їх до роботи у весняно-літній період	Протягом року	Департамент роботи Сумської міської ради	інспекційної		
3. Постійне висвітлення в ЗМІ та на Інформаційному порталі Сумської міської ради інформації щодо змін в чинному законодавстві України для суб'єктів господарювання з питань регулювання діяльності підприємств сфери торгівлі	Протягом року	Департамент роботи Сумської міської ради	інспекційної		Доведення до відома інформації про нове в чинному законодавстві, надання консультаційної та методологічної допомоги суб'єктам господарювання сфери торгівлі та побуту з метою безумовного їх дотримання
Завдання 3. Впорядкування розміщення об'єктів сезонної роздрібно-розпорядчої торгівлі на території СМТГ					
1. Надання погоджень на розміщення об'єктів сезонної роздрібно-розпорядчої торгівлі з продажу безалкогольних напоїв, овочів та фруктів,	Протягом року	Департамент роботи Сумської міської ради	інспекційної		Впорядкування розміщення торгових точок по реалізації сезонних товарів; забезпечення

морозива, кондитерських виробів, хвойних дерев тощо на території СМТГ у відповідності до рішень Виконавчого комітету Сумської міської ради					дотримання санітарних норм і правил, Правил благоустрою СМТГ, Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів
2.3.2.9. Житлово-комунальне господарство					
Завдання 1. Утримання вулично-дорожньої мережі					
1. Проведення поточного ремонту та утримання вулично-дорожньої мережі, в т. ч. на території старостинських округів	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради		В межах коштів бюджету СМТГ	Відновлення дорожнього покриття та забезпечення безпеки дорожнього руху
2. Проведення поточного ремонту тротуарів	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради		В межах коштів бюджету СМТГ	Відновлення покриття тротуарів з метою забезпечення безпеки руху пішоходів
3. Підготовка проектної заявки та пошук альтернативних джерел фінансування для реалізації проекту «Нове будівництво зливової каналізації по вул. Косівщинській, вул. Кавалерізде, вул. Нахімова, вул. Дарвіна, вул. Жуковського, вул. Макаренка в м. Суми»	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради			Покращення експлуатаційних показників зливової каналізації міста Суми, забезпечення стабільної роботи системи водовідведення дошової води та води, яка утворюється після танення снігу
4. Реконструкція мосту Білопільський в м. Суми	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради		В межах коштів бюджету СМТГ	Поліпшення стану мостів в громаді
Завдання 2. Забезпечення функціонування вуличного освітлення					
1. Проведення технічного обслуговування, поточного ремонту систем вуличного освітлення та освітлення пішохідних переходів, в т. ч. на території старостинських округів	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради		В межах коштів бюджету СМТГ	Підтримування в належному стані мереж вуличного освітлення
Завдання 3. Збереження та утримання зелених зон					
1. Догляд за об'єктами зеленого господарства, поліпшення їх стану тощо	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради		В межах коштів бюджету СМТГ	Підтримання в належному стані зелених насаджень
Завдання 4. Забезпечення санітарної очистки території					
1. Опрацювання питань будівництва об'єктів сортування/переробки та подрібнення будівельних та ремонтних відходів, комплексу з переробки гумових виробів	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради		В межах коштів бюджету СМТГ	Проведення роботи з реалізації положень Схеми санітарного очищення СМТГ
2. Передача іншої субвенції на виконання умов угоди про соціально-економічне співробітництво між Сумською міською радою та Верхньосирвагаською сільською радою	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради		В межах коштів бюджету СМТГ	Створення сприятливих умов проживання населення та забезпечення надання життєво необхідних послуг
3. Ліквідація несанкціонованих і неконтрольованих	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради		В межах коштів бюджету СМТГ	Покращення санітарного стану

звалищ відходів на території СМТГ	року	міста Сумської міської ради	бюджету СМТГ	СМТГ та підвищення рівня благоустрою
4. Організація поводження з відходами на територіях старостинських округів	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради		
5. Розроблення місцевого плану управління відходами СМТГ	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Створення умов для забезпечення сталого управління відходами у громаді
6. Облаштування та забезпечення функціонування майданчика зі зберігання та подрібнення відходів від руйнувань на території СМТГ	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, КП «Чисте місто» СМР	В межах коштів бюджету СМТГ	Дотримання вимог природоохоронного законодавства з належного управління відходами руйнації
7. Облаштування та утримання майданчиків для роздільного збору побутових великогабаритних та ремонтних відходів	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, КП «Чисте місто» СМР	В межах коштів бюджету СМТГ	Запровадження роздільного збору великогабаритних, ремонтних відходів
Завдання 5. Відновлення об'єктів житлового фонду				
1. Проведення ремонтно-відновлювальних робіт об'єктів житлового фонду СМТГ, пошкодженого внаслідок збройної агресії Російської Федерації	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Відновлення житлового фонду СМТГ, пошкодженого внаслідок збройної агресії Російської Федерації
Завдання 6. Забезпечення діяльності волопровідно-каналізаційного господарства, теплових мереж				
1. Переоснащення артезіанських свердловин водопідійомними колонами	Протягом року	КП «Міськводоканал» СМР		Забезпечення стабільної та безпечної роботи свердловин, підвищення якості послуг з централізованого водопостачання
2. Переоснащення насосного агрегату на свердловині №12 Лучанського водозабору	Протягом року	КП «Міськводоканал» СМР		Власні кошти підприємства
3. Придбання муловсмоктувальної машини та аварійної майстерні	Протягом року	КП «Міськводоканал» СМР		Власні кошти підприємства
4. Розроблення проектно-кошторисної документації по модернізації системи диспетчеризації насосних станцій I-го підйому; виконання робіт по модернізації системи диспетчеризації насосних станцій II-го підйому	Протягом року	КП «Міськводоканал» СМР		Підвищення якості надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення
5. Розроблення проектно-кошторисної документації по модернізації системи диспетчеризації каналізаційних насосних станцій	Протягом року	КП «Міськводоканал» СМР		Підвищення рівня ефективності роботи систем водопостачання та водовідведення
6. Підготовка проектно-кошторисної заявki та пошук альтернативних джерел фінансування для реалізації проекту «Будівництво фекальної каналізації по вул. Нижньолепелівській,	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради		Забезпечення стабільної роботи системи водопостачання та відведення фекальних стоків в місті, забезпечення комфортного

вул. Лепехівський, вул. Ново-Лепехівський, вул. Андрея Шептицького, вул. Жуковського, вул. Косівщинський, вул. Нахімова, вул. Дарвіна м. Суми»							та безпечного життєвого середовища для мешканців
7. Підготовка проектної заявки та пошук альтернативних джерел фінансування для реалізації проекту «Реконструкція частини будівлі насосної станції під дільницю розливу питної води на території водозабору «Пришибський»	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ				Забезпечення питною водою населення СМТГ у разі виникнення надзвичайних ситуацій в умовах російської військової агресії
8. Нове будівництво, реконструкція, ремонт водопровідних мереж, систем централізованого водопостачання, теплових мереж	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, Управління капітального будівництва та дорожнього господарства Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ			Власні кошти підприємств	Стабільне та якісне надання послуг населенню СМТГ з водопостачання, теплопостачання
9. Вжиття заходів щодо забезпечення питною водою населення, в т.ч. на території старостинських округів (поточний ремонт, очищення та санация шахтних колодязів, технічне обслуговування насосного обладнання, очищення свердловин, промивка та знезараження артезіанських свердловин та водорозподільної мережі, поточний ремонт водонапірних башт тощо)	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ				Забезпечення функціонування джерел водопостачання населення
10. Підготовка проектної заявки та пошук альтернативних джерел фінансування для реалізації проекту «Розбудова системи централізованого водопостачання Сумської міської територіальної громади (будівництво водозабору в с. Верхнє Пішане та водоводів до м. Суми та с. Стецьківка)»	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради					Забезпечення доступу до якісної питної води, підвищення надійності та стабільності системи водопостачання
Завдання 7. Покращення послуг з утримання будинків							
1. Продовження роботи по створенню ОСББ	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради					Підвищення впливу мешканців на ефективне управління житловим фондом
2.3.3.1. Зайнятність населення, ринок праці та трудові відносини							
Завдання 1. Підтримка підприємницької ініціативи безробітних щодо започаткування власної справи							
1. Організація професійного навчання зареєстрованих безробітних на замовлення роботодавця або для самозайнятості, провадження підприємницької діяльності;	Протягом року	Сумська філія Сумського обласного центру зайнятості				Кошти Фонду Сприяння населення, зменшення кількості безробітних	самозайнятості

забезпечення поточної та перспективної потреби ринку праці					соціального страхування України на випадок безробіття	
Завдання 2. Створення умов для розвитку малого та середнього підприємництва						
1. Сприяння участі суб'єктів малого та середнього підприємництва в активних програмах зайнятості	Протягом року	Сумська філія обласного центру зайнятості	Сумського обласного центру зайнятості			Розвиток бізнесу завдяки активним програмам зайнятості
Завдання 3. Розширення сфери застосування праці, сприяння зайнятості населення						
1. Забезпечення зростання обсягів і підвищення рівня зайнятості шляхом створення нових робочих місць	Протягом року	Сумська філія обласного центру зайнятості, роботодавці	Сумського обласного центру зайнятості, роботодавці			Створення роботодавцями нових робочих місць завдяки отриманню мікрогрантів та активних програм зайнятості для підтримки та розвитку бізнесу
2. Надання державною службою зайнятості соціальних послуг безробітним, що сприятиме їх зайнятості	Протягом року	Сумська філія обласного центру зайнятості	Сумського обласного центру зайнятості			Працевлаштування зареєстрованих безробітних, залучення до оплачуваних громадських робіт та інших робіт тимчасового характеру; охоплення навчанням, перенавчанням та підвищенням кваліфікації
3. Організація та проведення громадських робіт, інших робіт тимчасового характеру	Протягом року	Сумська філія обласного центру зайнятості, Департамент захисту населення Сумської міської ради, Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, роботодавці	Сумського обласного центру зайнятості, Департамент захисту населення Сумської міської ради, Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, роботодавці			Кошти Фонду загальнообласного державного соціального страхування України на випадок безробіття
4. Сприяння зайнятості внутрішньо переміщених осіб шляхом компенсації витрат роботодавця на оплату праці за працевлаштування на умовах строкових трудових договорів зареєстрованих безробітних з числа внутрішньо переміщених осіб	Протягом року	Сумська філія обласного центру зайнятості	Сумського обласного центру зайнятості			Кошти Фонду загальнообласного державного соціального страхування України на випадок безробіття
5. Сприяння зайнятості зареєстрованих осіб	Протягом року	Сумська філія обласного центру зайнятості	Сумського обласного центру зайнятості			Кошти Фонду загальнообласного державного соціального страхування України на випадок безробіття

безробітних, у т.ч. громадян, що мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню завдяки активним програмам зайнятості (компенсація витрат роботодавцю у розмірі єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, компенсація витрат роботодавцю на оплату праці, витрат на заробітну плату для ВПО, компенсація за облаштування робочого місця для людини з інвалідністю допомога по частковому безробіттю)	року	обласного центру зайнятості	загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття	Зменшення рівня дискримінації за ознакою статі у різних сферах життєдіяльності, утвердження рівних прав жінок і чоловіків та рівних можливостей для їх реалізації як основного права людини
6. Надання рекомендацій щодо включення до колективних договорів положень про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків	Протягом року	Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради		

2.3.3.2. Соціальний захист населення

Надання послуг соціального характеру та соціальне забезпечення

Завдання 1. Забезпечення гідного рівня життя населення				
1. Впровадження новітніх засобів комунікацій та організація інших заходів для проведення активної інформаційної роботи серед мешканців громади щодо роз'яснення їх прав на отримання державної та місцевої підтримки	Протягом року	Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради		Підвищення рівня обізнаності мешканців громади щодо їх прав на отримання різних видів державної соціальної допомоги, пільг, субсидій та компенсацій; мінімізація необхідності в особистих зверненнях громадян за оформленням різних видів державної та місцевої підтримки, активізація спілкування з громадянами через різні види комунікацій (пошта, електронний зв'язок тощо)
2. Забезпечення прийому мешканців громади щодо надання послуг соціального характеру із використанням сучасних технологій та цифрових продуктів	Протягом року	Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради		Реалізація конституційних гарантій та прав громадян на соціальний захист, забезпечення адресності та матеріальної підтримки малозабезпечених сімей, непрацездатних осіб, громадян похилого віку, сімей з дітьми, дітей з інвалідністю, осіб з фізичними порушеннями,

									внутрішньо переміщених осіб та інших осіб, які опинилися в складних життєвих обставинах
3.	Забезпечення в межах повноважень соціальної підтримки та реінтеграції внутрішньо переміщених осіб, які прибувають та залишаються проживати в Сумській міській територіальній громаді	Протягом року	Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради						Забезпечення соціальними послугами осіб, які вимушені внаслідок війни покинути власні домівки
4.	Вжиття заходів по реалізації прав окремих категорій громадян на житло в рамках реалізації спільного з Товариством Червоного Хреста України проєкту щодо здійснення заходів із розміщення тимчасового (модульного) житла, призначеного для життєзабезпечення (тимчасового проживання та обслуговування) внутрішньо переміщених осіб	Протягом року	Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради						Надання тимчасового житла внутрішньо переміщеним особам
5.	Співпраця з інститутами громадянського суспільства щодо визначення потреби в наданні соціальних послуг, сприяння розвитку ринку соціальних послуг на території громади, аналіз стану задоволення потреби мешканців громади в отриманні соціальних послуг та розширення їх спектру відповідно до потреб. Організація надання соціальних послуг мешканцям громади	Протягом року	Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради						Забезпечення соціальними послугами мешканців СМТГ, охоплення максимальної кількості осіб послугами соціального характеру, розвиток системи соціальних послуг, шляхом запровадження мобільної соціальної служби
6.	Надання жителям громади соціальних гарантій, встановлених Сумською міською радою, в рамках програми «Милосердя»	Протягом року	Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради				В межах коштів бюджету СМТГ		Сприяння наданню додаткових допомог та соціальних гарантій за рахунок коштів бюджету СМТГ
7.	Облаштування центру життєстійкості як осередку надання соціальних послуг в Сумській міській територіальній громаді	Протягом року	Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради						Комплексний підхід у наданні соціальних послуг мешканцям громади, які опинилися у складних життєвих обставинах
8.	Співпраця з гуманітарними організаціями та місіями по забезпеченню найнужденніших верств населення гуманітарною допомогою	Протягом року	Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради						Підтримка мешканців громади під час воєнного стану, забезпечення першочергових потреб
9.	Співпраця з представниками громадських організацій щодо сприяння у створенні в СМТГ безперешкодного середовища для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради						Покращення умов для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю, маломобільних груп населення до житлових будинків та об'єктів соціальної інфраструктури

Ветеранська політика

Завдання 1. Соціальна підтримка ветеранів, Захисників / Захисниць України та членів їх сімей						
1. Вжиття заходів по соціальному захисту сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, соціальний супровід Захисників та Захисниць України, членів їх сімей	Протягом року	Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради, Комунальна установа «Центр учасників бойових дій» Сумської міської ради			Кошти інших джерел	Реалізація прав на соціальний захист, отримання належних виплат сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, підтримка та надання послуг соціального характеру, розширення спектру заходів психологічного напрямку для Захисників/Захисниць України та членів їх сімей
2. Створення мобільного громадського простору для проведення заходів для Захисників/Захисниць України, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників/Захисниць України	Протягом року	Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради, Комунальна установа «Центр учасників бойових дій» Сумської міської ради				Кошти інших джерел
3. Надання ветеранам соціальних гарантій, встановлених Сумською міською радою, в рамках програми «Соціальна підтримка ветеранської спільноти»	Протягом року	Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради		В межах коштів бюджету СМТГ	Кошти інших джерел	Сприяння наданню додаткових допомог та соціальних гарантій за рахунок коштів бюджету СМТГ
2.3.3.3. Охорона здоров'я населення						
Завдання 1. Розвиток первинної медико-санітарної допомоги						
1. Надання первинної медичної допомоги відповідно до переліку та галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради	Кошти державного бюджету (кошти НСЗУ)	В межах коштів бюджету СМТГ		Забезпечення надання первинної медичної допомоги, збереження здоров'я населення
2. Сприяння забезпеченню пільгової категорії населення лікарськими засобами за безкоштовними рецептами	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради	Кошти державного бюджету (кошти НСЗУ)	В межах коштів бюджету СМТГ		Попередження розвитку ускладнень та продовження тривалості і якості життя
3. Сприяння забезпеченню проведення туберкулінодіагностики (закупівля туберкуліну)	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради		В межах коштів бюджету СМТГ		Раннє виявлення туберкульозу у населення.
4. Сприяння забезпеченню лікувальним та спеціальним харчуванням дітей хворих на рідкісні (орфанні) захворювання тощо	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради		В межах коштів бюджету СМТГ		Забезпечення спеціальним харчуванням дітей
Завдання 2. Розвиток вторинної (спеціалізованої) / третинної медичної допомоги						
1. Забезпечення надання вторинної медичної допомоги за Програмою медичних гарантій	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради	Кошти державного бюджету (кошти НСЗУ)	В межах коштів бюджету СМТГ		Сприяння наданню вторинної медичної допомоги
2. Надання лікувальної та реабілітаційної медичної допомоги військовослужбовцям та цивільному населенню, які постраждали внаслідок військової агресії Російської Федерації, зокрема на базі реабілітаційного відділення «Слобожанщина» КНП «Клінічна лікарня №5»	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради	Кошти державного бюджету (кошти НСЗУ)	В межах коштів бюджету СМТГ		Відновлення здоров'я постраждалих

СМР								Створення умов для покращення якості надання послуг з відновлення здоров'я постраждалих
3. Опрацювання питання щодо створення реабілітаційного центру для надання реабілітаційної медичної допомоги військовослужбовцям та цивільному населенню, які постраждали внаслідок військової агресії Російської Федерації (зокрема, підготовка проектної заявки та пошук джерел фінансування)	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради						Надання ортопедичної допомоги хворим на артроз шляхом ендопротезування великих суглобів; придбання судинних протезів для проведення органозберігаючих реконструктивних операцій на артеріях у пацієнтів з критичним порушенням артеріального кровообігу кінцівок та мозкового кровообігу
4. Проведення ендопротезування	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради					В межах коштів бюджету СМТГ	
5. Сприяння забезпеченню безперебійного функціонування Інфекційного боксованого відділення №3 КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» СМР	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради					В межах коштів бюджету СМТГ	Забезпечення заробітною платою з нарахуваннями штатної чисельності інфекційного боксованого відділення №3 КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» СМР та медикаментами і виробами медичного призначення.
6. Введення в експлуатацію корпусу водолікування для дитячого населення громади в КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» Сумської міської	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради, КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» Сумської міської ради					В межах коштів бюджету СМТГ	Створення умов для реабілітації та відновлювального лікування хворих дітей та профілактики різного роду дитячих захворювань
7. Забезпечення підлітків та молоді СМТГ комплексом медико-психосоціальної допомоги на базі КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» СМР з метою збереження їх здоров'я	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради					В межах коштів бюджету СМТГ	Сприяння забезпеченню надання медичної допомоги підліткам та молоді за особистим зверненням центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, інших закладів охорони здоров'я на засадах дружнього підходу до молоді

8.	Сприяння забезпеченню дитячого населення дороговартісними медичними препаратами	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Покращення показників здоров'я дітей
9.	Покращення амбулаторної реабілітаційної допомоги пацієнтам з проблемами опорно-рухового апарату, посттравматичними станами (введення в експлуатацію апарата для пасивної розробки нижніх кінцівок)	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради, КНП «Центральна міська клінічна лікарня» СМР	Кошти державного бюджету (кошти НСЗУ)	Покращення здоров'я населення громади, скорочення терміну реабілітаційного періоду
10.	Забезпечення вчасного малотравматичного оперативного втручання на суглобах при захворюваннях і ушкодженнях суглобів та внутрішньоосудлових структур	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради, КНП «Клінічна лікарня №5» СМР	Кошти державного бюджету (кошти НСЗУ)	
Завдання 3. Розвиток лікарсько-акушерської допомоги					
1.	Медичне забезпечення жінок та дітей під час надання амбулаторної та стаціонарної допомоги	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради	Кошти державного бюджету (кошти НСЗУ)	Покращення медичного обслуговування жінок та дітей
Завдання 4. Збереження стоматологічного здоров'я населення					
1.	Сприяння наданню допомоги жителям територіальної громади	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Забезпечення жителів громади гарантованими згідно чинного законодавства медичними послугами
Завдання 5. Виконання соціальних гарантій пільгових категорій громади					
1.	Сприяння забезпеченню безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів під час амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Попередження ускладнень та продовження тривалості і якості життя
2.	Сприяння забезпеченню осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю медичними засобами та іншими засобами для використання в амбулаторних умовах	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Покращення догляду за тяжкохворими
3.	Сприяння забезпеченню надання громадянам послуг з проведення зубопротезування на пільгових умовах	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Сприяння забезпеченню пільгової категорії громадян медичними послугами згідно з чинним законодавством
4.	Сприяння забезпеченню слуховими апаратами та іншими технічними виробами дорослого населення з інвалідністю	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Забезпечення слуховими апаратами та іншими технічними виробами дорослого населення з інвалідністю
Завдання 6. Приведення закладів охорони здоров'я у відповідність до сучасних потреб					

	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради	Кошти державного бюджету (кошти НСЗУ)	В межах коштів бюджету СМТГ	Кошти інших джерел	Надання якісної медичної допомоги населенню громади
1. Оновлення матеріально-технічної бази лікарень шляхом придбання сучасного обладнання	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради	Кошти державного бюджету (кошти НСЗУ)	В межах коштів бюджету СМТГ	Кошти інших джерел	Створення комфортних та безпечних умов для перебування пацієнтів та роботи персоналу у закладах охорони здоров'я
2. Проведення капітальних ремонтів/реконструкцій закладів охорони здоров'я, в т.ч. облаштування захисних споруд.	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради	Кошти державного бюджету (кошти НСЗУ, субвенції)	В межах коштів бюджету СМТГ	Кошти інших джерел	Підвищення спроможності лікарні забезпечувати належне опалення та надання медичних послуг протягом зимового періоду
3. Введення в експлуатацію блочно-модульних котелень в КНП «Центральна міська клінічна лікарня» СМР, КНП «Клінічна лікарня №5» СМР, КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» Сумської міської ради	Протягом року	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради, КНП «Центральна міська клінічна лікарня» СМР				
2.3.3.4. Освіта						
Завдання І. Створення безпечного, сучасного, комфортного, інклюзивного та мотивувального простору для всіх учасників освітнього процесу в закладах освіти						
1. Індивідуалізація освітнього процесу для дошкільнят з особливими освітніми потребами, допомога в підтримці кожної дитини у відповідності до її потреб	Протягом року	Управління освіти і науки Сумської міської ради		В межах коштів бюджету СМТГ		Здобуття дітьми з особливими освітніми потребами дошкільньої освіти відповідно до державного стандарту, із застосуванням найбільш прийнятних методів, які враховують їхні потреби та можливості
2. Формування освітньо-розвивального середовища для дітей з особливими освітніми потребами шляхом забезпечення психолого-педагогічного, медико-соціального супроводу	Протягом року	Управління освіти і науки Сумської міської ради		В межах коштів бюджету СМТГ		Взаємоузгоджена комплексна діяльність команди фахівців та батьків дитини, спрямована на створення необхідних умов, що сприяють розвитку особистості дитини, засвоєнню нею знань, умінь і навичок, успішній адаптації, її самореалізації та інтеграції в соціумі

3. Проведення інформаційно-просвітницьких заходів, спрямованих на формування в учасників освітнього процесу культури недискримінаційної, ненасильницької, безконфліктної комунікації, здорового та безпечного способу життя, навичок збереження власного життя та здоров'я, а також запобігання небезпечній поведінці	Протягом року	Управління освіти і науки Сумської міської ради				Формування відповідальних та чесних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству; поваги до гідності, прав, свобод, законних інтересів людини і громадянина; нетерпимості до приниження честі та гідності людини, фізичного або психологічного насильства, а також до дискримінації за будь-якою ознакою
4. Забезпечення функціонування створених осередків викладання предмета «Захист України» у закладах освіти, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти	Протягом року	Управління освіти і науки Сумської міської ради, керівники закладів загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти	У межах коштів бюджету СМТГ			Формування в учнівської молоді життєво необхідних знань, умінь і навичок щодо захисту Вітчизни та системного уявлення про військово-патріотичне виховання як складову частину патріотичного виховання
5. Забезпечення функціонування навчально-практичних центрів на базі закладів професійної (професійно – технічної) освіти	Протягом року	Управління освіти і науки Сумської міської ради, керівники закладів професійної (професійно-технічної) освіти	Кошти державного бюджету	В межах коштів бюджету СМТГ		Досконалення практичної підготовки здобувачів професійно-технічної освіти шляхом упровадження новітніх розробок, технологій у навчання й виробництво, підвищення конкурентоспроможності закладів освіти на ринку послуг з підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації кваліфікованих кадрів. Забезпечення поглибленої співпраці виробничих підприємств із закладом професійної (професійно-технічної) освіти
6. Продовження впровадження концепції «Нова українська школа»	Протягом року	Управління освіти і науки Сумської міської ради, керівники закладів загальної середньої освіти	Кошти державного бюджету	В межах коштів бюджету СМТГ		Забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти, різномісного розвитку, виховання і соціалізації особистості

7. Створення умов у закладах дошкільної та загальної середньої освіти для забезпечення харчування здобувачів освіти/дітей з особливими дієтичними потребами	Протягом року	Управління освіти і науки Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ		Сприяння у формуванні навиків здорового способу життя, як складової освітнього процесу
8. Капітальний ремонт харчоблоків закладів освіти Сумської міської територіальної громади	Протягом року	Управління освіти і науки Сумської міської ради	Кошти державного бюджету		Створення комфортних і безпечних умов при організації харчування вихованців закладів освіти
9. Капітальний ремонт частини підвальних приміщень з пристосуванням їх для використання як найпростішого укриття; нове будівництво захисних споруд (ПРУ)	Протягом року	Управління освіти і науки Сумської міської ради, заклади освіти	Кошти державного бюджету	Кошти інших джерел	Проведення ремонтних робіт підвальних приміщень закладів освіти з пристосуванням їх для використання як найпростіших укриттів
10. Улаштування систем автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення людей про пожежу та передавання тривожних сповіщень	Протягом року	Управління освіти і науки Сумської міської ради, заклади освіти	Кошти державного бюджету		Створення комфортних і безпечних умов для навчання та виховання дітей

2.3.5. Культура, туризм

Завдання 1. Проведення культурно-мистецьких заходів та організація змістовного дозвілля					
1. Організація та проведення загальноміських культурно-мистецьких заходів, у тому числі конкурсів та фестивалів	Протягом року	Відділ культури Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ		Проведення 29 заходів, якими буде охоплено 20,0 тис. чоловік
2. Організація участі учнів та викладачів мистецьких шкіл у міжнародних, всукраїнських, обласних та міських фестивалях, конкурсах	Протягом року	Відділ культури Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ		Участь вихованців сумських мистецьких шкіл у конкурсних заходах, які будуть проводитись в онлайн-форматі
Завдання 2. Модернізація матеріально-технічної бази закладів культури					
1. Поповнення бібліотечних фондів новими сучасними виданнями та передплата періодичних видань	Протягом року	Відділ культури Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ		Придбання книжкової продукції для бібліотек КЗ СМР «Сумська публічна бібліотека»; оформлення передплати на періодичні видання для КЗ СМР «Сумська публічна бібліотека» та мистецьких шкіл
2. Облаштування найпростішого укриття у КЗ СМР «Сумська публічна бібліотека»	Протягом року	Відділ культури Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ		Створення безпечних умов для перебування відвідувачів бібліотеки
3. Проведення термомодернізації будівель клубних установ	Протягом року	Відділ культури Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ		Забезпечення комфортних умов перебування у закладах культури у сільській місцевості
Завдання 3. Збереження культурної спадщини та розвиток туризму					
1. Виготовлення облікових карток та паспортів на	Протягом року	Відділ культури Сумської міської ради	В межах коштів		Виготовлення облікової

об'єкти історії	року	міської ради	бюджету СМТГ	документації на 10 об'єктів культурної спадщини
2. Створення проєкту «Історичний перформанс»	Протягом року	Управління розвитку міста Сумської міської ради, Виконавчий комітет Сумської міської ради (відділ бухгалтерського обліку та звітності)	В межах коштів бюджету СМТГ	Спрямований на популяризацію історії міста Суми через створення серії відеороликів, які розкриватимуть цікаві факти про архітектурні пам'ятки, визначні події та легенди, пов'язані з містом
3. Здійснення заходів з просування бренду міста (створення фото- та відео- контенту про місто Суми, висвітлення бренду міста в мережі Інтернет, медала та інших каналах комунікацій)	Протягом року	Управління розвитку міста Сумської міської ради, КУ «Агенція промоції «Суми» Сумської міської ради, Виконавчий комітет Сумської міської ради (відділ бухгалтерського обліку та звітності)	В межах коштів бюджету СМТГ	Максимальне поширення промоційної кампанії про місто інформаційними ресурсами, створення позитивного та конкурентоспроможного образу міста, підвищення рівня лояльності до міста, кількості туристів та інвесторів
4. Розвиток туристичної привабливості СМТГ (підтримка проєкту «Віртуальний гід з доповненою реальністю»; підтримка туристичного порталу visit-sumy.ua; проведення семінарів щодо покращення рівня обслуговування персоналу сфери гостинності, створення Туристичного інформаційного центру; створення відео контенту про туристичну привабливість міста тощо)	Протягом року	Управління розвитку міста Сумської міської ради, КУ «Агенція промоції «Суми» Сумської міської ради, Виконавчий комітет Сумської міської ради (відділ бухгалтерського обліку та звітності)	В межах коштів бюджету СМТГ	Створення розвинутої інформаційно-туристичної інфраструктури, сприяння розвитку внутрішнього та зовнішнього туризму в СМТГ

2.3.3.6. Фізична культура і спорт

Завдання 1. Залучення різних груп населення до занять спортом та активного відпочинку

1. Проведення спортивно-масових заходів (навчально-тренувальних зборів та забезпечення участі у змаганнях різних рівнів (обласних, всеукраїнських, міжнародних, чемпіонатів, кубків Європи та світу)	Протягом року	Виконавчий комітет Сумської міської ради (відділ бухгалтерського обліку та звітності, відділ фізичної культури та спорту)	В межах коштів бюджету СМТГ	Проведення 72 спортивно-масових заходів
--	---------------	---	-----------------------------	---

Завдання 2. Збереження стану спортивної інфраструктури

1. Проведення поточних ремонтів дитячих та спортивних майданчиків, в тому числі зі штучним покриттям, гральних полів	Протягом року	Управління капітального будівництва та дорожнього господарства Сумської міської ради, Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Поліпшення умов для відпочинку дітей та молоді, підвищення рівня фізичної культури населення, сприяння здоровому способу життя
--	---------------	--	-----------------------------	--

2.3.3.7. Підтримка сім'ї, дітей та молоді

Завдання 1. Здійснення соціальної роботи з вразливими категоріями населення					
Забезпечення надання якісних соціальних послуг для підтримки сімей з дітьми та осіб, які належать до вразливих груп населення або перебувають у складних життєвих обставинах, задля попередження інституалізації дітей та підвищення батьківського потенціалу	Протягом року	Сумський міський центр соціальних служб	В межах коштів бюджету СМТГ	Надання комплексу соціальних послуг та здійснення соціального супроводу сімей та осіб, які опинилися у складних життєвих обставинах	Надання комплексу соціальних послуг особам, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі
1. Проведення роботи зі створення спеціалізованої служби підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі;	Протягом року	Сумський міський центр соціальних служб, Виконавчий комітет Сумської міської ради (відділ бухгалтерського обліку та звітності)	В межах коштів бюджету СМТГ	Надання комплексу соціальних послуг особам, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі	Надання комплексу соціальних послуг особам, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі
2. Проведення функціонування КУ «Центр матері та дитини», проведення з особами, що тимчасово проживають в ньому, індивідуальних та групових корекційних заходів, кваліфікованих консультацій; соціальний патронаж сімей з дітьми після вибуття їх із центру	Протягом року	КУ «Центр матері та дитини»	В межах коштів бюджету СМТГ	Підтримка жінок, які перебувають в складних життєвих обставинах, запобігання соціальному сирітству	Підтримка жінок, які перебувають в складних життєвих обставинах, запобігання соціальному сирітству
Завдання 2. Створення сприятливих умов для сім'ї та дітей, розвитку молоді					
1. Підтримка багатодітних сімей, охоплення їх заходами соціального захисту	Протягом року	Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради		Забезпечення багатодітних сімей гуманітарною допомогою, надання різних видів соціальної допомоги	Забезпечення багатодітних сімей гуманітарною допомогою, надання різних видів соціальної допомоги
2. Здійснення заходів з оздоровлення та відпочинку дітей СМТГ	Протягом року	Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради, Управління освіти і науки Сумської міської ради, відділ молодіжної політики Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Здійснення заходів по оздоровленню, відпочинку та зайнятості дітей Сумської міської територіальної громади	Здійснення заходів по оздоровленню, відпочинку та зайнятості дітей Сумської міської територіальної громади
3. Співпраця з громадськими організаціями з метою проведення спільних заходів та інформаційно-роз'яснювальної роботи з питань популяризації сімейних цінностей, забезпечення гендерної рівності, запобігання домашньому насильству та торгівлі людьми	Протягом року	Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради		Формування у молоді відповідального ставлення до батьківства, рівномірного розподілу обов'язків у сім'ї, недопущення випадків домашнього насильства; підвищення рівня обізнаності мешканців громади щодо рівних прав та можливостей чоловіків та жінок, підтримки осіб, які постраждали від насильства у сім'ї та торгівлі людьми	Формування у молоді відповідального ставлення до батьківства, рівномірного розподілу обов'язків у сім'ї, недопущення випадків домашнього насильства; підвищення рівня обізнаності мешканців громади щодо рівних прав та можливостей чоловіків та жінок, підтримки осіб, які постраждали від насильства у сім'ї та торгівлі людьми
4. Національно-патріотичне виховання молоді,	Протягом року	Виконавчий комітет Сумської міської ради	В межах коштів	Збільшення кількості молоді,	Збільшення кількості молоді,

формування оборонної свідомості, готовність до захисту України, популяризація української культури і народних традицій.	року	міської ради (відділ молодіжної політики, відділ бухгалтерського обліку та звітності), молодіжна рада при Сумській міській раді, Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради, Управління «Служба у справах дітей» Сумської міської ради, КУ «Центр учасників бойових дій» Сумської міської ради, Управління стратегічного розвитку Сумської міської ради, заклади вищої освіти, інститути громадянського суспільства, творчі колективи	бюджету СМТГ		охопленої міськими заходами державної політики у молодіжній сфері
5. Розвиток волонтерської діяльності серед молоді.	Протягом року	Виконавчий комітет Сумської міської ради (відділ молодіжної політики, відділ бухгалтерського обліку та звітності), молодіжна рада при Сумській міській раді, Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради, Управління «Служба у справах дітей» Сумської міської ради, КУ «Центр учасників бойових дій» Сумської міської ради, Управління стратегічного розвитку Сумської міської ради, заклади вищої освіти, інститути громадянського суспільства, творчі колективи	В межах коштів бюджету СМТГ		Збільшення кількості молоді, охопленої міськими заходами державної політики у молодіжній сфері
6. Підвищення рівня компетенцій молоді, залучення молоді до життя громади, зміцнення згуртованості молоді	Протягом року	Виконавчий комітет Сумської міської ради (відділ молодіжної політики, відділ бухгалтерського обліку та звітності), Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради,	В межах коштів бюджету СМТГ		Збільшення частки молоді залученої до прийняття рішень у сфері молодіжної політики; збільшення чисельності заходів та збільшення залученої молоді до проведення заходів: з національно-патріотичного

			Управління «Служба у справах дітей» Сумської міської ради, КУ «Центр учасників бойових дій» Сумської міської ради, Управління стратегічного розвитку Сумської міської ради, заклади вищої освіти, інститути громадянського суспільства, творчі колективи			виховання, правової освіти, працевлаштування, формування культури підприємництва, популяризації здорового способу життя, посилення відповідального батьківства, розвиток культури волонтерства тощо
7.	Сприяння створенню умов для розвитку спроможності інститутів громадянського суспільства в сфері молодіжної політики	Протягом року	Виконавчий комітет Сумської міської ради (відділ молодіжної політики, відділ бухгалтерського обліку та звітності)	В межах коштів бюджету СМТГ		Збільшення заходів та частки охопленої молоді проектами, розроблених інститутами громадянського суспільства
8.	Організація та проведення заходів, які спрямовані на всебічний розвиток молодих людей та формування цілісних громадян країни	Протягом року	Виконавчий комітет Сумської міської ради (відділ молодіжної політики, відділ бухгалтерського обліку та звітності), КУ «Молодіжний центр «Романтика» СМР	В межах коштів бюджету СМТГ		Збільшення залученої молоді до проведення культурних, освітніх та творчих заходів
9.	Забезпечення діяльності КУ «Молодіжний центр «Романтика» СМР	Протягом року	Виконавчий комітет Сумської міської ради (відділ молодіжної політики, відділ бухгалтерського обліку та звітності), КУ «Молодіжний центр «Романтика» СМР	В межах коштів бюджету СМТГ	Власні кошти підприємства	Збільшення кількості заходів та залученої до них молоді
Завдання 3. Розвиток сімейних форм виховання						
1.	Забезпечення проведення інформаційних кампаній з метою популяризації сімейних форм виховання, відповідального батьківства тощо	Протягом року	Управління «Служба у справах дітей» Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ		Формування громадської думки щодо пріоритетності сімейних форм виховання та відповідального батьківства
2.	Забезпечення проведення заходів, спрямованих на підтримку та соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які опинились в складних життєвих обставинах, а також прийомних, патронатних сімей, дитячих будинків сімейного типу, сімей опікунів та піклувальників	Протягом року	Управління «Служба у справах дітей» Сумської міської ради, Сумський міський центр соціальних служб	В межах коштів бюджету СМТГ		Матеріальна підтримка дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які опинились в складних життєвих обставинах; підтримка батьків-вихователів та прийомних батьків; створення умов функціонування дитячих будинків сімейного типу
2.3.3.8. Громадянське суспільство, інформаційний простір, інформаційні технології						
Завдання 1. Розвиток громадянського суспільства						
1.	Залучення громадськості до формування та	Протягом року	Управління суспільних	В межах коштів		Проведення консультацій із

реалізації державної політики на місцях, проведення консультацій з громадськістю щодо найважливіших питань розвитку громади, вирішення актуальних питань життєбезпечення населення в рамках роботи консультативно-дорадчих органів при Сумській міській раді	року	комунікацій Сумської міської ради	бюджету СМТГ	громадськістю, тематичних заходів з питань, що набувають особливої ваги в період воєнного стану; реалізації права громадян на проведення мирних акцій та зібрань; проведення молитовних сніданків з метою консолідації багатоконфесійного суспільства; реалізації проєктів соціального інформування «Сумчанам про важливе» (зовнішня реклама, радіо-та відео-контент, інтернет-ресурс); проведення Форуму інститутів громадянського суспільства (зокрема волонтерських організацій, благодійних фондів та ін.); реалізація проєктів в рамках програми Ради Європи «Інтеркультурні міста України»; впровадження системи інформування населення «Вуличне радіо»
2. Сприяння реалізації ініціатив інститутів громадянського суспільства для впровадження актуальних та суспільно-значущих проєктів	Протягом року	Управління комунікацій Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	
Завдання 2. Участь у добровільних об'єднаннях органів місцевого самоврядування				
1. Співпраця з ВАОМС «Асоціація міст України» (сплата членських внесків)	Протягом року	Виконавчий комітет Сумської міської ради, виконавчі органи Сумської міської ради	295,6	Захист законних прав та інтересів СМТГ в органах державної влади; забезпечення узгодження дій органів місцевого самоврядування; підтримка та розвиток місцевого самоврядування
Завдання 3. Розвиток інформаційного простору				
1. Сповіднення мешканців територіальної громади, роз'яснювальна та інформаційна робота в умовах воєнного стану	Протягом року	Управління суспільних комунікацій, виконавчі органи Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Донесення до громади об'єктивної інформації щодо функціонування галузей, які забезпечують життєдіяльність міста в умовах воєнного стану, та інформування про діяльність добровільних формувань

Завдання 4. Забезпечення функціонування ІТ-інфраструктури, легалізація програмного забезпечення, впровадження ІоТ - рішення на території СМТГ						
						територіальних громад в ЗМІ та в мережі Інтернет; розміщення публікацій на Інформаційному порталі Сумської міської ради, оновлення акаунтів Сумської міської ради у Фейсбук та відеоматеріалів на каналі «Сумська міська рада» у мережі Youtube.
1. Підтримка роботи ІТ-інфраструктури: підтримка роботи комп'ютерної техніки, модернізація серверного обладнання та комп'ютерної техніки, ремонт комп'ютерної техніки, забезпечення функціонування структурованої кабельної системи, оренда каналів передачі даних та придбання послуг для передачі даних і повідомлень, забезпечення доступу до мережі Інтернет, підтримка роботи систем ІР-телефонії тощо	Протягом року	Виконавчий комітет Сумської міської ради (відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення, відділ бухгалтерського обліку та звітності)		В межах коштів бюджету СМТГ		Забезпечення стабільної роботи ІТ-інфраструктури в виконавчих органах Сумської міської ради
2. Забезпечення безперебійного функціонування електронних сервісів, систем та ІТ-послуг, поступове створення комплексної системи захисту інформації тощо	Протягом року	Виконавчий комітет Сумської міської ради (відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення, відділ бухгалтерського обліку та звітності)		В межах коштів бюджету СМТГ		Підтримка роботи ІТ-послуг, сервісів та систем
3. Легалізація програмного забезпечення, забезпечення антивірусного захисту робочих місць виконавчих органів Сумської міської ради	Протягом року	Виконавчий комітет Сумської міської ради (відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення, відділ бухгалтерського обліку та звітності)		В межах коштів бюджету СМТГ		Дотримання вимог щодо легалізації програмного забезпечення
4. Будівництво автоматизованої системи відеоспостереження та аналітики в Сумській міській територіальній громаді, організація мережі передачі даних для функціонування комплексної системи відеоспостереження в Сумській міській територіальній громаді, здійснення технічного супроводу і підтримка працездатності комплексної системи відеоспостереження СМТГ та відшкодування коштів за електроенергію	Протягом року	Виконавчий комітет Сумської міської ради (відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення, відділ бухгалтерського обліку та звітності)		В межах коштів бюджету СМТГ		Підвищення рівня безпеки на території СМТГ

2.3.4.1. Охорона навколишнього природного середовища

Завдання 1. Охорона атмосферного повітря

1.	Проведення інструментальних лабораторних вимірювань, необхідних для здійснення контролю за дотриманням норм ГДВ забруднюючих речовин від стаціонарних джерел забруднення	Протягом року	Відділ культури Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Поверхнення перевищення значень гранично-допустимих концентрацій
2.	Розробка проєктів інвентаризації джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря закладів галузі «Культура»	Протягом року	Відділ культури Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Зменшення обсягу викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами

Завдання 2. Охорона та раціональне використання водних ресурсів

1.	Будівництво/реконструкція напірних/самопливних каналізаційних колекторів	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради	Кошти державного бюджету	Забезпечення належного збирання та відведення стічних вод
2.	Проведення санітарних заходів та благоустрою у прибережних захисних смугах річок Псел, Сумка, Стрілка, ін. водних об'єктів, очищення русел річок від дерев та сміття	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради	В межах коштів бюджету СМТГ	Зниження рівня забруднення водних об'єктів та засмічення прибережних смуг, покращення гідрологічного режиму водних об'єктів
3.	Опрацювання питання реалізації проєкту «Капітальний ремонт об'єктів благоустрою – розчищення річки Сумки між Воскресенським та Шевченківським мостами» (в т.ч. проведення процедури оцінки впливу на довкілля по об'єкту)	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради		Поліпшення стану річки Сумки
4.	Підготовка проєктної заявки та пошук альтернативних джерел фінансування для реалізації проєкту «Реконструкція підпірної гідропорули під Шевченківським мостом»	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради		
5.	Придбання решіток каналізаційних механізованих пруткових на КНС-3,4	Протягом року	КП «Міськводоканал» СМР	Власні кошти підприємства	Зменшення навантаження на насоси, максимальне затримання в потоці стічних вод великогабаритного сміття
6.	Ліквідаційний тапонаж експлуатаційних свердловин КП «Міськводоканал» СМР	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, КП «Міськводоканал» СМР	В межах коштів бюджету СМТГ	Захист водоносних горизонтів від забруднення.
7.	Придбання трансформатора на станцію очисних споруд та вакуумних вимикачів в комплекті	Протягом року	КП «Міськводоканал» СМР	Власні кошти підприємства	Підвищення екологічної безпеки
8.	Підготовка проєктної заявки та пошук джерел фінансування проєкту «Реконструкція міських каналізаційних очисних споруд комунального підприємства «Міськводоканал» Сумської	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, КП «Міськводоканал» СМР, Департамент фінансів		Підвищення екологічної безпеки об'єкту, забезпечення очистки стічних вод до нормативних показників

міської ради потужністю 60 000 м ³ /добу з виділенням першої черги будівництва потужністю 30 000 м ³ /добу у м. Суми»	Протягом року	економіки та інвестицій Сумської міської ради				Зменшення забруднення поверхневих водних об'єктів
9. Підготовка проектної заявки та пошук джерел фінансування проекту «Реконструкція системи відведення міських зливових стоків у поверхневі водні об'єкти»	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, КП «Міськводоканал» СМР, Департамент фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради				
Завдання 3. Поводження з відходами						
1. Забезпечення передачі відходів, що містять ртуть, сполуки ртуті (у тому числі відпрацьовані люмінесцентні лампи та прилади, що містять ртуть) в установах та закладах галузі «Культура»	Протягом року	Відділ культури Сумської міської ради			В межах коштів бюджету СМТГ	Безпечне поводження з небезпечними відходами
Завдання 4. Охорона, утримання і розвиток природно – заповідного фонду, зелених зон і зелених насаджень міста						
1. Садіння нових дерев і кущів, заміна засохлих та пошкоджених дерев і кущів уздовж основних магістралей та доріг, у парках, скверах, у межах прибережних смуг річок і водойм	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради			В межах коштів бюджету СМТГ	Збільшення зелених насаджень
2. Проведення спеціальних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів територій та об'єктів природно-заповідного фонду на території міста Суми, належне утримання та розвиток об'єктів природно-заповідного фонду	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, Управління освіти і науки Сумської міської ради			В межах коштів бюджету СМТГ	Збереження об'єктів ПЗФ: пам'яток природи «Липові насадження», «Дуби» на вулицях Антонова, Герасима Кондратьєва, Петропавлівська, Сергія Табали, парку – пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Басівський», ботанічного саду місцевого значення «Юннатівський», виготовлення та встановлення охоронних знаків
Завдання 5. Створення нових та реконструкція існуючих захисних насаджень на деградованих ерозійно небезпечних землях і вздовж поверхневих водних об'єктів						
1. Створення захисних насаджень на ерозійно небезпечних землях на території СМТГ (в районі вул. Тополянська та в Стецьківському старостинському окрузі)	Протягом року	Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради			В межах коштів бюджету СМТГ	Зниження негативного впливу ерозійних процесів
Завдання 6. Наукове та інформаційне забезпечення, екологічна освіта і виховання, сприяння громадській діяльності в галузі охорони довкілля						
1. Еколого-просвітницька діяльність	Протягом року	Управління освіти і науки Сумської міської ради, Департамент фінансів			В межах коштів бюджету СМТГ	Проведення у позашкільному вихованні освітніх акцій, проєктів, семінарів, лекцій та

			економіки та інвестицій Сумської міської ради, Виконавчий комітет Сумської міської ради, КУ «Агенція промоції «Суми» Сумської міської ради				екскурсій з питань охорони довкілля, проведення для містян та гостей міста акцій природоохоронного напрямку, видання поліграфічної продукції
2.	Здійснення стратегічної екологічної оцінки змін до Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2025 рік (за необхідності) та проекту Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2026 рік	Протягом року	Департамент економіки та інвестицій Сумської міської ради	75,0			Дотримання норм Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»

2.3.4.2. Сприяння забезпеченню законності, правопорядку, безпеки та обороноздатності

Правопорядок

Завдання 1. Профілактика правопорушень

1.	Здійснення фінансової підтримки найбільш активних членів громадських формувань з охорони громадського порядку	Протягом року	Виконавчий комітет Сумської міської ради (відділ бухгалтерського обліку та звітності, муніципальної управління Сумський ГУ НП, Управління патрульної поліції в Сумській області)		В межах коштів бюджету СМТГ		Стимулювання громадян до більш активної участі в заходах по охороні громадського порядку
2.	Поточне утримання пунктів охорони громадського порядку	Протягом року	Виконавчий комітет Сумської міської ради (відділ бухгалтерського обліку та звітності, муніципальної управління Сумський ГУ НП, Управління патрульної поліції в Сумській області)		В межах коштів бюджету СМТГ		Створення належних умов, що сприяють профілактичній роботі з мешканцями окремих районів міста

Сприяння забезпеченню безпеки та обороноздатності

Завдання 1. Сприяння забезпеченню обороноздатності держави

1.	Підтримка добровольчих формувань СМТГ, сприяння їх матеріально-технічному забезпеченню	Протягом року	Виконавчий комітет Сумської міської ради (відділ бухгалтерського обліку та звітності, муніципальної безпеки)		В межах коштів бюджету СМТГ		Підтримка територіальної оборони місцевого значення
2.	Сприяння роботі призовної комісії Сумського територіального центру комплектування та соціальної підтримки	Протягом року	Виконавчий комітет Сумської міської ради (управління муніципальної безпеки, відділ		В межах коштів бюджету СМТГ		Виконання завдань призовної комісії Сумського територіального центру

			бухгалтерського обліку та звітності)				комплектування та соціальної підтримки
3. Сприяння воєнізованим підрозділам у проведенні заходів і робіт з територіальної оборони	Протягом року		Виконавчий комітет Сумської міської ради (управління муніципальної безпеки, відділ бухгалтерського обліку та звітності)		В межах коштів бюджету СМТГ		Сприяння зміцненню обороноздатності держави
2.3.4.3. Техногенна безпека							
Завдання 1. Удосконалення функціонування субланки СМТГ Сумської районної ланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту Сумської області, зменшення ризику виникнення надзвичайних ситуацій							
1. Забезпечення утилізації небезпечних речовин, виявлених на території СМТГ	Протягом року		Виконавчий комітет Сумської міської ради (управління муніципальної безпеки, відділ бухгалтерського обліку та звітності)		В межах коштів бюджету СМТГ		Забезпечення утилізації небезпечних речовин з метою збереження життя та здоров'я населення
2. Утримання міського захищеного пункту управління	Протягом року		Виконавчий комітет Сумської міської ради (управління муніципальної безпеки, відділ бухгалтерського обліку та звітності)		В межах коштів бюджету СМТГ		Підвищення рівня готовності керівного складу цивільного захисту СМТГ до дій в умовах надзвичайного стану
3. Забезпечення функціонування нової місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій	Протягом року		Виконавчий комітет Сумської міської ради (управління муніципальної безпеки, відділ бухгалтерського обліку та звітності)		В межах коштів бюджету СМТГ		Забезпечення оповіщення органів управління цивільного захисту та населення СМТГ про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій
4. Забезпечення безпеки та стійкості об'єктів критичної інфраструктури (придбання матеріалів, оплата послуг по захисту об'єктів критичної інфраструктури тощо)	Протягом року		Виконавчий комітет Сумської міської ради (управління муніципальної безпеки, відділ бухгалтерського обліку та звітності), Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, суб'єкти господарювання		В межах коштів бюджету СМТГ		Забезпечення безпеки та стійкості об'єктів критичної інфраструктури
5. Поповнення місцевого матеріального резерву громади для запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій	Протягом року		Виконавчий комітет Сумської міської ради (управління муніципальної безпеки, відділ бухгалтерського обліку та звітності)		В межах коштів бюджету СМТГ		Забезпечення запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на території СМТГ
6. Утримання фонду захисних споруд цивільного захисту, здійснення будівництва, реконструкції, капітального ремонту захисних споруд цивільного захисту СМТГ	Протягом року		Виконавчий комітет Сумської міської ради (управління муніципальної безпеки, відділ бухгалтерського обліку та звітності)		В межах коштів бюджету СМТГ	Кошти суб'єктів господарювання	Забезпечення гарантованого рівня захисту населення СМТГ

			звітності), Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, суб'єкти господарювання					
Завдання 2. Забезпечення проведення аварійно-рятувальних робіт, спрямованих на пошук, рятування і захист людей (в т.ч. надання їм невідкладної медичної допомоги)								
1.	Забезпечення функціонування КУ «Сумська міська рятувально-вогнеогоронозна служба»	Протягом року	КУ «Сумська міська рятувально-вогнеогоронозна служба»	В межах коштів бюджету СМТГ				Зменшення нещасних випадків на водних об'єктах
2.3.4.4. Охорона праці								
Завдання 1. Зниження рівня виробничого травматизму								
1.	Проведення роботи щодо організації навчання з підвищення рівня знань відповідальних осіб з охорони праці	Протягом року	Відділ з охорони праці Сумської міської ради, головне управління Пенсійного фонду України в Сумській області					Підвищення фахового рівня посадових осіб та спеціалістів з питань охорони праці з метою поліпшення роботи системи управління охороною праці щодо попередження виробничого травматизму та профзахворювань
2.	Організація та проведення місячника з охорони праці з нагоди Всесвітнього дня охорони праці.	І півріччя	Відділ з охорони праці Сумської міської ради, головне управління Пенсійного фонду України в Сумській області					Підвищення існуючого рівня охорони праці, зменшення випадків виробничого травматизму та професійних захворювань в місті Суми
3.	Перевірка стану підготовки матеріальної бази: - прищільних, профільних таборів, таборів праці та відпочинку до роботи в літній оздоровчий період; - шкіл та дошкільних навчальних закладів міста до роботи у новому навчальному році	Протягом року	Відділ з охорони праці Сумської міської ради, управління освіти і науки Сумської міської ради, Сумський міський відділ управління ДСНС України в Сумській області					Створення безпечних умов праці, навчання та відпочинку для учасників навчально-виховного процесу

Перший заступник директора
Департаменту фінансів, економіки
та інвестицій Сумської міської ради

Лариса СКІРТАЧ

Додаток 2

до Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2025 рік

Перелік інвестиційних проєктів

Таблиця 1

Перелік інвестиційних проєктів, які передбачається реалізовувати у 2025 році

Назва проєкту та підприємства (проєктна потужність - у відповідних одиницях, загальна площа – тис. кв. метрів)	Період упровадження проєкту, роки	Кошторисна вартість проєкту, тис. грн	Джерела фінансування проєкту (капітальних вкладень)	Передбачено на 2025 рік (обсяг інвестицій – тис. грн, введення потужностей - квартал), в т.ч. за джерелами фінансування	Економічний ефект від впровадження (зростання обсягів виробництва (%), впровадження нових технологічних процесів, в т.ч. інноваційних видів продукції (од.), створення нових робочих місць (од.) тощо)
ТОВ «Кусум Фарм»					
Впровадження системи автоматичного пакування продукції	2023-2025	н/д	Власні кошти	н/д введення – I кв. 2025 року	Автоматизація процесу
Розширення лабораторії мікробіологічних методів аналізу	2024-2025	н/д	Власні кошти	н/д введення – II кв. 2025 року	Збільшення пропускної потужності відділу контролю якості
Придбання калібратора	2024-2025	300,0	Власні кошти	300,0 введення – II кв. 2025 року	Оптимізація процесів виробництва продукції
Модернізація побутових приміщень виробничих блоків	2025	н/д	Власні кошти	н/д	Покращення побутових умов персоналу
Придбання навантажувальної техніки	2025	1000,0	Власні кошти	1000,0	Оптимізація процесів виробництва продукції
ДП «Сумська біологічна фабрика»					
Улаштування системи альтернативного джерела енергії (сонячна електростанція)	2025	300,0	Власні кошти	300,0	Забезпечення енергонезалежності та оптимізація витрат на електроенергію
Інші проєкти					
Підвищення енергоефективності в дошкільних навчальних закладах міста Суми	2019-2026	310 900,0	Залучені кошти, кошти бюджету СМТГ	154 637,3 – кредит ЄІВ через МФУ 20 627,6 – кошти бюджету СМТГ	Скорочення споживання теплової енергії, створення комфортних умов перебування вихованців та персоналу в дошкільних навчальних закладах

Проекти відновлення та розвитку Сумської міської територіальної громади на 2025 рік

Назва проекту	Мета та завдання проекту	Період упровадження проекту, роки	Вартість (орієнтовна вартість) проекту, тис. грн	Джерела та обсяг фінансування проекту у 2025 році, в т.ч. за джерелами (бюджетні кошти (ДБ, ОБ, СМТГ), інші джерела (грантові кошти тощо) тис. грн	Очікуваний результат від впровадження
Впровадження альтернативних джерел енергії					
Улаштування гібридної сонячної електростанції в хірургічному корпусі КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» Сумської міської ради м. Суми	Зменшення енергозалежності, економія електричної енергії	2025	4 500,0	1 100,0 – кошти бюджету СМТГ 3 400,0 – інші джерела	Влаштування сонячної електростанції потужністю 60кВт, скорочення споживання енергоресурсів, економія бюджетних коштів, скорочення викидів CO ₂ , стабільне надання послуг лікувальним закладом
Встановлення сонячних батарей КНП «Клінічний перинатальний центр Пресвятої Діви Марії» СМР м. Суми	Зменшення енергозалежності, економія електричної енергії	2025	3 000,0	800,0 – кошти бюджету СМТГ 2 200,0 – інші джерела	Влаштування сонячної електростанції потужністю 60 кВт, скорочення споживання енергоресурсів, економія бюджетних коштів, скорочення викидів CO ₂ , стабільне надання послуг лікувальним закладом
Капітальний ремонт електричних мереж, в частині встановлення сонячної електричних на об'єкті КП «Міськводоканал» СМР на Лепехівському водозаборі	Зменшення енергозалежності, економія електричної енергії, локалізація джерел аварійного електроспоживання	2025	100,0 тис. євро	100,0 тис. євро – інші джерела (кошти донора)	Влаштування сонячної електростанції потужністю 120 кВт, забезпечення водозабору електроенергією у період відсутності мережевої електроенергії, скорочення викидів CO ₂
Капітальний ремонт електричних мереж, в частині встановлення сонячних електростанцій на об'єктах КП	Зменшення енергозалежності, економія електричної енергії, локалізація джерел	2024-2025	104 700,0	19 981,5 – кошти бюджету СМТГ 83 760,0 – інші джерела (кошти донорів)	Влаштування сонячних електростанцій на водозаборах загальною потужністю 840 кВт, на

Децентралізація джерел електро- та теплопостачання					
«Міськводоканал» Сумської міської ради (4 водозаборах та міських очисних спорудах)	аварійного електропостачання водонасосних систем водопостачання очисних споруд та станцій питного				очисних спорудах потужністю 550 кВт, забезпечення водозаборів та міських очисних споруд електроенергією у період відсутності мережевої електроенергії, скорочення викидів CO ₂
Нове будівництво модульної газової котельні в Комунальному некомерційному підприємстві КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» Сумської міської ради м. Суми	Забезпечення медичної установи стабільним джерелом теплопостачання	2024-2025	10 578,9	1 263,8 – кошти бюджету СМТГ 8 495,9 – інші джерела (кошти донора)	Введення в експлуатацію модульної газової котельні потужністю 1,0 МВт, підвищення спроможності лікарні забезпечувати належне опалення та надання медичних послуг протягом зимового періоду
Встановлення модульної газової котельні КНП «Клінічна лікарня № 5» Сумської міської ради	Забезпечення медичної установи стабільним джерелом теплопостачання	2025	20 000,0	20 000,0 – інші джерела (кошти донора)	Введення в експлуатацію модульної газової котельні потужністю 2,0 МВт, підвищення спроможності лікарні забезпечувати належне опалення та надання медичних послуг протягом зимового періоду
Реконструкція системи електропостачання очисних споруд «Міськводоканал» СМР з влаштуванням підключення когенераційної установи м. Суми	Забезпечення електроенергією об'єктів водопостачання та водовідведення під час відсутності електроенергії в загальній мережі, а також опаленням адміністративно-побутових та виробничих будівель каналізаційно-очисних споруд	2025	н/д	н/д – інші джерела (кошти донора)	Встановлення когенераційної установи потужністю 540 кВт, забезпечення безперервного надання послуг населенню при відсутності електропостачання в загальній мережі (блекауті), зменшення витрат на оплату електроенергії, підвищення екологічної безпеки очисних споруд
Реконструкція системи електропостачання виробничої бази КП «Міськводоканал» СМР з влаштуванням підключення	Забезпечення електроенергією виробничої бази та житлового будинку КП	2025	н/д	н/д – інші джерела (кошти донора)	Встановлення когенераційної установи потужністю 540 кВт, забезпечення

когенераційної установки м. Суми	«Міськводоканал» СМР під час відсутності електроенергії в загальній мережі, а також опаленням виробничої бази та житлового будинку КП «Міськводоканал» СМР	2025	21 663,2	7 012,4 – кошти бюджету СМТГ 14 650,8 – інші джерела (кошти донора)	безперебійного надання послуг населенню (близько 150 осіб), безперебійної роботи виробничої бази КП «Міськводоканал» СМР при відсутності електропостачання в загальній мережі (блекауті), зменшення витрат на оплату електроенергії
Встановлення газопоршневої когенераційної установки на базі котельні в м. Суми	Забезпечення функціонування котельні за умови її повного відключення від мережі електроживлення та «скидання» (утилізації) теплової енергії у тепловій мережі споживання, що приєднанні до котельні	2025	10 021,9	3 265,1 – кошти бюджету СМТГ 6 756,8 – інші джерела (кошти донора)	Встановлення газопоршневої когенераційної установки потужністю 270 кВт та тепловою потужністю 368 кВт на базі котельні дозволить генерувати електричну енергію як у штатному режимі її функціонування так і за аварійних ситуацій у електричних мережах (повного відключення котельні від мережі електроживлення) та «скидання» (утилізації) теплової енергії у тепловій мережі споживання, які приєднані до котельні, що забезпечить безперебійну подачу теплової енергії споживачам у опалувальний період
Встановлення газопоршневої когенераційної установки потужністю 270 кВт та тепловою потужністю 368 кВт на базі котельні	Забезпечення функціонування котельні за умови її повного відключення від мережі електроживлення та «скидання» (утилізації) теплової енергії у тепловій мережі споживання, що	2025			

<p>Встановлення газопоршневої котлецької установи потужністю 150 кВт та тепловою потужністю 207 кВт</p>	<p>приєднанні до котельні</p>	<p>2025</p>	<p>5 771, 3</p>	<p>1 984,4 – кошти бюджету СМТГ 3 786,9 – інші джерела (кошти донора)</p>	<p>енергію для потреб котельні як у штатному режимі її функціонування так і за аварійних ситуацій у електричних мережах (повного відключення котельні від мережі електроживлення) та «скидання» (утилізації) теплової енергії у тепловій мережі споживання, які приєднані до котельні, що забезпечить безперебійну подачу теплової енергії споживачам у опалювальний період</p>
<p>Встановлення газопоршневої котлецької установи потужністю 150 кВт та тепловою потужністю 207 кВт</p>	<p>Забезпечення функціонування котельні за умови її повного відключення від мережі електроживлення та «скидання» (утилізації) теплової енергії у тепловій мережі споживання, що приєднані до котельні</p>	<p>2025</p>	<p>5 771, 3</p>	<p>1 984,4 – кошти бюджету СМТГ 3 786,9 – інші джерела (кошти донора)</p>	<p>Встановлення газопоршневої котлецької установи потужністю 150 кВт та тепловою потужністю 207 кВт на базі котельні дозволить генерувати електричну енергію для потреб котельні як у штатному режимі її функціонування так і за аварійних ситуацій у електричних мережах (повного відключення котельні від мережі електроживлення) та «скидання» (утилізації) теплової енергії у тепловій мережі споживання, які приєднані до котельні, що забезпечить безперебійну подачу теплової енергії споживачам у опалювальний період</p>

<p>Встановлення газопоршневої когенераційної установкою потужністю 150 кВт та тепловою потужністю 207 кВт</p>	<p>Забезпечення функціонування котельні за умови її повного відключення від мережі електроживлення та «скидання» (утилізації) теплової енергії у теплові мережі споживання, що приєднані до котельні</p>	<p>2025</p>	<p>5 771,3</p>	<p>1 984,4 – кошти бюджету СМТГ 3 786,9 – інші джерела (кошти донора)</p>	<p>Встановлення газопоршневої когенераційної установкою потужністю 150 кВт та тепловою потужністю 207 кВт на базі котельні дозволить генерувати електричну енергію для потреб котельні як у штатному режимі її функціонування так і за аварійних ситуацій у електричних мережах (повного відключення котельні від мережі електроживлення) та «скидання» (утилізації) теплової енергії у теплові мережі споживання, які приєднані до котельні, що забезпечить безперебійну подачу теплової енергії споживачам у опалювальний період</p>
<p>Встановлення газопоршневої когенераційної установкою потужністю 75 кВт та тепловою потужністю 106 кВт на базі котельні</p>	<p>Забезпечення функціонування котельні за умови її повного відключення від мережі електроживлення та «скидання» (утилізації) теплової енергії у теплові мережі споживання, що приєднані до котельні</p>	<p>2025</p>	<p>3 031,2</p>	<p>1 127,4 – кошти бюджету СМТГ 1 903,8 – інші джерела (кошти донора)</p>	<p>Встановлення газопоршневої когенераційної установкою потужністю 75 кВт та тепловою потужністю 106 кВт на базі котельні дозволить генерувати електричну енергію для потреб котельні як у штатному режимі її функціонування так і за аварійних ситуацій у електричних мережах (повного відключення котельні від мережі електроживлення) та</p>

Встановлення газопоршневої когенераційної установки потужністю 50 кВт та тепловою потужністю 73 кВт на базі котельні	Забезпечення функціонування котельні за умови її повного відключення від мережі електроживлення та «скидання» (утилізації) теплової енергії у теплові мережі споживання, що приєднані до котельні	2025	1 898,6	627,1 – кошти бюджету СМТГ 1 271,5 – інші джерела (кошти донора)	«скидання» (утилізації) теплової енергії у теплові мережі споживання, які приєднані до котельні, що забезпечить безперебійну подачу теплової енергії споживачам у опалювальний період
Створення безпечних умов у громаді					
<i>Будівництво споруд цивільного захисту</i>					
Нове будівництво споруди подвійного призначення (СПП) з захисними властивостями протирадіаційного укриття (ПРУ) для Комунальної установи Сумська загальноосвітня	Забезпечення безпечного навчання дітей шляхом будівництва укриття подвійного призначення біля навчального закладу	2024 - 2025	146 383,8	144 979,0 - інші джерела (кошти донорів)	Забезпечення безпечного навчання дітей в умовах воєнного стану (повернення дітям фізичного доступу до школи, покращення

школа I-III ступенів № 27, м. Суми		2024 - 2025	110 307,7	32 816,6 – кошти бюджету СМТГ 76 572,1 – кошти державного бюджету	безпеки дітям, вчителям, персоналу та мешканцям громади)
Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту (ПРУ) на території ЗЗСО №26 СМР м. Суми	Створення безпечних умов для навчання дітей, забезпечення безперерйного доступу до освітніх послуг	2024 - 2025	69 209,8	20 551,3 – кошти бюджету СМТГ 47 953,1 – кошти державного бюджету	Забезпечення безпечного навчання дітей в умовах воєнного стану (повернення дітям фізичний доступ до школи, покращення безпеки дітям, вчителям, персоналу та мешканцям громади)
Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту (ПРУ) на території СПШ № 28 СМР м. Суми	Створення безпечних умов для навчання дітей, забезпечення безперерйного доступу до освітніх послуг	2024 - 2025	69 580,6	20 661,7 – кошти бюджету СМТГ 48 210,7 – кошти державного бюджету	Забезпечення безпечного навчання дітей в умовах воєнного стану (повернення дітям фізичний доступ до школи, покращення безпеки дітям, вчителям, персоналу та мешканцям громади)
Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту (ПРУ) на території ССПШ №31 СМР м. Суми	Створення безпечних умов для навчання дітей, забезпечення безперерйного доступу до освітніх послуг	2024 - 2025	57 740,7	17 123,1 – кошти бюджету СМТГ 39 953,8 – кошти державного бюджету	Забезпечення безпечного навчання дітей в умовах воєнного стану (повернення дітям фізичний доступ до школи, покращення безпеки дітям, вчителям, персоналу та мешканцям громади)
Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту (ПРУ) на території КУ Сумської ЗОШ № 5 м. Суми	Створення безпечних умов для навчання дітей, забезпечення безперерйного доступу до освітніх послуг	2024 - 2025	59 952,4	17 778,5 – кошти бюджету СМТГ 41 483,0 – кошти державного бюджету	Забезпечення безпечного навчання дітей в умовах воєнного стану (повернення дітям фізичний доступ до школи, покращення безпеки дітям, вчителям, персоналу та мешканцям громади)

Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту (протирадіаційне укриття) на території Сумського ДНЗ № 13 «Кулава» м. Суми	Створення безпечних умов для навчання дітей, забезпечення безперерйного доступу до освітніх послуг	2024 - 2025	69 000,0	20 700,0 – кошти бюджету СМТГ 48 300,0 – кошти державного бюджету	Забезпечення безпеки дітей в умовах воєнного стану (повернення дітей фізичний доступ до школи, покращення безпеки дітям, вчителям, персоналу та мешканцям громади)
Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту (протирадіаційне укриття) на території СІПШ № 30 «Унікум» СМР м. Суми	Створення безпечних умов для навчання дітей, забезпечення безперерйного доступу до освітніх послуг	2024 - 2025	69 000,00	20 700,00 – кошти бюджету СМТГ 48 300,00 – кошти державного бюджету	Забезпечення безпеки дітей в умовах воєнного стану (повернення дітей фізичний доступ до школи, покращення безпеки дітям, вчителям, персоналу та мешканцям громади)
Улаштування систем автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення людей про пожежу та передавання привоєжних сповіщень					
Капітальний ремонт «Монтаж системи автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення людей про пожежу та передавання тривоєжних сповіщень» Комунальної установи Сумська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №6 м. Суми	Забезпечення своєчасного виявлення осередку загоряння/задимлення та оперативного реагування на надзвичайні ситуації, створення безпечних умов для перебування учнів та працівників закладу	2025	1 750,2	525,1 – кошти бюджету СМТГ 1 225,1 – кошти державного бюджету	Встановлення приймально-контрольних приладів пожежної сигналізації, автоматичних пожеєжних сповіщувачів, ручних пожеєжних сповіщувачів для ручного примусового включення пожеєжної сигналізації, забезпечення умов для перебування в закладі учнів та персоналу
Капітальний ремонт «Монтаж системи автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення людей про пожежу та передавання тривоєжних сповіщень у Кошталній установі Сумська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів №7 імені Максима Савченка Сумської міської ради» м. Суми	Забезпечення своєчасного виявлення осередку загоряння/задимлення та оперативного реагування на надзвичайні ситуації, створення безпечних умов для перебування учнів та працівників закладу	2025	999,7	299,9 – кошти бюджету СМТГ 699,8 – кошти державного бюджету	Встановлення приймально-контрольних приладів пожеєжної сигналізації, автоматичних пожеєжних сповіщувачів, ручних пожеєжних сповіщувачів для ручного примусового включення пожеєжної сигналізації, забезпечення умов для перебування в закладі учнів та персоналу

Капітальний ремонт «Монтаж системи автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення людей про пожежу та передавання тривожних сповіщень» Сумського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів №10 Сумської міської ради м. Суми	Забезпечення своєчасного виявлення осередку загоряння/задимлення та оперативного реагування на надзвичайні ситуації, створення безпечних умов для перебування учнів та працівників закладу	2025	853,9	256,2 – кошти бюджету СМТГ 597,7 – кошти державного бюджету	перебування в закладі учнів та персоналу Встановлення приймально-контрольних приладів пожежної сигналізації, автоматичних пожежних словішувачів, ручних пожежних словішувачів для ручного примусового включення пожежної сигналізації, забезпечення безпечних умов для перебування в закладі учнів та персоналу
Капітальний ремонт «Монтаж системи автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення людей про пожежу та передавання пожежних сповіщень» Сумської початкової школи № 14 Сумської міської ради	Забезпечення своєчасного виявлення осередку загоряння/задимлення та оперативного реагування на надзвичайні ситуації, створення безпечних умов для перебування учнів та працівників закладу	2025	972,5	291,8 – кошти бюджету СМТГ 680,7 – кошти державного бюджету	Встановлення приймально-контрольних приладів пожежної сигналізації, автоматичних пожежних словішувачів, ручних пожежних словішувачів для ручного примусового включення пожежної сигналізації, забезпечення безпечних умов для перебування в закладі учнів та персоналу
Капітальний ремонт «Монтаж системи автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення людей про пожежу та передавання пожежних сповіщень» Комунальної установи Сумський навчально-виховний комплекс №16 імені Олексія Братушки І-ІІІ ступенів - дошкільний навчальний заклад» Сумської міської ради»	Забезпечення своєчасного виявлення осередку загоряння/задимлення та оперативного реагування на надзвичайні ситуації, створення безпечних умов для перебування учнів та працівників закладу	2025	862,8	258,8 – кошти бюджету СМТГ 604,0 – кошти державного бюджету	Встановлення приймально-контрольних приладів пожежної сигналізації, автоматичних пожежних словішувачів, ручних пожежних словішувачів для ручного примусового включення пожежної сигналізації, забезпечення безпечних умов для перебування в закладі учнів та персоналу
Капітальний ремонт «Монтаж системи автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення людей про пожежу та передавання	Забезпечення своєчасного виявлення осередку загоряння/задимлення та оперативного реагування	2025	1 384,1	415,2 – кошти бюджету СМТГ 968,9 – кошти державного бюджету	Встановлення приймально-контрольних приладів пожежної сигналізації, автоматичних пожежних

<p>тривожних сповіщень» Комунальної установи Сумська загальноосвітня школа І - ІІІ ступенів №18 Сумської міської ради»</p>	<p>на надзвичайні ситуації, створення безпечних умов для перебування учнів та працівників закладу</p>	<p>2025</p>	<p>2 066,5</p>	<p>620,0 – кошти бюджету СМТГ 1 446,5 – кошти державного бюджету</p>	<p>сповіщувачів, ручних пожежних сповіщувачів для ручного примусового включення пожежної сигналізації, забезпечення безпечних умов для перебування в закладі учнів та персоналу</p>
<p>Капітальний ремонт «Монтаж системи автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення людей про пожежу та передавання тривожних сповіщень» Комунальної установи Сумська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №22 імені Ігоря Гольченка Сумської міської ради»</p>	<p>Забезпечення своєчасного виявлення осередку загоряння/задимлення та оперативного реагування на надзвичайні ситуації, створення безпечних умов для перебування учнів та працівників закладу</p>	<p>2025</p>	<p>1 795,9</p>	<p>538,8 – кошти бюджету СМТГ 1 257,1 – кошти державного бюджету</p>	<p>Встановлення приймально-контрольних приладів пожежної сигналізації, автоматичних пожежних сповіщувачів, ручних пожежних сповіщувачів для ручного примусового включення пожежної сигналізації, забезпечення безпечних умов для перебування в закладі учнів та персоналу</p>
<p>Капітальний ремонт «Монтаж системи автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення людей про пожежу та передавання тривожних сповіщень» Комунальної установи Сумська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №24 м. Суми</p>	<p>Забезпечення своєчасного виявлення осередку загоряння/задимлення та оперативного реагування на надзвичайні ситуації, створення безпечних умов для перебування учнів та працівників закладу</p>	<p>2025</p>	<p>971,0</p>	<p>291,3 – кошти бюджету СМТГ 679,7 – кошти державного бюджету</p>	<p>Встановлення приймально-контрольних приладів пожежної сигналізації, автоматичних пожежних сповіщувачів, ручних пожежних сповіщувачів для ручного примусового включення пожежної сигналізації, забезпечення безпечних умов для перебування в закладі учнів та персоналу</p>
<p>Капітальний ремонт «Монтаж системи автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення людей про пожежу та передавання тривожних сповіщень» Комунальної установи Сумська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів №25, м. Суми Сумської області (без пусконаладжувальних робіт)</p>	<p>Забезпечення своєчасного виявлення осередку загоряння/задимлення та оперативного реагування на надзвичайні ситуації, створення безпечних умов для перебування учнів та працівників закладу</p>	<p>2025</p>	<p>971,0</p>	<p>291,3 – кошти бюджету СМТГ 679,7 – кошти державного бюджету</p>	<p>Встановлення приймально-контрольних приладів пожежної сигналізації, автоматичних пожежних сповіщувачів, ручних пожежних сповіщувачів для ручного примусового включення пожежної сигналізації, забезпечення безпечних умов для перебування в закладі учнів та персоналу</p>

Капітальний ремонт «Монтаж системи автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення людей про пожежу та передавання пожежних сповіщень» Комунальної установи Сумська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів №29, м. Суми, Сумської області»	Забезпечення своєчасного виявлення осередку загоряння/зادимлення та оперативного реагування на надзвичайні ситуації, створення безпечних умов для перебування учнів та працівників закладу	2025	792,5	237,8 – кошти бюджету СМТГ 554,7 – кошти державного бюджету	перебування в закладі учнів та персоналу Встановлення приймально-контрольних приладів пожежної сигналізації, автоматичних пожежних сповіщувачів, ручних пожежних сповіщувачів для ручного примусового включення пожежної сигналізації, забезпечення безпечних умов для перебування в закладі учнів та персоналу
Капітальний ремонт «Монтаж системи автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення людей про пожежу та передавання тривожних сповіщень» ІІ корпусу Комунальної установи Сумська спеціалізована школа І ступеня №30 «Унікум» Сумської міської ради	Забезпечення своєчасного виявлення осередку загоряння/зadимлення та оперативного реагування на надзвичайні ситуації, створення безпечних умов для перебування учнів та працівників закладу	2025	639,8	191,9 – кошти бюджету СМТГ 447,9 – кошти державного бюджету	Встановлення приймально-контрольних приладів пожежної сигналізації, автоматичних пожежних сповіщувачів, ручних пожежних сповіщувачів для ручного примусового включення пожежної сигналізації, забезпечення умов для перебування в закладі учнів та персоналу
Капітальний ремонт «Монтаж системи автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення людей про пожежу та передавання тривожних сповіщень» Сумського закладу загальної середньої освіти спеціальна школа Сумської міської ради, м. Суми	Забезпечення своєчасного виявлення осередку загоряння/зadимлення та оперативного реагування на надзвичайні ситуації, створення безпечних умов для перебування учнів та працівників закладу	2025	1 099,4	329,8 – кошти бюджету СМТГ 769,6 – кошти державного бюджету	Встановлення приймально-контрольних приладів пожежної сигналізації, автоматичних пожежних сповіщувачів, ручних пожежних сповіщувачів для ручного примусового включення пожежної сигналізації, забезпечення умов для перебування в закладі учнів та персоналу
Капітальний ремонт «Монтаж системи автоматичної пожежної сигналізації, оповіщення людей про пожежу та передавання	Забезпечення своєчасного виявлення осередку загоряння/зadимлення та оперативного реагування	2025	575,9	172,8 – кошти бюджету СМТГ 403,1 – кошти державного бюджету	Встановлення приймально-контрольних приладів пожежної сигналізації, автоматичних пожежних

тривожних сповіщень» Сумського дошкільного навчального закладу(ясла-садок) №6 «Метелик» м. Суми	на надзвичайні ситуації, створення безпечних умов для перебування учнів та працівників закладу	2025	895,1	268,5 – кошти бюджету СМТГ 626,6 – кошти державного бюджету	сповіщувачів, ручних пожежних сповіщувачів для ручного примусового включення пожежної сигналізації, забезпечення безпечних умов для перебування в закладі учнів та персоналу
Капітальний ремонт системи автоматичної пожежної сигналізації оповіщення людей про пожежу та передавання тривожних сповіщень» Сумського дошкільного навчального закладу (ясла - садок) №19 «Румянек» м. Суми	Забезпечення своєчасного виявлення осередку загоряння/задимлення та оперативного реагування на надзвичайні ситуації, створення безпечних умов для перебування учнів та працівників закладу	2025	897,5	269,3 – кошти бюджету СМТГ 628,2 – кошти державного бюджету	Встановлення приймально-контрольних приладів пожежної сигналізації, автоматичних пожежних сповіщувачів, ручних пожежних сповіщувачів для ручного примусового включення пожежної сигналізації, забезпечення безпечних умов для перебування в закладі учнів та персоналу
Капітальний ремонт по облаштуванню будівлі закладу пристроями захисту від прямих попадань блискавки і вторинних їх проявів комунальної установи Сумська спеціалізована школа І - ІІІ ступенів №1 ім. В. Стрельченка, м. Суми	Захист будівлі школи від прямих ударів блискавки та від вторинних проявів удару блискавки, створення безпечних умов для перебування учнів та працівників закладу	2025	897,5	269,3 – кошти бюджету СМТГ 628,2 – кошти державного бюджету	Встановлення блискавоприймача, проведення системи заземлення, монтаж доземних провідників, та системи земляного закінчення, забезпечення безпечних умов для перебування в закладі учнів та персоналу
Створення умов для забезпечення якісного харчування вихованців закладів освіти					
Капітальний ремонт харчоблоку в будівлі Сумського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів № 21 Сумської міської ради м. Суми	Створення умов для забезпечення якісного харчування учнів	2025	18 007,0	5 402,1 – кошти бюджету СМТГ 12 604,9 – кошти державного бюджету	Поліпшення якості харчування, підвищення рівня санітарії та гігієни, підвищення рівня енергоефективності обладнання, створення сучасного інтер'єру, продовження терміну експлуатації будівлі
Капітальний ремонт харчоблоку в будівлі Комунальної установи	Створення умов для якісного забезпечення	2025	21 832,1	6 549,6 – кошти бюджету СМТГ	Поліпшення якості харчування, підвищення

Сумської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 24, м. Суми	харчування учнів			15 282,5 – кошти державного бюджету	рівня санітарії та гігієни, підвищення рівня енергоефективності обладнання, створення сучасного інтер'єру, продовження терміну експлуатації будівлі
Капітальний ремонт харчоблоку, обідньої зали та підсобних приміщень Сумського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів № 26 Сумської міської ради, м. Суми	Створення умов для забезпечення якісного харчування учнів	2025	10 320,2	3 096,1 – кошти бюджету СМТГ 7 224,1 – кошти державного бюджету	Поліпшення якості харчування, підвищення рівня санітарії та гігієни, підвищення рівня енергоефективності обладнання, створення сучасного інтер'єру, продовження терміну експлуатації будівлі

Перший заступник директора
Департаменту фінансів, економіки
та інвестицій Сумської міської ради

Лариса СКІРТАЧ

Додаток 3

до Програми економічного і соціального розвитку
Сумської міської територіальної громади на 2025
рік

Перелік цільових програм, які передбачається фінансувати у 2025 році

№ з/п	Назва програми/яким документом затверджено	Термін реалізації (початок/закінчення), роки	Мета програми
1.	Цільова Програма підтримки підприємництва Сумської міської територіальної громади на 2025-2027 роки (наказ Сумської міської військової адміністрації від 28.10.2024 № 336 - СМР)	2025-2027	Вирішення ключових завдань у сфері підтримки бізнесу, зокрема фінансова підтримка, формування інфраструктури, інформаційного забезпечення підприємницької діяльності, підтримка розвитку малого і середнього бізнесу, створення сприятливого бізнес-середовища.
2.	Програма розвитку та вдосконалення пасажирського транспорту і мобільності на території Сумської міської територіальної громади на 2025-2027 роки (проект)	2025-2027	Впровадження нової транспортної політики, що базуватиметься на принципах сталості міської мобільності, в основі яких лежить якість у пересуванні громадським транспортом, розвиток усіх видів пересувань, їх безпечність та доступність для маломобільних груп населення.
3.	Програма підвищення енергоефективності в бюджетній сфері Сумської міської територіальної громади на 2025-2027 роки (проект)	2025-2027	Підвищення енергоефективності та поліпшення комфортних умов перебування в будівлях бюджетної сфери, зниження викидів CO ₂ при виробництві енергії для потреб бюджетних установ СМТГ та підвищенні рівня обізнаності населення в напрямку енергоефективності.
4.	Програми молодіжного житлового кредитування Сумської міської територіальної громади на 2025-2027 роки (наказ Сумської міської військової адміністрації від 28.10.2024 № 335 - СМР)	2025-2027	Реалізація державної молодіжної політики в частині розв'язання житлової проблеми мешканців СМТГ шляхом створення сприятливих умов для розвитку молодіжного будівництва, удосконалення механізмів придбання житла і забезпечення на цій основі подальшого розвитку системи іпотечного житлового кредитування.
5.	Комплексна цільова Програма Сумської міської територіальної громади з регулювання містобудівної діяльності та розвитку інформаційної системи містобудівного кадастру на 2025 – 2027 роки (проект)	2025-2027	Забезпечення СМТГ оновленою містобудівною документацією місцевого рівня. Модернізація та удосконалення створеної геоінформаційної системи містобудівного кадастру відповідно до стратегічних цілей економічного та соціального розвитку територіальної громади, одним з пріоритетних напрямків якого є перехід на електронний документообіг в сфері діяльності органу місцевого самоврядування та стабільна діяльність Муниципальної геоінформаційної системи містобудівного кадастру, як основи для якісного управління розвитком територій міста. Забезпечення комплексу заходів з охорони об'єктів культурної спадщини (пам'яток архітектури).
6.	Комплексна цільова програма реформування і розвитку	2025-2027	Здійснення заходів щодо підвищення ефективності та надійного функціонування

	житлово-комунального господарства Сумської міської територіальної громади на 2025-2027 роки (проект)	житлово-комунального господарства, забезпечення сталого розвитку для задоволення потреб населення в житлово-комунальних послугах належної якості, що відповідає встановленим нормативам та стандартам; підтримка розвитку різних форм самоорганізації.
7.	Цільова програма капітального ремонту, модернізації, заміни та диспетчеризації ліфтів Сумської міської територіальної громади на 2025-2027 роки (проект)	2025-2027 Створення належних умов проживання мешканців у багатоквартирних будинках з підвищеною поверховістю, забезпечення безперервної експлуатації ліфтів, розроблення механізму проведення капітального ремонту, модернізації, заміни ліфтів та об'єднаної диспетчерської системи.
8.	Програма організації діяльності голів квартальних комітетів кварталів приватного сектора міста Суми та фінансове забезпечення їх роботи на 2025-2027 роки (проект)	2025-2027 Підтримка органів самоорганізації населення у місті, вдосконалення діяльності квартальних комітетів, підвищення ефективності, результативності їх роботи у вирішенні життєво важливих питань мешканців приватного сектора.
9.	Цільова комплексна програма «Суми – громада для молоді» на 2025-2027 роки (проект)	2025-2027 Створення сприятливих соціальних передумов для формування громадянської активності молоді СМТГ для життєвого самовизначення, самореалізації, розвитку потенціалу, активізації участі у суспільному житті громади, розвиток їхньої громадянської та соціальної активності, а також формування духовної культури.
10.	Програма з реалізації Конвенції ООН про права дитини Сумської міської територіальної громади на 2025-2027 роки (проект)	2025-2027 Зменшення кількості дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, збільшення кількості прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, та кількості дітей, влаштованих до сімейних форм виховання.
11.	Програма Сумської міської територіальної громади «Соціальні служби готові прийти на допомогу на 2025-2027 роки» (проект)	2025-2027 Задоволення соціальних потреб сімей, дітей та молоді, які опинилися в складних життєвих обставинах, надання послуги соціального супроводу сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування (приймомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, опікунів, піклувальників), здійснення комплексу заходів щодо запобігання насильства в сім'ї, захист та надання допомоги постраждалим від насильства в сім'ї та насильства за ознакою статі, підтримка сім'ї та пропагування сімейних цінностей, відповідального батьківства, здорового способу життя, проведення заходів, з метою задоволення потреб учасників у соціальному розвитку.
12.	Програма Сумської міської територіальної громади «Милосердя» на 2025-2027 роки» (проект)	2025-2027 Забезпечення додаткових до встановлених законодавством гарантій щодо соціального захисту окремих категорій мешканців СМТГ, зокрема: ветеранів війни та праці, осіб з інвалідністю, одиноких пенсіонерів, громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи та інших категорій мешканців, а також здійснення конкретних заходів, спрямованих на забезпечення права кожного громадянина на достатній життєвий рівень, поліпшення становища найбільш вразливих верств населення.
13.	Програма Сумської міської територіальної громади «Соціальна підтримка ветеранської спільноти» на 2025-2027 роки» (проект)	2025-2027 Реалізація комплексу взаємопов'язаних завдань і заходів, що спрямовані на розв'язання найважливіших проблем та подолання зусиль органів місцевого самоврядування, установ, спрямованих на поглиблення соціального захисту, адаптації, спільної координації наявних ресурсів для забезпечення соціальних гарантій Захисникам і Захисницям України, ветеранам війни/членам їх сімей, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, членам сімей

			військовослужбовців, які зникли безвісти за особливих обставин чи захоплені в полон; створення в суспільстві атмосфери співчуття, підтримки й поважного ставлення до захисників і захисниць України, ветеранів війни / членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) захисників і захисниць України, членів сімей військовослужбовців, які зникли безвісти за особливих обставин чи захоплені в полон.
14.	Програма оздоровлення та відпочинку дітей Сумської міської територіальної громади на 2025-2027 роки (проект)	2025-2027	Забезпечення якості та доступності послуг з оздоровлення та відпочинку дітей в мережі дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, що розташовані в карпатському регіоні, та учнів у таборах з денним перебуванням при закладах загальної середньої освіти. Здійснення конкретних заходів, спрямованих на оздоровлення та відпочинок дітей, сприятиме покращенню їх стану здоров'я та відновленню життєвих сил, що відповідає пріоритетним напрямкам розвитку СМТГ.
15.	Комплексна Програма Сумської міської територіальної громади «Охорона здоров'я» на 2025-2027 роки (проект)	2025-2027	Збереження та зміцнення здоров'я мешканців СМТГ, підвищення ефективності заходів, спрямованих на профілактику захворювань, зниження рівнів захворюваності, інвалідності і смертності населення, підвищення якості та ефективності надання медичної допомоги, підвищення якості життя, забезпечення захисту прав громадян на охорону здоров'я.
16.	Комплексна програма Сумської міської територіальної громади «Освіта на 2025-2027 роки» (проект)	2025-2027	Надання громаді сучасної повноцінної, якісної освіти, що відповідає актуальним і перспективним запитам особистості, суспільства і держави, міжнародним критеріям; створення умов для забезпечення рівного доступу до здобуття якісної освіти, виховання патріота з активною позицією, інноватора, здатного змінювати навколишній світ та вчитися впродовж життя.
17.	Програма розвитку фізичної культури і спорту Сумської міської територіальної громади на 2025-2027 роки (проект)	2025-2027	Залучення населення СМТГ різних вікових груп до занять фізичною культурою та спортом, використовуючи фізичні навантаження як засіб фізичної та психологічної реабілітації під час та післявоєнний період; збереження професійних кадрів та спортсменів вищих досягнень для подальшого утвердження авторитету СМТГ в Україні та за її межами.
18.	Цільова комплексна Програма розвитку культури Сумської міської територіальної громади на 2025 - 2027 роки (проект)	2025-2027	Забезпечення організаційних та економічних умов для розвитку культурно-освітньої сфери громади.
19.	Програма «Воєнний стан: інформування Сумської міської територіальної громади» на 2025 рік (наказ Сумської міської військової адміністрації від 04.11.2024 № 342 - СМР)	2025	Донесення до громади об'єктивної інформації щодо функціонування галузей, які забезпечують життєдіяльність міста в умовах воєнного стану, діяльності СМВА та добровольчих формувань територіальної громади, ліквідації наслідків повномасштабного вторгнення агресора.
20.	Програма «Автоматизація муніципальних телекомунікаційних систем на 2025-2027 роки Сумської міської територіальної громади» (проект)	2025-2027	Підтримка функціонування та розвиток IT-інфраструктури Сумської міської ради та підвищення безпеки в місті.
21.	Програма «Фінансове забезпечення відзначення на території Сумської міської територіальної громади державних, професійних свят, ювілейних дат та інших подій на 2025-2027 роки» (проект)	2025-2027	Забезпечення виконання чинного законодавства України щодо відзначення державних, професійних свят, ювілейних дат та пам'ятних днів державного, регіонального та місцевого значення. Реалізація державної політики, спрямованої на утвердження незалежності і суверенітету України, формування у громадян

			високої національної свідомості, почуття гідності та патріотизму. Підвищення авторитету Збройних Сил України при виконанні завдань з територіальної оборони СМТГ та Сумської області. Стимулювання професійного зростання, підвищення мотивації до праці, участі у громадсько-політичному житті СМТГ.
22.	Програма «Суспільні комунікації Сумської міської територіальної громади» на 2023-2025 роки (рішення СМР від 14.12.2022 № 3321-МР)	2023-2025	Забезпечення ефективного розвитку інформаційно-комунікативної сфери СМТГ, налагодження дієвого діалогу на рівні «влада – громада» та ефективної взаємодії інститутів громадянського суспільства з органами місцевого самоврядування на засадах партнерства.
23.	Програма популяризації на території Сумської міської територіальної громади служби у Силах оборони України на 2024 - 2026 роки (наказ Сумської міської військової адміністрації від 12.07.2024 № 268-СМР)	2024-2026	Цілеспрямоване систематичне проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед населення щодо популяризації і підняття престижу служби у Силах оборони України, виховання поваги до військових та військової служби, ветеранів війни, формування позитивного образу українського захисника на території Сумської міської територіальної громади.
24.	Програма охорони навколишнього природного середовища Сумської міської територіальної громади на 2025-2027 роки (проект)	2025-2027	Реалізація екологічної політики, спрямованої на стабілізацію та поліпшення стану навколишнього природного середовища СМТГ.
25.	Цільова програма «Правопорядок» на період 2025-2027 роки (проект)	2025-2027	Забезпечення активної протидії злочинності, створення належного рівня безпеки в місті, поступове нарощування зусиль органів внутрішніх справ спільно з громадськими формуваннями правозахисного спрямування щодо вдосконалення організації, засобів і методів запобігання та розкриття злочинів, попередження та профілактики правопорушень, заохочення громадян до участі в заходах по зміцненню громадського порядку та дотримання законності.
26.	Цільова Програма щодо сприяння зміцненню обороноздатності Сумської міської територіальної громади для забезпечення безпечного життя цивільного населення в умовах воєнного стану на 2025 рік (проект)	2025	Створення безпечних умов для цивільного населення під час військової агресії, запобігання людським жертвам шляхом зміцнення обороноздатності СМТГ та держави в цілому.
27.	Цільова програма цивільного захисту Сумської міської територіальної громади на 2025-2027 роки	2025-2027	Удосконалення субланки СМТГ Сумської районної ланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту Сумської області, забезпечення ефективного функціонування сил цивільного захисту для подолання наслідків надзвичайної ситуації воєнного характеру, зменшення ризику виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, досягнення гарантованого рівня захисту населення і території СМТГ, завчасне реагування на загрозу виникнення надзвичайної ситуації, а також ліквідація можливих наслідків надзвичайної ситуації.
28.	Цільова Програма управління та ефективного використання земельних ресурсів Сумської міської територіальної громади на 2025-2027 роки (проект)	2025-2027	Планування комплексу заходів з підвищення ефективності використання земель комунальної власності, створення передумов для забезпечення стабільного надходження коштів до бюджету СМТГ та забезпечення ефективного та раціонального використання земельних ресурсів СМТГ.
29.	Програма організації та проведення суспільно корисних робіт для порушників, на яких судом накладено адміністративне	2024-2027	Вирішення пріоритетних завдань державної політики у сфері забезпечення захисту прав дитини на їх належне утримання шляхом вдосконалення порядку

	стягнення у вигляді виконання суспільно корисних робіт на 2024-2027 роки (наказ Сумської міської військової адміністрації від 26.02.2024 № 70-СМР)		примусового стягнення заборгованості зі сплати аліментів, що дозволить забезпечити тимчасову зайнятість громадян, на яких накладено адміністративне стягнення у вигляді суспільно корисних робіт, та посилити соціальний розвиток СМТГ у сфері благоустрою.
30.	Програма розвитку міжнародної співпраці та сприяння формуванню позитивного інвестиційного іміджу Сумської міської територіальної громади на 2025-2027 роки (проект)	2025-2027	Розвиток міжнародної співпраці з містами-партнерами, дружніми містами, міжнародними організаціями та донорськими установами, дипломатичними представництвами України за кордоном, дипломатичними та консульськими установами іноземних держав в Україні, іншими закордонними суб'єктами, сприяння формуванню іміджу міста Суми як інвестиційно привабливого, забезпечення реалізації в СМТГ державної політики у сфері міжнародної співпраці та інвестиційної діяльності, зокрема на основі місцевого інвестування.
31.	Цільова Програма управління та ефективного використання майна комунальної власності Сумської міської територіальної громади на 2025-2027 роки (проект)	2025-2027	Планування комплексу заходів з підвищення ефективності утримання та використання комунального майна, створення передумов для забезпечення стабільного надходження коштів до бюджету СМТГ та забезпечення ефективного та раціонального використання майна комунальної власності СМТГ.

Перший заступник директора
Департаменту фінансів, економіки
та інвестицій Сумської міської ради

Лариса СКІРТАЧ

Додаток 4

до Програми економічного і соціального розвитку
Сумської міської територіальної громади на
2025 рік

Показники дохідної частини бюджету Сумської міської територіальної громади на 2025 рік

Таблиця 1

Зведені показники по дохідній частині бюджету СМТГ, млн гривень

	Фактичні надходження за 2023 рік	Очікувані надходження за 2024 рік	% 2024 до 2023	Проект на 2025 рік	% 2025 до 2024	Питома вага доходів у загальному обсязі доходів, %
Всього доходів, у тому числі:	3 335,6	4 024,1	120,6	3 403,4	84,6	100,0
Власні доходи - всього, у тому числі:	2 753,5	2 967,1	107,8	2 990,2	100,8	87,9
Доходи загального фонду	2 623,1	2 814,6	107,3	2 918,9	103,7	85,8
Доходи спеціального фонду	130,4	152,5	116,9	71,3	46,8	2,1
Офіційні трансферти - всього, зокрема:	582,1	1 057,0	181,6	413,2	39,1	12,1
Дотації	7,3	146,0	у 20,0 рази	71,3	48,8	2,1
Субвенції	570,9	904,8	158,5	341,9	37,8	10,0
Гранти (дарунки), що надійшли до бюджетів усіх рівнів	3,9	6,2	159,0			

Таблиця 2

Заходи щодо виконання дохідної частини бюджету СМТГ в 2025 році

Надходження коштів до бюджету СМТГ в 2025 році за рахунок податків, зборів (обов'язкових платежів)

№ з/п	Зміст заходів	Додаткові надходження, тис. гривень	Термін виконання	Відповідальний виконавець
	Всього загальний та спеціальний фонд, в т.ч.	1 361,0		
	Загальний фонд :	1 261,0		
	Спеціальний фонд:	100,0		
1.	Всього по податку на доходи фізичних осіб*, у тому числі за рахунок:	1 061,0		
1.1.	Вжиття вичерпних заходів, спрямованих на недопущення росту та ліквідацію податкового боргу, заборгованості з виплати заробітної плати, зокрема шляхом активізації претензійно-позовної роботи	81,0	Протягом року	Головне управління ДПС у Сумській області
1.2.	Сприяння збільшенню фонду оплати праці та створенню нових робочих місць за рахунок відпрацювання суб'єктів господарської діяльності, які можуть бути потенційними порушниками при виплаті заробітної плати	850,0	Протягом року	Головне управління ДПС у Сумській області
1.3.	Проведення роботи з виявлення найманих працівників, які не зареєстровані, у тому числі за рахунок сплати донарахованих сум під час виплати заробітної плати «у конвертах»	130,0	Протягом року	Головне управління ДПС у Сумській області
2.	Всього по платі за землю, у тому числі за рахунок:	200,0		
2.1.	Залучення суб'єктів господарювання – землекористувачів, що не мають зареєстрованого у відповідності до чинного законодавства права користування земельними ділянками, до укладення договорів оренди землі	200,0	Протягом року	Департамент забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради
3.	Всього по інших видах надходжень, у тому числі за рахунок:	100,0		
3.1.	Активізації роботи щодо зростання інших видів надходжень, в т.ч. за рахунок:	100,0		
3.1.1.	Продажу об'єктів комунальної власності	100,0	Протягом року	Управління комунального майна Сумської міської ради

Примітка:

* Вказаний обсяг додаткових надходжень врахований при затвердженні бюджету СМТГ на 2025 рік (контингент)

Таблиця 3

**Надходження коштів до бюджету СМТГ в 2025 році
за рахунок заходів примусового стягнення
та підвищення платіжної дисципліни платників податків**

№ з/п	Зміст заходів	Додаткові надходження, тис. гривень	Термін виконання	Відповідальний виконавець
1	Надходження коштів за рахунок погашення податкового боргу	16 000,0	Протягом року	Головне управління ДПС у Сумській області
2	Надходження коштів за рахунок стягнення коштів з рахунків	2 400,0		
Всього:		18 400,0		

Перший заступник директора
Департаменту фінансів, економіки
та інвестицій Сумської міської ради

Лариса СКИРТАЧ

Додаток 5

до Програми економічного і соціального розвитку
Сумської міської територіальної громади на 2025 рік

Перелік об'єктів будівництва, реконструкції, реставрації за рахунок коштів бюджету розвитку бюджету Сумської міської територіальної громади у 2025 році

Найменування головного розпорядника коштів місцевого бюджету / відповідального виконавця, найменування бюджетної програми згідно з Типовою програмною класифікацією видатків та кредитування місцевого бюджету	Найменування об'єкта/інвестиційного проєкту	Загальний період реалізації об'єкта/проєкту (рік початку і завершення)	Загальна вартість будівництва/проєкту, гривень	Обсяг капітальних вкладень бюджету міської ТГ у 2025 році, гривень	Очікуваний рівень готовності об'єкта/проєкту на кінець 2025 року, %
Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради	Найменування об'єкта/інвестиційного проєкту			15 500 000,00	
Будівництво об'єктів житлово-комунального господарства				5 500 000,00	
	Реконструкція аварійного самотічного колектора Д-400 мм по вул. Білопільський шлях від КНС-4 до району Тепличного (коригування)	2020-2025	30 969 996,00	3 500 000,00	43,2
	Ліквідаційний тампонаж експлуатаційних свердловин КП «Міськводоканал» Сумської міської ради в м. Суми	2024-2027	57 759 252,00	2 000 000,00	13,8
Будівництво інших об'єктів комунальної власності				10 000 000,00	
	Нове будівництво секторів поховань на Ново-Центральному Баранівському кладовищі в м. Суми	2023-2025	41 874 615,00	10 000 000,00	48,8
Усього				15 500 000,00	x

Перший заступник директора Департаменту фінансів,
економіки та інвестицій Сумської міської ради

Лариса СКИРТАЧ